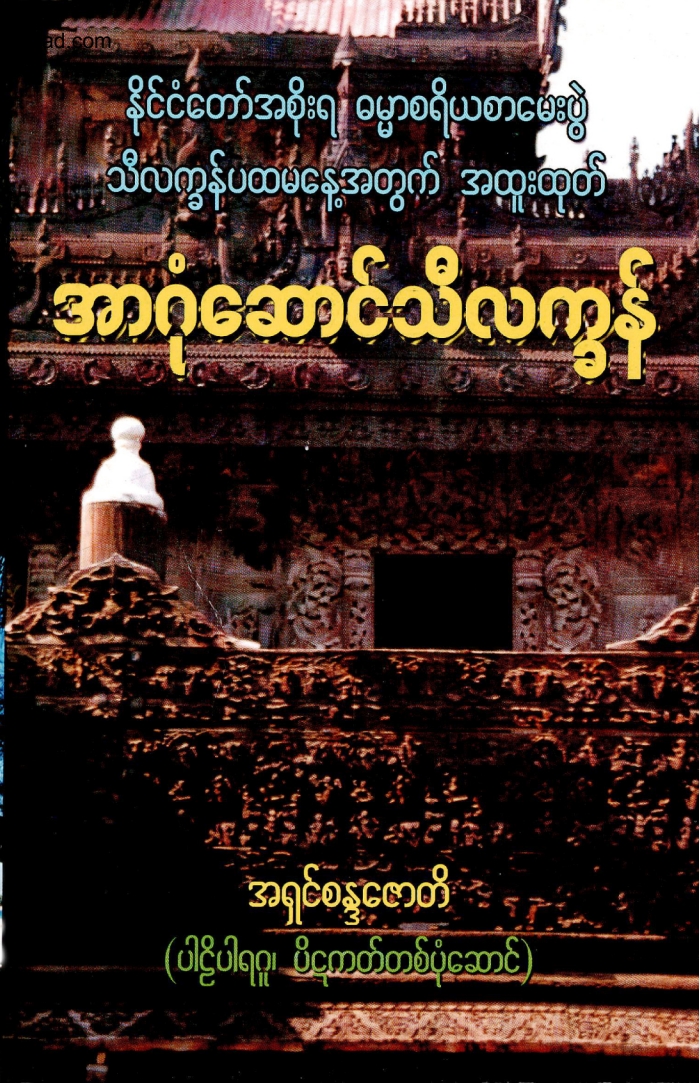

ဤစာအုပ်၌ သီလက္ခဏာပုဒ်တော်ဝယ် မေးကွက်ကောင်းသော
ခက်ခဲအနက်များ၊ အနက်ပေးပုံနည်းစနစ်များ၊ အဋ္ဌကထာပါဒ၊
ဗိကာဝါဒ၊ အာစရိယဝါဒ စသော ပါဒစုံ အနက်ပေးနည်းများနှင့်
အစိုးရဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲ နှစ်ပေါင်း (၄၀) ကျော် မေးခွန်း
အဖြေများ ပါဝင်ကြသဖြင့် ဓမ္မာစရိယတန်းဝင် အရှင်မြတ်တိုင်း
အားရပါးရ ကျက်ပတ်ရတော့မည့် စာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ်
ဖြစ်ပါသည်။

အာဂုံဆောင်သီလက္ခဏာ

အရှင်စန္ဒဇောတိ

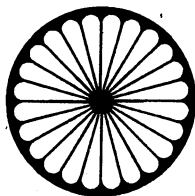
နိုင်ငံတော်အစိုးရ ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲ
သီလက္ခဏာပထမနေ့အတွက် အထူးထုတ်

အာဂုံဆောင်သီလက္ခဏာ

အရှင်စန္ဒဇောတိ
(ပါဠိပါရဂူ၊ ပိဋကတ်တစ်ပုံဆောင်)

နိုင်ငံတော်အစိုးရ ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲ
ပထမနေ့အတွက် အထူးထုတ်

အာဂုံဆောင် သီလက္ခန္ဓာ

သီလက္ခန္ဓာ ပထမနေ့ ပါဠိတော်ပုစ္ဆာနှင့် ပတ်သက်၍
ရာနှုန်းပြည့်အမှတ် ရရှိစေရန်
ခက်ဆစ် ထုတ်နုတ်ရေးသားထားသည်။

အရှင်ခန္ဓဇောတိ

(ပါဠိပါရဂူ၊ ပိဋကတ်တစ်ပုံဆောင်)

ပုံနှိပ်မ္ဗတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၂၉၂/၂၀၀၀ (၅)
မျက်နှာပုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၂၇၅/၂၀၀၀ (၅)

စီစဉ်သူ - စာပေလှလင်း၊ ဖုန်း(၀၁)၅၄၅၄၄၂

ကွန်ပျူတာစာစီ - ပုလဲ

အတွင်းနှင့်အဖုံးဖလင် - ဖူဂျီကို (ပုံနှိပ်အကျိုးဆောင်)
၄၈-လမ်း၊ ဖုန်း-၂၀၂၈၂၈

ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်စမ်းအေး
ရတနာဂုဏ်ပုံနှိပ်တိုက်၊
အမှတ်(၅၁)၊ လမ်း(၁၄၀)
တာမွေ၊ ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်ဝေသူ - ဒေါ်ရွှေအိမ်၊ တိုင်းလင်းစာပေ၊
၈/၆၅၊ အုပ်စု(၃)၊
အောင်သိဒ္ဓိလမ်း၊
စော်ဘွားကြီးကုန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်ဝေသည့်ကာလ- ၂၀၀၀-ပြည့်နှစ်၊ မေလ

ဖြန့်ချိရေး - ကုမ္ပဏီသယံဇာတစာအုပ်ဆိုင်၊
ရွှေတိဂုံဘုရားတောင်ဘက်မုခ်
ဈေးတော်ရုံ

အကြိမ် - ပထမအကြိမ်

အုပ်စု - ၁၀၀၀

တန်ဖိုး - ၂၆၀/-

မာတိကာ

၁။ အရှင်အာစာရာလင်္ကာရ၏အမှာစာ	က
၂။ နိဒါန်းစကား	ဆ
၁- ဗြဟ္မဇာလသုတ္တ	
၃။ ပရိဗ္ဗာဏကထာ	၁
၄။ စူဠသီလ	၈
၅။ မဇ္ဈိမသီလ	၁၄
၆။ မဟာသီလ	၂၅
၇။ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိက	၃၃
၈။ သဿတဝါဒ	၃၄
၉။ ကေစွသဿတဝါဒ	၃၉
၁၀။ အန္တဘန္တဝါဒ	၄၅
၁၁။ အမရာဝိက္ခေပဝါဒ	၄၆
၁၂။ အဝိစွသမုပ္ပန္နဝါဒ	၅၀
၁၃။ အပရန္တကပ္ပိက	၅၁
၁၄။ သညီဝါဒ	၅၁
၁၅။ နေဝသညီနာသညီဝါဒ	၅၂
၁၆။ ဥစ္ဆေဒဝါဒ	၅၃
၁၇။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ	၅၆
၁၈။ ပရိတသိတဝိပ္ပနိတဝါရ	၅၈
၁၉။ ဒိဋ္ဌိဂတိကာဓိဋ္ဌာနဝဋ္ဋကထာ	၅၉
၂၀။ ဝိဝဋ္ဋကထာဒိ	၅၉

၂-သာမညဖလသုတ္တ

၂၁။ ရာဇာမစ္စကထာ	၆၃
၂၂။ ကောမာရာဇာစွဇိဝကကထာ	၆၆
၂၃။ သာမညဖလပုစ္ဆာ	၆၉
၂၄။ ပူရဏကဿပဝါဒ	၇၆
၂၅။ မက္ခလိဂေါသာလဝါဒ	၈၀
၂၆။ အဇိတကေသကမ္မလဝါဒ	၈၄
၂၇။ ပကုကေစွာယနဝါဒ	၈၆
၂၈။ နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တဝါဒ	၈၇
၂၉။ သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တဝါဒ	၈၈
၃၀။ ပဌမသန္နိဋ္ဌိကသာမညဖလ	၈၉
၃၁။ ဒုတိယသန္နိဋ္ဌိကသာမညဖလ	၉၃
၃၂။ ပဏိတတရသာမညဖလ	၉၄
၃၃။ ဣန္ဒြိယသံဝရ	၉၈
၃၄။ သတိသမ္ပဇည	၁၀၀
၃၅။ သန္တေဿ	၁၀၁
၃၆။ နိဝရဏပ္ပဟာန	၁၀၂
၃၇။ ပဌမဈာန	၁၀၇
၃၈။ ဒုတိယဈာန	၁၀၉
၃၉။ တတိယဈာန	၁၁၀
၄၀။ စတုတ္ထဈာန	၁၁၂
၄၁။ ဝိပဿနာဉာဏ	၁၁၂
၄၂။ မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ	၁၁၄
၄၃။ ဣဒ္ဓိဝိဉာဏ	၁၁၅
၄၄။ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ	၁၁၇
၄၅။ စေတောပရိယဉာဏ	၁၁၈
၄၆။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနဿတိဉာဏ	၁၂၀
၄၇။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ	၁၂၀

၄၈။ အာသဝက္ခယဉာဏ	၁၂၂
၄၉။ အဇာတသတ္တုဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာ	၁၂၄

၃-အမ္ဗဋ္ဌသုတ္တ

၅၀။ ပေါက္ခရသာတိဝတ္ထု	၁၂၉
၅၁။ အမ္ဗဋ္ဌမာဏဝ	၁၃၀
၅၂။ ပဋ္ဌမက္ကဗ္ဗဝါဒ	၁၃၆
၅၃။ ဒုတိယက္ကဗ္ဗဝါဒ	၁၃၈
၅၄။ တတိယက္ကဗ္ဗဝါဒ	၁၃၉
၅၅။ အမ္ဗဋ္ဌဝံသကထာ	၁၄၅
၅၆။ ခတ္တိယသေဋ္ဌဘာဝ	၁၄၇
၅၇။ စတုအပါယမုခ	၁၅၃
၅၈။ ပုဗ္ဗကဏ္ဍသိဘာဝါနယောဂ	၁၅၆
၅၉။ ဒွေလက္ခဏဒဿန	၁၆၁
၆၀။ ပေါက္ခရသာတိ ဗုဒ္ဓုပသင်္ကမန	၁၆၄
၆၁။ ပေါက္ခရသာတိဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာ	၁၆၇

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ

၆၂။ စမ္ပေယျကဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ	၁၆၉
၆၃။ သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာ	၁၇၀
၆၄။ ဗုဒ္ဓဂုဏကထာ	၁၇၃
၆၅။ သောဏဒဏ္ဍပရိဝိတက္က	၁၇၇
၆၆။ ဗြာဟ္မဏပညတ္တိ	၁၇၈
၆၇။ သီလပညာကထာ	၁၈၀
၆၈။ သောဏဒဏ္ဍဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာ	၁၈၂

၅-ကူဋဒန္တသုတ္တ

၆၉။ ခါဏုမတကဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ	၁၈၃
၇၀။ ကူဋဒန္တဂုဏကထာ	၁၈၄
၇၁။ မဟာဝိဇိတရာဇယေညကထာ	၁၈၄
၇၂။ စတုပရိက္ခာရ	၁၈၈
၇၃။ အဋ္ဌပရိက္ခာရ	၁၈၈
၇၄။ တိဿော ဝိဓာ	၁၈၉
၇၅။ ဒသ အာကာရ	၁၉၀
၇၆။ သောဠသာကာရ	၁၉၃
၇၇။ နိစ္စဒါန အနုကုလယည	၁၉၇
၇၈။ ကူဋဒန္တ ဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာ	၁၉၉
၇၉။ သောတာပတ္တိဖလသတ္တိကိရိယာ	၁၉၉

၆-မဟာလိသုတ္တ

၈၀။ ဗြာဟ္မဏဒူတဝတ္ထု	၂၀၀
၈၁။ သြဋ္ဌဒ္ဒလိစ္ဆာဝိဝတ္ထု	၂၀၀
၈၂။ ကေသဘာဝိတသမာဓိ	၂၀၁
၈၃။ စတုအရိယဖလ	၂၀၃
၈၄။ အရိယအဋ္ဌင်္ဂိကမဂ္ဂ	၂၀၄
၈၅။ ဒွေပဗ္ဗဇိတဝတ္ထု	၂၀၅

၈-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ

၈၆။ အစေလကဿပဝတ္ထု	၂၀၅
၈၇။ သမနယုတ္တာပနကထာ	၂၀၇
၈၈။ အရိယအဋ္ဌင်္ဂိကမဂ္ဂ	၂၀၈
၈၉။ တပေါပက္ကမကထာ	၂၀၉
၉၀။ တပေါပက္ကမနိရတ္တကထာ	၂၁၃

- ၉၁။ သီဟနာဒကထာ ၂၁၆
- ၉၂။ တိတ္ထိယပရိဝါသကထာ ၂၁၈

၉-ပေါဋ္ဌပါဒသုတ္တ

- ၉၃။ ပေါဋ္ဌပါဒပရိဗ္ဗာဏေဝတ္ထု ၂၂၁
- ၉၄။ အဘိသညာနိရောဓကထာ ၂၂၂
- ၉၅။ သဟေတုက သညုပ္ပါဒနိရောဓကထာ ၂၂၄
- ၉၆။ သညာအတ္တကထာ ၂၂၆
- ၉၇။ စိတ္တဟတ္ထိသာရိပုတ္တပေါဋ္ဌပါဒဝတ္ထု ၂၂၈
- ၉၈။ တယော အတ္တပဋိလာဘ ၂၃၁

၁၀-သုဘသုတ္တ

- ၉၉။ သုဘမာဏဝတ္ထု ၂၃၃
- ၁၀၀။ သီလက္ခန္ဓ ၂၃၅

၁၁-ကေဝဋ္ဌသုတ္တ

- ၁၀၁။ ကေဝဋ္ဌဂဟပတိပုတ္တဝတ္ထု ၂၃၆
- ၁၀၂။ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယ ၂၃၇
- ၁၀၃။ အာဒေသနာပါဋိဟာရိယ ၂၃၈
- ၁၀၄။ အနုသာသနိပါဋိဟာရိယ ၂၃၈
- ၁၀၅။ ဘူတနိရောဓေသကဘိက္ခုဝတ္ထု ၂၃၈
- ၁၀၆။ တိရဒသိသကုဏုပမာ ၂၄၁

၁၂-လောဟိစ္စသုတ္တ

- ၁၀၇။ လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏဝတ္ထု ၂၄၃
- ၁၀၈။ လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏာနုယောဂ ၂၄၄
- ၁၀၉။ တယောစောဒနာရဟာ ၂၄၅
- ၁၁၀။ နစောဒနာရဟသတ္ထု ၂၄၇

၁၃-တော်စွဲသုတ္တ

၁၁၁။ မဂ္ဂါမဂ္ဂကထာ	၂၄၉
၁၁၂။ ဝိသေဋ္ဌမာဏဝါနယောဂ	၂၅၀
၁၁၃။ အစိရဝတီနဒီဥပမာ	၂၅၁
၁၁၄။ သံသန္ဓနကထာ	၂၅၅
၁၁၅။ ဗြဟ္မလောကမဂ္ဂဒေသနာ	၂၅၆

၄၅

အာဂုံရမ္မ အာဂလူ

အာဂုံရမ္မ အာဂလူ

လောကသူငါ ပြောကြအများ

အာဂလူလေး ဖြစ်ဖို့ရေး

အာဂုံများများ ကျက်ထားပေး

အာဂမများစွာ ကျက်ထားကာ

လေ့လာမိပါလာ

သိသိအဓိပ္ပာယ် အသွယ်သွယ်

အာဂုံကယ်တော့ မမေ့ဖွယ်။

ဓမ္မဒါနကုသိုလ်ရှင်များ

- ၁။ ဖျာပုံမြို့နယ် တင်ပုလဲကျေးရွာ ဦးသန်းဌေး + ဒေါ်မြင့်မြင့်မော်၊
သား-မောင်ရှိင်းလင်းကို မိသားစု ၅၀၀၀/-
- ၂။ ရန်ကုန်မြို့၊ သုဝဏ္ဏ၊ တိုက် (၈၀)၊ အခန်း(၂)၊ ပေါ်ဆန်းမွှေး
လမ်းနေ ဦးထိန်လင်း (ဖူဂျီကို အေ့ဖ်ဆက် ဖလင်ကာလာခွဲနှင့်
ပုံနှိပ်အကျိုးဆောင်)+ ဒေါ်တင်တင်သန်း (LAMINATION)၊
သမီး-မဝင့်ရတနာလင်း မိသားစု ၃၀၀၀/-
- ၃။ ဖျာပုံမြို့နယ် တင်ပုလဲကျေးရွာ ဦးနေဝင်း + ဒေါ်လှမြင့်၊ သမီး-
မချောစုလှိုင် မိသားစု ၂၅၀၀/-

အထက်ပါသဒ္ဒါကြည်လင် ပါရမီရှင်များက သာသနာတော် ကြီး၏
ပဓာနရေသောက်မြစ်ဖြစ်သော ပရိယတ္တိသာသနာတော်ကြီး နေလိုလနယ်
ထွန်းကြွယ်တောက်ပစေရန်နှင့် မိမိတို့ဖြစ်လေရာဘဝတိုင်း၌ ကံထူး၊
ဉာဏ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများ ဖြစ်ကြစေရန် ရည်သန်ကာ စေတနာသဒ္ဒါ
ရက်ရောစွာ စွန့်လှူခဲ့ကြပါကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ဂုဏ်ပြု ဖော်ပြအပ်
ပါသည်။

အရှင်အာဇာနည် လင်္ကာရ(စစ်ကိုင်း၊ ရွှေဟင်္သာ)၏

အပ္ပမာဒ

ကြီးစားခဲ့ရ မြတ်ဗုဒ္ဓ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် အလောင်းတော်ဘဝနှင့် လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းမျှသော ကာလတိုင်တိုင် ပါရမီတော်များကို ဖြည့်ကျင့်လာ ခဲ့ရသည်၏ အဆုံးတွင်မှ သစ္စာလေးပါး တရားသိမြင် ဘုရားရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူခဲ့ရသည်။ သို့ရာတွင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဖြစ်လာရသောအခါတွင် မူ လူတို့၏သက်တမ်းမှာ တစ်ရာတမ်းမျှသာ ရှိတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်သည် (၅၅)ဝါအတွင်း မနားမရပ် တရစပ် ဒေသစာရီ ကြွချီ ကာ တရားဓမ္မများကို ဟောကြားခဲ့ရသည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ တရားများ

ဗုဒ္ဓပွင့်လာချိန်သည် မဇ္ဈိမဒေသတွင် ဂိုဏ်းအမျိုးမျိုးက အုပ်စု အမျိုးမျိုးဖွဲ့ကာ ဝါဒအမျိုးမျိုးကို ထူထောင်လျက် ပဋိပက္ခအသွင်ဖြင့်

ယှဉ်ပြိုင်ငြင်းခုံ စောဒကတက်နေကြချိန်ဖြစ်၍ ၎င်းတို့အတွင်း အနတ္တဝါဒဖြင့် ထူထောင် ထိုးဖောက်ကာ ဗုဒ္ဓဝါဒကို တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းမှာ အလွန်ပင်ပန်းဖွယ် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ဗုဒ္ဓဟောကြားခဲ့သော တရားတော်များမှာ နိကာယ် ငါးရပ်၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ (၅၂)ကျမ်း-အုပ်ရေ (၄၀) ရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထေရဝါဒကို ဦးဆောင်သူ

မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ဝိပြီးနောက်ပိုင်းတွင် အရှင် မဟာကဿပ အစရှိသော မထေရ်မြတ်တို့က ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာ၏ မူရင်းစကားတော်များကို တစ်စုံတစ်ရာ ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက် ပယ်နုတ်ခြင်း မပြုဘဲ ဆက်လက် လက်ဆင့်ကမ်း သယ်ဆောင်လာခဲ့ကြသည်။ ယင်းကို 'ထေရဝါဒ' ဟု ခေါ်ကြ၏။ ထိုမူလ 'ထေရဝါဒ' ဆရာစဉ်ဆက်အတိုင်း ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းသူများမှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် မြန်မာ၊ သီရိလင်္ကာ၊ လာအို၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ ထိုင်းဟု (၅)နိုင်ငံသာ ရှိတော့၏။ (အချို့နိုင်ငံများ၌ကား အနည်းစု ရှိပါသေး၏။ သို့သော် မပြောပလောက်သည့် အရေအတွက် သာ ဖြစ်သည်။) ထိုတွင်လည်း မြန်မာနိုင်ငံမှအပ ကျန်နိုင်ငံများမှ သံဃာတော်တို့သည် ပါဠိစာပေကို ခေတ်စာပေသင်ယူနည်းနှင့် ညှိကာ ပြင်ဆင်သင်ယူနေကြသဖြင့် ထိရောက်မှု အလွန်အားနည်းကာ ယခု အခါ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ခုတည်းသာလျှင် အားကောင်းမောင်းသန် ရပ်တည် ဦးဆောင်နိုင်တော့သည်။

စနစ်ကောင်းကြောင့် ရပ်တည်

ယင်းသို့ ဦးဆောင်နိုင်ခြင်းမှာလည်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပညာရေးစနစ် ကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ရှေးဆရာတော် အဆက်ဆက်၏ အရှည်မြော်မြင် နိုင်စွမ်းကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ စာသင်သား သံဃာတော်များမှာ ပါဠိ၊ အံဋကထာ၊ ဋီကာကြီးများနှင့် ယခုထက်တိုင် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ကာ ပိုင်နိုင်တတ်ကျွမ်းကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ယနေ့ မြန်မာနိုင်ငံ၌ (တိပိဋကဓရရွေးချယ်ရေး စာမေးပွဲကြီးမှ လွဲလျှင်) ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲကြီးသည် အကြီးကျယ်ဆုံးနှင့် အမြင့်မားဆုံး ဟုဆိုသော် ရနိုင်ပါသည်။ ယင်းဓမ္မာစရိယတန်းတွင် ပါဠိတော်ကျမ်းရင်း ကြီးများကို ပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်ပေးထားသည့်အတွက်ကြောင့် မဖြစ်မနေ လေ့လာကြရစေမိ ဖြစ်၏။

လမ်းညွှန်ရှိက ချမ်းသာရ

မူလ၊ ငယ်၊ လတ်၊ ကြီး တန်းများတွင် ဆီရာ သင်ကြားပို့ချပေး သည်မျှနှင့် လုံလောက်ကောင်း လုံလောက်နိုင်ခဲ့သော်လည်း ဓမ္မာစရိယ တန်းတွင်မူ ဘုရားဟော ပါဠိတော်ကြီးများကို တိုက်ရိုက်ထိတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သဖြင့် စာသင်သားအများစုအဖို့ အခက်တွေ့တတ်စေမိ ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် မည်မျှပင် လူဦးရေ ထူထပ်ရှုပ်ထွေးသော မြို့ကြီး ပြကြီးပင် ဖြစ်စေကာမူ ခရီးသွားလမ်းညွှန် ဂိုက် (GUIDE) ရှိလျှင် မိမိသွားလိုရာသို့ လွယ်ကူချောမောစွာ ရောက်နိုင်သကဲ့သို့ပင်။ ပိဋက ပင်လယ် နယကျယ်အတွင်းတွင်လည်း လမ်းညွှန်ရှိပါက မုချ လွယ်ကူ နိုင်ပေသည်။

ထည်းသွင်းဖော်ပြ ခြောက်ဝအပြင်

စာအောင်ကြောင်းအတွက် အချက်အလက် (၆)ခု လိုအပ်ကြောင်း ကို ရှေးဆရာတော်တို့က -

ကိစ္စမများ၊ စကားနည်းစေ

အိပ်နေမှုနည်း၊ စာထဲပျောင်းနေ

ပေါင်းသင်းနည်းမှု၊ ချစ်မှုရှောင်သွေ

စာအောင်ကြောင်း၊ အပေါင်းဂုဏ်ခြောက်တွေ

ဟု စပ်ဆိုမှာထားခဲ့ကြသည်။

မိမိကမူ အထက်ပါအင်္ဂါ (၆)ချက်အပြင်

၁။ ခက်ဆစ် ထုတ်နုတ် ကျက်မှတ်ခြင်း၊

၂။ အထူးပြုဆိုင်ရာများကို ထုတ်နုတ် ကျက်မှတ်ခြင်း နှင့်

၃။ ပုစ္ဆာဟောင်းများ လေ့လာခြင်း-တို့ကိုပါ ထည့်သွင်းပြလိုက်ချင်
ပါသည်။

မှန်ပါသည်။ မည်သည့် ဘာသာရပ်တို့ကိုမဆို အထက်ပါအတိုင်း
လေ့လာမှသာ အချိန်တိုအတွင်း အောင်မြင်ပေါက်မြောက် ခရီးရောက်
နိုင်မှာ ဖြစ်သည်။

စာအောင်ကြောင်း နည်းသုံးသွယ်

စာရေးသူတို့ ငယ်စဉ်ကလည်း ဤပါဠိတော်ကြီးများကို ဆရာများ
၏အကူအညီဖြင့် လွယ်ကူစွာ ဖြတ်သန်းနိုင်ခဲ့ရ၏။ နည်းမှာ **ခက်ဆစ်
နိဿယများ ထုတ်နုတ်ကျက်မှတ်ခြင်း**ပင်။ မိမိတစ်ကြိမ်မျှ မသိဖူး
သော ပါဠိကို ရမ်းကာမှန်းကာ ဘာသာပြန် အနှစ်ချုပ်ထုတ်နေခြင်းထက်
ပုံသေကိန်း ကျက်မှတ်ထားခြင်းကသာ တိကျသောအဖြေကို ရနိုင်မှာ
ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ပြင် အချို့ပါဠိပါကျများမှာ အနက် (၂)မျိုးပေး၍ ရ၏။ ဒီလို
ဘာသာပြန်၍ မှန်သလို ဟိုလိုဘာသာပြန်လျှင်လည်း သင့်လျော်သည်
သာ။ စာဖြေအရှင်သည် ထိုသို့သောအနက်ပေးပုံများကိုလည်း အထူး
လေ့လာတတ်ရ၏။ **အောင်ပွဲဝင်ရန်အတွက် အလွယ်ဆုံးနှင့် လူသိ
အနည်းဆုံးနည်းမှာ ပုစ္ဆာဟောင်းများ လေ့လာခြင်း**ဟု ဆိုသော်လွန်မည်
မဟုတ်ချေ။

စာဖြေသူအချို့သည် စာများကိုသာ လေ့လာ ကျက်မှတ်နေတတ်
ပြီး ပုစ္ဆာဘယ်သို့ ထုတ်ဆင်တတ်ကြောင်းကိုမူ စာဖြေစားပွဲ ရောက်မှသာ
သိရသည့်အဖြစ်သို့ (တချို့)ရောက်နေကြ၏။ စင်စစ် **ပုစ္ဆာဟောင်းထက်
ကောင်းသောဆရာ မရှိချေ။**

အပင်ပန်းခံကာ စုစည်းခြင်း

ဤကျမ်းပြုအရှင်သည် သူ့ကိုယ်တိုင်ပင် မွောစရိယဘွဲ့၊ ပါဠိပါရဂူ
ဘွဲ့၊ တိပိဋကဓရရွေးချယ်ရေး စာမေးပွဲတွင် ပိဋကတ်တစ်ပုံကို နှုတ်ငုံ
ဆောင်ရာ ရေးဖြေပါ အောင်မြင်သည့်အပြင် နိကာယ်စာမေးပွဲကြီး

များကိုလည်း အထက်တန်းမှ အောင်မြင်ပြီးသူဖြစ်သဖြင့် စာမေးပွဲလမ်းခရီး၏ အခက်အခဲများကို ကောင်းကောင်းကြီး သိနားလည်ထားသူ ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် စာမေးပွဲတစ်ပွဲ အောင်မြင်မှုတွင် ပဓာနကျလှသည့်-
၁။ ခက်ဆစ်နိဿယများ၊

၂။ အနက်ထူးများ၊ အနက်(၂)နည်း ပေးပုံများ၊

၃။ နှစ်ပေါင်း (၅၀)ကျော် ပုစ္ဆာအဖြေများကို တစ်စုတစ်စည်းတည်း အပင်ပန်းခံကာ စုစည်းရေးသား တင်ဆက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မပေါ်ထွက်ပူးသေးသည့် ကျမ်းစာ

စာချတန်းဆိုင်ရာ စာမေးပွဲအထောက်အကူပြု သီလကွန်နိဿယ စာအုပ်များထဲတွင် ဤမျှလောက် စနစ်တကျပြည့်စုံသော စာအုပ်မျိုး မပေါ်ပေါက်ပူးသေးချေ။ အရှင်စန္ဒဇောတိ (ပါဠိပါရဂူ + ပိဋကတ်တစ်ပုံဆောင်) ၏ အပင်ပန်းခံကာ ကြိုးစားအားထုတ်မှုကြောင့်သာ အရှင်မြတ်တို့ဘုန်း၊ မိုးနယ်ခြူး၊ ချိန်ဆုံးခါသင့်၊ ပန်းနယ်ပွင့်သည် နယ် ထွက်ပေါ်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ငွေသရင်, ပင်လယ်နှင့် မနောမယပတ္တမြား

စာချဘွဲ့ထူးသည် ပင်မြင့်ထက်မှ ငွေသရင်ဖြစ်ငြားအံ့။ ဤကျမ်းစာသည် စာချဘွဲ့ကို ဆွတ်ချူရန် တံချူဖြစ်ပါသည်။

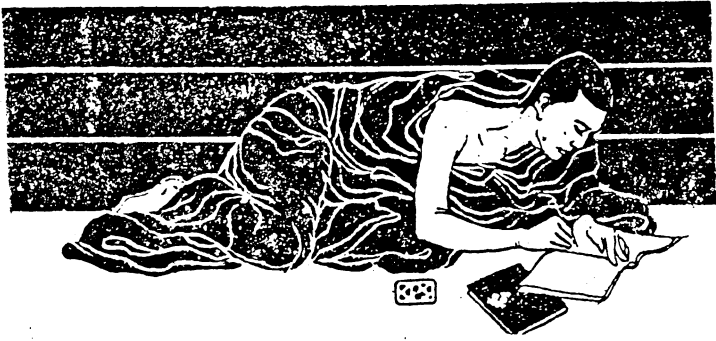
စာချတန်းစာမေးပွဲသည် နယစုံကျယ် ပင်လယ်ပြင်ဖြစ်ငြားအံ့။ ဤကျမ်းစာသည် မာလိန်မှူးကောင်း ပါသည့် ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောကြီးနယ် ဖြစ်ပါသည်။

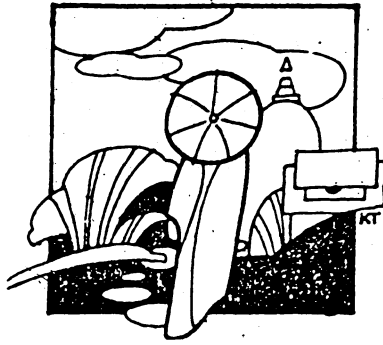
စာချတန်းစာမေးပွဲသည် စာဖြေသူအရှင်တို့အတွက် အမှောင်လွှမ်းသည့်ခရီးကြမ်းဖြစ်ငြားအံ့။ ဤကျမ်းစာသည် အမှောင်ခွင်း၍ အလင်းဆောင်မည့် 'မနောမယ ပတ္တမြားကြီး' ဖြစ်ပါသည်ဟု ခိုင်လုံချင်ပါတော့သည်။

- ❖ ခက်ဆစ်ဝယ် ဝိပျယ်စု၊
သိလွယ်မှု အထွေထွေ၊
- ❖ အနက်ပေးစုံလင်စွာနှင့်၊
ပုံပမာနည်းယူ မိုးဖို့ရယ်၊
ပွဲပြီးပိုင်စေ။
- ❖ ပုစ္ဆာတွေ
အဖြေနဲ့ ယှဉ်ပေး၊
- ❖ စနစ်မှန်ကန်စွာနဲ့
အသစ်ဖန်ကာ ရေးတည်ပြုလိုက်တယ်
နှစ်ခြိုက်ဖွယ်လေး...။

အရှင်အာစာရာလင်္ကာရ
(စစ်ကိုင်း၊ ရွှေဟင်္သာ)

သာမဏောကျော်၊ ဓမ္မာစရိယ
ဝိနယ+ဒိဃနိကာယ+အင်္ဂုတ္တရဝိဒူ
ရွှေဟင်္သာတိုက်သစ်
စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး

နိဒါန်းစကား

အားပေးချီးမြှောက် ဂုဏ်ယူလောကင်

သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရှင်ရဟန်းများ ထမ်းဆောင်ကြရမည့် ဂန္ထဝရ၊ ဝိပဿနာဝရ ဟူသော ဝရနှစ်ဖြာအနက် ဂန္ထဝရဟူသော စာပေသင်ကြား ပို့ချမှုသည် အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်သည်။ မှန်ပါသည်။ ဂန္ထဝရမရှိလျှင် သာသနာတော်သည် ဦးခေါင်းအဖြတ်ခံရသော ယောက်ျားပမာ ဇီဝိန်ချုပ် ပျောက်ကွယ်သွားနိုင်လောက်ကြောင်း အဋ္ဌကထာဆရာတို့ မိန့်မှာတော် မူခဲ့ကြပေသည်။

ယခုအခါ သာသနာ့ထိပ်ခေါင်တင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးများ နှင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရအဆက်ဆက်တို့က သာသနာတော်ကြီး မကွယ် ပျောက်စေရန် ဂန္ထဝရကို အားပေးချီးမြှောက်သည့်အနေဖြင့် တိပိဋကဓရ ရွေးချယ်ရေး စာမေးပွဲကြီး၊ ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲ၊ ပါဠိ ပထမပြန်စာမေးပွဲနှင့် နိကာယ်ငါးရပ်ပါဠိတော် စာမေးပွဲ စသော စာမေးပွဲပေါင်းများစွာ နှစ်စဉ် မပျက် ကျင်းပပေးလျက် ရှိကြသည်။

ထို့အပြင် မန္တလေးသက္ကသီဟအသင်းကြီး၊ ရန်ကုန်စေတီယင်္ဂဏ အသင်းကြီး၊ သထုံ သုဝဏ္ဏဘူမိပရိယတ္တိအသင်းကြီး၊ ညောင်တုန်း သုဓမ္မာပရိယတ္တိအသင်းကြီးစသော သာသနာ့ကို ချစ်မြတ်နိုးကြသည့် အသင်းအဖွဲ့ပေါင်းများစွာတို့ကလည်း စာမေးပွဲများ အသီးသီးကျင်းပကာ သာသနာတော်ကြီး မကွယ်ပစေရန် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လျက် ရှိကြပေသည်။

ဂုဏ်ထူးရှိလျှင် လူရာဝင်

အထက်ပါ စာမေးပွဲများကို မအောင်မြင်စေကာမူ သာသနာစိတ်ဓာတ်အပြည့်အဝဖြင့် သာသနာပြုလျှင် သာသနာပြုလုပ်ငန်းများ အထိုက်အလျောက် အောင်မြင်နိုင်ပေသည်။ သို့သော်လည်း များသောအားဖြင့် စာမေးပွဲ ဘွဲ့တစ်ခုခုရပြီးသူလောက် ရည်မှန်းသည့် အတိုင်း အပြည့်အဝ မအောင်မြင်နိုင်ပေ။ မှန်ပါသည်။ ဂုဏ်ဝန္တေ ပဿန္တိ နော ဟူသော ပေါရာဏ စကားအရ ကိုးကွယ်ကြသူ အများလူတို့က ဘွဲ့ထူး၊ ဂုဏ်ထူးရှိကြသည့် အရှင်မြတ်များကို ပို၍ ဂရုစိုက်တတ်ကြ၊ လေးစားတတ်ကြသည် မဟုတ်ပါလား။

အရေးကြီးလှ ဓမ္မာစရိယ

အထက်ပါ စာမေးပွဲဘွဲ့များအားလုံး ရရှိနိုင်လျှင် ဆိုဖွယ်ရာ မရှိပေ။ အကယ်၍ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကြောင့် မရရှိနိုင်လျှင်မူ အစိုးရဓမ္မာစရိယဘွဲ့ကိုကား မရရအောင် ယူထားသင့်ပေသည်။ မှန်ပါသည်။ ဓမ္မာစရိယဘွဲ့ရထားလျှင် လူရှိသေ ရှင်ရှိသေ ခံရတတ်သဖြင့် အရှင်ရဟန်းတို့အတွက် အရေးအကြီးဆုံးဘွဲ့ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ အရှင်မြတ်တို့အနေဖြင့် ငယ်၊ လတ်၊ ကြီးတန်းများကို အောင်မြင်ရန် မခဲယဉ်းသော်လည်း ဓမ္မာစရိယတန်းကိုမူ နည်းစုံ၊ ဝါဒစုံ ရောပြုမ်းကာ ပုစ္ဆာဆင်ထားသဖြင့် အောင်မြင်ရန် ခဲယဉ်းလှသည်။ ဓမ္မာစရိယတန်းတွင်လည်း အချို့အရှင်မြတ်များအနေဖြင့် ဒုတိယနှော့ အောင်မှတ်ရတတ်သော်လည်း ပထမနှော့မူ အောင်မှတ် မရဘဲ ရှိနေတတ်ပေသည်။ ယင်းသို့ မရရှိခြင်းမှာ အနက်တေးရန် အချိန်မရရှိခြင်း၊ လေ့လာမှု အားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ပေါ်ထွက်လာပြန် သီလက္ခန္ဓာ

ယခုအခါ ဓမ္မာစရိယ (၃)ကျမ်းတို့အနက် သီလက္ခန္ဓာ ပထမနှော့ အောင်မှတ်ရရှိစေရန် တစ်ဖက်တစ်လမ်းက အားပြည့်ပေးသည့်အနေဖြင့် “ဤအာဂုံဆောင် သီလက္ခန္ဓာကျမ်း” ထွက်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤစာအုပ်၌-

- ၁။ သီလကွန် ပါဠိတော်လာ မေးကွက်ကောင်းသော ပါဠိတော်များကို ရှေးနိဿယ၊ ဘာသာဋီကာ ပါဠိတော်နိဿယများနှင့် တွဲဖက်၍ ခက်ဆစ် ထုတ်နုတ် အနက် ပေးထားခြင်း။
- ၂။ အစိုးရဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲ၌ မေးခဲ့ဖူးသမျှ သီလကွန်ပါဠိတော်အဖြေများကို ထိရောက်စွာ ဖြေဆိုထားခြင်း။
- ၃။ အနက်ပေးပုံ (၂)နည်းများကို အောက်ခြေ၌ ဖော်ပြထားခြင်း။
- ၄။ အဋ္ဌကထာအယူအဆ၊ ဋီကာအယူအဆနှင့် အာစရိယဝါဒစုံစွာ အနက်ပေးထားခြင်း စသည်တို့ ပါဝင်ကြသည်။

အထက်ပါ (၄)ချက်အနက် အစိုးရပုစ္ဆာအဖြေများ ပါဝင်နေသဖြင့် မေးခွန်းမေးကွက်များကို နားလည်သဘောပေါက်ပြီး ဓမ္မာစရိယဘွဲ့ကို အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်သည်။ ဤအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တင်ပြရလျှင် ဆရာတော်တစ်ပါးသည် ရဟန်းဖြစ်ခါစ၌ ကျန်းမာရေး အကြီးအကျယ် ပျက်နေသဖြင့် အထူးကုဆရာဝန်ကြီးများက စာမကျက်ဘဲ အနားယူရန် လျှောက်ထားချက်အရ တစ်နှစ်ပတ်လုံး စာပေလေ့လာခွင့် မရရှိခဲ့သော်လည်း စာမေးပွဲဖြေရန် တစ်ပတ်အလို၌ အစိုးရပုစ္ဆာကို သုံးသပ်၍ ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲကို ဝင်ရောက်ဖြေဆိုခဲ့ရာ ဓမ္မာစရိယ နှစ်ကျမ်းစွဲခဲ့ဖူးလေသည်။ ဤနေရာ၌ ၎င်းဆရာတော်ကြီးက အလိုနည်းပါးသော သူတော်ကောင်းကြီးပီပီ ဆရာတော်၏ ဘွဲ့တော်ကို ထည့်မရေးရန် မိန့်ကြားထားသဖြင့် ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန်အဖြစ်သာ ရေးသားရပေသည်။ ပုစ္ဆာဟောင်းများ၏အကျိုးကား ကြီးမားပါပေစွ။ ထို့အပြင် ခက်ဆစ်များ ပါဝင်နေသဖြင့် အနက်တေးရသည့်ဒုက္ခမှ ကင်းလွတ်ပြီး စာကျက်ချိန်များ ပိုမို ရလာနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤစာအုပ်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာခြင်းဖြင့် ဓမ္မာစရိယတန်းဝင် အရှင်မြတ်များအား အမြန်ဆုံး ဓမ္မာစရိယဘွဲ့ ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း လက်တွေ့ခံစားရမည် ဖြစ်သည်။

ကျေးဇူးတုံ့ပြန် ပူဇော်ရန်

ဤကျမ်းစာဖြင့် စာရေးသူ ပညာသင်ကြားခဲ့ရာ ကျေးဇူးရှင် ဆရာသမားအပေါင်းတို့အား ကျေးဇူးဆပ် ပူဇော်ပါသည်။

အရှင်စန္ဒစောတိ

သာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယ
ဝိနယပါဠိပါရဂူ၊ ဝိသိဋ္ဌဝိနယဝိဒ္ဓ
ဝိနယဓရ၊ ဝိနယကောဝိဒ
အောင်သိဒ္ဓိကျောင်း၊ ဓမ္မသုခတိုက်
ကြားတောရလမ်း၊
ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်
ဖုန်း- (၀၁) ၅၄၅၄၅၂

အာဂုံဆောင်သီလက္ခန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ်

ပရိဗ္ဗာဇကကထာ

- ၁။ ဘန္တေ ကဿပ - အရှင်မဟာကဿပ။
- ဣဒံ သုတ္တံ - ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို။
- မေ မယာ - သည်။
- ဘဂဝတော - မြတ်စွာဘုရား၏။
- သမ္ဗုဒ္ဓါ - မျက်မှောက်တော်မှ။
- ဝေဝေ-ဧကေန အာကာရေန - တစ်ခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။
(ဝေဝေသဒ္ဓါကို အာကာရအနက်ကြံ)
- ဝေဝေ-ဣမိနာ ဝုစ္စမာနနယေန - ဤသို့ “ကေံ သမယံ ဘဂဝါ”
အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုလတံ့သောနည်းအား
ဖြင့်။ (ဝေဝေသဒ္ဓါကို နိဒဿနကြံ)
- ဝေဝေ - ဘုရားဟောကိုသာလျှင်။
(ဝေဝေသဒ္ဓါကို အဝဓာရဏကြံ)
- သုတံဥပလက္ခိတံ - မှတ်လိုက်ရ၏။
- မှတ်ချက်။ ။ မေ-ကို မယာအနက်ယူ သုတံ-ကို ကမ္မသာနေကြံသော
နည်းဖြစ်သည်။

(တစ်နည်း) ဘန္တေ ကပဿ - ပ။ ဣမဿ သုတ္တဿ - ကို။
 ဘဂဝတော - ၏။ သမ္ဗုဒ္ဓါ - မှ။ ဧဝံ ဧကေန အာကာရေန - ဖြင့်။
 (အာကာရေ) ဧဝံ ဣမိနာ ဝုစ္စမာနနယေန - ဖြင့် (နိဒဿန)။ ဧဝံ -
 ကိုသာလျှင်။ (အဝဓာရဏ)။ မေ မေ - ၏။ သုတံ ဥပဓာရဏံ -
 ဆောင်လိုက်ခြင်းသည်။ ဟောတီ - ဖြစ်၏။
 မုတ်ချက်။ ။ မေကို မမအနက်ယူ၍ သုတံကို ဘာဝသာနေကြံသော
 နည်း ဖြစ်သည်။ ၁၃၃၈-ခုနှစ်၌ ဝေသာဒ္ဒါ၏ အနက် (၃)
 မျိုး၊ မေ၏ မမအနက်များ၊ သုတံ၏ ဘာဝသာနေအနက် များယူ၍
 အနက်ပေးရန် မေးဖူးသည်။

- ရာဂေဟံ ရာဂေဟဿ - ရာဂဂြိုဟ်ပြည်၏။
- အန္တရာ စ - အကြား၌ လည်းကောင်း။
- နာဠန္ဒ နာဠန္ဒာယ - နာဠန္ဒာမြို့၏။
- မဟတာ - ဂုဏ်အားဖြင့် မြတ်သော။
- (တစ်နည်း) မဟတာ - အရေအတွက်အားဖြင့်များသော။
- ဘိက္ခုသံဃေန - ရဟန်းအပေါင်းနှင့်။
- ပဉ္စမတ္ထေဟိ - ငါးခုသင်္ချာ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။
- ဘိက္ခုသတေဟိ - ရဟန်းအရာတို့နှင့်။ (သဒ္ဒတ္ထ)
- ပဉ္စမတ္ထေဟိဘိက္ခုသတေဟိ - ရဟန်း (၅၀၀)တို့နှင့်(အဓိပ္ပါယ်တ္ထ)
- အဒ္ဓါနမဂ္ဂပုဋ်ပဇ္ဇော - အခွန်ရှည်သော ခရီးကို သွားတော်မူ
သည်။
- သုပ္ပိယော - သုပ္ပိယအမည်ရှိသော။
- ပရိဗ္ဗာဏေကောပိ - ပရိမိုဇ်သည်လည်း။
- အန္တေ ဝါသိနာ - တပည့်ဖြစ်သော(ဝါ)အနီး၌ ကျင်လည်
သော တပည့်ဖြစ်သော။
- ဗြဟ္မဒတ္တေန - ဗြဟ္မဒတ်အမည်ရှိသော။
- မာဏဝေန - လုလင်နှင့်။

တတြ တသ္မိံ မဂ္ဂေ - ထိုခရီး၌။
(တစ်နည်း) တတြ တေသု ဒ္ဓိသု ဇနေသု - ထိုနှစ်ယောက်သော သူ တို့တွင်။

အနေကပရိယာယေန - များစွာသော အကြောင်းဖြင့်။

အဝဏ္ဏံ - ကဲ့ရဲ့ခြင်းစကားကို။

ဣတိ - ဤသို့။ (ဟ-အက္ခရာကား နိပါတ်မျှသာ)။ ဥဘော - နှစ်ယောက်ကုန်သော။ တေ အာစရိယန္တေဝါသီ - ထိုဆရာတပည့် တို့သည်။ အညမညဿ - တစ်ယောက်သည် တစ်ယောက်နှင့်။ ဥဓုပိပစ္စနိကဝါဒါ - ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်သောစကား ရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ - ၍။ ဘဂဝန္တံ - မြတ်စွာဘုရားသို့။ ပိဋိတော ပိဋိတော - နောက်မှ နောက်မှ။ အနုဗန္ဓာ - အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ - ကုန်၏။ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ - သို့လည်း။ ပိဋိတော ပိဋိတော - မှ။ အနုဗန္ဓာ - ကုန်သည်။ ဟောန္တိ - ကုန်၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၆-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

၂။ အထ - ထိုသို့ ဆရာ, တပည့်နှစ်ယောက် အစဉ် လိုက်သော အခါ၌။

သမ္မလဋ္ဌိကာယံ - တံခါး၏အနီး၌ နုပျိုသော သရက်ပင်ရှိသော ဥယျာဉ်၌။

ရာဇာဂါရဏေ - မင်း၏ ကစားရာဖြစ်သော ဇရပ်၌။ (ဝါ) မင်းကွန်း၌။

ဧကရတ္တိဝါသံ - တစ်ညဉ့်နေခြင်းသို့။

ဥပဂစ္ဆိ - ကပ်လေ၏။

တတြပိ - ထိုအမ္မလဋ္ဌိကာ အမည်ရှိသော ဥယျာဉ်၌လည်း။

၃။ အထခေါ - ထိုဆရာတပည့်နှစ်ယောက် အစဉ်လိုက်သောအခါ ၌။ သမ္မဟုလာနံ - များစွာကုန်သော။ ရတ္တိယာ - ညဉ့်။ ပစ္စုသသမယံ -

မိုးသောက်သောအခါ၌။ **ပဗ္ဗုဒ္ဓိတာနံ** - အိပ်ရာမှ ထကုန်သည်ဖြစ်၍။
မဏ္ဍလမာဠော - စည်းဝေးရာရေဝံ့၌။ **သန္နိသိန္နာနံ** - အညီအညွတ်ထိုင်
 ကုန်ထသော။ **သန္နိပတိတာနံ** - အညီအညွတ် စည်းဝေးကုန်ထသော။
ဘိက္ခုနံ - တို့၏။ **အယံ သံခိယဓမ္မော** - ဤစကားပြောဟောခြင်း သဘော
 သည်။ **ဥဒပါဒိ** - ထင်ရှားဖြစ်၏။ **ကိံ ဥဒပါဒိ** - အဘယ်သို့ ထင်ရှား
 ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၁၆ - ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

အာဂုသော - တို့။ **အစ္စရိယံ** - အံ့ဖွယ်ရှိစွတကား။ **အဗ္ဗုတံ** -
 မဖြစ်ဖူးသော သဘောရှိသည် ဖြစ်စွတကား။ **ဇာနတာ** - သတ္တဝါတို့၏
 အလိုအနုသယကို သိတော်မူတတ်ထသော။ **ပဿတာ** - အလုံးစုံသော
 ဥေယျဓမ္မတို့ကို ဉာဏ်တည်းဟူသော မျက်စိဖြင့် မြင်တော်မူတတ်ထ
 သော။ **အရဟတာ** - ကိလေသာတည်းဟူသော ရန်သူတို့မှ ဝေးတော်မူ
 တတ်ထသော။ **သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန** - မဖောက်မပြန် မိမိအလိုလိုသာလျှင်
 အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သယမ္ဘုဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူပြီးထသော။
တေန ဘဂဝတာ - ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ **သတ္တာနံ** - သတ္တဝါတို့၏။
နာနာခိမုတ္တိကတာ - အထူးထူးသောနှလုံးသွင်းခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။
ယာဝ စ အပရိစ္ဆာဒေန - အာရုံအားဖြင့် အပိုင်းအခြားမရှိသော။ **သဗ္ဗညုတ**
ဉာဏေန - ဖြင့်။ **သုပ္ပဋိဝိဒိတာ** - အကြွင်းမဲ့သိပြီ။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၀ - ပြည့်နှစ်၌ မေးဖူးသည်။

၄။ **အထခေါ** - ထိုဆရာတပည့်နှစ်ယောက် အစဉ်လိုက်
 သောအခါ၌။
ယေန ဒိသာဘာဂေန - အကြင်အရပ်မျက်နှာအဖို့ဖြင့်။

---

^၁(တစ်နည်း) ယေန ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌။ မဏ္ဍလမာဠော-သည်။
 အတ္ထိ-၏။^၂တေန တတ္ထ-သို့။ ဥပသကံမိ-၏။

သော မဏ္ဍလမာဏ္ဍော - ထိုစည်းဝေးရာဇရပ်သို့။
 ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော - ကပ်အပ်၏။
 တေန ဒိသာဘာဂေန - ထိုအရပ်မျက်နှာအဖို့ဖြင့်။
 မဏ္ဍလမာဏ္ဍ - စည်းဝေးရာဇရပ်သို့။
 တစ်နည်းကား- ယေန ယတ္ထ - အကြင်အရပ်၌။ မဏ္ဍလမာဏ္ဍော -
 စည်းဝေးရာဇရပ်သည်။ အတ္ထိ - ၏။ တေန တတ္ထ - ထိုအရပ်သို့။
 ဥပသင်္ကမိ - ၏။

နိသဒ္ဓေါ-ထိုင်တော်မူပြီး၍။ ဘဂဝါ -သည်။ ဘိက္ခု- တို့ကို။
 အာမန္တေ သိ-ခေါ်တော်မူ၏။ ကိ အာမန္တေ သိ-အသို့ခေါ်သနည်း ဟူမူ
 ကား။ ဘိက္ခဝေ-တို့။ တေရဟိ - ယခုငါလာသောအခါ၌။ ကာယ -
 အဘယ်မည်သော။ ကထာယ - စကားကြောင့်။ တုမေ - တို့သည်။
 သန္နိသိန္နာ - စည်းဝေးကြကုန်သည်။ အတ္တနု - ဖြစ်ကုန်သနည်း။
 (တစ်နည်း) ဘိက္ခဝေ -တို့။ တေရဟိ - ၌။ ကာယ - သော။
 ကထာယ - ဖြင့်။ ဣ-ဤစည်းဝေးရာဇရပ်၌။ သန္နိသိန္နာ - ကုန်သည်။
 ဘဝတ္ထ - ကုန်သနည်း။ သန္နိပတိတာ - တစ်ပေါင်းတည်းနေကုန်သည်။
 အတ္တနု - ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဝေါ - သင်တို့၏။ ဝိပွကတာ -အပြီးသို့
 မရောက်သေးသော။ အန္တရာကထာ - ကမ္မဋ္ဌာန်း၏အကြားအကြား၌
 ဖြစ်သောစကားသည်။ ကာ စ ပန -အဘယ်စကားနည်း။ (တစ်နည်း)
 ဝေါ-တို့၏။ ကာ စ ပန- အဘယ်မည်သော။ အန္တရာကထာ -
 ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အကြား၌ဖြစ်သောစကားသည်။ ဝိပွကတာ - အပြီးသို့
 မရောက်သနည်း။ အထ - ထိုသို့ မရောက်သေးသောအခါ၌။ ဘဂဝါ -
 သည်။ အနု ပတ္တော - လျှောက်ပတ်စွာ ရောက်တော်မူ၏။ ဣတိ -
 ဤသို့။ အဝေါစုံ - လျှောက်ကုန်၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၄-ခု, ၁၃၅၁-ခု, ၁၃၆၀-ပြည့်နှစ်များ၌ မေးဖူးသည်။

° (တစ်နည်း) ဘိက္ခဝေ-တို့။ တေရဟိ-၌။ ကာယ-သော။ ကထာယ-
 ဖြင့်။ ဣ-ဤစည်းဝေးရာဇရပ်၌။ သန္နိသိန္နာ-ကုန်သည်။ ဘဝတ္ထ-ကုန်သနည်း။

၅။ ဘိက္ခုဝေ - တို့၊ အပရေ - ဆန်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ မမံ ဝါ - ငါ၏မူလည်း။ အဝဠှံ - ကဲ့ရဲ့စကားကို။ ဘာသေယျံ - ဆိုကုန်ရာ၏။ တတြ - ထိုကျေးဇူးမဲ့ကို ဆိုကုန်သောသူတို့၌။ တုမေဟိ - တို့သည်။ အာယာတော - အမျက်ထွက်ခြင်းကို။ နကရဏီယော - မပြုအပ်။ အပ္ပစ္စယော - နှလုံးမသာယာခြင်းကို။ န ကရဏီယော - အပ်။ စေတသော - စိတ်၏။ အနဘိရဒ္ဓိ - မနှစ်သက်ခြင်းကို။ န ကရဏီယာ - အပ်။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၁၂-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

တတြ - ထိုကဲ့ရဲ့သောစကားကို ဆိုကုန်သောသူတို့၌။ တုမေ - တို့သည်။ ကုပိတာ ဝါ - အမျက်ထွက်ကုန်သည်မူလည်း။ စေ အဿထ - အကယ်၍ဖြစ်ကုန်အံ့။ အနတ္တမနာ ဝါ - နှလုံးမသာယာကုန်သည်မူလည်း။ စေ အဿထ - ကုန်အံ့။ ဧဝံ - ဤသို့ အမျက်ထွက်ကုန်သည်၊ နှလုံးမသာယာကုန်သည်။ သန္တေ သု - ကုန်သော်။ တေန - ထိုသို့ အမျက်ထွက်ခြင်း၊ နှလုံးမသာခြင်းဖြင့်။ (ဝါ) ထိုသို့ အမျက်ထွက်ခြင်း၊ နှလုံးမသာခြင်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တုမာကံယေဝ - တို့၏သာလျှင်။ အန္တ ရာယော - ပထမဈာန်အစရှိသည်ကို ရခြင်း၏ အန္တ ရာယ်သည်။ အဿဘဝေယျ - ရာ၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၆-ခုနှစ်၌ တေနကို နှစ်နည်းကြံ၍ မေးဖူးသည်။

- ပရေသံ - သူတစ်ပါးတို့၏။
- သုဘာသိတံ ဝါ - ကောင်းသော စကားကိုလည်းကောင်း။
- ဒုမ္ဘာသိတံ ဝါ - မကောင်းသောစကားကိုလည်းကောင်း။
- အာစာနေယျာထ အပိ န - သိနိုင်ရာကုန်အံ့နည်း။
- န အာစာနေယျာထ - မသိနိုင်ကုန်ရာ။ (ပါဠိသေသထည်)

တတြ-ထိုသို့ ကျေးဇူးမဲ့စကားကိုဆိုရာ၌။ တုမုဟိ - တို့သည်။
 အဘူတံ - မဟုတ်မမှန်သည်ကို။ အဘူတတော - မဟုတ်မမှန်သော
 အားဖြင့်။ ဣတိပိ ဣမိနာ ကာရဏေန - ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း။
 ဧတံ - ဤစကားသည်။ အဘူတံ - မဟုတ်။ ဣတိပိ ဣမိနာ ကာရဏ
 န - ဖြင့်လည်း။ ဧတံ - သည်။ အတစ္စံ - မမှန်။ ဧတံ ဓမ္မဇာတံ -
 ဤတရားသဘောသည်။ အမေသု - ငါတို့၌။ နတ္ထိ စ နတ္ထိ ဧဝ -
 မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဧတံ ဓမ္မဇာတံ - သည်။ အမေသု - တို့၌။
 ပန ဧကန္တေန - စင်စစ်အားဖြင့်။ န ဝိဇ္ဇတိ ဧဝ - ထင်ရှားမရှိသည်သာ
 လျှင်တည်း။ ဣတိ - သို့။ နိဗ္ဗေဋ္ဌတဗ္ဗံ - ပယ်ဖျောက်အပ်၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၈-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ၆။ တတြ - ထိုချီးမွမ်းစကားကိုဆိုရာ၌။
- အာနန္ဒော - နှစ်သက်ခြင်းကို။
- သောမနဿံ - ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။
- ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထံ - နှစ်လိုခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။
- တတြ - ထိုချီးမွမ်းစကားကို ဆိုရာ၌။
- အာနန္ဒိနော - နှစ်သက်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။
- သုမနာ - ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။
- ဥပ္ပိလာဝိတာ - နှစ်လိုသော စိတ်ရှိကုန်သည်။
- ဧဝံ - ဤသို့ဖြစ်ကုန်သည်။
- သန္တေသု - သော်။
- တေန - ထိုသို့နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကြောင့်။

ဓူဠသီလ

၇။ ဘိက္ခုဝေ - တို့။ ယေန ပါဏာတိပါတဝိရမဏာဒိသီလေန -
 အကြင်သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှကြဉ်ခြင်းအစရှိသောသီလဖြင့်၊ ပုထုဇ္ဇနော -
 ပုထုဇဉ်သည်။ တထာဂတဿ - ငါဘုရား၏။ ဝဏ္ဏံ - ဂုဏ်ကို။
 ဝဒမာနော - ခိုးမွမ်းသည်ဖြစ်၍။ ဝဒေယျ - ဆိုရာ၏။ ဧတံ ပါဏာတိပါတ
 ဝိရမဏာဒိသီလံ - ထိုပါဏာတိပါတမှ ကြဉ်ခြင်း အစ ရှိသောသီလသည်။
 အပ္ပမတ္တကံ ခေါ ပန - နည်းသောအတိုင်းအရှည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။
 ဩရမတ္တကံ ခေါ ပန - ယုတ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်သာလျှင်
 တည်း။ သီလမတ္တကံ - အလေ့အကျက်မျှသာတည်း။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၉-ခုနှစ်၌ နိယမာနိယမ အစွဲမှန်ကန်စေလျက်
 မေးဖူးသည်။

- အပ္ပမတ္တကံ အပ္ပမတ္တကေန - နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော။
- ဩရမတ္တကံ ဩရမတ္တကေန - ယုတ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော။
- သီလမတ္တကံ သီလမတ္တကေန - အလေ့မျှသာဖြစ်သော။
- ယေန သီလေန - အကြင် ပါဏာတိပါတမှ ကြဉ်ခြင်း
အစရှိသောသီလဖြင့်။
- ၈။ ဂေါတမော - ဂေါတမအနွယ်ဖြစ်သော။
- ပါဏာတိပါတံ - သူ၏အသက်ကို သတ်ခြင်းကို။
- ပါဏာတိပါတာ - သူ၏အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ။
- ပဋိဝိရတော - ကြဉ်၏။
- နိဟိတဒဏ္ဍော - ပယ်ပြီးသော ဒဏ်ရှိ၏။
(ဝါ) ပယ်သောဒဏ်ပေးခြင်း ရှိ၏။
- နိဟိတသတ္ထော - ပယ်ပြီးသော လက်နက်ရှိ၏။
- လန္တိ - ကာယဒုစရိုက်အစရှိသည်တို့ကို
စက်ဆုပ်တတ်၏။

- ဒယာပန္နော - မေတ္တာစိတ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။
- သဗ္ဗပါဏာဘူတဟိတာနုကမ္မိ - ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၏အစီးအပွားကို အစဉ်စောင့်သည်ဖြစ်၍။
- ဝိဟရတိ - ဣရိယာပုထ် လေးပါးကို ဆောင်၏။
- ဣတိ ဣမိနာ ပါဏာတိပါတဝိရမဏသီလေန ဝါ - ဤပါဏာတိပါတမှ ကြဉ်ခြင်းတည်းဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။

ဂေါတမော - သော။ သမဏော - သည်။ အဒိန္နာဒါနံ - အရှင်သည် ကိုယ်၊ နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သောဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းကို။ ပဟာယ - ၍။ အဒိန္နာဒါနာ - အရှင်သည် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော - ကြဉ်၏။ ဒိန္နာဒါယံ - ပေးသည်ကိုသာ ယူတတ်၏။ ဒိန္နပါဋိကံခိ - ပေးသည်ကိုသာ အလိုရှိတတ်၏။ အထေနေန - မခိုးတတ်သော။ သုစိဘူတေန - စင်ကြယ်စွာ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တနာ - အတ္တဘောဖြင့်။ (တစ်နည်း) အထေနေန အထေနံ - မခိုးတတ်သော။ သုစိဘူတေန သုဘူစိတံ - စင်ကြယ်စွာ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တနာ အတ္တဘာဝံ - အတ္တဘောကို။ ကတွာ - ၍။ (ထည့်)။ ဝိဟရတိ - ဣရိယာပုထ်လေးပါးကို ဆောင်၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၇-ခုနှစ်၌ အထေနေန သုစိဘူတေန အတ္တနာဝယ် နာဝိဘတ်ကို ကရဏတ္ထ၊ ကမ္မတ္ထ(၂)နည်း ကြံ၍ပေးရန် မေးဖူးသည်။

ဣတိ ဣမိနာ သီလေန ဝါ - ဤအဒိန္နာဒါနံမှ ကြင်ခြင်းတည်းဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။

အဗြဟ္မစရိယံ - သူတော်မဟုတ် သူယုတ်တို့၏ အကျင့်ကို။ ပဟာယ - ၍။ ဗြဟ္မစာရီ - မြတ်သောအကျင့်ကို-ကျင့်တတ်သည်။ အနာစာရီ - ယုံတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့မရှိသည်။ ဂါမဓမ္မာ - ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော။ မေထုနာ - မေထုန်မှ။ ပဋိဝိရတော -

ကြဉ်၏။ ဣတိ ဣမိနာ သီလေန ဝါ - ဤမေထုန်မှကြဉ်ခြင်းတည်း
ဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။
မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၇၊ ၁၃၃၈-ခုနှစ်များ၌ မေးဖူးသည်။

၉။ မုသာဝါဒံ - မဟုတ်မမှန်သောစကားကို။ ပဟာယ - ၍။
မုသာဝါဒါ - မဟုတ် မမှန်သောစကားကို ဆိုခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော-
၏။ သစ္စံဝါဒီ - မှန်သောစကားကိုသာ ဆိုတတ်၏။ သစ္စသန္ဓော -
မှန်သောစကားတို့နှင့် မမှန်သောစကားကို စေ့စပ်တတ်၏။ ယောတော-
မြမြတည်ကြည်သော စကားရှိ၏။ ပစ္စယိကော - ယုံကြည်လောက်သော
စကားရှိ၏။ လောကဿ - လူအပေါင်းကို။ အဝိသံဝါဒကော - မချွတ်
ယွင်းစေတတ်။ ဘိက္ခဝေ - တို့။ ဣတိ ဣမိနာ သီလေန ဝါ - ဤမုသာ
ဝါဒမှ ကြဉ်ခြင်းတည်းဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။
မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၆-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ပိသုဏံ - အချစ်ပျက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။
- ပိသုဏာယ - အချစ်ပျက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။
- ဣတော - ဤသူတစ်ယောက်အထံမှ။
- ဣမေသံ - ဤသူနှစ်ယောက်တို့၏။
- ဘောဒါယ - အချစ်ပျက်ခြင်းငှာ။
- အမုတြ - ဤသူတစ်ယောက်၏ အထံသို့။
- န အက္ခာတာ - မကြားတတ်။
- အမုတြ ဝါ - ဤမည်သော အရပ်၌မူလည်း။
- အမုသံ - ဤမည်သောသူတို့၏။
- ဘိနာနံ ဝါ - ကွဲကုန်ပြီးသော သူတို့ကိုမူလည်း။

၃(တစ်နည်း) ဣမေသံ-ဤသူနှစ်ယောက်တို့ကို။ ဘောဒါယ-အချစ်ပျက်
စေခြင်းငှာ။

- သန္တာတာ - စေ့စပ်တော်မူတတ်၏။
- သဟိတာနံ ဝါ - အညီအညွတ် ဖြစ်ကုန်ပြီးသော သူတို့အားမူလည်း။
- အနုပ္ပါဒါတာ - အမြဲ အညီအညွတ်ဖြစ်ခြင်း၌ အထောက်အပံ့ကို ပေးတတ်၏။
- သမဂ္ဂါရာမော - ညီညွတ်ရာ၌ မွေ့လျော်သော စိတ်ရှိ၏။
- သမဂ္ဂရတော - ညီညွတ်ရာ၌ မွေ့လျော်တတ်၏။
- သမဂ္ဂနန္ဒိ - ညီညွတ်ခြင်း၌ နှစ်သက်တတ်၏။
- သမဂ္ဂကရဏီ - ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။
- ဘာသိတာ - ဆိုတော်မူတတ်၏။
- ဣတိ ဣမိနာ သီလေန ဝါ - ဤပိသုဏဝါစာမှ ကြည့်ခြင်းတည်း ဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။
- ဖရသံ - ကြမ်းကြုတ်စွာသော။
- ဖရသာယ - ကြမ်းကြုတ်စွာသော။

နေလာ - အပြစ်မရှိ။ ကဏ္ဍသုခါ - နား၌ချမ်းသာ၏။ ပေမနိ ယာ - ချစ်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်၏။ ဟဒယင်္ဂမာ - နှလုံး၌ ထားအပ်၏။ ပေါရီ-ရှေးသူတော်တို့၏စကားဖြစ်၏။(ဝါ) ပြည်ကြီးသူတို့၏စကားတည်း။ ဗဟုဇနကန္တာ-များစွာသောလူတို့သည် နှစ်လိုအပ်၏။ ဗဟုဇနမနာပါ - များစွာသောလူတို့၏ နှလုံးကို ပွားစေတတ်၏။ တထာဂ္ဂပိ - ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ဣတိ ဣမိနာ သီလေန ဝါ - ဤဖရသဝါစာမှ ကြည့်ခြင်း တည်းဟူသောသီလဖြင့်မူလည်း။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၀-ပြည့်နှစ်၌ နိယမဝါကျဝယ် တထာဂတော- သည် ဟု ကတ္တားထည့်ရန် မေးဖူးသည်။

- သမ္ဗပ္ပလာပံ - အကျိုးမရှိသော စကားကို။
- သမ္ဗပ္ပလာပါ - အကျိုးမရှိသော စကားမှ။

- ကာလဝါဒီ - လျောက်ပတ်သောအခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏။
- ဘူတဝါဒီ - ဟုတ်မှန်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။
- အတ္ထဝါဒီ - ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးစီးပွား၊ တမလွန်အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။
- ဓမ္မဝါဒီ - လောကုတ္တရာဓမ္မနှင့် စပ်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။
- ဝိနယဝါဒီ - ဆုံးမခြင်းနှင့် စပ်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။
- နိဇာနဝတီ - နှလုံး၌ထားအပ်သော။
- ကာလေန - လျောက်ပတ်သောအခါ၌။
- သာပဒေသံ - အကြောင်းဥပမာနှင့်တကွဖြစ်သော။
- ပရိယန္တဝတီ - အပိုင်းအခြားရှိထသော။
- အတ္ထသံဟိတံ - အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့် တကွဖြစ်သော။
- ဣတိ ဣမိနာ သီလေန ဝါ - ဤသမ္ပပ္ပလာပမှ ကြံခြင်းတည်း ဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။
- ၁၀။ ဝိဂေါမဘူတဂါမသမာရဗ္ဗာ - ဖျိုးစေ့တို့ကို ဖျက်ဆီးခြင်း၊ မြက် သစ်ပင်တို့ကို ဖျက်ဆီးခြင်းမူ။

ဧကဘတ္တိကာ - တစ်ထပ်တည်းသာ စားလေ့ရှိ၏။ **ရတ္ထုပရတော** - ည၌စားခြင်းမူ။ **ပဋိဝိရတော** - ၎င်း။ **ဝိကာလဘောဇနာ** - မွန်းလွဲစားခြင်းမူ။ **ပဋိဝိရတော** - ၎င်း။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၀-ပြည့်နှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ဂေါတမော - သော။ **သမဏော** - သည်။ **နစ္စ ဂိတ ဝါဒီတ** **ဝိသုက ဒဿနာ** - သာသနာတော်၏တံကျင်သဖွယ်ဖြစ်သော ကခြင်း၊ သီခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်းတို့ကို ကြည့်ခြင်းမူ။ (တစ်နည်း)ကခြင်း၊ သီခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်း၊ သာသနာတော်အား မလျောက်ပတ်သော ရှုခြင်းမူ။ **ပဋိဝိရတော** - ၎င်း။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၈-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ - ပန်းပန်ခြင်း၊
လွင်မှုန့်ချေခြင်း၊ နံ့သာလိမ်းခြင်းတည်း ဟူသော
ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းမှ။

အာမကဉ္စပဋိဂ္ဂဟဏာ - စပါးစိမ်းကို ခံခြင်းမှ။

အာမကမံသပဋိဂ္ဂဟဏာ - အသားစိမ်းကို ခံခြင်းမှ။

ဣတ္ထိကုမာရိကပဋိဂ္ဂဟဏာ - မိန်းမကြီး၊ မိန်းမငယ်တို့ကို ခံခြင်းမှ။

ဒါသိဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာ - ကျွန်မိန်းမ၊ ကျွန်ယောက်ျားကို ခံခြင်းမှ။

အဇေဠကပဋိဂ္ဂဟဏာ - ဆိတ်မြန်မာ၊ ဆိတ်ကုလားကို ခံခြင်းမှ။

ကုက္ကုဒုသုကရပဋိဂ္ဂဟဏာ - ကြက်၊ ဝက်ကို ခံခြင်းမှ။

ဟတ္ထိဂဝဿဝဠပဋိဂ္ဂဟဏာ - ဆင်၊ နွား၊ မြင်း၊ မြည်းကို ခံခြင်းမှ။

ခေတ္တဝတ္ထုပဋိဂ္ဂဟဏာ - လယ်၊ ယာကို ခံခြင်းမှ။

ဒုတေယျပဟိဏဂမနာနုယောဂါ - လူတို့စေခိုင်း၍ ထိုထို အရပ်သို့
သွားခြင်း၊ တစ်အိမ်မှတစ်အိမ် သွား
ခြင်းတို့ကို လုံ့လပြုခြင်းမှ။

ကယဝိက္ကယာ - ဝယ်ခြင်း၊ ရောင်းခြင်းမှ။

တုလာကုဋကံသကုဋမာနကုဋာ - ချိန်စဉ်းလဲ၊ အသပြာစဉ်းလဲ၊ တင်း
စဉ်းလဲပြုခြင်းမှ။

ဥက္ကောဋနဝဇ္ဇနနိကတိသာစိယောဂါ - တံစိုးစားခြင်းတည်း
ဟူသော ကောက်သောအမှုနှင့် ယှဉ်ခြင်း၊ ဥပါယ်တံမျဉ်တို့ဖြင့် လှည့်ပတ်
ခြင်းတည်းဟူသော ကောက်သောအမှုနှင့် ယှဉ်ခြင်း၊ အတုကိုပြု၍
လှည့်ပတ်ခြင်းတည်း ဟူသော ကောက်သောအမှုနှင့် ယှဉ်ခြင်းမှ။
ပဋိဝီရတော - ၎င်း။

မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၅-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ဆေဒန ဝဓ ဗန္ဓန ဝိပရာမောသ အာလောပ သဟသာကာရာ -
လက်အစရှိသည်ကို ဖြတ်ခြင်းတည်းဟူသော နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်းကို

ပြခြင်း၊ သတ်ပုတ်ခြင်းကို ပြခြင်းတည်း ဟူသော နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်းကို ပြခြင်း၊ ကြိုး အစရှိသည်တို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်းတည်းဟူသော နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်းကို ပြခြင်း၊ ခရီး၌ ပုန်းကွယ်၍ လှယ်ကပ်ခြင်းတည်းဟူသော နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်းကို ပြခြင်း၊ ရွာနိဂုံးကို ဖျက်ခြင်းတည်းဟူသော နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်းကို ပြခြင်းမှ။

ဓူဠသီလ ပြီးပါပြီ။

မဇ္ဈိမသီလ

- ၁၁။ ယထာ ယေ ယာဒိသာ - အကြင် အကြင်သို့ သဒ္ဓါ၍လှူသော ဘောဇဉ်တို့ကို စားတတ်ကုန် ထသော။
- ဘောဇ္ဇော - အရှင်ဖြစ်ကုန်သော။
- ဧကေ - အချို့ကုန်သော။
- တေ သမဏဗြဟ္မဏာ - ထိုသို့သော ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။
- သဒ္ဓါဒေယျာနိ - သဒ္ဓါ၍လှူအပ်ကုန်သော။
- ဧဝရူပံ - ဤသို့သဘောရှိသော။
- ဗီဂေါမဘူတဂါမံ - မျိုးစေ့မြက်သစ်ပင်အပေါင်းကို။
- သမာရမ္ဘံ - ဖျက်ဆီးခြင်းကို။
- အနယုတ္တာ ပဝတ္တယမာနာ - ဖြစ်စေကုန်လျက်။
- ဣဒံ သော ဗီဂေါမဘူတဂါမော - ထိုဗီဂေါမံ၊ ဘူတဂါမ်ဟူသည်ကား။

^၁(တစ်နည်း) ဘောဇ္ဇော-ကုန်သော။ ဧကေ-ကုန်သော။ ယထာ ယေ ယေ သမဏဗြဟ္မဏာ-အကြင်အကြင် ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ သဒ္ဓါဒေယျာနိ-ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ-တို့ကို။ ဘုဉ္ဇန္တိ-ကုန်၏။ (ကြိယာပဓာန ထည့်) တေ တေ သမဏဗြဟ္မဏာ-ထိုထိုသောရဟန်းတို့သည်။ သဒ္ဓါဒေယျာနိ-ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ-ဘောဇဉ်တို့ကို။ ဘုဉ္ဇိတွာ-၍။

- မူလပီဇံ - အမြစ်မျိုးစေ့လည်းကောင်း။
- ခန္ဓပီဇံ - ပင်စည်မျိုးစေ့လည်းကောင်း။
- ပဋ္ဌပီဇံ - အဆစ်မျိုးစေ့လည်းကောင်း။
- အဂ္ဂပီဇံ - အညွန့်မျိုးစေ့လည်းကောင်း။
- ပဉ္စမံ - ငါးခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။
- ပီဇေပီဇေဝ - အစေ့သာလျှင်ဖြစ်သောမျိုးစေ့လည်းကောင်း။
- ဣတိ အယံ - ဤသည်လျှင်တည်း။
- ဣတိ ဣမံ ပီဇေမဘူတဂါမသမာရဗ္ဗံ ဝါ - ဤပီဇေမံ၊ ဘူတဂါမံ တို့ကို ဖျက်ဆီးခြင်းကိုမူလည်း။
- ဣတိ တေသ္မာ ပီဇေမဘူတဂါမသမာရဗ္ဗာ - ထိုပီဇေမံ၊ ဘူတဂါမံကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ။

- ၁၂။ သန္နိမိကာရပရိဘောဂံ - သိုမှီးခြင်းကိုပြု၍ သုံးဆောင်ခြင်းကို။
- ဣဒံ သော သန္နိမိကာရော - ထိုသိုမှီးခြင်းကို ပြုခြင်းဟူသည်ကား။
- အနုသန္နိမိ - ထမင်းကို သိုမှီးခြင်းလည်းကောင်း။
- ပါနုသန္နိမိ - အဖျော်ကို သိုမှီးခြင်းလည်းကောင်း။
- ဝတ္ထုသန္နိမိ - အဝတ်ပုဆိုးကို သိုမှီးခြင်းလည်းကောင်း။
- ယာနုသန္နိမိ - ယာဉ်ကို သိုမှီးခြင်းလည်းကောင်း။
- သယနုသန္နိမိ - အိပ်ရာကို သိုမှီးခြင်းလည်းကောင်း။
- ဂန္ဓုသန္နိမိ - နံ့သာကို သိုမှီးခြင်းလည်းကောင်း။
- အာမိသန္နိမိ - အာမိသကို သိုမှီးခြင်းလည်းကောင်း။
- ဣတိ ဣမံ သန္နိမိကာရပရိဘောဂံ ဝါ - ဤသို့ သိုမှီးခြင်းကို ပြု၍ သုံးဆောင်ခြင်းကိုမူလည်း။
- ဣတိ တေသ္မာ သန္နိမိကာရပရိဘောဂါ - ဤသို့ သိုမှီးခြင်းကို ပြု၍ သုံးဆောင်ခြင်းမှ။
- ဣတိ ဣမိနာ သီလေန ဝါ - ဤသို့ သိုမှီးခြင်းကို ပြု၍ သုံးဆောင်ခြင်းမှ ကြဉ်ခြင်းတည်းဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။

၁၃။ ဝိသူကဒဿနံ -သာသနာတော်၏ တံကျင်သဖွယ်ဖြစ်သော ရှုခြင်းကို။

အနယုတ္တာ - လုံ့လပြုကုန်သည်ဖြစ်၍။

ဣဒံ သော ဝိသူကဒဿနော - ထိုသာသနာတော်၏ တံကျင်သဖွယ် ဖြစ်သော ရှုခြင်းဟူသည်ကား။

နစ္စံ - ကခြင်း လည်းကောင်း။

ဂီတံ - သိခြင်း လည်းကောင်း။

ဝါဒိတံ - တီးမှုတ်ခြင်း လည်းကောင်း။

ပေက္ခံ - ကခြင်းသဘင် လည်းကောင်း။

အက္ခာနံ - စစ်ထိုးခြင်း လည်းကောင်း။

ပါဏိဿရံ - ခွက်ခွင်း လည်းကောင်း။

ဝေတာဠံ - မောင်း၊ ကြေးနင်းလည်းကောင်း။ (ဝါ) မန္တန်ဖြင့် သူသေကောင်ကို ထစေခြင်းလည်းကောင်း။

ကုမ္ဘထူနံ - လေးထောင့်ရှိသော တူရိယာ လည်းကောင်း။

သောဘဏကံ - ကချေသည်တို့ကို တန်ဆာဆင်ခြင်း လည်းကောင်း။

စဏ္ဍာလံ - သံထွေကစားခြင်း လည်းကောင်း။

ဝံသံ - ဝါးထောင်တက်၍ ကစားခြင်းလည်းကောင်း။

ဓောဝနံ - အရိုးဆေး ကစားခြင်းလည်းကောင်း။

ဟတ္ထိယုဒံ - ဆင်တိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။

မဟိံသယုဒံ - ကျွဲတိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။

ဥသဘယုဒံ - နွားဥသဘတိုက်ခြင်း လည်းကောင်း။

အဿယုဒံ - မြင်းတိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။

အဗေယုဒံ - ဆိတ်မြန်မာ တိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။

မေဏ္ဍယုဒံ - ဆိတ်ကုလား တိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။

ကုက္ကုဒယုဒံ - ကြက်တိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။

- ဝဋ္ဋကယုဒ္ဓံ - ငုံးတိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။
  - ဒဏ္ဍယုဒ္ဓံ - တုတ်ရိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။
  - မှဋ္ဌိယုဒ္ဓံ - နပန်းလုံးခြင်းလည်းကောင်း။
  - နိဗ္ဗုဒ္ဓံ - လက်ဝှေ့တိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။
  - ဥယျောဓိကံ - စစ်ထိုးခြင်းလည်းကောင်း။
  - ဗလဂုံ - စစ်သည်ရေတွက်ရာအရပ်လည်းကောင်း။
  - သေနာဗျူဟံ - စစ်သည်တို့၏ စုဝေးရာအရပ် လည်းကောင်း။
  - အနိကဒဿနံ - ဆင်အပေါင်း၊ မြင်းအပေါင်း အစရှိသည်တို့ကို ရှုခြင်း လည်းကောင်း။
- ဣတိ ဧတသ္မာ ဝိဿကဒဿနာ - ထိုသို့ သာသနာတော်၏ တံကျင်သဖွယ်ဖြစ်သော ရှုခြင်းမှ။
- ဣတိ ဣမိနာ သီလေန ဝါ - ဤသာသနာတော်၏ တံကျင်သဖွယ် ဖြစ်သောရှုခြင်းမှ ကြည့်ခြင်းတည်းဟူသော သီလဖြင့် မူလည်း။

၁၄။ ဇူတပုမာဒဋ္ဌာနာနယောဂံ-ကြွေအန်အစရှိသည်တို့ဖြင့် ကစားခြင်းတည်းဟူသော ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်း၌ လုံ့လပြုခြင်းကို။

- အဋ္ဌပဒံ - ရှစ်ကွက်ရေး ကစားခြင်းလည်းကောင်း။
- ဒသပဒံ - ဆယ်ကွက်ရေး ကစားခြင်းလည်းကောင်း။
- အာကာသံ - ကောင်းကင်၌ ကစားခြင်းလည်းကောင်း။
- ပရိဟာရပထံ - မြေ၌ခရီးကြောင်းသား၍ ကစားခြင်းလည်းကောင်း။
- သန္တိကံ - ဇယ်ချ၍ ကစားခြင်းလည်းကောင်း။
- ခလိကံ - အန်ပျဉ်၌ အန်ချ၍ ကစားခြင်းလည်းကောင်း။
- ဃဋိကံ - ကျေးသား ကစားခြင်းလည်းကောင်း။
- သုလာကဟတ္ထံ - ဝါးခြမ်းစိတ်ဖြင့် ကစားခြင်းလည်းကောင်း။
- အက္ခံ - ကုန်းခြင်း ကစားခြင်းလည်းကောင်း။

- ပင်္ဂစီရံ - ထန်းရွက် ထန်းပိုးမှတ်၍ ကစားခြင်းလည်းကောင်း။
- ဝက်ကံ - ထွန်ငယ်ဖြင့် ကစားခြင်း လည်းကောင်း။
- မောက္ခစိကံ - တန်းကစားခြင်းလည်းကောင်း။
- စိဂုံလိကံ - စကြာဖြင့် ကစားခြင်းလည်းကောင်း။
- ပတ္တာဠကံ - ဆန်ကောငယ်ဖြင့် သဲအစရှိသည်ကိုခြင်၍ ကစားခြင်းလည်းကောင်း။
- ရထကံ - ရထားငယ်ဖြင့် ကစားခြင်းလည်းကောင်း။
- ဇနကံ - လေးငယ်ဖြင့် ကစားခြင်းလည်းကောင်း။
- အက္ခရာဂုကံ - အက္ခရာဂုကံ ကစားခြင်းလည်းကောင်း။
- မနေသိကံ - စိတ်ဖြင့် အကြံကိုသိသော ကစားခြင်းလည်းကောင်း။
- ယထာဝဇံ - ကန်းယောင်, ကုန်းယောင် အစရှိသော ထိုထိုသော အပြစ်ကို ပြ၍ ကစားခြင်းလည်းကောင်း။
- ဣတိ ဣဒံ ဣတပ္ပမာဒဋ္ဌာနာနယောဂံ ဝါ - ဤကြောအန် အစ ရှိသည်တို့ဖြင့် ကစားခြင်းတည်းဟူသော ကုသိုလ်ကောင်းမှု ခွဲမေ့လျော့ခြင်း၏အကြောင်း၌ လုံ့လပြုခြင်းကို မူလည်း။
- ဣတိ ဣမိနာ သီလေန ဝါ - ဤကစားခြင်းတည်းဟူသော ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ မေ့လျော့ခြင်း၏အကြောင်းမှ ကြဉ်ခြင်းတည်းဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။
- ၁၅။ ဥစ္စာသယနမဟာသယနံ - မြင့်သော နေရာ, မြတ်သော နေရာကို။
- အာသန္နိ - ပမာဏထက်လွန်သော အခြေရှိသော နေရာလည်းကောင်း။
- ပလ္လကံ - အခြေ၌ သားရဲရပ်ရှိသော နေရာလည်းကောင်း။
- ဂေါနကံ - လက်လေးသစ်ထက်လွန်သော အမွှေးရှိသော ကော်ဇောကြီး လည်းကောင်း။

- စိတ္တကံ** - သားရဲရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာ ပြုအပ်သော သားမွေးခင်းနှီးလည်းကောင်း။
- ပဋိကံ** - သားမွေးဖြင့်ပြုသော ခင်းနှီးဖြူလည်းကောင်း။
- ပဋုလိကံ** - တခဲခက်သော ပန်းပွင့်ရှိသော သားမွေးဖြင့်ပြုသော ခင်းနှီးလည်းကောင်း။
- တူလိကံ** - လဲ အစာသွတ်သော ခင်းနှီးလည်းကောင်း။
- ဝိကတိကံ** - ခြင်္သေ့ရုပ်, ကျားရုပ် အစရှိသော အထူးထူးသော အရုပ်ရှိသော အမွေးခင်းနှီးလည်းကောင်း။
- ဥဒ္ဒလောမိ** - နှစ်ဖက်အဆာရှိသောသားမွေးခင်းနှီးလည်းကောင်း။
- ကေန္တလောမိ** - တစ်ဘက်သာ အဆာရှိသော သားမွေး ခင်းနှီး၊ လည်းကောင်း။
- ကဋိဿံ** - ရတနာရွှေချည်တို့ဖြင့် ချုပ်သော ပိုးချည်တို့ဖြင့် ရက်သော ခင်းနှီးလည်းကောင်း။
- ကောသေယျံ** - ရတနာရွှေချည်တို့၏ အကြားအကြား၌ ပိုးချည် တို့ဖြင့် သွင်း၍ရက်သော ခင်းနှီးလည်းကောင်း။
- ကုတ္တကံ** - တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက်သော ကချေသည်မှ တို့သည် ရပ်၍ ကလောက်သော သားမွေးခင်းနှီး လည်းကောင်း။
- ဟတ္ထတ္တရဏံ** - ဆင်ကုန်းနှီးလည်းကောင်း။
- အဿတ္တရဏံ** - မြင်းကုန်းနှီးလည်းကောင်း။
- ရထတ္တရဏံ** - ရထားခင်းနှီးလည်းကောင်း။
- အဇိနပ္ပဝေဏီ** - သစ်နက်ရေတို့ဖြင့် ညောင်စောင်းပမာဏ ချုပ်၍ ပြုသော အခင်းလည်းကောင်း။
- ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏံ** - ဝံပိုင့်ရေဖြင့်ပြုသော မြတ်သော ခင်းနှီး လည်းကောင်း။
- သဥတ္တရစ္ဆံ** - အပေါ်၌ နီသောဗိတာန်နှင့် တကွဖြစ်သော။
- ဥဘာတောလောဟိတကူပဓာနံ** - နှစ်ဘက်သော ခြေအုံး, ခေါင်းအုံးရှိသော နေရာလည်းကောင်း။

၁၆။ မဏ္ဍနဝိဘူသနဋ္ဌာနာနုယောဂံ - လွင်မှုန့်ချေ၍ တန်ဆာဆင်ခြင်း၊ နံ့သာလိမ်း၍တန်ဆာဆင်ခြင်းတည်း ဟူသော ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်း၌ လုံ့လပြုခြင်းကို။

ဥစ္စာဒနံ - နံ့သာမှုန့် အစရှိသည်တို့ဖြင့် နယ်ခြင်း လည်းကောင်း။

ပရိမဒ္ဒနံ - ဆုပ်နယ်ခြင်း လည်းကောင်း။

နာပနံ - နံ့သာရည် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ရေချိုးခြင်း လည်းကောင်း။

သမ္မာဟနံ - လက်ရုံးကို ကြီးအောင်ပြုခြင်းလည်းကောင်း။

အာဒါသံ - ကြေးမုံကြည့်ခြင်း လည်းကောင်း။

အဉ္စနံ - မျက်ရေးကွက်ခြင်း လည်းကောင်း။

မာလာဂန္ထဝိလေပနံ - ပန်းပန်ခြင်း၊ နံ့သာပြောင်းဖြင့် အပြေအပြစ်ပြုခြင်း၊ နံ့သာရည်ဖြင့် လိမ်းကျံခြင်းလည်းကောင်း။

မုခစုဏ္ဍံ - မျက်နှာကို လွင်မှုန့်ချေခြင်း လည်းကောင်း။

မုခလေပနံ - လက်ကောက် ဝတ်ခြင်းလည်းကောင်း။

သိခါဗန္ဓံ - ဦးညှောင်ထုံးခြင်း လည်းကောင်း။

ဒဏ္ဍံ - တန်ဆာဆင်သော တောင်ဝှေးလည်းကောင်း။

နာဠိကံ - တန်ဆာဆင်သော ဆေးကျည်တောက် လည်းကောင်း။

ခဂ္ဂံ - ထက်လှစွာသော သန်လျက်ကို ဆောင်ခြင်း လည်းကောင်း။

ဆတ္တံ - ငါးပါးသောအဆင်းရှိသောချည်တို့ဖြင့် ချုပ်သော မကန်းသွား အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော ထီးကို ဆောင်းခြင်းလည်းကောင်း။

စိတြပါဟနံ - ဆန်းကြယ်စွာသော ဖိနပ်ခြေနင်းကို ဆောင်ခြင်း လည်းကောင်း။

ဥက္ကိသံ - နဖူးသင်းကျစ်ကို ဖွဲ့ခြင်းလည်းကောင်း။

- မင်္ဂါ - ပတ္တမြားဦးသျှောင်ကျင်ကို ဆောင်ခြင်း
လည်းကောင်း။
- ဝါဠုမိဇနိ - သားမြီးယပ်ကို ဆောင်ခြင်း လည်းကောင်း။
- ဒီဃဒသာနိ - ချည်သော အဆာရိုကုန်သော။
- ဩဒါတာနိ - ဖြူကုန်သော။
- ဝတ္ထာနိ - အဝတ်တို့ကို။
- ဓာရဏံ - ဆောင်ခြင်း လည်းကောင်း။ (ထည့်)

၁၇။ တိရစ္ဆာနကထံ - မဂ်ဖိုလ်တို့၏ ဖိလာဖြစ်သော စကားကို။
 ဣဒံ သာ တိရစ္ဆာနကထာ - ထိုမဂ်ဖိုလ်တို့၏ ဖိလာဖြစ်သော စကား
 ဟူသည်ကား။

- ရာဇကထံ - မင်း၏ စကားလည်းကောင်း။
- ဇောရကထံ - ခိုးသူ စကားလည်းကောင်း။
- မဟာမတ္တကထံ - အမတ်ကြီး စကားလည်းကောင်း။
- သေနာကထံ - စစ်သည် စကားလည်းကောင်း။
- ဘယာကထံ - ဘေးဖြစ်သည်ကိုဆိုသော စကားလည်းကောင်း။
- ယုဒကထံ - စစ်ထိုးသည်ကိုဆိုသော စကားလည်းကောင်း။
- အနုကထံ - ထမင်း စကားလည်းကောင်း။
- ပါနကထံ - အပျော် စကားလည်းကောင်း။
- ဝတ္ထကထံ - အဝတ်ပုဆိုး စကားလည်းကောင်း။
- သယနကထံ - အိပ်ရာ စကားလည်းကောင်း။
- မာလာကထံ - ပန်း စကားလည်းကောင်း။
- ဂန္ဓကထံ - နံ့သာ စကားလည်းကောင်း။
- ဉာတိကထံ - ဆွေမျိုး စကားလည်းကောင်း။
- ယာနကထံ - ယာဉ် စကားလည်းကောင်း။
- ဂါမကထံ - ရွာ စကားလည်းကောင်း။

- နိဂမကထံ - နိဂုံး စကားလည်းကောင်း။
- နဂရကထံ - မြို့ စကားလည်းကောင်း။
- ဇနပဒကထံ - ဇနပုဒ် စကားလည်းကောင်း။
- ဣတ္ထိကထံ - မိန်းမ စကားလည်းကောင်း။
- ပုရိသကထံ - ယောက်ျား စကားလည်းကောင်း။
- သုရကထံ - ရဲရင့်သည်ကိုဆိုသော စကားလည်းကောင်း။
- ဝိသိခါကထံ - ခရီးလမ်းဆုံကိုဆိုသော စကားလည်းကောင်း။
- ကုမ္ဘဏ္ဍာနကထံ - ရေတို့၏ တည်ခြင်းကိုဆိုသော စကားလည်းကောင်း။ (ဝါ) ရေဆိပ်တို့ကို ဆိုသော စကားလည်းကောင်း။
- ပုဗ္ဗပေတကထံ - ရှေး၌ သေပြီးသောသူတို့ကိုဆိုသော စကားလည်းကောင်း။
- နာနတ္တကထံ - အထူးထူးအပြားပြားသော စကားလည်းကောင်း။
- လောကက္ခယိကံ - လောကကိုကြားသော စကားလည်းကောင်း။
- သမုဒ္ဒက္ခယိကံ - သမုဒ္ဒရာကိုကြားသော စကားလည်းကောင်း။
- ဣတိဘဝါဘဝကထံ - ဤသို့ပွား၏၊ ဤသို့ ယုတ်၏ဟူ၍ ဟုတ်ဟုတ် ငြားငြားဆိုသော စကားလည်းကောင်း။

၁၈။ ဝိဂ္ဂါဟိကကထံ - တစ်ယောက်သည် တစ်ယောက်နှင့် ဆန့်ကျင်သော စကားကို။

- ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ ကိ - ဤသုတ်၊ အံဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်းကို။
- အာဇာနိဿသိ - သိအံ့နည်း။
- မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇော - ယုတ်သော အကျင့်ရှိသည်။
- သမ္မာပဋိပဇ္ဇော - ကောင်းသော အကျင့်ရှိသည်။
- မေ - ငါ၏။

- ဝစနံ - စကားသည်။
- သဟိတံ - အကျိုးစီးပွားနှင့်စပ်၏။
- အသဟိတံ - အကျိုးစီးပွားနှင့်မစပ်။
- တေ တယာ - သင်သည်။
- ပုရေ - ရှေး၌။
- ဝစနိယံ - ဆို၏။
- ပစ္စာ - နောက်မှ။
- အဝစ - ဆိုအပ်၏။
- တေ တယာ - သည်။
- ²အဓိစိဏ္ဍံ - လေ့လာအပ်သော။
- ဝိပရာဝတ္တံ - ဆန့်ကျင်၏။
- တေ - သင်၏။
- ဝါဒေါ - အယူကို။
- အာရောပိတော - အပြစ်တင်အပ်၏။
- နိဂ္ဂဟိတော - နှိပ်အပ်၏။
- ဝါဒပ္ပမောက္ခာယ - ကဲ့ရဲ့ခြင်းမှ လွတ်စေခြင်းငှာ။
- စရ - ကျင့်လေဦးလော့။
- သစေ ပဟောသိ - အကယ်၍ စွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်အံ့။
- စေံ - ဤသို့ စွမ်းနိုင်သည်။
- သတိ - ရှိသော်။
- နိဗ္ဗေဋ္ဌတိ ဝါ - ပယ်မှုလည်း ပယ်လော့။

၁၉။ ဒူတေယျပဟိတဂမနာနယောဂံ - တမန်ပြု၍ သွားခြင်း၊
အစေအပါးခံ၍ သွားခြင်း၌ လုံ့လပြုခြင်းကို။

²(တစ်နည်း) တေ-သင်၏။ အဓိစိဏ္ဍံ-အလေ့အကျက်သည်။ မယာ-သည်။
အဓိစိဏ္ဍေန-လေ့ကျက်အပ်သော။ ဝစနေန-နှင့်။ (တစ်နည်း) မေ-၏။ အဓိစိဏ္ဍေန-
အလေ့အကျက်နှင့်။

ဣဒံ သော ဒုတေယျပဟိဏဂမနာနုယောဂေါ - ထိုတမန်ပြု၍
သွားခြင်း၊ အစေအပါးခံ၍ သွားခြင်းဟူသည်ကား။

ရည် ဝါ - အဘိသိက်မသွန်းသော မင်းတို့၏ လည်းကောင်း။
မဟာမတ္တာနံ ဝါ - အမတ်ကြီးတို့၏လည်းကောင်း။ ခတ္တိယာနံ ဝါ -
အဘိသိက်သွန်းကုန်သောမင်းတို့၏လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏာနံ ဝါ -
တို့၏ လည်းကောင်း။ ဂဟပတိကာနံ ဝါ - သူကြွယ်တို့၏လည်းကောင်း။
ကုမာရာနံ ဝါ - မင်းသားတို့၏လည်းကောင်း။ ဣဓ - ဤအရပ်သို့။
ဂစ္ဆ - သွားချေ။ အမုတြ - ဤမည်သောအရပ်သို့။ ဂစ္ဆ - သွားချေ။
ဣဒံ ကမ္ဘံ - ဤအမှုကို။ အာဟရ - ဆောင်ချေ။ ပဟိဏဿ - စေရာ
အရပ်သို့။ ဂမနံ - သွားခြင်းတည်း။
မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၅-ခုနှစ်၌ ဣတော - ဤအရပ်မှဟူသော အမုတြ
၏ အပိဒါန်နှင့် ပါဠိသေသများထည့်၍ အနက်ပေးရန်
မေးဖူးသည်။

၂၀။ ကုဟကာ ဓ - အံ့ဖွယ်သူရဲကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သည်လည်း။
လပကာ ဓ - မိမိတို့ကိုယ်ကို ချီးမြှောက်၍ ပြောပတတ်ကုန်သည်လည်း။
နေမိတ္တိကာ ဓ - နိမိတ်မူလေ့ရှိကုန်သည်လည်း။ နိပ္ပေသိကာ ဓ -
လားကို ရှာလေ့ရှိကုန်သည်လည်း။ လာဘေန - မိမိလားဖြင့်။
လာဘံ - သူတစ်ပါး၏ လားကို။ နိဇိဂီသိတာရော ဓ - တောင့်တ၍
ရှာတတ်ကုန်သည်လည်း။
မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၉-ခု၊ ၂၄-ခု၊ ၄၉-ခုနှစ်များ၌ မေးဖူးသည်။

ဣတိ တေသ္မာ ကုဟနာ - ထိုသို့ အံ့ဖွယ်သူရဲကို ဖြစ်စေခြင်းမှ။
ဣတိ တေသ္မာ လပနာ - ထိုသို့ မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်၍
ပြောခြင်းမှ။
ဣတိ ဣမိနာ သီလေန ဝါ - ဤ ကုဟန စသည်မှ ကြည့်ခြင်း
တည်းဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။

မဟာသီလ

- ၂၁။ မိစ္ဆာဇီဝေန - ယုတ်သော အံသက်မွေးခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော။
- တိရုတ္တာနုပိဇ္ဇာယ - မဂ်ဖိုလ်တို့၏ ဇီလာဖြစ်သော အတတ်ဖြင့်။
- ဇီဝိတံ - အသက်မွေးခြင်းကို။
- ကပ္ပေန္တိ - ပြုကုန်၏။
- အင်္ဂံ - ခြေ၊ လက် အစရှိသောအင်္ဂါကို ဆိုသော ကျမ်းလည်းကောင်း။
- နိမိတ္တံ - နိမိတ်ကိုဆိုသော ကျမ်းလည်းကောင်း။
- ဥပ္ပါတံ - မိုးကြိုးကျခြင်း အစရှိသည်ကို ဆိုသော ကျမ်းလည်းကောင်း။
- သုပိနံ - အိပ်မက်ကို ဆိုသော ကျမ်းလည်းကောင်း။
- လက္ခဏံ - လက္ခဏာကို ဆိုသော ကျမ်းလည်းကောင်း။
- မုသိကန္တိနံ - ကြွက်ခဲသည်ကို ဆိုသော ကျမ်းလည်းကောင်း။
- အဂ္ဂိဟောမံ - မီးပူဇော်ရာသည်ကို ဆိုသော ကျမ်းလည်းကောင်း။
- ဒဗ္ဗဟောမံ - ယောက်မဖြင့် မီးပူဇော်ရာသည်ကို ဆိုသော ကျမ်းလည်းကောင်း။
- ထုသဟောမံ - ဖွဲဖြင့်မီးပူဇော်ရာသည်ကို ဆိုသော ကျမ်းလည်းကောင်း။
- ကဏဟောမံ - ဆန်ကွဲဖြင့် မီးပူဇော်ရာသည်ကို ဆိုသော ကျမ်းလည်းကောင်း။
- တဏှုလဟောမံ - ဆန်ရင်းဖြင့် မီးပူဇော်ရာသည်ကိုဆိုသော ကျမ်းလည်းကောင်း။
- သပ္ပိဟောမံ - ထောပတ်ဖြင့် မီးပူဇော်ရာသည်ကိုဆိုသော ကျမ်းလည်းကောင်း။

°(တစ်နည်း) ဇီဝိတံ-အသက်ကို။ ကပ္ပေန္တိ -မွေးပြုကုန်၏။

- တေလဟောမံ - ဆီမီးပူဇော်ရာသည်ကိုဆိုသောကျမ်းလည်းကောင်း။
- မုခဟောမံ - မုန်ညှင်းစေ့ အစရှိသည်တို့ကို ခံတွင်းဖြင့်ယူ၍ မီးပူဇော်ရာသည်ကိုဆိုသော ကျမ်းလည်းကောင်း။
- လောဟိတဟောမံ - လက်ယာပုဆစ်ဒူးသွေး အစရှိသည်ဖြင့် မီးပူဇော် ရာသည်ကိုဆိုသော ကျမ်းလည်းကောင်း။
- အင်္ဂဝိဇ္ဇာ - လက်ဆစ်, ခြေဆစ် အစရှိသော အင်္ဂါကိုသိသော အတတ်လည်းကောင်း။
- ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာ - အိမ်ရာ, အရံရာစသည်ကို သိသော အတတ် လည်းကောင်း။
- ခေတ္တဝိဇ္ဇာ - လယ်ယာကိုသိသော အတတ်လည်းကောင်း။
- သိဝံဝိဇ္ဇာ - သုသာန်၌နေ၍ သင်ရာသော အတတ် လည်းကောင်း။ (ဝါ) မြေခွေးမြည်သံကိုသိသော အတတ်လည်းကောင်း။
- ဘူတဝိဇ္ဇာ - ဘုတ်တိုက် အတတ်လည်းကောင်း။
- ဘူရိဝိဇ္ဇာ - မြေအိမ်၌နေ၍ သင်သောအတတ်လည်းကောင်း။
- အဟိဝိဇ္ဇာ - မြေခဲသည်ကို ဆေးကုသော အတတ် လည်းကောင်း။
- ဝိသဝိဇ္ဇာ - အဆိပ်ကို ဖြေတတ်သော အတတ်လည်းကောင်း။
- ဝိစ္ဆိကဝိဇ္ဇာ - ကင်းမြီးကောက်ခဲသည်ကို ဆေးကုသော အတတ် လည်းကောင်း။
- မူသိကဝိဇ္ဇာ - ကြွက်ခဲသည်ကို ဆေးကုသော အတတ် လည်းကောင်း။
- သကုဏဝိဇ္ဇာ - ငှက်မြည်သံကိုသိသော အတတ်လည်းကောင်း။
- ဝါယသဝိဇ္ဇာ - ကျီးမြည်သံကိုသိသော အတတ်လည်းကောင်း။
- ပက္ကဇ္ဈာနံ - အသုက် တို့, ရှည် နေရလတ္တံ့သည်ကိုသိသော အတတ်လည်းကောင်း။

သရပရိတ္တာဏံ - သူတစ်ပါးပစ်သောမြားကို တားမြစ်တတ်သော အတတ်လည်းကောင်း။

မိဂစက္ကံ - သားမြည်သံကိုသိသော အတတ်လည်းကောင်း။

ဣတိ ဣမာယ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ - ဤမဂ်ဖိုလ်၏ ဖီလာဖြစ်သော အတတ်ဖြင့်မူလည်း။

ဣတိ ဣမိနာ သီလေန ဝါ - ဤအင်္ဂကျမ်း အစရှိသည်ကိုမှီ၍ အသက်မွေးခြင်းမှ ကြဉ်ခြင်းတည်းဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။

၂၂။ မဏိလက္ခဏံ - ပတ္တမြား၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။

ဝတ္ထလက္ခဏံ - အဝတ်ပုဆိုး၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။

ဒဏ္ဍလက္ခဏံ - တောင်ဈေး၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။

သတ္တလက္ခဏံ - လှံ၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။

အသီလက္ခဏံ - သန်လျက်၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။

ဥသုလက္ခဏံ - မြား၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။

ဓနလက္ခဏံ - လေး၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။

အာဝုဇေလက္ခဏံ - လက်နက်၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။

ဣတ္ထိလက္ခဏံ - မိန်းမ၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။

ကုမာရလက္ခဏံ - သတို့သား၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။

ကုမာရိလက္ခဏံ - သတို့သမီး၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။

ဒါသလက္ခဏံ - ကျွန်ယောက်ျား၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။

ဒါသီလက္ခဏံ - ကျွန်မိန်းမ၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။

ဟတ္ထိလက္ခဏံ - ဆင် လက္ခဏာလည်းကောင်း။

အဿလက္ခဏံ - မြင်း လက္ခဏာလည်းကောင်း။

မဟိံသလက္ခဏံ - ကျွဲ လက္ခဏာလည်းကောင်း။

ဥသဘလက္ခဏံ - ဥသဘ လက္ခဏာလည်းကောင်း။

- ဂေါလက္ခဏံ - နွား လက္ခဏာလည်းကောင်း။
- အလေက္ခဏံ - ဆိတ်မြန်မာ လက္ခဏာလည်းကောင်း။
- မေဏ္ဍလက္ခဏံ - ဆိတ်ကုလား လက္ခဏာလည်းကောင်း။
- ကုက္ကုဒုလက္ခဏံ - ကြက်၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။
- ဝဋ္ဋကလက္ခဏံ - ငှက်၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။
- ဂေါဗလက္ခဏံ - ဖွတ်၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။
- ကဏ္ဍိကာလက္ခဏံ - အထွတ် လက္ခဏာလည်းကောင်း။
- ကစ္ဆပလက္ခဏံ - လိပ်၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။
- မိဂလက္ခဏံ - သား၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။
- ဣတိ ဣမာယ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ - ဤပတ္တမြား၏လက္ခဏာကို သိသော အတတ် အစရှိသော မဂ်၊ ဖိုလ်၏ ဖီလာ ဖြစ်သောအတတ်ဖြင့်မူလည်း။

၂၃။ ရည် - မင်းတို့၏။ နိယျာနံ - ထွက်ခြင်းသည်။ အနိယျာနံ - မထွက်ခြင်းသည်။ အပ္ပန္န ရာနံ - အတွင်း၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဥပယာနံ - တစ်ပါးသောမင်းသို့ ကပ်ခြင်းသည်။ ဗာဟိရာနံ - အပြင်ဖြစ်ကုန်သော။ ရည် - တစ်ပါးသောမင်းတို့၏။ အပယာနံ - ဖဲခြင်းသည်။ ဇယော - အောင်ခြင်းသည်။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၆ - ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ပရာဇယော - ရှုံးခြင်းသည်။
- ဣမဿ - ဤမင်း၏။
- ၂၄။ စန္ဒဂါဟော - လကို ရာဟုဖမ်းခြင်းသည်။ (ဝါ) လကြတ်ခြင်းသည်။
- သုရိယဂါဟော - နေကို အသုရိန်ဖမ်းခြင်းသည်။ (ဝါ) နေကြတ်ခြင်းသည်။
- နက္ခတ္တဂါဟော - နက္ခတ်ချင်း ယှဉ်ခြင်းသည်။ (ဝါ) နက္ခတ်ချင်း ဆိုင်မိသည်။

- စန္ဒိမသုရိယာနံ - လ, နေတို့၏။
- ပထဂမနံ - ခရီးဟုတ်သည်ကို သွားခြင်းသည်။
- ဥပ္ပထဂမနံ - ခရီး မဟုတ်သည်ကို သွားခြင်းသည်။
- ဥက္ကာပါတော - ဥက္ကာကျခြင်းသည်။
- ဒိသာသာဟော - အရပ်မျက်နှာ ပူခြင်းသည်။
(ဝါ) အရပ်မျက်နှာ ချောက်ချားခြင်းသည်။
- ဘူမိစာလော - မြေလှုပ်ခြင်းသည်။
- ဒေဝဒုဒြဘိ - တော်ရိုက်ခြင်းသည်။
- ဥဂ္ဂမနံ - တက်ခြင်းသည်။
- ဩဂမနံ - ဝင်ခြင်းသည်။ (ဝါ) သက်ခြင်းသည်။
- သံကီလေသံ - ညစ်ညူးခြင်းသည်။
- ဝေါဒါနံ - ဖြူစင်ခြင်းသည်။
- ဝေဝိပါကော - ဤသို့ အကျိုးရှိသည်။
- နက္ခတ္တဂ္ဂါဟော - နက္ခတ်ချင်း ကျစ်ခြင်းသည်။
(ဝါ) နက္ခတ်နှင့် ဂြိုဟ်ယှဉ်ခြင်းသည်။

- ၂၅။ သုဝုဋ္ဌိကာ - မိုးကောင်းသည်။
- ဒုဗ္ဗုဋ္ဌိကာ - မိုးခေါင်သည်။
- သုဘိက္ခံ - ဝပြောသည်။
- ဒုဋ္ဌိက္ခံ - ငတ်မွတ်သည်။
- ခေမံ - ဘေးမရှိသည်။
- ဘယံ - ဘေးရှိသည်။
- ရောဂေါ - အနာများသည်။
- အာရောဂျံ - အနာမရှိသည်။
- မုဒ္ဒါ - လက်ဆစ်ချိုး၍ ရေတွက်ခြင်းလည်းကောင်း။
- ဂဏနာ - ဂဏန်းသင်္ချာချ၍ ရေတွက်ခြင်းလည်းကောင်း။

- သင်္ခါနံ - ဇယ်ချ၍ ရေတွက်ခြင်းလည်းကောင်း။
- ကာဝေယျံ - ကဗျာဖွဲ့ခြင်းလည်းကောင်း။
- လောကာယတံ - လောကာယတကျမ်းကို သင်ခြင်းလည်းကောင်း။

၂၆။ ဣဒံ သာ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ - ဟူသည်ကား။ သေယျထာ
 ကတမာ - နည်းဟူမူကား။ အာဝါဟနံ - သမီးကို ဆောင်ခြင်းလည်း
 ကောင်း။ ဝိဝါဟနံ - သမီးကိုပေးစေခြင်း လည်းကောင်း။ သံဝရဏံ -
 စေ့စပ်ခြင်း လည်းကောင်း။ (ဝါ) အညီအညွတ်ပြုခြင်း လည်းကောင်း။
 ဝိဝရဏံ - ကွေကွင်းစေခြင်း လည်းကောင်း။ သံကိရဏံ - ဥစ္စာကို
 ပေါင်းရုံးစေခြင်း လည်းကောင်း။ ဝိကိရဏံ - ဥစ္စာကို ယှဉ်စေခြင်း
 လည်းကောင်း။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၂-ခု၊ ၁၃၄၇-ခုနှစ်များ၌ ဣမအစွဲ မှန်ကန်စေလျက်
 မေးဖူးသည်။

- သုဘဂကရဏံ - ချစ်အောင် ပြုစေခြင်းလည်းကောင်း။
- ဒုဗ္ဘဂကရဏံ - မုန်းအောင် ပြုစေခြင်းလည်းကောင်း။
- ဝိရုဒ္ဓဂဗ္ဘကရဏံ - မတည်သောကိုယ်ဝန်ကို တည်အောင် ပြုခြင်း
 လည်းကောင်း။
- ဇိဝါနိဗန္ဓနံ - လျှာကို ခိုင်အောင် ပြုခြင်းလည်းကောင်း။
- ဟနုသံဟနနံ - မေးကို ခိုင်အောင် ပြုခြင်းလည်းကောင်း။
- ဟတ္တာဘိဓပ္ပေနံ - လက်ကို ပြန်အောင် ပြုခြင်းလည်းကောင်း။
- ကဏ္ဍဓပ္ပေနံ - နားကိုပင်းအောင် ပြုခြင်း လည်းကောင်း။
- အာဒါသပဉ္စံ - ကြေးမုံ၌ နတ်ကိုခေါ်ချ၍ မေးခြင်းလည်းကောင်း။
- ကုမာရိကပဉ္စံ - သတို့သမီး၏ ကိုယ်၌ နတ်ကိုခေါ်ချ၍ မေးခြင်း
 လည်းကောင်း။
- ဒေဝပဉ္စံ - ကျွန်မ၏ကိုယ်၌ နတ်ကိုခေါ်ချ၍ မေးခြင်း
 လည်းကောင်း။

- အာဒိစ္စပဋ္ဌာန - နေကို လုပ်ကျွေးခြင်းလည်းကောင်း။
- မဟတုပဋ္ဌာန - ဗြဟ္မာကို လုပ်ကျွေးခြင်းလည်းကောင်း။
- အဗ္ဘုဒ္ဓလန - မန္တန်ဖြင့် ခံတွင်းမှ မီးကို ထွက်စေခြင်းလည်းကောင်း။

သိရိဝါယန - ဘုန်းကျက်သရေကို ခေါ်ခြင်းလည်းကောင်း။

ဣတိ ဣမာယ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယဝါ - ဤသမီးကို ဆောင်ခြင်း အစရှိသော မဂ်ဖိုလ်၏ ဖိလာဖြစ်သော အတတ်ဖြင့် မူလည်း။

ဣတိ ဣမိနာ သီလေန ဝါ - ဤသမီးကိုဆောင်ခြင်း အစ ရှိသော မဂ်ဖိုလ်၏ ဖိလာဖြစ်သော အတတ်ဖြင့် အသက်မွေးခြင်းမှ ကြဉ်ခြင်းတည်းဟူသော သီလဖြင့် မူလည်း။

- ၂၇။ သန္တိကမ္မ - နတ်ကိုးကွယ်ခြင်းကို ပြုခြင်းလည်းကောင်း။
- ပဏိဓိကမ္မ - နတ်ကို ဗလိနတ်စာပေးခြင်းကို ပြုခြင်းလည်းကောင်း။
- ဘူတကမ္မ - ဘုတ်ထွက်အတတ်ကို သင်ခြင်းလည်းကောင်း။
- ဘူရိကမ္မ - မြေအိမ်၌နေ၍ သင်အပ်သော အတတ်ကို လုံ့လပြုခြင်း လည်းကောင်း။
- ဝဿကမ္မ - ပဏ္ဍုက်ကို ယောက်ျားပြုခြင်းလည်းကောင်း။
- ဝေါဿကမ္မ - ယောက်ျားကို ပဏ္ဍုက်ပြုခြင်းလည်းကောင်း။
- ဝတ္ထုကမ္မ - အသစ်ဖြစ်သော မြေအရပ်၌ အိမ်ကို တည်စေခြင်းလည်းကောင်း။
- ဝတ္ထုပရိကမ္မ - ဤမည် ဤမည်သော ဝတ္ထုကို ဆောင်ခဲဟုဆို၍ ဗလိနတ်စာ ပြုခြင်းလည်းကောင်း။
- အာစမန - ရေဖြင့် ခံတွင်းကို စင်ကြယ်စွာ ဆေးခြင်းလည်းကောင်း။
- နာပန - ရေချိုးစေခြင်းလည်းကောင်း။

- စုဟနံ - တစ်ပါးသော သူတို့၏အလိုငှာ မီးပူဇော်ခြင်းလည်းကောင်း။
- ဝမနံ - အန်အောင် ပြုခြင်းလည်းကောင်း။
(ဝါ) ကြို့ထိုးအောင် ပြုခြင်းလည်းကောင်း။
- ဝိရေစနံ - ဝမ်းကျအောင် ပြုခြင်းလည်းကောင်း။
- ဥဒ္ဓံဝိရေစနံ - အထက်သို့ အန်အောင် ပြုခြင်းလည်းကောင်း။
- အဆောဝိရေစနံ - အောက်သို့ စုန်အောင် ပြုခြင်းလည်းကောင်း။
- သီသဝိရေစနံ - ဦးခေါင်းကို ပိုးကျအောင် ပြုခြင်းလည်းကောင်း။
- ကဏ္ဍတေလံ - နား၌အနာကို ပျောက်စေခြင်းငှာ ဆီကို ချက်ခြင်းလည်းကောင်း။
- နေတ္တတပ္ပနံ - မျက်စိကို ပူစေတတ်သောဆီကို ချက်ချင်းလည်းကောင်း။
- နတ္ထကမ္ပံ - နှာခေါင်း နှပ်ခြင်းကို ပြုခြင်းလည်းကောင်း။
- အဉ္စနံ - မျက်စဉ်းလည်းကောင်း။
- ပစ္စဉ္စနံ - မျက်စိအေးစေသော မျက်စဉ်းလည်းကောင်း။
- သာလာကိယံ - တိမ်သလာကို ဆေးကုခြင်းလည်းကောင်း။
- သလ္လကတ္တိယံ - မြားကို ထွက်အောင် ပြုခြင်းလည်းကောင်း။
- ဒါရကတိကိစ္ဆာ - မင်းသားငယ်တို့ကို ဆေးကုခြင်းလည်းကောင်း။
- မူလဘောသဇ္ဇာနံ - အမြစ်ဖြစ်ကုန်သော ဆေးတို့ကို။
- အနုပ္ပဒါနံ - ဆေးကိုမပေးမူ၍ ကိုယ်ဖြင့် ဆေးကုခြင်းလည်းကောင်း။
- ဩသဓိနံ - ဆေးတို့ကို။
- ပဋိမောက္ခာ - ခွာခြင်းလည်းကောင်း။

မဟာသီလ ပြီး၏။

ဗုဒ္ဓ ကာမိကာ

၂၈။ ယေ (ဓမ္မေ)-ယင်းသဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် ဂုဏ်တို့ကို။
တထာဂတော - မြတ်စွာဘုရားသည်။ **သယံ** - ကိုယ်တော်တိုင်။
အဘိညာ အဘိညာယ - ထူးကဲလွန်မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်
 ကြောင့်။ (ဝါ) ထူးကဲလွန်မြတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ်တော်ဖြင့်။
သန္တိကတွာ - မျက်မှောက်ပြုတော်မူ၍။ **ပဝေဒေတိ** - အပြားအားဖြင့်
 သိစေတော်မူ၏။ (ဝါ) ဟောပြတော်မူ၏။ **ယေဟိ (ဓမ္မေဟိ)** - ယင်း
 သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဂုဏ်တို့ဖြင့်။ **တထာဂတဿ** -၏။ **ဝဏ္ဏံ** - ဂုဏ်
 ကို။ **ဝဒမာနာ** - ပြောဆိုနိုင်ကုန်လတ်သော်။ **ယထာဘူစွံ** - အကြင်
 အကြင် ထင်ရှားရှိသည့်အတိုင်း။ **သမ္မာ** - မဖောက်မပြန်၊ ဟုတ်မှန်စွာ။
ဝဒေယံ - ပြောဆိုနိုင်ကုန်ရာ၏။ (ဤကား နိယမမထည့်ဘဲ ယသဒ္ဓါ
 တို့ကို နိယမအနေအားဖြင့် ပေးအပ်သောနည်းတည်း။) **ယေဟိ**
ဓမ္မေဟိ - အကြင်ဂုဏ်တရားတို့ဖြင့်။ **တထာဂတဿ** - ငါဘုရား၏။ **ဝဏ္ဏံ** -
 ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ **ဝဒမာနာ** - ချီးမွမ်းကုန်သော။ **ပုဂ္ဂလာ** - တို့သည်။
သမ္မာ - အကြွင်းမဲ့။ **ယထာ ဘူစွံ** - မဖောက်မပြန်။ **ဝဒေယံ** -
 ချီးမွမ်းသည်မည်ကုန်ရာ၏။ **အညေ ဝေ** - သုံးပါးအပြားရှိသော သီလမှ
 တစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်ထသော။ **ဂမ္ဘိရာ ဝေ** - နက်နဲသည်သာလျှင်
 ဖြစ်ကုန်ထသော။ **ဒုဒ္ဓသာ ဝေ** - ဉာဏ်တည်းဟူသော မျက်စိဖြင့်မြင်နိုင်ခဲ့
 သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်ထသော။ **ဒုရုနုဗောဓာ ဝေ** - ဉာဏ်ဖြင့်သိနိုင်ခဲ့
 သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်ထသော။ **သန္တာ ဝေ** - ခပ်သိမ်းသော ပူပန်
 ခြင်းတို့မှငြိမ်းသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်ထသော။ **ပဏီတာ ဝေ** - အထူး
 သဖြင့် မြတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်ထသော။ **အတက္ကာဝစရာ ဝေ** -
 ကြံဆ၍ သိခြင်းငှာ မတတ်နိုင်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်ထသော။ **နိပုဏာ**
ဝေ - သိမ်မွေ့သော သဘောရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်ထသော။

ပဏ္ဍိတဝေဒနီယာ ဧဝံ - ပညာရှိတို့သာလျှင် သိအပ်ကုန်ထသော။
 တထာဂတဿ - ဣ။(သမ္ဗန်ထည့်)။ ဟေ ဓမ္မာ - ထိုဂုဏ်တရားတို့သည်။
 အတ္ထိ သန္တိ - ကုန်၏။
 မုတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၄-ခုနှစ်၌ စူဠသီလမဇ္ဈိမသီလမဟာသီလေဟိ
 စူဠသီလ, မဇ္ဈိမသီလ, မဟာသီလတို့မှ-ဟု
 (အညအပါဒါန်ထည့်) ရန်နှင့် ယေ-၌ ယကို နိယမတ္ထဝါစက ကြံရန်
 မေးဖူးသည်။

- ၂၉။ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ - ရှေးအဖို့ကို ကြံ၍ကြံ၍ ယူတတ်ကုန်ထသော။
 (ဝါ) ရှေးအဖို့ကို ကြံခြင်းရှိကုန်ထသော။
- ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနော - ရှေးအဖို့ကို အစဉ်လိုက်တတ်ကုန်သော မိစ္ဆာ
 အယူ ရှိကုန်ထသော။
- ဧကေ - အချို့ကုန်သော။
- ပုဗ္ဗန္တံ - ရှေးလွန်လေပြီးသောအဖို့ကို။
- အာရဗ္ဗ - အကြောင်းပြု၍။
- အနေကဝိပဟိတာနိ - အထူးထူး အပြားပြားရှိကုန်သော။
- အဓိမုတ္တိပဒါနိ - နာမပညတ်အစုတို့ကို။(ဝါ) မိစ္ဆာအယူကို
 ပြတတ်ကုန်သောစကားတို့ကို။
- ဝတ္ထုဟိ - အကြောင်းတို့ဖြင့်။
- အဘိဝဒန္တိ - ဆိုကုန်၏။

သဿတဝါဒ

၃၀။ ဘိက္ခဝေ - တို့။ သဿတဝါဒါ - မြဲသောအယူရှိကုန်
 ထသော။ ဧကေ - အချို့ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ - တို့သည်။
 အတ္တာနုဉ္စ - ခန္ဓာပဉ္စကဟု ဆိုအပ်သော အတ္တဘောကို လည်းကောင်း။
 လောကဉ္စ - သင်္ခါရလောကကို လည်းကောင်း။ သဿတံ ဣတိ -

အမြဲတည်၏ဟူ၍။ စတူဟိ - ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ - အကြောင်းတို့ဖြင့်။
 ပညပေန္တိ - ပညတ်ကုန်၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၀-ပြည့်နှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ၃၁။ အာတပွဲ - ပြင်းစွာသော လုံ့လကို။
- အန္ဓာယ - စွဲ၍။
- ပဓာနံ - ပြင်းစွာသော အားထုတ်ခြင်းကို။
- အနုယောဂံ - အဖန်ထလဲလဲ လုံ့လပြုခြင်းကို။
- အပ္ပမာဒံ - မမေ့မလျော့ခြင်းကို။
- သမ္မာမနသိကာရံ - အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။
- တထာရူပံ - ထိုသို့သဘောရှိသော။
- စေတောသမာဓိ^၁ - စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကို။
- ဖုသတိ - ရ၏။

^၁ယထာ ယေန သမာဓိနာ - အကြင်အပ္ပနာသမာဓိဖြင့်။

- သမာဟိတေ - တည်ကြည်ပြီးသော်။
- ပရိသုဒ္ဓေ - ဖြူစင်စွာဖြစ်ပြီးသော်။
- ပရိယောဒါတေ - ပြီးပြီးပြန် ရှိပြီးသော်။
- အနဂံဏေ - ကိလေသာကင်းပြီးသော်။
- ဝိဂတူပက္ကိလေသေ - ညစ်ညူးခြင်း ကင်းပြီးသော်။
- သော ဒိဋ္ဌိဂတိကာ - ထိုမိစ္ဆာအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
- အနေကဝိဟိတံ - အထူးထူး အပြားပြားရှိသော။
- ပုဗ္ဗေနိဝါသံ - ရှေးဘဝ၌ ခံစားဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို။
- အနုဿရတိ - အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၏။

---

^၁(တစ်နည်း) ယထာ သမာဟိတေ-အလွန်တည်ကြည်ပြီးသော်။

အတ္တာ ၈ - ခန္ဓာပဉ္စကဟုဆိုအပ်သော အတ္တဘောသည်လည်း
 ကောင်း။ **လောကော ၈** - သင်္ခါရလောကသည် လည်းကောင်း။
သဿတော - အမြဲတည်၏။ **ဝဗျော** - မြို့၏။ **ကုဋေ** - တောင်ထွတ်
 ကဲ့သို့ဖြစ်၍တည်၏။ **ဇသိကဋ္ဌာယီ** - ကျောက်တိုင်ကဲ့သို့ မတုန်မလှုပ်
 တည်သည်ဖြစ်၍။ **သန္ဓာဝန္တိ** - ဤဘဝမှ ထိုဘဝသို့၊ ထိုဘဝမှဤဘဝ
 သို့ ပြောင်းကုန်၏။ **သံသရန္တိ** - အဖန်တလဲလဲ ကျင်လည်ကုန်၏။
စဝန္တိ - စုတေကုန်၏။ **ဥပပဇ္ဇန္တိ** - ပဋိသန္ဓေဖြစ်ကုန်၏။ **သဿတိသမံ** -
 အမြဲတည်သောမြေကြီး၊ မြင်းမိုရ်တောင်၊ နေ့၊ လနှင့်တူသော။ **သရီရံ** -
 အမြဲတည်သော အတ္တဘောသည်။ (ပါဌသေသ) **အတ္ထိတွေဝ အတ္ထိ**
တု ၈၀ - ထင်ရှားရှိသည်သာလျှင်တည်း။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၅-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- တံ** - ထိုအမြဲတည်သော အတ္တဘောရှိ၏ ဟူ၍ ငါဆိုအပ်
သော စကားသည်။
- ကိဿ ဟေတု** - အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။
- သောအဟံ** - သည်။
- တတော** - ထိုဘဝမှ။
- စုတော** - စုတေသည်ရှိသော်။
- ဣဝ** - ဤပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌။

ယထာ ယေန ကာရဏေန - အကြင်အကြင်သို့သော အကြောင်း
 ကြောင့်။ **အတ္တာ ၈** - သည်လည်းကောင်း။ **လောကော ၈** - သည်
 လည်းကောင်း။ **သဿတော** - ၏။ **ဝဗျော** - မြို့၏။ **ကုဋေ** -
 တောင်ထွတ်ကဲ့သို့ ဖြစ်၍တည်၏။ **ဇသိကဋ္ဌာယီ** - ကျောက်တိုင်ကဲ့သို့
 မတုန်မလှုပ် တည်သည်ဖြစ်၍။ **ဋီတော** - ၏။ **တေ ၈ သတ္တာ** -
 တို့သည်လျှင်။ **သန္ဓာဝန္တိ** - ဤဘဝမှ ထိုဘဝသို့၊ ထိုဘဝမှ ဤဘဝ

သို့ ပြောင်းကုန်၏။ သံသရန္တိ - အဖန်တလဲလဲ ကျင်လည်ကုန်၏။
 စဝန္တိ - ကုန်၏။ ဥပပစ္ဆန္တိ - ပဋိသန္ဓေယူကုန်၏။ သဿတိသမံ - သော။
 သရိရံ - သည်။ အတ္တိတွေဝ - တည်း။ ဣမိနာ ဝိသေသာ ဝိဂမေန -
 ဤအဘိညာဉ်တရားအထူးကိုရခြင်းကြောင့်။ ဧတံ ကာရဏံ - ကို။
 အဟံ - သည်။ ဇာနာမိ - ၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၀-ပြည့်နှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ဘိက္ခဝေ - တို့။ သဿတဝါဒါ - မြိသောအယူ ရှိကုန်သော။
 ဧကေ - ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ - တို့သည်။ ယံ ဌာနံ -
 အကြင်အကြောင်းကို။ အာဂမ္မ - စွဲ၍။ ယံ ဌာနံ - ကို။ အာရဗ္ဗ - ၍။
 အတ္တာနု - ကိုလည်းကောင်း။ လောကု - ကိုလည်းကောင်း။ သဿတံ -
 မြိ၏ဟူ၍။ ပညပေန္တိ - ကုန်၏။ ဣဒံဌာနံ - ဤအကြောင်းသည်။
 ပဌမံ - သော။ ဌာနံ - တည်း။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၁၇-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ၃၄။ တက္ကိ - အကြံရှိသည်။
- ဝိမံသီ - စုံစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းရှိသည်။
- တက္ကပရိယာဟတံ - ကြံဆ၍။
- ဝိမံသာနုစရိတံ - စုံစမ်းဆင်ခြင်၍။
- သယံ ပဋိဘာနံ - မိမိဉာဏ်၏ အထင်ကိုသာလျှင်။
- ဣမေဟေဝ ဝတ္ထုဟိ - ဤအကြောင်းတို့ဖြင့်သာလျှင်။
- ဧတေသံ - ထိုလေးပါးကုန်သော အကြောင်းတို့တွင်။
- အညတရေန ဝါ - တစ်ပါးပါးသော အကြောင်းဖြင့်မူလည်း။
- ဣတော - ဤလေးပါးတို့ထက်။
- ဗဟိဒ္ဓါ - အလွန်။ (ထည့်)
- သဿတပညာပနေ - မြိ၏ ဟူ၍ ပညတ်ခြင်း၌။ (ထည့်)
- ကာရဏံ - အကြောင်းသည်။

၃၆။ ဘိက္ခုဝေ - တို့။ တယိဒံ တံ ဣဒံ စတုစ္စိဒေဒိဋ္ဌိဂတံ -
 ထိုလေးပါးအပြားရှိသော မိစ္ဆာအယူကိုလည်း။ တထာဂတော - ငါ
 ဘုရားသည်။ ပဇာနာတိ - အပြားအားဖြင့် သိတော်မူ၏။ ဂီ ပဇာန
 နာတိ - အဘယ်အပြားအားဖြင့်သိသနည်း။ ဣမေ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနေ -
 ဤမိစ္ဆာအယူတို့ကို။ ဧဝံ ဣမိနာ ကာရဏေန - ဖြင့်။ ဂဟိတာ -
 စွဲလမ်းအပ်ကုန်၏။ ဧဝံ ဣမိနာ ကာရဏေန - ဖြင့်။ ပရာမဋ္ဌာ -
 ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်ကုန်၏။ ဣမေ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ - တို့
 သည်။ ဧဝံ ဂဟိတာ - ဤသို့အလားရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တိ - ကုန် ၏။
 ဧဝံ အဘိသံပရာယနာ - ဤသို့လားရာရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တိ - ကုန်၏။
 ဣတိ - ဤသို့။ ပဇာနာတိ - ၏။ တဉ္စသဗ္ဗံ - ထိုအလုံးစုံကိုမူလည်း။
 တထာဂတော - ငါဘုရားသည်။ ပဇာနာတိ - ၏။ တတော - ထိုထက်။
 ဥတ္တရိတရံ - လွန်မြတ်သောတရားကိုလည်း။ ပဇာနာတိ - ၏။ တဉ္စ
 ပဇာနနံ - ထိုသို့ အပြားအားဖြင့် သိခြင်းကိုလည်း။ နပရာမသတိ -
 တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာနတို့ဖြင့် ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် မသုံးသပ်။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၅-ခုနှစ်၊ ၅၆-ခုနှစ်များ၌ သဗ္ဗနာမ် အစွဲများ
 မှန်ကန်စေလျက် မေးဖူးသည်။

အပရာမာသတော - ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် မသုံးသပ်ပြီးသော။
 အဿ အနေန ဘဂဝတော - ဤငါဘုရားသည်။ ပစ္စုတ္တညေဝ - မိမိ
 အလိုလိုသာလျှင်။ နိဗ္ဗုတိ - နိဗ္ဗာန်ကို။ ဝိဒိတာ - သိတော်မူအပ်၏။
 ဝေဒနာနံ - တို့၏။ သမုဒယဉ္စ - ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အတ္တင်္ဂမဉ္စ -

---

^၃(တစ်နည်း) ဧဝံဂဟိတာ-ဤသို့စွဲလမ်းအပ်ကုန်သော။ ဧဝံပရာမဋ္ဌာ-
 ဤသို့ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်ကုန်သော။ ဣမေဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ-ဤမိစ္ဆာ
 အယူတို့သည်။ (ဝါ) ဤမိစ္ဆာအယူ၏ အကြောင်းတို့သည်။ ဧဝံ ဂဟိတာ-ဤသို့
 သောအလားရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တိ-ကုန်၏။ ဧဝံအဘိသမုဒယနာ-ဤသို့ လားရာ
 ရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တိ-ကုန်၏။

ချုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ **အဿာဒဉ္စ** - အာရုံကို ခံစားခြင်းကိုလည်းကောင်း။ **အာဒိနဝဉ္စ** - အပြစ်ကိုလည်းကောင်း။ **နိဿရဏဉ္စ** - ထွက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ **ယထာဘူတံ** - မဖောက်မပြန်။ **ဝိဒိတွာ** - မှု၍။ **ဘိက္ခဝေ** - တို့။ **တထာဂတော** - ငါဘုရားသည်။ **အနုပါဒါ** - တစ်စုံတစ်ခုသော သင်္ခါရတရားတို့ကို ဥပါဒါန် တရားတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမှု၍။ **ဝိမုတ္တာ** - လွတ်တော်မူ၏။
မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၂-ခုနှင့် ၁၃၃၄-ခုနှစ်တို့၌ မေးဖူးသည်။

မဋ္ဌမဘဝဏဝါရ ငြီး၏။

ဧကစ္စသဿတဝါဒ

၃၈။ **ဧကစ္စသဿတိကာ** - အချို့သော သတ္တဝါ၊ သင်္ခါရသာ မြီ၏ဟု အယူရှိကုန်ထသော။

ဧကစ္စအသဿတိကာ - အချို့သော သတ္တဝါ၊ သင်္ခါရ မမြီဟု အယူရှိကုန်ထသော။

ဧကစ္စ - အချို့ကို။

သဿတံ ဣတိ - မြီ၏ဟူ၍။

၃၉။ **ကဒါစိ** - ရံခါ၌။

ကရဟစိ - တစ်စုံတစ်ခုသောကာလ၌။

ဒိယဿ - ရှည်စွာသော။

အဒ္ဓါနော - ကာလ၏။

အယံ လောကော - ဤဩကာသလောကသည်။

သံဝဋ္ဋတိ - ပျက်၏။

လောကေ - ဩကာသလောကသည်။

သံဝဋ္ဋမာနေ - ပျက်လသော်။

အာဘဿရသံဝတ္တနိကာ - အာဘဿရဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သည်။

- ဟောတိ ခေါ ဟောတိ ဧဝ - ရှိသည်သာလျှင်တည်း။
- တတ္ထ - ထိုအဘဿရဘုံ၌။
  - မနောမယာ - ဈာန်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သည်။
  - ပီတိဘက္ခာ - ပီတိလျှင် အစာရှိကုန်သည်။
  - သယံပဘာ - မိမိတို့၏သာလျှင် အရောင်ရှိကုန်သည်။
  - အန္တလိက္ခစရာ - ကောင်းကင်၌ ကျက်စားကုန်သည်။
  - သုဘဋ္ဌာယိနော - တင့်တယ်သော ဥယျာဉ်၊ ဗိမာန်၊ ပဒေသာပင် အစရှိသည်တို့၌ တည်ကုန်သည်။
  - စိရံ - ကြာမြင့်စွာ။
  - ဒီဃံ - ရှည်စွာသော။
  - အဒ္ဓါနံ - ကာလပတ်လုံး။
- ၄၀။ ဝိဝဋ္ဌတိ - တည်၏။
- ဝိဝဋ္ဌမာနေ - တည်လသော်။
  - သုညံ - သတ္တဝါမှဆိတ်သော။
  - ဗြဟ္မာဝိမာနံ - ဗြဟ္မာတို့၏ ဗိမာန်သည်။
  - အာယုက္ခယာ ဝါ - အသက်ကုန်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။
  - အာဘဿရကာယာ - အဘဿရဘုံမှ။
  - ပုညက္ခယာ ဝါ - ကောင်းမှုကုန်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။
  - တတ္ထ - ထိုအောက်ဗြဟ္မာ့ဘုံတို့၌။

၄၁။ တတ္ထ - ထိုအသစ်ဖြစ်သော ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌။ တဿ သတ္တဿ - ထိုသတ္တဝါ၏။ ဧကကဿ - တစ်ယောက်အထီးတည်း။ ဒီဃရတ္တံ - ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး။ နိဂုဿိတတ္တာ - နေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနဘိရတိ - မမွေ့လျော်ခြင်းသည်။ ပရိတဿနာ - တစ်ပါးသော

သတ္တဝါတို့၏လာခြင်းကို တောင့်တခြင်းသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ - ၎င်း။ ကိ
 ဥပပဇ္ဇတိ - နည်း။ အညေပိ - တစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာ -
 တို့သည်။ ဣတ္ထိတ္ထံ - ဤဘုံသို့။ အာဂစ္ဆေယျံ - လာကုန်ပါမူကား။
 အဟောဝတ - ဪကောင်းလေစွတကား။ ဣတိ - သို့။ ပရိ
 တဿနာ - သည်။ ဥပဇ္ဇတိ - ၎င်း။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၃-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ၄၂။ တတြ တေသု သတ္တေသု - ထိုသတ္တဝါတို့တွင်။
- တဿ သတ္တဿ - ထိုရှေးဦးစွာဖြစ်သော သတ္တဝါ၏။
- ဗြဟ္မာ - မြတ်သည်။
- အသိံ - ဖြစ်၏။
- မဟာဗြဟ္မာ - ဗြဟ္မာကြီးသည်။
- လောကဿ - လောကကို။ (ကံထည်)
- ကတ္တာ - ပြုပြင်တတ်သည်။
- ဣတ္ထိတ္ထံ - ဤဗြဟ္မာဘုံသို့။
- အာဂစ္ဆေယျံ - လာကုန်ပါမူကား။
- အဟောဝတ - ဪကောင်းစွတကား။
- မနောပဏိဓိ - နှလုံး၏အလိုကြောင့်။

အယံ ခေါ် ဘဝံ ဗြဟ္မာ - ဤအရှင်ဗြဟ္မာသည်။ မဟာဗြဟ္မာ -
 ဗြဟ္မာကြီးတည်း။ အဘိဘူ - ငါတို့၏အရှင်တည်း။ အနဘိဘူတော -
 သူတစ်ပါးတို့သည် နှိပ်စက်ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်။ အညဒတ္ထု - စင်စစ်။
 ဒဿော - အလုံးစုံကိုမြင်နိုင်၏။ ဝသဝတ္တိံ - အလိုသို့ လိုက်စေတတ်၏။
 ဣဿရော - အစိုးရတတ်၏။ အမှာကံ - ငါတို့ကို။ ကတ္တာ - ပြုပြင်
 တတ်၏။ နိမ္မာတာ - ဖန်ဆင်းတတ်၏။ သေဋ္ဌော - အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်း
 အပ်၏။ သဇိတာ - စီရင်အပ်၏။ ဝသီ - ဈာန်သမာပတ်၌ လေ့လာ

စွာ၏။ ဘူတဘဗျာနံ - ဖြစ်ပြီးသောသတ္တဝါ, ဖြစ်ဆဲသော သတ္တဝါ
တို့၏။ ပိတာ - အဘပေတည်း။ ဣမိနာ ဘောတာ ဗြဟ္မာနာ - ဤ
အရှင်ဗြဟ္မာသည်။ မယံ - တို့ကို။ နိမ္မိတာ - ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်၏။
မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၂-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- တံ - ထိုသို့ ဖန်ဆင်းခြင်းသည်။
- ဣမံ ဘဝန္တံ ဗြဟ္မာနံ - ဤအရှင်ဗြဟ္မာကို။
- ဣဓ - ဤဘုံ၌။
- ပဌမံ - ရှေးဦးစွာ။
- ဥပပနံ - ဖြစ်သည်ကို။
- အဒ္ဒသာမ - မြင်ကုန်၏။
- မယံ ပန - ငါတို့သည်ကား။
- ပစ္စာ - နောက်မှ။
- ဥပပနာ - ဖြစ်ကုန်သည်။
- ဣတိ တသ္မာ - ထို့ကြောင့်။

- ၄၃။ သော - ထိုရှေးဦးစွာဖြစ်သော ဗြဟ္မာသည်။
- ဒီဃာယုကတရော စ - အထူးသဖြင့် ရှည်သောအသက်ရှိသည်လည်း။
- ဝဏ္ဏဝန္တတရော စ - အထူးသဖြင့် အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံသည်လည်း။
- မပေါသက္ခတရော စ - အထူးသဖြင့် တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။
- အပ္ပါယုကတရာ စ - တိုသော အသက်ရှိကုန်သည်လည်း။
- ဒုဗ္ဗဏ္ဏတရာ စ - အဆင်းမပြည့်စုံကုန်သည်လည်း။
- အပေသက္ခတရာ စ - တန်ခိုးနှင့် မပြည့်စုံသည်လည်း။

- ၄၄။ တမှာကာယာ - ထိုဗြဟ္မာ့ပြည်မှ။
- ဣတ္ထိန္ဒံ - ဤလူ့ပြည်သို့။

- ယံယေန ကာရဏေန - ကြောင့်။
- တေဋ္ဌာနံ - ထိုအကြောင်းသည်။
- ဝိဇ္ဇတိ ခေါ် ပန ဝိဇ္ဇတိဝေ - ရှိသည်သာလျှင်တည်း။

မယံ - တို့ကို။ ယေန ဘောတာ ဗြာဟ္မဇာ - အကြင်ဗြဟ္မာသည်။
 နိဗ္ဗိတာ - ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သည်။ သော ဘဝံ ဗြဟ္မာ - သည်။
 နိဇ္ဈာ - ပဋိသန္ဓေတစ်ဖန် မယူသောအားဖြင့် မြစ်၏။ ဓုဝေါ - တစ်ဖန်
 မစုတေသောအားဖြင့် မြစ်၏။
 မုတ်ချက်။ ။ ၁၃၁၅-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- သဿတော - မအိုသောအားဖြင့် မြစ်၏။
- အဝိပရိဏာမဓမ္မော - ဖောက်ပြန်သောသဘော မရှိ။
- သဿတိသမံ - အမြဲတည်သော မြေကြီး၊ မြင်းမိုရ်တောင်၊
လ၊ နေတို့ကဲ့သို့။
- အနိစ္စာ - ပဋိသန္ဓေ တစ်ဖန်ယူပြန်ရသောအားဖြင့်
မမြဲကုန်။
- အဓုဝါ - တစ်ဖန် စုတေရသောအားဖြင့် မမြဲကုန်။
- အပ္ပါယုကာ - တိုသောအသက်ရှိကုန်၏။
- စဝနဓမ္မာ - စုတေခြင်းသဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။
- ၄၅။ ခိဉ္ဇာပဒေါသိကာ နာမ - ခိဉ္ဇာပဒေါသိကအမည် ရှိကုန်သော။
- အတိဓလံ - ကာလအပိုင်းအခြားကို လွန်၍။
- ဟသခိဉ္ဇာရတိဓမ္မသမာပဇ္ဇာ - ရယ်ရွှင်ခြင်းသဘော၊ မြူးထူး မွေ့လျော်
ချင်သော သဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။
- ဝိဟရတံ ဝိဟရန္တာနံ - နေကုန်သော။
- ပမုဿတိ - မေ့လျော့၏။
- သမ္မောသာ - မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်။
- တမှာ ကာယာ - ထိုကိုယ်၏ အဖြစ်မှ။

၄၆။ ခိဉ္စာပဒေါသိကာ - မြူးထူးမွေ့လျော်ခြင်းဖြင့် စုတေ ရကုန်သည်။
 အတိဝေလံ - အလွန်ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။
 အသမ္မောသာ - မမေ့လျော့ခြင်းကြောင့်။

၄၇။ မနောပဒေါသိကာ နာမ - အမျက်နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ကြောင့်
 စုတေခြင်းသဘောရှိကုန်သော။

ဒေဝါ - စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့သည် (ဒေဝါ၏ အဘိဓေယျတ္ထ)

ဥပနိဇ္ဈာယန္တိ - တစိမ်းစိမ်းကြည့်ကုန်၏။
 ဥပနိဇ္ဈာယန္တာ - တစိမ်းစိမ်းကြည့်ကုန်သည်ဖြစ်၍။
 အညမညမိ - တစ်ယောက်သည် တစ်ယောက်၌။
 ပဒုသေန္တိ - ပြစ်မှားကုန်၏။
 ပဒုဋ္ဌစိတ္တာ - ပြစ်မှားသော စိတ်ရှိကုန်သည်။

၄၈။ ယံ ယေန ဌာနေန - အကြင်အကြောင်းကြောင့်။
 မနောပဒေါသိကာ - အမျက်နှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် ပျက်စီးခြင်း
 သဘောရှိကုန်သည်။
 အပဒုဋ္ဌစိတ္တာ - ပြစ်မှားလိုသောစိတ် မရှိကုန်သည်။

တေ မယံ - တို့သည်။ အညမညံ - ချင်း။ ပဒုဋ္ဌစိတ္တာ - ပြစ်မှား
 လိုသောစိတ်ရှိကုန်သည်။ ဟုတ္တာ - ဖြစ်၍။ ကိလန္တကာယာ - ပင်ပန်း
 သောကိုယ်ရှိကုန်သည်။ ကိလန္တစိတ္တာ - ပင်ပန်းသော စိတ်ရှိကုန်သည်။
 အဟုမှာ - ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ - ဤသို့။ မယံ - တို့သည်။ တမှာကာယာ -
 မှ။ စုတာ - စုတေရကုန်၏။ အနိစ္စာ - တစ်ဖန်ပဋိသန္ဓေယူသောအား
 ဖြင့်မမြဲကုန်။ အဝုဝါ - တစ်ဖန်စုတေသောအားဖြင့် မမြဲကုန်၏။
 အပ္ပါယုကာ - တိုသောအသက်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ စဝနဓမ္မာ - စုတေ
 ခြင်းသဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဣတ္ထတ္တံ - ဤလူ့ပြည်သို့။ အာဂတာ -
 လာကုန်၏။ ဣတိ - ဤသို့။ အာဟ - ဆို၏။

မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၃-ခုနှစ်၌ တေ မယံ - မနောပဒေါသိက အမည်ရှိ ကုန်သော စာတုမဟာရာဇ်ဖြစ်ကြသော ထိုငါတို့သည်။
 တမှာ ကာယာ - ထိုမနောပဒေါသိက အမည်ရှိသော စာတုမဟာရာဇ် နတ်အပေါင်းမှ-ဟု တေ မယံ, တမှာ ကာယာ တို့၏ အဘိဓယျတ္ထ ပေါ်လွင်စေလျက် မေးဖူးသည်။

- ဣတော - ဤလေးပါးထက်။
- ဗဟိဒ္ဓါ - အလွန်။
- ဧကစ္စ သဿတဒိဋ္ဌိယာ - ဧကစ္စသဿတဒိဋ္ဌိကို။
- ပညာပနဿ - ပညတ်ခြင်း၏။
- ကာရဏံ - သည်။
- နတ္ထိ - မရှိ။ (ဤသို့ ပါဠိသေသထည့်၍သမ္မန်)

အန္တိ'၁နန္ဒ ဝါဒ

- ၅၃။ အန္တာနန္ဒိကာ - အဆုံးရှိ၏, အဆုံးမရှိဟု အယူရှိကုန်သော။
- အန္တာနန္ဒံ - အဆုံးရှိသည်, အဆုံးမရှိသည်ကို။
- ၅၄။ အန္တသညီ - အဆုံးရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။
- ဧတံ ကာရဏံ - ထိုသို့အဆုံးရှိကြောင်း, ထက်ဝန်းကျင်လုံးကြောင်းကို။
- ဣမိနာ ဝိသေသာဓိဂမနေန - ဤအဘိညာဉ်စာရား အထူးကို ရခြင်းကြောင့်။

၅၅။ အနန္တသညီ - အဆုံးမရှိဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ သော ပုဂ္ဂလော - သည်။ ဧဝံ - သို့။ အာဟ - ၏။ ကိံ အာဟ - နည်းဟူ မူကာ။ အယံ လောကော - သည်။ အန္တော - အဆုံးမရှိ။ အပရိယန္တော - အပိုင်းအခြားမရှိ။ ယေ သမဏဗြာဟ္မဏာ - တို့သည်။

အယံ လောကော - သည်။ အန္တဝါ - အဆုံးရှိ၏။ ပရိဝဂ္ဂမော - အပိုင်းအခြားရှိ၏။ ဣတိဇေံ - သို့။ အာဟံသု - ကုန်၏။ တေသံ - ထိုရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝစနံ - သည်။ (ထည့်) မုသာ - ချွတ်လွဲ၏။ အယံ လောကော - သည်။ အနန္တော - ရှိ။ အပရိယန္တော - ရှိ။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၇-ခုနှစ်၌ တေသံပုဒ်၏ သမ္ပန္နိပုဒ်ထည့်ရန် မေးဖူးသည်။

- ၅၆။ ဥဒ္ဓံ - အထက်ဖြစ်သော။
- အမော - အောက်ဖြစ်သော။
- တိရိယံ - ဖိလာကား။
- အန္တဝါ စ - အဆုံးလည်းရှိ၏။
- အနန္တော စ - အဆုံးလည်းမရှိ။

အမရာဝိက္ခေပဝါဒ

၆၁။ ဘိက္ခဝေ - တို့။ အမရာဝိက္ခေပိကာ - အယူစကား ရှိကုန်သော။ ဧကေ - ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ - တို့သည်။ သန္တိ - ကုန်၏။ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ - တို့သည်။ တတ္ထ တတ္ထ - ထိုထိုသောအယူတို့၌။ ပဉ္စံ - ပြဿနာကို။ ပုဗ္ဗာ - မေးအပ်ကုန်သည်။ သမာနာ - ရှိကုန်သော်။ ဝါစာဝိက္ခေပံ - နှုတ်ဖြင့် တုန်လှုပ်ခြင်းရှိသော။ အမရာဝိက္ခေပံ - အပိုင်းအခြားမရှိသော တုန်လှုပ်ခြင်းသို့။ စတူပဒံ - ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ - တို့ဖြင့်။ အာပဇ္ဇန္တိ - ကုန်၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၄-ခုနှစ်၌ အမရာဝိက္ခေပိကာ - အမရာမည်သော ငါးဇင်းကဲ့သို့ အထူးအထူး အပြားပြား ရှောင်လွှဲပစ်ချခြင်း ရှိကုန်သော-ဟု အမရာဝိက္ခေပိကာပုဒ်၏ သဒ္ဒတ္ထ ထင်စေလျက် မေးဖူးသည်။

- ၆၂။ ဗျာကရေယျံ - ဖြေကြားအံ့။
- တံ ဗျာကရဏံ - ထိုသို့ဖြေခြင်းသည်။
- သော မုသာဝါဒေါ - ထိုချွတ်လွဲသော စကားသည်။
- ဝိဃာတော - ကိုယ်စိတ်၏ ပင်ပန်းခြင်းသည်။
- အန္တရာယော - နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်၏ အန္တရာယ်သည်။
- မုသာဝါဒဘာယာ - မုသာဝါဒမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။
- မုသာဝါဒပရိဂ္ဂေစ္ဆာ - မုသာဝါဒမှ စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။
- တတ္ထ တတ္ထ - ထိုထိုသောတရားတို့၌။
- မတိ - အယူသည်။
- ဝေန္တိပိ - ဤသို့ ကုသိုလ်ဟူ၍လည်း။
- တထာတိပိ - အကုသိုလ်ဟူ၍လည်း။
- အညထာတိပိ - နှစ်ပါးစုံမှ တစ်ပါးဟူ၍လည်း။
- နောတိပိ - နှစ်ပါးစုံအားဖြင့် မဖြစ်ဟူ၍လည်း။
- နော နောတိပိ - နှစ်ပါးစုံအားဖြင့် မဖြစ်သည် မဟုတ်ဟူ၍လည်း။
- ၆၃။ တတ္ထ - ထိုသို့ကြံရာ၌။
- ဆန္ဒော ဝါ - အားနည်းသော ရာဂသည်လည်းကောင်း။
- ရာဂေါ ဝါ - အားကြီးသောရာဂသည်လည်းကောင်း။
- ဒေါသော ဝါ - အားနည်းသော ဒေါသသည်လည်းကောင်း။
- ပဋိယော ဝါ - အားကြီးသော ဒေါသသည်လည်းကောင်း။
- တတ္ထ - ထိုပြဿနာကိုဖြေရာ၌။
- တံ ဆန္ဒရာဂဒွယံ - ထိုဆန္ဒရာဂ နှစ်ပါးအပေါင်းသည်။
- ယံ - အကြင် ဒေါသ, ပဋိယ နှစ်ပါးအပေါင်းသည်။
- ဥပါဒါနဘာယာ - ဥပါဒါန်မှ ကြောက်သောကြောင့်။

ဥပါဒါနပရိဂ္ဂေစ္စာ - ဥပါဒါန်မှ စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။

၆၄။ ပဏ္ဍိတာ - ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန်ထသော။

နိပုဏာ - သိမ်မွေ့စွာသောအနက်ကို သိနိုင်သော ပညာရှိကုန်ထသော။

ကတပရပ္ပဝါဒါ - သူတစ်ပါး၏အယူကို သိတတ်ကုန်ထသော။

ဝါလဝေဓိရူပါ - သားမြီးဖျားကိုမှန်အောင် ပစ်နိုင်သော လေးသမားတို့နှင့် တူကုန်ထသော။

ပညာဂတေန - ပညာ၏အစွမ်းဖြင့်။

ဒိဋ္ဌိဂတာနိ - အယူတို့ကို။

ဘိန္ဒန္တာ မညေ - ဖျက်ကုန်သကဲ့သို့။

စရန္တိ - သွားကုန်၏။

တတ္ထ - ထိုပြဿနာကို ဖြေရာ၌။

သမနယုဇ္ဈယံ - အယူကို မေးစိစစ်ကုန်ရာ၏။

သမနဂါဟေယံ - အကြောင်းကို မေးစိစစ်ကုန်ရာ၏။

သမနဘာသေယံ - အပြစ်ကိုပြ၍ ဆိုကုန်ရာ၏။

န သမ္မာယေယံ - ပြည့်စုံစွာ မဆိုနိုင်ရာ။

သော သမ္မာယော - ထိုသို့ ပြည့်စုံစွာ မဆိုနိုင်ခြင်းသည်။

ဝိယာတော - ပင်ပန်းခြင်းသည်။

အနုယောဂဘယာ - သူတစ်ပါး မေးစိစစ်အံ့သည်မှ ကြောက်သောကြောင့်။

အနုယောဂပရိဂ္ဂေစ္စာ - သူတစ်ပါး မေးစိစစ်အံ့သည်မှ စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။

၆၅။ မန္တော - ပညာနည်းသည်။

မောမူဟော - အလွန်မိုက်သည်။

မန္တတ္တာ - ပညာနည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။

- မောမူဟတ္တာ - အလွန်မိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
- ပရော လောကော - တမလွန်လောကသည်။
- အတ္ထိ - ရှိသလော။
- ဣတိ ဧတံ ကာရဏံ - ထိုတမလွန်လောက ရှိကြောင်းကို။
- ဧဝန္တိပိ - ဤသို့ တမလွန်လောကရှိ၏ဟူ၍လည်း။
- တထာတိပိ - တမလွန်လောက မရှိဟူ၍လည်း။
- အညထာတိပိ - ရှိ မရှိ နှစ်ပါးစုံမှ တစ်ပါးသောအားဖြင့် ဖြစ်၏ ဟူ၍လည်း။
- နောတိပိ - နှစ်ပါးစုံမှ တစ်ပါးသောအပြားအားဖြင့် မဖြစ် ဟူ၍လည်း။
- နော နောတိပိ - နှစ်ပါးစုံမှ တစ်ပါးသောအပြားအားဖြင့် မဖြစ် သည် မဟုတ်ဟူ၍လည်း။
- အတ္ထိစ - ရှိလည်း ရှိသလော။
- နတ္ထိ စ - မရှိလည်း မရှိသလော။
- ဩပပါတိကာ - ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်တတ်ကုန်သော။
- သုကတဒုက္ကဋာနံ - ကောင်းစွာပြုကုန်သော၊ မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော။
- ဖလံဝိပါကာ - အကျိုးသည်။
- တထာဂတော - သတ္တဝါသည်။
- ဧဝန္တိပိ - ဤသို့ စုတိစိတ်မှ အထက်၌ သတ္တဝါဖြစ်၏ ဟူ၍လည်း။
- တထာတိပိ - စုတိစိတ်၏အထက်၌ သတ္တဝါမဖြစ်ဟူ၍ လည်း။
- အညထာတိပိ - ဖြစ်၊ မဖြစ် နှစ်ပါးစုံမှ တစ်ပါးသောအပြားဖြင့် ဖြစ်၏ဟူ၍လည်း။

အဓိဓမ္မသမုပ္ပန္နိဝါဒ

၆၇။ ဘိက္ခုဝေ - တို့။ အဓိဓမ္မသမုပ္ပန္နိကာ - အကြောင်းကင်း၍
 သတ္တဝါ သင်္ခါရဖြစ်ကုန်၏ဟု အယူရှိကုန်သော။ ဧကေ - ကုန်သော။
 သမဏဗြဟ္မဏာ - တို့သည်။ သန္တိ - ကုန်၏။ တေ သမဏဗြဟ္မဏာ -
 တို့သည်။ အတ္တာနုဉ္စ - ခန္ဓာပဉ္စကဖြစ်သော အတ္တဘောကိုလည်း
 ကောင်း။ လောကဉ္စ - သတ္တဝါ သင်္ခါရလောကကို လည်းကောင်း။
 အဓိဓမ္မသမုပ္ပန္နံ - အကြောင်းကင်း၍ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဒွိဟိ - ကုန်သော။
 ဝတ္ထုဟိ - အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ပညယေန္တိ - ကုန်၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၂-ခု, ၁၃၃၈-ခု, ၁၃၄၃-ခုနှစ်များ၌ ဒွိဟိ -
 အသညသတ် တစ်ဘဝမျှကို အောက်မေ့နိုင်ခြင်း, ကြံဆ
 ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့် (၂)ပါးကုန်သော-ဟု ဒွိဟိ ဝတ္ထုဟိ၏ သရုပ်ကို
 ဖော်ထုတ်ရန် မေးဖူးသည်။

- ၆၈။ အသညသတ္တာနာမ - အသညသတ် အမည်ရှိကုန်သော။
- ဒေဝါ - ဗြဟ္မာတို့သည်။
  - တေ ဒေဝါ - ထိုဗြဟ္မာတို့သည်။
  - သညပ္ပါဒါ စ ပန - ကာမသုဂတိ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေသညာ၏
ထင်ခြင်းကြောင့်။
  - တမှာ ကာယာ - ထိုအသညသတ်ဘုံမှ။
  - ဣတ္ထတ္တံ - ဤလူ့ပြည်သို့။
  - ယံ အာဂစ္ဆတိ - အကြင်ကြောင့်လာ၏။
  - အဓိဓမ္မသမုပ္ပန္နော - အကြောင်းကင်း၍ ဖြစ်၏။
  - တံ - ထိုသို့ အကြောင်းကင်း၍ ဖြစ်၏ဟူ၍
ဆိုခြင်းသည်။

---

^၃(တစ်နည်း) အသညသတ္တာ-သညာမရှိကုန်သော။ ဒေဝါ နာမ-ဗြဟ္မာ
 တို့ မည်သည်။ သန္တိ-ကုန်၏။

- ပုဗ္ဗ - ရှေးဘဝ၌။*
  - နာဟောသီ - မဖြစ်ဘူး။
  - သန္တတာယ - ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ခြင်းငှာ။
  - ပရိဏတော - ညွတ်ခြင်းသို့ ရောက်သည်။
- ခုတိယဘာဏာဝါရ ပြီး၏။

အပရန္တကပ္ပိကာ

- ၇၄။ အပရန္တကပ္ပိကာ - နောက်အဖို့ဟုဆိုအပ်သော အနာဂတ် အဖို့ကို ကြံ၍ ယူတတ်ကုန်သော။
(ဝါ) နောက်အဖို့ဟု ဆိုအပ်သော အနာဂတ် အဖို့ကို ကြံခြင်းရှိကုန်သော။
- အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော - နောက်အဖို့ဟုဆိုအပ်သော အနာဂတ် အဖို့သို့ အစဉ်လိုက်၍ ယူလေ့ရှိကုန်သော။
- စတု စတ္တာရိသာယ - (၄၄)ပါးအတိုင်းအရှည်ရှိသော။

သညီဝါဒ

- ၇၅။ ဥဒ္ဒမာယာတနိကာ - စုတိစိတ်၏အထက်၌ မသေဟူ၍ ယူတတ်ကုန်သော။
- သညီဝါဒါ - သညာရှိ၏ဟု အယူရှိကုန်သော။
- ဥဒ္ဒမာယာတနံ - စုတိစိတ်၏ အထက်၌ သေခြင်းမရှိသော။
- သညီ ဣတိ - သညာရှိ၏ ဟူ၍။
- ၇၆။ ခုပ္ပိ - ရုပ်ရှိသည်။
- ဟောတိ - ၏။

---

* (တစ်နည်း) ရူပိ-ရုပ်ရှိသော။ အတ္တာ-သည်။ မရဏာ-မှ။ ပရံ-၌။ အရောဂါ-မြဲသည်။ ဟောတိ-၏။

- မရဏာ - စုတိစိတ်မှ။
- ပရံ - အထက်၌။
- အရောဂါ - မြဲသည်။
- နံ - ထိုရုပ်ရှိသော အတ္တဘောကို။
- အရူပိ - ရုပ်မရှိသည်။
- နံ - ထိုရုပ်မရှိသော အတ္တဘောကို။
- အန္တဝါ - အဆုံးရှိသည်။
- အနန္တဝါ - အဆုံးမရှိသည်။
- ဧကတ္တသညီ - တစ်ခုတည်းသောသညာ ရှိသည်။
- နာနာတ္တသညီ - အထူးထူးသောသညာ ရှိသည်။
- ပရိတ္တသညီ - နည်းသောသညာ ရှိသည်။
- အပ္ပမာဏသညီ - များသောသညာ ရှိသည်။
- ဧကန္တသုခိ - စင်စစ် သုခဝေဒနာနှင့် ပြည့်စုံသည်။
- ဧကန္တဒုက္ခိ - စင်စစ် ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် ပြည့်စုံသည်။
- သုခဒုက္ခိ - သုခဝေဒနာ, ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် ပြည့်စုံသည်။
- အဒုက္ခမသုခိ - ဒုက္ခဝေဒနာမှတစ်ပါး, သုခဝေဒနာမှ တစ်ပါး သော ဝေဒနာနှင့် ပြည့်စုံသည်။

နေဝသညီနာသညီဝါဒ

- ၈၁။ နေဝသညီနာသညီဝါဒါ - သညာရှိသည်လည်း မဟုတ်, သညာ မရှိသည်လည်းမဟုတ်ဟုအယူရှိကုန်သော။
- နေဝသညီနာသညီ - သညာရှိသည်လည်း မဟုတ်, သညာမရှိသည်လည်းမဟုတ်သော။
- ၈၂။ နေဝသညီနာသညီတိ - သညာရှိသည်လည်း မဟုတ်, သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟူ၍။

ဥစ္ဆေဒဝါဒ

- ၈၄။ ဥစ္ဆေဒဝါဒါ - သေလျှင်ပြတ်၏ဟု အယူရှိကုန်သော။
- သဘော ဝိဇ္ဇမာနဿ - ထင်ရှားရှိသော။
- သတ္တဿ - သတ္တဝါ၏။
- ဥစ္ဆေဒံ - သေလျှင်ပြတ်ခြင်းကို။
- ဝိနာသံ - သေလျှင်ပျောက်ခြင်းကို။
- ဝိဘဝံ - ဘဝဆက်ခြင်းမှ ကင်းခြင်းကို။

- ၈၅။ ဧဝံဝါဒီ - ဤသို့အယူရှိသည်။
- ဧဝံဒိဋ္ဌိ - ဤသို့ စွဲလမ်းခြင်းရှိသည်။
- ယဘော ယသ္မာ ကာရဏာ - အကြင်အကြောင်းကြောင့်။
- ရူပံ - ရုပ်ရှိထသော။
- စာတုမဟာဘူတိဏော - လေးပါးသော မဟာဘူတတို့သည် ပြီးစေအပ်ထသော။
- မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝေါ - အမိ၊ အဘတို့၏ သုက်သွေးကြောင့် ဖြစ်ထသော။
- အယံ အတ္တာ - ဤအတ္တဘောဟုဆိုအပ်သောရူပကာယ သည်။
- ကာယဿ - ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။
- ဘောဒါ - ချုပ်ခြင်းကြောင့်။
- ဥစ္စိန္တတိ - ပြတ်၏။
- ဝိနဿတိ - ပျောက်၏။
- တ္ထောဝတာ တ္ထဏေန ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒေန - ဤသို့ ဇီဝိတိန္ဒြေ ပြတ်ခြင်းဖြင့်။

---

^၁(တစ်နည်း) ကာယဿ-၏။ ဘောဒါ-ပြတ်သည်မှ။ ပရံ-အထက်၌။
(ပရံကား ပါဠိသေသ)

- ဣတိဝေဝါဒီ - ဤသို့အယူရှိသည်။
- သမ္မာ - အကြွင်းမဲ့။
- သမုစ္ဆိန္ဒော - ပြတ်သည်။
- ဝိဘာဝံ - ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။

၈၆။ တံ ပုဂ္ဂလံ - ထိုသို့စုတိစိတ်၏ အဆုံး၌ဖြစ်၏ဟု အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။

- အညော - တစ်ယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။
- ယံ အတ္တာနံ - အကြင်အတ္တဘောကို။
- ဝဒေသိ - စုတိစိတ်၏အထက်၌ ပြတ်၏ဟူ၍ဆို၏။
- သော အတ္တာ - ထိုသို့သော စုတိစိတ်၏အထက်၌ ပြတ်၏ဟူ၍ ဆိုအပ်သော အတ္တဘောသည်။

- အတ္ထိ ခေါ - ရှိသည်သာလျှင်တည်း။
- တ္ထောဝတာ - ဤစုတိစိတ် ပြတ်ကာမျှဖြင့်။
- ဒိဗ္ဗော - နတ်၌ဖြစ်သော။

ကာမာဝစရော - ကာမာဝစရဟု ဆိုအပ်သော။
 ကဗဠိကာရာဟာရဘာဏော - ကဗဠိကာရအာဟာရလျှင် အစာရှိသော။

- ကာယဿ - ကာမာဝစရဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာ၏။
- ဘောဒါ - ချုပ်ခြင်းကြောင့်။
- တ္ထောဝတာ - ဤသို့ကာမာဝစရနတ်ဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာချုပ်ခြင်း ကြောင့်။

- မနောမယော - ဈာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးထသော။
- သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂီ - အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်နှင့် ပြည့်စုံသော။
- အဟိနိန္ဒြိယော - မယုတ်သော ဣန္ဒြေရှိထသော။
- ကာယဿ - ရူပါဝစရဗြဟ္မာဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာ၏။

- ၈၇။ ယံအတ္တာနံ - အကြင်ကာမာဝစရနတ်ဖြစ်သော အတ္တဘောကို။
- ဝဒေသိ - ပြတ်၏ဟူ၍ဆို၏။
- ဧသော အတ္တာ - ထိုကာမာဝစရနတ်ဖြစ်သော အတ္တဘောသည်။
- အတ္ထိခေါ - ထင်ရှားရှိသည်သာလျှင်တည်း။
- တ္ထောဝတာ - ဤကာမာဝစရနတ်ဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာ ချုပ်ကာမျှဖြင့်။
- ဒိဗ္ဗော - ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ဖြစ်သော။
- တ္ထောဝတာ - ဤသို့ရူပါဝစရ ဗြဟ္မာဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ခြင်းကြောင့်။
- ၈၈။ ယံ အတ္တာနံ - ရူပါဝစရဗြဟ္မာဖြစ်သော အတ္တဘောကို။
- တ္ထောဝတာ - ဤသို့ ရူပါဝစရဗြဟ္မာဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကာမျှဖြင့်။
- သဗ္ဗသော သဗ္ဗေသံ - အလုံးစုံကုန်သော။
- ရူပသညာနံ - ရုပ်၌အာရုံပြုသောအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော သညာတို့ကို။
- သမတိက္ကမာ - လွန်ခြင်းကြောင့်။
- ပဋိယသညာနံ - ပဋိယနှင့်ယှဉ်သော သညာတို့၏။
- အတ္ထင်္ဂမာ - ချုပ်ခြင်းကြောင့်။
- နာနာတ္တသညာနံ - အထူးထူးသော သညာတို့ကို။
- အမနသိကာရာ - နှလုံးမပြုခြင်းကြောင့်။
- အနန္တော - ဥပါဒိအစရှိသော အပိုင်းအခြားမရှိ။
- ဣတိ - ဤသို့။
- ဘာဝေတွာ - စီးဖြန်းခြင်းကြောင့်၊ (ပါဌသေသ)
- အာကာသာနဉ္စာယတနုပဂေါ - အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံသို့ ရောက်သော။

- ၈၉။ သဗ္ဗသော - အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့်။
- အာကာသာနဉ္စာယတနံ - ဥပါဒိအစရှိသော အပိုင်းအခြား မရှိသော ကသိုဏ်းကိုခွာ၍ ရအပ်သော ကောင်းကင် ဟူသော အာရုံကို။
- သမတိက္ကမ္မ - လွန်၍။
- ဝိညာဏံ - ပဋ္ဌမဝိညာဉ်သည်။
- အနန္တံ - ဥပါဒိအစရှိသော အပိုင်းအခြားမရှိ။
- ဣတိ - ဤသို့။
- ဘာဝေတွာ - စီးဖြန်းခြင်းကြောင့်။
- ဝိညာဏဉ္စာယတနပဏါ - ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံသို့ ရောက်သော။
- သန္တံ - ငြိမ်သက်၏။
- ပဏီတံ - မြတ်၏။

ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ

- ၉၃။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ - ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဉ်း ဒုက္ခ၏ ငြိမ်းခြင်းကို ဆိုတတ်ကုန်ထသော။
- ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ - ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အတ္တဘောဉ်း နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ခြင်းကို။
- ၉၄။ ကာမဂုဏေဟိ - ကာမဂုဏ်အစုတို့ဖြင့်။ (ဝါ) ကာမဂုဏ် တည်းဟူသော နှောင်ဖွဲ့ခြင်းတို့ဖြင့်။
- သမပ္ပိတော - အလွန်တပ်မက်မောသည်ဖြစ်၍။
- သမဂိဘူတော - ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။
- ပရိစာရေတိ - စမ္ပယ်၏။
- တ္ထောဝတာ - ဤငါးပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားရသဖြင့်။
- ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ - ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဉ်း မြတ်သောနိဗ္ဗာန်သို့။
- ပတ္ထော - ရောက်သည် မည်သည်။

၉၅။ တံ ပုဂ္ဂလံ - ကို၊ အညော - တစ်ယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 ဧဝံ - သို့။ အာဟ - ၎င်း။ ဘော - ရှင်။ တံ - သည်။ ယံ အတ္တာနံ -
 အကြင်အတ္တဘောကို။ ဝဒေသိ - ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်၏
 ဟူ၍ဆို၏။ သော အတ္တာ - သည်။ အတ္ထိခေါ - တည်း။ သောအတ္တာ -
 သည်။ နတ္ထိ - ရှိ။ ဣတိ - ဤသို့။ အဟံ - သည်။ န ဝဒါမိ - ဆို။
 ဘော - အရှင်။ အယံ အတ္တာ - သည်။ ဧတ္တာဝတာ - ဤသို့ငါးပါး
 ကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားရကာမျှဖြင့်။ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ -
 သို့။ ပတ္တော - သည်။ နော စ ခေါ ဟောတိ - ဖြစ်။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၁-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ဒုက္ခာ - ဆင်းရဲခြင်းအကြောင်း ဖြစ်ကုန်၏။
- ဝိပရိဏာမဓမ္မာ - ပြုကတော့သောသဘောကို စွန့်တတ်သော သဘော
 ရှိကုန်၏။
- တေသံ - ထိုကာမဂုဏ်တို့၏။
- ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ - ဖောက်ပြန်ခြင်းပြုကတော့သော သဘောကို
 စွန့်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
- သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿု ပါယာသာ - စိုးရိမ်ခြင်း၊
 ဝိုကြွေးခြင်း၊ ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း၊ စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်း၊
 စိတ်၏ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်။

- ၉၆။ တတ္ထ - ထိုပဋ္ဌမဈာန်၌။
- ဧတေန ဒုယေန - ထိုဝိတက်၊ ဝိစာရနှစ်ပါးအပေါင်းဖြင့်။
- ဩဠာရိကံ ဣတိ - ရန်ရင်း၏ဟူ၍။
- အဇ္ဈတ္တံ - မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်ထသော။
- သမ္ပသာဒနံ - ကြည်စေတတ်ထသော။
- ဧကောဒိဘာဝံ - မြတ်သောသမာဓိကို ပွားစေတတ်ထသော။
- ၉၇။ ယဒေဝ ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထံ - အကြင်မငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်သည်။
- ၉၈။ အာဘောဂေါ - သုခဝေဒနာကို ခံစားအံ့ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။

ပရိတသိတဝိပွန့်တဝါရ

၁၀၅။ တတြ - ထိုရဟန်း ပုဏ္ဏားဖြစ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်း တို့တွင်။

အစာနတ် အစာနန္ဒာနံ - မဖောက်မပြန် မသိကုန်ထသော။

အပဿတံ အပဿန္တာနံ - ဉာဏ်တည်းဟူသောမျက်စိဖြင့် မမြင်ကုန် ထသော။ တေသံ ဘဝတံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ - ထိုအရှင်ရဟန်းပုဏ္ဏား တို့၏။ တဏှာဂတာနံ - တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ကို။ တဒပိ တံ အပိဝေဒယိတံ - ထိုသို့ခံစားခြင်းသည်။ ပရိတသိတဝိပွန့်တမေဝ - တဏှာဒိဋ္ဌိတည်း ဟူသောတုန်လှုပ်ခြင်းဖြင့် တုန်လှုပ်ခြင်းရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ - ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၈-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

၁၁၈။ တတြ-ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားအပေါင်းတို့တွင်။ သံဿတဝါဒါ - ကုန်သော။ ယေတေ သမဏဗြာဟ္မဏာ - တို့သည်။ (ပ) ယေန ပန ဒိဋ္ဌိဝေဒယိတေန - အကြင်မိစ္ဆာအယူကို ခံစားခြင်းဖြင့်။ စတုဟိ - ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ - တို့ဖြင့်။ ပညပေန္တိ - ကုန်၏။ တဒပိ တံ အပိ ဝေဒယိတံ - ထိုတဏှာဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော တုန်လှုပ်ခြင်း ရှိသော ခံစားခြင်းသည်။ ဖဿပစ္စယာ - ဖဿဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဟောတိ - ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၉-ခုနှစ်၌ တတြနှင့် တသဒ္ဓါ၏ အဘိဓေယျတ္ထ ဖော်ထုတ်၍ အနက်ပေးရန် မေးဖူးသည်။

၁၃၀။ ဒွါသဒ္ဓိယာ - (၆၂)ပါး အတိုင်းအရှည်ရှိသော။
ယေန ဒိဋ္ဌိ ဝေဒယိတေန - ဖြင့်။ (အနိယတ်ထည့်)

၁၃၁။ ဝတ ဧကန္တေန - စင်စစ်အားဖြင့်။
ဖဿာ - ဖဿကို။

- အညတြထပေတွာ - ထား၍။
- တံ ဝေဒယိတံ - ထိုမိစ္ဆာအယူကို ခံစားခြင်းကို။ (ကံထည့်)
- ပဋိသံဝေဒိဿန္တိ - ခံစားကုန်လတံ့။
- တေဌာနံ - ထိုသို့ ခံစားအံ့သောအကြောင်းသည်။

ဒိဋ္ဌိဂတိကာဓိဋ္ဌာနဝဋ္ဋကထာ

- ၁၄၄။ ဖုဿ ဖုဿ - ထိကုန် ထိကုန်၍။
- ပဋိသံဝေဒေန္တိ - ခံစားကုန်၏။
- တေသံ - ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့အား။

ဝိဝဋ္ဌကထာဒီ

- ၁၄၅။ ယံတော ခေါ ယသ္မာ ကာရဏာ - ကြောင့်။
- ဖဿယတနာနံ - ဖဿ၏တည်ရာတို့၏။
- သမုဒယဉ္စ - ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း။
- အတ္ထင်္ဂမဉ္စ - ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း။
- အဿာဒဉ္စ - ခံစားခြင်းကို လည်းကောင်း။
- အာဒိနဝဉ္စ - အပြစ်ကို လည်းကောင်း။
- နိဿရနဉ္စ - ထွက်မြောက်ခြင်းကို လည်းကောင်း။
- အယံ - ဤသို့အပြားအားဖြင့် မဖောက်မပြန် သိသောရဟန်းသည်။

ဣမေဟိ သမဏဗြာဟ္မဏာဟိ-ဤရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ထက်။

- ၁၄၆။ အနေကဝိဟိတာနိ - အထူးထူး အပြားပြားရှိကုန်သော။
- အဓိမုတ္တိပဒါနိ - မိစ္ဆာအယူကိုပြတတ်ကုန်သော စကားတို့ကို။
- အန္ဓောဇာလိကတာ - ဒေသနာတည်းဟူသော ကွန်ရက်၏အတွင်း ဌိသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သည်။

- တ္ထ - ဤငါ၏ ဒေသနာတည်းဟူသော ကွန်ရက်၏ အတွင်း၌။
- သိတာဝ - နစ်ကုန်သည်သာလျှင်။
- ဥမ္မုဒ္ဓမာနာ - ပေါ်ကုန်သော်လည်း။
- ဥမ္မုဒ္ဓိ - ပေါ်ကုန်၏။
- ပရိယာပနာ - အကျုံးဝင်ကုန်သည်။
- အန္တောဇာလိကတာဝ - ငါ၏ဒေသနာတည်းဟူသော ကွန်ယက်၏ အတွင်း၌ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်။
- သေယျထာပိ - ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။
- ဒက္ခော - လိမ္မာသော။
- ကေဝဇ္ဇော ဝါ - တံငါသည် သည်လည်းကောင်း။
- ကေဝဋ္ဌန္တော ဝါ သီ ဝါ - တံငါ၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း။
- သုခုမန္တိကေန - ကျဉ်းသောအပေါက်ရှိသော။
- ဇာလေန - ကွန်ဖြင့်။
- ပရိတ္တံ - ကျဉ်းသော။
- ဥဒကဒဟံ - ရေအိုင်ကို။
- ဩတ္တရေယျ - လွှမ်းရာ၏။
- တဿ - ထိုတံငါကား။
- ဣမသ္မိံ ဥဒကဒဟေ - ဤရေအိုင်၌။
- ဩဠာရိကာ - ရုန့်ရင်းကုန်သော။
- ယေကေစိ - ခပ်သိမ်းကုန်သော။
- ပါဏာ - သတ္တဝါတို့သည်။
- အန္တောဇာလိကတာ - တံငါ၏ ကွန်တွင်း၌သာ တည်ကုန်သည်။
- တ္ထ - ဤတံငါ၏ကွန်တွင်း၌။

၁၄၇။ ဘိက္ခဝေ - တို့။ ဥစ္စိန္တဘဝနေတ္ထိကော - အရဟတ္တမဂ် တည်းဟူသော သန်လျက်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ဖြတ်အပ်ပြီးသော ဘဝတဏှာ

ရှိသော။ တထာဂတဿ - ငါဘုရား၏။ ကာယော - ရူပကာယသည်။
 တိဋ္ဌတိ - တည်၏။ ယာဝ - အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။
 အဿ - ထိုငါဘုရား၏။ ကာယော - သည်။ ဌဿတိ - တည်လတ်။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၁၅-ခုနှင့် ၁၃၂၀-ပြည့်နှစ်တို့တွင် မေးဖူးသည်။

- တာဝ - ထိုသို့ တည်သမျှသောကာလပတ်လုံး။
- နံ - ထိုငါဘုရားကို။
- ဒေဝါ ဝါ - နတ်တို့သည် လည်းကောင်း။
- မနုဿာ ဝါ - လူတို့သည် လည်းကောင်း။
- ဒက္ခန္တိ - မြင်ရကုန်လတ်။
- ကာယဿ - ကိုယ်ခန္ဓာ၏။
- ဘောဒါ - ပျက်သည်မှ။
- ဥဒ္ဓံ - ဌ။
- ဇိဝိတပရိယာဒါနာ - ဇိဝိတိန္ဒြေပျက်ခြင်းကြောင့်။
- နံ - ထိုငါဘုရားကို။
- အဗ္ဗပိဏ္ဍိယာ - သရက်ခိုင်၏။
- ဝဏ္ဏတ္ထိန္ဒာယ - အညှာပြတ်ပြီးသည်။
- သတိ - ရှိသော်။
- ယာနိ ကာနိစိ - အလုံးစုံကုန်သော။
- အမ္ဗာနိ - သရက်သီးတို့သည်။
- ဝဏ္ဏပဋိဗဒ္ဓါနိ - အညှာနှင့်စပ်ကုန်သည်။ (ဝါ) အညှာဖြင့်
 ဖွဲ့ကုန်သည်။
- တာနိ အမ္ဗာနိ - ထိုသရက်သီးတို့သည်။
- တဒန္တယာနိ - အညှာသို့ အစဉ်လိုက်သည်သာလျှင်။
- ဘဝန္တိယထာ - ကုန်သကဲ့သို့။

^၁(တစ်နည်း) ဝဏ္ဏတ္ထိန္ဒာယ-အညှာပြတ်ပြီးသော။ အဗ္ဗပိဏ္ဍိယာ-သရက်ခိုင်၌။

အာနန္ဒာ - နန္ဒာ။ **ဣမသ္မိံ ပရိယာယေ** - ဌ။ **ဣမတ္ထောပိ** - ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝဖြစ်သောအကျိုးကိုလည်းကောင်း။ **ပရတ္ထောပိ** - တမလွန်ဘဝ၌ဖြစ်သောအကျိုးကိုလည်းကောင်း။ **သက္ကာ** - စွမ်းနိုင်၏။ (ဤလည်းအနိယတ်ထည့်သည်။) **တသ္မာတိဟ** - ကြောင့်။ **ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ** - ကို။ **အတ္တဇာလန္တိပိ** - ဟူ၍လည်း။ **နံ** - ကို။ **ဓာရေဟိ** - လော့။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၇-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

၁၄၉။ **တေ ဘိက္ခု** - တို့သည်။ **အတ္တမနာ** - နှစ်လိုဝမ်းသာကုန်သည်ဖြစ်၍။ **ဘဂဝတော** - မြတ်စွာဘုရား၏။ **ဘာသိတံ** - ဟောတော်မူအပ်သောတရားတော်ကို။ (တစ်နည်းကား) **ဘာသိတံ** - စကားတော်ကို။ **အဘိနန္ဒန္တိ** - ကောင်းပြီဟုဝန်ခံကုန်ပြီ။ **ဣမသ္မိံ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ** - ဂါထာမရှိသော အမေးအဖြေနှင့်တကွသော ဤသုတ်ကို။ **ဘညမာနေ** - ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ **ဒသ သဟဿိလောကဓာတု** - တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်သည်။ **အကမ္မိတ္ထ** - လှုပ်ပြီ။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၁-ခုနှင့် ၁၃၄၁-ခုနှစ်တို့၌ **ဘဂဝတာ** - သည်။

(ဘညမာနေ၏ကတ္တား)။ **အတ္တမနာ** - မိမိစိတ်ရှိကုန်သည်။ (သဒ္ဒတ္ထ)။ နှစ်သက်ဝမ်းသာကြကုန်သည်။ (ဝေါဟာရတ္ထ)။ မြတ်စွာဘုရား၌ ဖြစ်သော ဝိတိဖြင့် တက်ကြွခြင်းရှိသော စိတ်ရှိကုန်သည်။ (အဓိပ္ပာယတ္ထ)။ **ဣတိ** - တစ်ခုသောအခြင်းအရာအားဖြင့် (အာကာရအနက်)။ **ဣဘိ** - ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ (နိဒဿနအနက်)။ **ဣတိ** - ဘုရားဟောတော်မူတိုင်းသာလျှင်။ (အဝဓာရဏအနက်)။ **သုတံ** - နာခံမှတ်သားရခြင်းသည်။ **အဟောသိ** - ပြီ။ **ဣတိ** - ဤကား ဗြဟ္မဇာလသုတ်အပြီးတည်း။ (ပရိသမာပနတ္ထ)ဟု ထင်ရှားအောင် ပေးရန် မေးဖူးသည်။

ဗြဟ္မဇာလသုတ်အဖွင့် ပြီးပါပြီ။

၂-သာမညပရသတ္တ

ရေဒေမန္တကာတာ

၁၅၀။ ကောမာရဘစ္စဿ - အဘယမင်းသည် ကောက်၍မွေးအပ်
သော။

အမွှဝနေ - သရက်ဥယျာဉ်တော၌။

မဟတာ - ဂုဏ်အားဖြင့်ကြီးသော။

(တစ်နည်း) မဟတာ - အရေအတွက်အားဖြင့် များသော။

အမုတေဠသေဟီ - အခွဲဖြင့်မှတ်အပ်သော တစ်ဆယ့်သုံးခု
အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။

ဘိက္ခုသတေဟီ - ရဟန်းအရာတို့နှင့်။ (သဒ္ဒတ္တ)

အမုတေဠသေဟီ ဘိက္ခုသတေဟီ - တစ်ထောင့်နှစ်ရာငါးကျိပ်
အရေအတွက်ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့်။
(အဓိပ္ပါယ်တ္ထ)

တေန ခေါ ပန သမယေန - ထိုသို့ ဘုရားသခင် ဇီဝက၏ သရက်
ဥယျာဉ်၌ နေတော်မူသောအခါ၌။

မာဂဓော - မဂဝတိုင်းကို အစိုးရထသော။

ဝေဒေဟီပုတ္တော - ဝေဒေဟီအမည်ရှိသော မိဖုရား၏သား
ဖြစ်သော။

အဇာတသတ္တု - အဇာတသတ် အမည်ရှိသော။

ပန္နရသေ - (၁၅)ရက်မြောက်ဖြစ်သော။

တဒဟုပေါသထေ - ထိုဥပုသ်နေ့၌။

ကောမုဒိယာ - ကုမုဒြာကြာတို့၏ ပွင့်တုန်းဖြစ်ထသော။

စာတုမာသိနိယာ - မိုးလေးလတို့၏ အဆုံးဖြစ်ထသော။

ပုဏ္ဏာယ - မိုးဥတုပြည့်ထသော။

ပုဏ္ဏမာယ - တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၌။

- ရာဇာမစ္စပရိဝုတော - မင်း၏အမတ်အပေါင်း ခြံရံလျက်။
- ဥပရိပါသာဒဝရဂတော - မြတ်သော ပြာသာဒ်၏အထက်၌ လူးလာ သွားလျက်။
- အထ ခေါ် - ထိုတန်ဆောင်မုန်း လပြည့်နေ့ ညဉ့်အခါ၌။
- ဥဒါနံ - ဝမ်းမြောက်သော စကားကို။
- ဥဒါနေသိ - မြွက်၏။

ဘော - အချင်းတို့။ ရတ္တိ - ညဉ့်သည်။ ရမဏိယာ ဝတ - မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိစွတကား။ ဒေါသိနာ ဝတ - အပြစ်ကင်းစွတကား။
 ဘော-တို့။ ရတ္တိ - သည်။ အဘိရူပါ ဝတ - အလွန် နှစ်လိုဖွယ် ရှိစွ တကား။ ဒေါသိနာ ဝတ - အပြစ်ကင်းစွတကား။ ဘော - တို့။
 ရတ္တိ - သည်။ ဒဿနိယာ-ဝတ - ရှုဖွယ်ရှိစွတကား။ ဒေါသိနာ ဝတ - ကား။ ဘော - တို့။ ရတ္တိ - သည်။ ပါသာဒိကာ ဝတ - ကြည်ညိုဖွယ်ရှိစွတကား။ ဒေါသိနာ ဝတ - ကား။ ဘော - တို့။
 ရတ္တိ - သည်။ လက္ခဿာ ဝတ - မှတ်အပ်စွ တကား။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၁၆-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ကံ နု ခွန္တ သမဏံ ဝါ - စသည်

ယံ သမဏံ ဝါ - အကြည်ရဟန်းသို့လည်းကောင်း။ ယံ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ - သို့လည်းကောင်း။ ပယိရူပါသတော ပယိရူပါ သန္တာနံ - ဆည်းကပ် ကုန်သော။ နော အမှာကံ - ငါတို့၏။ စိတ္တံ - သည်။ ပသီဒေယျ - ကြည်ရာ၏။ ကံ - အဘယ်မည်သော။ တံ သမဏံ ဝါ - သို့လည်း ကောင်း။ တံ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ - သို့လည်းကောင်း။ အနု - နေ့။ ပယိရူပါသေယျာမ န ခေါ် - ဆည်းကပ်ရကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ - သို့။ ဥဒါနေသိ - ၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၀, ၁၃၃၅-ခုနှစ်တို့၌ ယံ၏ အစွဲမှန်ကန်စေလျက် မေးဖူးသည်။

- ၁၅၁။ ရာဇာမစ္စော - မင်း၏အမတ်သည်။
- ^၂ကဿပေါ - ကဿပမျိုးဖြစ်သော။
- အယံ ပူရဏော - ဤပူရဏသည်။
- သင်္ဃိ စေဝ - သံဃာနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။
- ဂဏီ စ - ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။
- ဂဏာစရိယော စ - ဂိုဏ်းတို့၏ ဆရာလည်း ဖြစ်၏။
- ဉာတော - ကျော်စော ထင်ရှား၏။
- ယသဿိ - အခြံအရံများ၏။
- တိတ္ထကရာ - မိမိအယူကို ပြုတတ်၏။
- ဗဟုဇနဿ - များစွာသော လူအပေါင်းသည်။
- သာဓုသမ္ပတော - သူတော်ကောင်းဟူ၍ သမုတ်အပ်၏။
- ရတ္တညူ - ညဉ့်၏ အပိုင်းအခြားကို သိ၏။
- စိရပဗ္ဗဇိတော - ကြာမြင့်သောရဟန်းပြုခြင်း ရှိ၏။
- အဒ္ဓဂတော - ရှည်မြင့်စွာသော ကာလသို့ ရောက်ပြီ။
- (ဝါ) မင်းနှစ်ဆက်၊ သုံးဆက်တို့ကို လွန်ပြီ။
- ဝယောအနုပ္ပတ္တော - ပစ္စိမအရွယ်သို့ ရောက်ပြီ။
- တံ - ထိုပူရဏကဿပသို့။
- ပယိရုပါသတု - ဆည်းကပ်တော်မူစေချင်၏။
- ပယိရုပါသတော - ဆည်းကပ်သော။
- ဒေဝဿ - မင်းကြီး၏။
- အပ္ပေဝ နာမ ပသီဒေယျ - ကြည်ညိုငြားအံ့လည်း မသိ။
- (ဝါ) ကြည်ညိုရာ၏။
- ၁၅၂။ ဂေါသာလော - နွားခြံဗွားသော။
- ၁၅၃။ ကေသကမ္မလော - လူဆံပင်ဖြင့်ရက်သော ကမ္မလာကို ဆောင်သော။

---

^၂(တစ်နည်း) ပူရဏော-တစ်ယောက်ဖြင့်ယုတ်သော တစ်ရာသောကျွန်ကို ပြည့်စေတတ်သော။ အယံ ကဿပေါ-ဤကဿပသည်။

- ၁၅၄။ ကစွာယနော - ကစွည်းအမျိုးဖြစ်သော။
- ၁၅၅။ ဗေလဋ္ဌပုတ္တော - ဗေလဋ္ဌ၏ သားဖြစ်သော။
- ၁၅၆။ နာဋပုတ္တော - နာဋ၏သားဖြစ်သော။

ကောမာရဘဒ္ဒဇီဝကကထာ

- ၁၅၇။ အဝိဒူရေ - မနီးမဝေးသော အရပ်၌။
- တုဏှိဘူတော - ဆိတ်ဆိတ်သာလျှင်။
- သမ္ပ ဇီဝက - အရွယ်တူသော ဇီဝက။

ဒေဝ - ကြီး။ အရဟံ - သံသရာတည်းဟူသော စက်၏ အကန့်ကို ဖျက်ဆီးတော်မူပြီးထသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ - မဖောက်မပြန် မိမိအလိုလိုသာလျှင် အလုံးစုံသောတရားတို့ကို။ သယမ္ဘုဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူပြီးထသော။ အယံ ဘဂဝါ - သည်။ အမှာကံ - တို့၏။ အမ္မဝနေ - ၌။ မဟတာ - ဂုဏ်အားဖြင့်မြတ်သော။ ဘိက္ခုသံဃေန - နှင့်။ သဒ္ဓိံ - တကွ။ အမုတေဋ္ဌသေဟိ - အခွဲနှင့်တကွ တစ်ဆယ့်သုံး အရေအတွက်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုသတေဟိ - ရဟန်းအရာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ - တကွ။ (ဤကား သဒ္ဓတ္ထ)။ အမုတေဋ္ဌသေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ - တစ်ထောင်နှစ်ရာငါးကျိပ်အရေအတွက်ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ - တကွ။ (ဤကား အဓိပ္ပါယ်)။ ဝိဟရတိ - နေတော်မူ၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၇-ခုနှစ်၌ အမုတေဋ္ဌသတေဟိ ဘိက္ခု အတေဟိဝယ် သဒ္ဓတ္ထ၊ အဓိပ္ပါယ်ပဝတ္ထ ထင်စေလျက် မေးဖူးသည်။

တံ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ တဿ ခေါ ပန
 ဘောတော ဂေါတမဿ - ထိုအရှင်ဂေါတမ၏။
 ကလျာဏော - ကောင်းသောဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော။
 (ဝါ) အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သော။

- ကိတ္တိသဒ္ဓေါ - ကျော်စောခြင်းသည်။
- အဗ္ဗုဂ္ဂတော - နံ့၍တက်၏။
- တေန ဟိ - ထိုသို့တပြားကား။
- ဟတ္ထိယာနာနိ - ဆင်ယာဉ်တို့ကို။
- ကပ္ပိပေတိ - ကစေလော့။
- ပဉ္စမတ္တာနိ - ငါးပါးအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။
- ဟတ္ထိနိကာသတာနိ - ဆင်မညင်သာတစ်ရာတို့ကို။ (သဒ္ဓတ္ထ)
- ပဉ္စမတ္တာနိ ဟတ္ထိနိကာသတာနိ - ငါးရာသောဆင်မညင်သာ တို့ကို။
- အာရောဟနိယံ - စီးခြင်းငှာ လျှောက်ပတ်သော။
- နာဂံ - ဆင်ကို။
- ကပ္ပိပေတွာ - ကစေ၍။

ရညော မာဂဓဿ ဓသည်

မာဂဓဿ - သော။ ဝေဒေဟိပုတ္တဿ - သော။ အဇာတ
 သတ္တုဿ - သော။ ရညော - အား။ ဒေဝ - ကြီး။ တေ - သင်မင်း
 ကြီး၏။ ဟတ္ထိယာနာန - ဆင်ယာဉ်တို့ကို။ ကပ္ပိတာနိ ခေါ - ကအပ်
 ကုန်ပြီ။ ဒါနိ ဣဒါနိ - ဤ။ ယဿ - အကြင်သွားခြင်း၏။ ကာလံ -
 ကို။ တံ - သည်။ မညသိ - သိတော်မူ၏။ တဒေဝ - ထိုသွားခြင်း
 ကိုသာလျှင်။ အတ္တဇော - ၏။ ရုစိယာ - အလိုအားဖြင့်။ ကရောဟိ -
 လော့။ ဣတိ - သို့။ (ဇိဝကော၊ သည်။) အဝေါစ - ၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၈-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ၁၅၉။ ပဉ္စသု ဟတ္ထိနိကာသတေသု - ငါးရာကုန်သော ဆင်မ ညင်သာ
 တို့၌။
- အာရောပေတွာ - တင်၍။
- အတ္တနာ - မိမိသည်။

- အာရောဟဏီယံ - စီးအပ်သော
(ဝါ) စီးခြင်းငှာလျောက်ပတ်သော။
- ၁၅၉။ အဘိရုဟိတွာ - စီး၍။
- ဥက္ကာသု - မီးရှူးတို့ကို။
- ဓာရိယမာနာသု - ထွန်းကုန်လျက်။
- မဟစ္စာ မဟတာ - ကြီးစွာသော။
- ရာဇာနဘာဝေန - မင်း၏တန်ခိုးဖြင့်။
- နိယျာသိ - ထွက်လေ၏။
- ယေနယတ္ထ - ၏။
- ကောမာရဘဗ္ဗဿ - အဘယမင်းသားသည် ကောက်၍
မွေးအပ်သော။
- ဇီဝကဿ - ၏။
- အပ္ပဝနံ - သရက်ဥယျာဉ်သည်။
- အတ္ထိ - ရှိ၏။
- တေန တတ္ထ - သို့။
- ပါယာသိ - သွားလေ၏။
- ဘယံ - ကြောက်ခြင်းသည်။
- အဟုဒေဝ - ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။
- ဆမ္ဘိတံတ္ထံ - ကိုယ်ခက်ထရော် ရှိခြင်းသည်။
(ဝါ)ကိုယ်၏ တုန်လှုပ်ခြင်းသည်။
- လောမဟံသော - အမွေးရွှင်ခြင်းသည်။
(ဝါ) ကြက်သီးမွေးညင်း ထခြင်းသည်။
- ဘိတော - ကြောက်သည်ဖြစ်၍။
- သံဝိဂ္ဂေါ - ထိတ်လန့်သည်ဖြစ်၍။
- လောမဟာဋ္ဌဇာတော - ကြက်သီးမွေးညင်း ထသည်ဖြစ်၍။

---

^၃(တစ်နည်း) ယေန ဒိသာဘာဂေန-အကြင်အရပ်အဖို့ဖြင့်။ ကောမာရ ဘဗ္ဗဿ-
သော။ ဇီဝကဿ-၏။ အပ္ပဝနံ-သို့။ ဂန္တ ဗွံ-သွားအပ်၏။ တေန ဒိသာဘာဂေန-
ဖြင့်။ ပါယာသိ-၏။

ကန္တိ မံ သမ္မုဒီဝက စသညံ

သမ္မု ဒီဝက - က။ ကန္တိ - အဘယံကြောင့်။ မံ - ငါ့ကို။
 ဝဇ္ဇသိ နု - လှည့်ပတ်ဘိသနည်း။ သမ္မု ဒီဝက - ဒီဝက။ ကန္တိ -
 ကြောင့်။ မံ - ကို။ ပလေဗ္ဗေသိ နု - ဖြားယောင်းဘိသနည်း။ သမ္မု
 ဒီဝက - က။ ကန္တိ - ကြောင့်။ မံ - ကို။ ပစ္စတ္ထိကာနု - ရန်သူတို့
 အား။ ဒေသိ နု - ပေးဘိသနည်း။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၆-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

အစုတောဠသာနံ ဘိက္ခုသတာနံ - တစ်ထောင့်နှစ်ရာငါးကျိပ်
 ကုန်သော ရဟန်းတို့၏။

- စိဝိတသဗ္ဗေါ - ချေသောအသံသည်။
- နေဝ ဘဝိဿတိ နာမ - မဖြစ်သနည်း။
- ဥက္ကာသိတသဗ္ဗေါ - ချောင်းဟန်သော အသံသည်။
- နိဗ္ဗေါသော - စကားပြောဟောသော အသံသည်။
- မာ ဘာယိ - မကြောက်လင့်။
- န ဝဇ္ဇမိ - မလှည့်ပတ်။
- န ပလမ္ဘာမိ - မဖြားယောင်း။
- အဘိက္ကမ - ရှေ့သို့တက်လော့။
- မဏ္ဍလမာဠေ - စည်းဝေးရာရေဝိုင်း။
- စော ဒီပါ - ဤသို့မီးတို့သည်။
- ဈာယန္တိ - တောက်ပကုန်၏။

သာမညဗလပုစ္ဆာ

- ၁၆၀။ ယာဝတိကာ - အကြင်မျှလောက်ကုန်သော။
- ဘူမိ - အရာသည်။

- တာဝ - ထိုရွှေလောက်။
- နာဂါ - ဆင်ထက်မှ။
- ပစ္စောရောဟိတွာ - သက်ဆင်း၍။
- ပတ္တိကောဝ - ခြေချည်းသာလျှင်။

°ယေန ဒိသာဘာဂေန - ဖြင့်။ မဏ္ဍလမာဠဿ - စည်းဝေးရာ
 ရေပ်၏။ ဒွါရံ - တံခါးသို့။ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ - ကပ်အပ်၏။ တေန
 ဒိသာဘာဂေန - ဖြင့်။ တံ မဏ္ဍလမာဠံ - သို့။ ဥပသင်္ကမိ - ၏။
 ဥပသင်္ကမိတွာ - ၍။ ကောမာရဘန္တံ - သော။ ဇီဝိကံ - ကို။ ဇေတံ
 ဝစနံ - ကို။ အဝေါစ - ၏။ ကီ အဝေါစ - နည်းဟူမူကား။ သမ္ပ
 ဇီဝက - အရွယ်တူသော ဇီဝက။ ဘဂဝါ - သည်။ ကတံ - အဘယ်
 အရပ်၌။ နိသီဒတိ ပန - နေတော်မူဘိသနည်း။ ဣတိ - ဤသို့။
 ဇေတံ ဝစနံ - ကို။ အဝေါစ - ၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၂-ခု၊ ၁၃၄၄-ခုနှစ်တို့၌ အဝေါစ၏ ကတ္တားကို
 ပိသေသန စုံစွာထည့်၍ ၎င်းယေန၌ ကရဏတ္ထ၊
 သာမုတ္တ ကြံ၍ အနက်ပေးရန် မေးဖူးသည်။

- သော ဘဂဝါ - သည်။
- မဗ္ဗံ - အလယ်ဖြစ်သော။
- ထဗ္ဗံ - တိုင်ကို။
- ပုရတ္တာဘိမုခေါ - အရှေ့အရပ်သို့ ရှေးရှုပြု၍။
- ဘိက္ခုသံဃဿ - ၏။
- ပုရက္ခတော - ရှေ့မှ။

°(တစ်နည်း) ယေန ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌။ မဏ္ဍလမာဠဿ-၏။ ဒွါရံ-
 သည်။ အတ္ထိ-၏။ တေန တတ္ထ-သို့။ ဥပသင်္ကမိ-၏။
 ၂(တစ်နည်း) ဘိက္ခုသံဃဿ-၏။ ပုရက္ခတော-မြိရ်အပ်သည်ဖြစ်၍။

၁၆၁။ **ကေမန္တံ** - တင့်အပ်သောအရပ်၌။ (ဝါ) လေ့ျက်ပတ်စွာ။
ဌိတောခေါ - နေပြီးသော။ **မာဂဓော** - သော။ (ပ) **ရာဇာ** - မင်းသည်။
တုဏှိဘူတံ - အသံမရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ **ဘိက္ခုသံသံ** - ကို။
အနုဝိလောကေတွာ - အဖန်တလဲလဲ ကြည့်၍။ (ဝါ) တစ်စုံစီမုံ ကြည့်၍။
ဝိပ္ပသန္တံ - ကြည်သောရေရှိသော။ **ရဟဒံဣဝ** - ရေအိုင်ကဲ့သို့။ **ဝိပ္ပသန္တံ** -
 စိတ်၏ကြည်လင်ခြင်းကြောင်းဖြစ်သော။ **ဥဒါနံ** - ဝမ်းမြောက်သော
 စကားကို။ **ဥဒါနေသိ** - မြွက်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၀ - ပြည့်နှစ်၌ **မာဂဓော** - မာဂဓတိုင်းသူတို့ အစိုးရ
 သော။ **အဇာတသတ္တု** - မဖွားမိကပင် ခမည်းတော်၏
 ရန်သူဖြစ်လိမ့်မည် ဟု နေမိတ္တိကဆရာတို့ ညွှန်ပြအပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့် အဇာတသတ် မည်သော။ **ဝေဒေဟီပုတ္တော** - ဉာဏ်ဖြင့်
 အားထုတ်တတ်သော မိဖုရား၏သားဖြစ်သော။ **ရာဇာ** - (၄) ပါးကုန်
 သောသင်္ဂဟဝတ္ထုတို့ဖြင့် လူ့အပေါင်းကို နှစ်သက်စေတတ်သော မင်း
 သည်ဟု သဒ္ဒတ္ထများ ပေါ်လွင်အောင်ပေးရန် မေးဖူးသည်။

ဘန္တေ - ဘုရား။ **ဧတရဟိ** - ၌။ **ယေန ဥပသမေန** - အကြင်
 သို့သော ငြိမ်သက်ခြင်းနှင့်။ **ဘိက္ခုသံယော** - သည်။ **သမန္နာဂတော** -
 ပြည့်စုံ၏။ **ဣမိနာ ဥပသမေန** - ဤရဟန်းတို့၏ ငြိမ်သက်ခြင်းကဲ့သို့
 သော ငြိမ်သက်ခြင်းနှင့်။ **မေ** - ၏။ **ပုတ္တော** - သားဖြစ်သော။ **ဥဒယဘဒ္ဒေါ** -
 ဥဒယဘဒ္ဒအမည်ရှိသော။ **ကုမာရော** - သတို့သားသည်။ **သမန္နာဂတော** -
 သည်။ **ဟောတိ** - ဖြစ်ပါမူကား။ **သာဓု ဝတ** - ကောင်းစွတကား။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၉-ခု, ၁၃၄၆-ခုနှစ်တို့၌ **မေ** - ၏ သမ္ပန္နိပုဒ်ထည့်၍
 အနက်ပေးရန် မေးဖူးသည်။

---

²(တစ်နည်း) ရဟဒံ-ရေအိုင်သည်။ ဝိပ္ပသန္တံဣဝ-ကြည်လင်သကဲ့သို့။

- အမံ - ချစ်ခြင်းသည်။
- အတ္တ - ထိုချစ်သောသူတို့။
- အဂမာ ခေါ် - ရောက်လေသလော။

၁၆၂။ ဘန္တေ - ဘုရား။ ဘဂဝါ - သည်။ မေ - အား။
 ပဉ္စဿ - ပြဿနာကို။ ဝေယျာကရဏာယ - ဖြေခြင်းငှာ။ သြကာ
 သံ - အခွင့်ကို။ သဗေ ကရောတိ - အံ့။ ဧဝံ - ဤသို့အခွင့်ပြုတော်
 မူသည်။ သတိ - သော်။ အဟံ - သည်။ ဘဂဝန္တံ - ကို။ ကန္တိ
 ဒေဝ - တစ်စုံတစ်ခုလျှင်ဖြစ်သော။ လေသမတ္တံ - အမြွက်စကားကို။
 ပုစ္ဆေယျာမိ - မေးအံ့။ ဣတိ ဧတံ ဝစနံ - ကို။ အဝေါစ - ၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၄-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

မဟာရာဇ - ကြီး။ ယံ ပဉ္စံ - ကို။ ပုစ္ဆိတုံ - ငါ။ (ထည့်)။
 အာကင်္ခသိ-၏။ တံ ပဉ္စံ-ကို။ ပုစ္ဆ - လော။ (တစ်နည်း) ပဉ္စံ - ကို။
 ပုစ္ဆိတုံ-ငှာ။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်)။ ယဒိ အာကင်္ခသိ -အကယ်၍ အလိုရှိအံ့။
 ဧဝံ -ဤသို့အလိုရှိသည်။ သတိ-သော်။ ပုစ္ဆ - လော။ ဣတိ -
 ဤသို့။ သဗ္ဗညုတဉာဏေန - ဖြင့်။ ပဝါရေသိ -ဖိတ်တော်မူ၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၆-ခု၊ ၄၇-ခုနှစ်များ၌ ကံ၊ ကရိုဏ်း၊ သမ္မဒါနိ
 စုံလင်စွာထည့်၍ အနက်ပေးရန် မေးဖူးသည်။

- ၁၆၃။ ဣမာနိ သိပ္ပိယတနာနိ - ဤအတတ်တို့သည်။
- ပုထု န ခေါ် - များကုန်သည်သာလျှင်တည်း။
- ဣဒံ တေ သိပ္ပိကာ - ထိုအတတ်သည်တို့သည်။
- သေယျတာ ကတမေ - အဘယ်တို့နည်းဟူမူကား။
- ဟတ္တာရောဟာ စ - ဆင်စီးသူရဲတို့ လည်းကောင်း။
- အဿာရောဟာ စ - မြင်းစီးသူရဲတို့ လည်းကောင်း။

- ရထိကာ ဝ - ရထားစီးသူရဲတို့ လည်းကောင်း။
- ဓနုဂ္ဂဟာ ဝ - လေးသမားတို့ လည်းကောင်း။
- စေလကာ ဝ - စစ်မြေအရပ်၌ ရဲတံခွန်ကိုကိုင်၍ ရှေ့အရစ်၌ သွားတတ်ကုန်သောသူရဲတို့လည်းကောင်း။
- စလကာ ဝ - စစ်သည်အပေါင်းတို့ကို တစ်ပေါင်းတည်း ပြုတတ်ကုန်သော သူရဲတို့လည်းကောင်း။
- ပိဏ္ဍဒါယကာ ဝ - သူတစ်ပါးတို့၏ စစ်သည်အလယ်သို့ဝင်၍ သူတစ်ပါး၏ဦးခေါင်းကို ထန်းသီးခိုင်ကဲ့သို့ ယူနိုင်ကုန်သော သူရဲတို့လည်းကောင်း။
- ဥဂ္ဂါ - ထင်ရှားကျော်စောကုန်သော။
- ရာဇပုတ္တာ ဝ - စစ်မြေအရပ်၌ ကျင်လည်ကုန်သော မင်းသားတို့ လည်းကောင်း။
- ပက္ခန္ဓိနော - ကောင်းကင်သို့ပျံ၍ စစ်ထိုးနိုင်သောသူရဲတို့ လည်းကောင်း။
- မဟာနာဂါ ဝ - ဆင်ပြောင်ကြီးအားနှင့်တူသော အားရှိကုန် သော သူရဲတို့ လည်းကောင်း။
- သူရာ ဝ - အလွန်ရဲရင့်စွာသော သူရဲတို့ လည်းကောင်း။
- ဓမ္မယောဓိနော ဝ - သားရေဖြင့်ပြုသော ဆင်တို့သို့ဝင်၍ စစ်ထိုးနိုင်သော သူရဲတို့လည်းကောင်း။
- ဒါသိကပုတ္တာ ဝ - ကျွန်မ၏သားဖြစ်သော သူရဲတို့ လည်းကောင်း။
- အာဠာရိကာ ဝ - အပ်လျှိုသမားတို့ လည်းကောင်း။
- ကပ္ပကာ ဝ - ဆတ္တာသည်တို့ လည်းကောင်း။
- နာပကာ ဝ - ရေချိုးသမားတို့ လည်းကောင်း။
- သူဒါ ဝ - စပိုသည်တို့ လည်းကောင်း။
- မာလကာရာ ဝ - ပန်းသည်တို့ လည်းကောင်း။
- ရကော ဝ - ခဝါသည်တို့ လည်းကောင်း။

- ပေသကာရာ ဝ - ရက်ကန်းသည်တို့ လည်းကောင်း။
- နဠကာရာ ဝ - ကျူထရံသည်တို့ လည်းကောင်း။
- ကုန္ဒိကာရာ ဝ - အိုးသည်တို့ လည်းကောင်း။
- ဂဏကာ ဝ - ဂဏန်းအတတ်တို့ လည်းကောင်း။
- မုဒ္ဒိကာ ဝ - လှက်ဆစ်ချိုး၍ ရေတွက်တတ်သော အတတ်တို့ လည်းကောင်း။

- အညာနိပိ - တစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။
- စေံဂတိကာနိ - ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။
- ယာနိ ဝါ ပန ပုထုသိပ္ပိယတနာနိ - အကြင်များစွာ ကုန်သော အတတ်တို့သည်။
- တေ သိပ္ပိကာ - ထိုအတတ်သည်တို့သည်။
- တာနိ ပုထုသိပ္ပိယတနာနိ - ထိုများစွာကုန်သော အတတ်တို့ကို။
- ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ - ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အတ္တဘောဌ။
- သန္တိန္ဒိကံ - ပစ္စုပ္ပန်မြင်အပ်သော။
- သိပ္ပမလံ - အတတ်၏အစွမ်းကို။
- ဥပဇိန္ဒိ - မိ၍အသက်မွေးကုန်၏။
- သုဇေန္တိ - ချမ်းသာစေကုန်၏။
- ပိဏေန္တိ - နှစ်သက်စေကုန်၏။
- ပုတ္တဒါရံ - သားမယားကို။
- မိတ္တာမစ္စေ - ချစ်သော အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို။
- ဥဒ္ဒဂ္ဂိကံ - အထက်နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော မြတ်သော အကျိုး ရှိထသော။
- သောဝဂ္ဂိကံ - နတ်ပြည်သို့ ရောက်ခြင်းငှာ ထိုက်ထသော။
- သုခဝိပါကံ - ချမ်းသာသော အကျိုးရှိထသော။
- သဂ္ဂသံဝတ္တနိကံ - အလွန်မြတ်သော ရူပါရုံ စသည်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော။

ဒကိုဏံ
ပတိဋ္ဌာပေန္တိ
ဣမေသံ သိပ္ပပဇီဝိနံ

- အလ္လုကို။
- ဖြစ်စေကုန်၏။
- ဤအတတ်ကိုမှီ၍ အသက်မွေးအပ်ကုန်
သော သူတို့အား။

တံ တံ သိပ္ပံ
သန္နိဋ္ဌိကံ
သိပ္ပပလံ
ပညာယတိ ယထာ
သာမညပလံ

- ထိုထိုသောအတတ်ကို။
- မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော။
- အတတ်၏အကျိုးသည်။
- ထင်သကဲ့သို့။
- ရဟန်း၏အကျိုးကို။

ပညပေတုံ
သက္ကာ န ခေါ
၁၆၄။ အဘိဇာနာသိ

- ထင်စွာပြုခြင်းငှာ။
- တတ်ကောင်းအံ့လော။
- အောက်မေ့လော့။

ပုစ္ဆိတာ နော
ယထာ ကထံ

- မေးဖူးသလော။
- အသို့လျှင်။

ဗျာကရိသု
တေ

- ကြားကုန်သနည်း။
- သင်မင်းကြီးအား။

သစေ အဂရ
ဘာသဿု

- အကယ်၍ ဝန်မလေးသည်ဖြစ်အံ့။
- ဆိုလော့။

ယတ္ထ
ဘဂဝါ

- အကြင်အရပ်၌။
- သည်လည်းကောင်း။

ဘဂဝန္တရူပေါ ဝါ

- ဘုရားနှင့်တူသော ပညာရှိသောသူသည်
လည်းကောင်း။

နိသိဇ္ဇော

- သည်။

တတ္ထ

- ထိုအရပ်၌။

န ဂရ ခေါ န ဂရ ဧဝ

- ဝန်မလေးသည်သာလျှင်တည်း။

ပူရဏာကာဿပဇီဒ

- ၁၆၅။ သမ္မောဒိ - ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောဟော၏။
- သမ္မောဒနိယံ - ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။
- သာရဏီယံ - ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အောက်မေ့အပ်ထသော။

- ၁၆၆။ ကရောတော ၀ - မိမိပြုသောသူအားလည်းကောင်း။
- ကာရယတော ၀ - သူတစ်ပါးကို ပြုစေသောသူအားလည်းကောင်း။

- ဆိန္ဒတော ၀ - လက် အစရှိသည်တို့ကို မိမိဖြတ်သော သူအား လည်းကောင်း။

- ဆောဒါပယတော ၀ - သူတစ်ပါးတို့ကို ဖြတ်စေတတ်သော သူအားလည်းကောင်း။

- ပစတော ၀ - တုတ်နှင့်တံဖြင့် ပုတ်ခတ်သော သူအားလည်းကောင်း။

- ပါဇာပယတော ၀ - သူတစ်ပါးကို ပုတ်ခတ်စေသော သူအားလည်းကောင်း။

- သောစယတော ၀ - စိုးရိမ်သော သူအားလည်းကောင်း။
- သောစာပယတော ၀ - သူတစ်ပါးတို့ကို စိုးရိမ်စေတတ်သော သူအားလည်းကောင်း။

- ကိလမတော ၀ - မိမိပင်ပန်းသော သူအားလည်းကောင်း။
- ကိလမာပယတော ၀ - သူတစ်ပါးတို့ကို ပင်ပန်းစေသော သူအားလည်းကောင်း။

- ပန္နတော ၀ - မိမိတုန်လှုပ်သောသူအားလည်းကောင်း။
- ပန္နာပယတော ၀ - သူတစ်ပါးတို့ကို တုန်လှုပ်စေသော သူအားလည်းကောင်း။

- ပါဏံ - သတ္တဝါကို။
- အတိပါတော စ - မိမိသတ်သော သူအားလည်းကောင်း။
- အတိပါတာပယတော စ - သူတစ်ပါးတို့ကို သတ်စေသော သူအားလည်းကောင်း။
- အဒိန္နံ - အရှင်မပေးသောဥစ္စာကို။
- အာဒိယတော စ - မိမိခိုးယူသော သူအားလည်းကောင်း။
- သန္တိ - အိမ်ခြံစပ်ကို။
- ဆိန္ဒတော စ - ဖြတ်သော သူအားလည်းကောင်း။
- နိဇ္ဈောပံ - ပြည်ရွာကို ဖျက်ဆီးခြင်းကို။
- ဟရတော စ - ဥစ္စာတို့ကိုဆောင်သော သူအားလည်းကောင်း။
- ဧကာဂါရိကံ - တစ်အိမ်ကိုသာ ဖျက်ဆီးခြင်းကို။
- ပရိပန္နေ - ခရီး၌။
- တိဋ္ဌိတော စ - တည်သောသူအား လည်းကောင်း။
- ပရဒါရံ - သူတစ်ပါး၏ မယားသို့။
- မုသာ - ချွတ်လွဲသောစကားကို။
- ဘဏတော စ - ဆိုသောသူအား လည်းကောင်း။

ခုရပရိယန္တေ န - ထက်လှစွာသော သင်တန်းသွားနှင့်တူသော။
 နေမိစက္ကေ န - လက်နက်စက်သွားဖြင့်။ ပါပံ - ကို။ ကရောတော
 ကရောန္တေ န - ပြုသောသူသည်။ ပါပံ - မကောင်းမှုကို။ န
 ကရိယတိ - မပြုအပ်။ ယော ဧနော - သည်။ ဣမိဿာ ပထဝိယာ -
 ၌။ ပါဏေ - သတ္တဝါတို့ကို။ ဧကံ - သော။ မံသခလံ - အသားစု
 ကို။ ဧကံ - သော။ မံသပဉ္စံ - အသားပုံကို။ ကရေယျ - အံ့။
 တတောနိဒါနံ - ထိုသို့အသားစုကို ပြုခြင်းကြောင့်။ တဿ နေဿ -
 အား။ ပါပံ - သည်။ နတ္ထိ - ရှိ။ ပါပဿ - ၏။ အာဂမော ပဝတ္တိ -
 ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ - ရှိ။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၁၉-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ဂင်္ဂါယ - ဂင်္ဂါမြစ်၏။
- ဒက္ခိဏံ - တောင်ဖြစ်သော။
- တိရံ - ကမ်းသို့။
- စေပိ ဂစ္ဆေယျ - အကယ်၍ရောက်အံ့။
- ဧဝံ - ဤသို့ ဂင်္ဂါမြစ်၏ တောင်ဘက်သို့ ရောက်သည်။
- ဟနန္တော စ - မိမိသတ်သော သူသည်လည်းကောင်း။
- ယာတေန္တော စ - သူတစ်ပါးကို သတ်စေသော သူသည်လည်းကောင်း။
- ဆိန္ဒန္တော စ - မိမိဖြတ်သော သူသည်လည်းကောင်း။
- ဆေဒါပေန္တော စ - သူတစ်ပါးကို ဖြတ်စေသော သူသည်လည်းကောင်း။
- ပစန္တော စ - မိမိပုတ်ခတ်သော သူသည်လည်းကောင်း။
- ပါစာပေန္တော စ - သူတစ်ပါးကို ပုတ်ခတ်စေသော သူသည်လည်းကောင်း။
- ကရောန္တောနာမ - ပြုသည်မည်သည်။ (ထည့်)
- တတော - ထိုသို့ သူ့အသက်သတ်ခြင်း အစရှိသည်ကို ပြုခြင်းကြောင့်။
- ဒဒန္တော စ - မိမိအလှူပေးသော သူသည်လည်းကောင်း။
- ဒါပေန္တော စ - သူတစ်ပါးကို အလှူပေးစေသော သူသည်လည်းကောင်း။
- ယန္တော စ - မိမိပူဇော်သော သူသည်လည်းကောင်း။
- ယဇာပေန္တော စ - သူတစ်ပါးကို ပူဇော်စေသော သူသည်လည်းကောင်း။
- ကရောဇေတာနာမ - မည်သည်။
- တတောနိဒါနံ - ထိုမကောင်းမှုကို ပြုခြင်းကြောင့်။
- ဒါနေန စ - အလှူပေးခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။

- ဒမေန စ - ဣန္ဒြေကို ဆုံးမခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။
- သံယမေန စ - နိစ္စသီလကို စောင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။
- သစ္စဝဇ္ဇေန စ - မှန်သောစကားကိုဆိုခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။

ဘန္တေ - ဘုရား။ ဣတ္ထံ စေံ - သို့။ ပူရဏော - သော။
 ကဿပေါ - သည်။ သန္နိဋ္ဌိကံ - မျက်မှောက်၌ရှုအပ်သော။ သာမည
 ဖလံ - ရဟန်း၏အကျိုးကို။ ပုဋ္ဌော - မေးအပ်သည်။ သမာနော -
 ဖြစ်လတ်သော်။ မေ - အား။ အင်္ဂါရိယံ - ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှုကို
 မပြုခြင်းကို။ ဗျာကာသိ - ကြား၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၁၇-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- လဗုဓံ - တောင်ပိန္နဲကို။
- ဗျာကရေယျ သေယျထာပိ ဝါ - ကြားသကဲ့သို့လည်းကောင်း။
- ကထံဟိ - အဘယ်ကြောင့်လျှင်။
- မာဒိသော - ငါကဲ့သို့သော မင်းသည်။
- ဝိစိတေ - နိုင်ငံ၌။
- အပသာဒေတမ္ပံ - မညှဉ်းဆဲအပ်သည်ကို။
- ဘာသိတံ - စကားကို။
- နေဝ အဘိနန္ဒိ - ဝမ်းလည်းမမြောက်။
- နပ္ပဋိက္ကောသိ - မြစ်လည်းမမြစ်။
- အနဘိနန္ဒိတွာ - ဝမ်းမမြောက်မူ၍။
- အပ္ပဋိက္ကောသိတွာ - မမြစ်မူ၍။
- အနတ္တမနော - နှလုံးမသာသည်။
- အနတ္တမနဝါစံ - မနှစ်လိုသောစကားကို။
- အနိစ္စာရေတွာ - မမြှက်မူ၍။
- တမေဝ ဝါစံ - ထိုပူရဏကဿပဆိုသော စကားကိုသာလျှင်။

- အနဂ္ဂဏုဇ္ဇော - မမှတ်မှု၍။
- အနိက္ခန္တုဇ္ဇော - နှလုံး၌ မထားမှု၍။

မက္ခလိဂေါသာလဝါဒ

- ၁၆၇။ ယေန ယတ္ထ - ၌။
- မက္ခလိ - မက္ခလိအမည်ရှိသော။
- ဂေါသာလော - ဂေါသာလသည်။
- ၁၆၈။ သတ္တာနံ - သတ္တဝါတို့၏။
- သံကိလေသာယ - ညစ်ညူးခြင်းငှာ။ (ဝါ) ပူပန်ဆင်းရဲခြင်းငှာ။
- ဟေတု - အကြောင်းသည်။
- ပစ္စယော - ပစ္စည်းသည်။
- အဟေတု - အကြောင်းမရှိကုန်ဘဲ။
- အပစ္စယာ - ပစ္စည်းမရှိကုန်ဘဲ။
- သံကိလိဿန္တိ - ညစ်ညူးကုန်၏။
- ဝိသုဒ္ဓိယာ - ဖြူစင်စွာ ဖြစ်ခြင်းငှာ။
- ဝိသုဇ္ဈန္တိ - ဖြူစင်ကုန်၏။
- အတ္တကာရေ - မိမိသည် ပြုအပ်သောကောင်းမှုသည်။
- ပရကာရေ - သူတစ်ပါးပြုအပ်သော ကောင်းမှုသည်။
- ပုရိသကာရေ - ယောက်ျားတို့၏ လုံ့လသည်။
- ဗလံ - ယောက်ျားတို့၏ အစွမ်းသည်။
- ဝီရိသံ - ယောက်ျားတို့၏ ဝီရိယသည်။
- ပုရိသထာမော - ယောက်ျားတို့၏ အားထုတ်ခြင်းသည်။
- ပုရိသပရက္ကမော - ယောက်ျားတို့၏ ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းသည်။
- သတ္တာ စ - ကုလားအုပ်, နွား, မြင်း အစရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း။

^၃(တစ်နည်း) ဂေါသာလော-နွားခြံ၌စားသော။ မက္ခလိ-မက္ခလိသည်။

- ပါဏာ ၈ - တစ်ခုသော ဣန္ဒြေ၊ နှစ်ခုသောဣန္ဒြေ အစ ရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော သတ္တဝါ တို့သည် လည်းကောင်း။
- ဘူတာ ၈ - အဥ၊ သူငယ်အိမ်တို့၌ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါ တို့သည် လည်းကောင်း။
- ဒီဝါ ၈ - ဒီဝိတိန္ဒြေရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း။
- အဝသာ - မိမိတို့၏ အစွမ်း မရှိကုန်။
- အဗလာ - မိမိတို့၏ ခွန်အား မရှိကုန်။
- အဝိရိယာ - မိမိတို့၏ ဝီရိယ မရှိကုန်။
- နိယတိသံဂတိဘာဝပရိဏတာ-အမြဲ ဤဘဝမှ ထိုဘဝသို့၊ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြောင်းခြင်းသဘောဖြင့် အထူးထူး အပြားပြားရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။

- အဘိဇာတိသု ၈၀-ထူးသောဇာတ်တို့၌သာလျှင်။
- ဌဗ္ဗာ - ရှိ။ (ထည့်)။
- သုခဒုက္ခံ - ချမ်းသာ၊ ဆင်းရဲကို။
- ပဋိသံဝေဒန္တိ - ခံစားကုန်၏။
- ဣမာနိ ဓုဒ္ဒသ ယောနိပမုခသတသဟဿာနိ ၈-ဤမြတ်သော အမျိုးတစ်သန်းလေးသိန်းတို့သည် လည်းကောင်း။
- ယောနိပမုခါနိ - မြတ်ကုန်သောအမျိုးတို့၏။
- ဣမာနိ ဆသတာနိ ၈-ဤခြောက်ရာတို့သည်လည်းကောင်း။
- ပဉ္စသတာနိ - ငါးရာတို့သည် လည်းကောင်း။
- ပဉ္စကမ္မာနိ ၈ - ငါးပါးကုန်သော ကံတို့သည်လည်းကောင်း။
- အမုကမ္မေ ၈ အမုကမ္မာနိ ၈-ထက်ဝက်သောကံတို့သည် လည်းကောင်း။
- ဒွဋ္ဌိပဋိပဒါ ၈ - (၆၂)ပါးကုန်သောအကျင့်တို့သည် လည်းကောင်း။

ဒုန္တရကပ္ပိ ၈ - (၆၂)ပါးကုန်သောအန္တရကပ်တို့သည်
လည်းကောင်း။

ပုရိသဘူမိယော ၈ - ယောက်ျားတို့၏တည်ရာတို့သည်
လည်းကောင်း။

အဘိဇာတိယော ၈ - မြတ်သောဇာတ်တို့သည် လည်းကောင်း။

ကျေနပညာသ အာဇီဝကသတေ ကျေနပညာသ

အာဇီဝကသတာနိ ၈ - (၁၄၉) ပါးကုန်သော အသက်မွေး ခြင်းတို့
သည် လည်းကောင်း။

ကျေနပညာသ နာဂါဝါသသတေ ကျေနပညာသ

နာဂါဝါသသတာနိ ၈ - (၁၄၉) ပါးကုန်သော နဂါးတို့၏ နေရာတို့
သည် လည်းကောင်း။

ဝိသေဏ္ဍန္တိယသတေ ဝိသတိဏ္ဍန္တိယသတာနိ ၈ - (၁၂၀) သော
ဏ္ဍန္တေတို့သည် လည်းကောင်း။

တံ သေနိရယသတေ - (၁၃၀) သော ငရဲတို့သည် လည်းကောင်း။

ဆတ္တိံ သရဇော ဓာတုယော ၈ - (၃၆)ပါးကုန်သောမြူအညစ်အကြေး
၏တည်ရာတို့သည်လည်းကောင်း။

သညီဂဗ္ဘာ - သညာရိကုန်သော ပဋိသန္ဓေတို့သည်။

နိဂဏ္ဍိဂဗ္ဘာ - အဆစ်ပဋိသန္ဓေတို့သည်။

ပိသာဓာ - ဘီလူးရက္ခိဉ်တို့သည်။

ပဝုဋ္ဌာ - အဖုရိကုန်သော သဘောတို့သည်။

သတ္တ ပဝုဋ္ဌသတာနိ ၈ - အဖုငယ် ခုနစ်ရာတို့သည် လည်းကောင်း။

ပပါတာ - ချောက်ကြီးတို့သည်။

သတ္တ ပပါတာသတာနိ - ချောက်ငယ်ခုနစ်ရာတို့သည်။

သတ္တ သုပိနာ - အိပ်မက်ကြီး (၇)ပါး တို့သည်။

သတ္တ သုပိနသတာနိ - အိပ်မက်ငယ် (၇၀၀) တို့သည်။

ယာနိ စုလ္လာသီတိ သတသဟဿာနိ - အကြင်ရှစ်သန်း လေးသိန်း
တို့သည်။

ဗာလေ စ - သူမိုက်သည်လည်းကောင်း။

တတ္ထ - ထိုမဟာကပ် ၈-သန်း လေးသိန်းအတွင်း၌။

သံသာရသုဒ္ဓိ - သံသရာမှစင်ခြင်းသည်။

ဣမေ - ဤသူတို့သည်။

သန္ဓာဝိတွာ - ဤဘဝမှ ထိုဘဝသို့ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့
ပြောင်းကုန်၏။

သံသရိတွာ - ကျင်လည်ကုန်၍။

ဒုက္ခဿ - ဝင့်ဆင်းရဲ၏။

အန္တံ - အဆုံးကို။

ကရိဿန္တိ - ပြုကုန်လတ်။

ဣမိနာ ဝတေန ဝါ - ဤအကျင့်ဝတ်ဖြင့် လည်းကောင်း။

ဣမိနာ တလေန ဝါ - ဤခြိုးခြံသော အကျင့်ဖြင့် လည်းကောင်း။

ဣမိနာ ဗြဟ္မစရိယေန ဝါ - ဤမြတ်သော အကျင့်ဖြင့် လည်းကောင်း။

အပရိပက္ကံ - မရင့်သေးသော။

ကမ္မံ ဝါ - ကိုမူလည်း။

ပရိပါစေဿာမိ - ရင့်စေအံ့။

ပရိပက္ကံ - ရင့်ပြီးသော။

ကမ္မံ ဝါ - သို့မူလည်း။

ဖုဿ ဖုဿ - ရောက်၍ ရောက်၍။

ဗျန္တိ - ကင်းခြင်းကို။

ကရိဿာမိ - အံ့။

စဝံ ဣဒံ ဥဘယံ - ဤနှစ်ပါးစုံသည်။

ပရိယန္တကတေ - မဟာကပ် ၈-သန်း ၄-သိန်းဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်း
ကို ပြုအပ်ပြီးသော။

- သံသာရေ - သံသရာပတ်လုံး။
- ဒေါဏမိတေ ဒေါဏမိတံ ဝိယ-စရုတ်တောင်းဖြင့် ခြင်သကဲ့သို့။
- သုခ ဒုက္ခေ သုခဒုက္ခံ - သည်။
- ဟာယနဝဗုဒ္ဓေ ဟာယနဝဗုဒ္ဓံ - ယုတ်ခြင်း၊ တိုးပွားခြင်းသည်။
- ဥက္ကံသာဝကံသေ - အယုတ်အလွန်သည်။
- သုတ္တဂုဠေ - ချည်လုံးကို။
- ခိတ္တေ - ပစ်အပ်သည်ရှိသော်။
- သုတ္တဂုဠံ - ချည်လုံးသည်။
- သုတ္တပမာဏေန - ချည်ရှိတိုင်းသောပမာဏဖြင့်။
- နိဗ္ဗေဋ္ဌိယမာနမေဝ - ပြေသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။
- ပလေတိ ယထာ - သွားသကဲ့သို့။
- ၁၆၉။ သံသာရသုဒ္ဓိံ - သေလျှင် သံသရာမှ စင်ကြယ်ခြင်းကို။

အဓိတကောသကမ္မလဝါဒ

- ၁၇၁။ ဒိန္နံ ဒိန္နပလံ - အလှူ၏အကျိုးသည်။
- ယိဋ္ဌံ ယိဋ္ဌပလံ - ကြီးစွာသော ယဇ်ပူဇော်ခြင်းအကျိုးသည်။
- ဟုတံ - ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည်။
- သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ - ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော။
- သမ္မဂ္ဂတာ - အလွန်မြတ်ကုန်ထသော။
- သမ္မာပဋိပန္နာ - ကောင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်ကုန်ထသော။
- စာတုမဟာဘူတိကော - လေးပါးသော မဟာဘုတ်ဖြင့် ပြီးထသော။
- အယံ ပုရိသော - ဤအတ္တဘောသည်။
- ကာလံ ကရောတိ - သေ၏။
- ပထဝီ - အဇ္ဈတ္တိကဖြစ်သော ပထဝီဓာတ်သည်။
- ပထဝီကာယံ - ဗာဟိရဖြစ်သော ပထဝီဓာတ်သို့။

- အနုပေတိ - ရောက်လေ၏။
- အနုပဂစ္ဆတိ - အစဉ်လိုက်လေ၏။
- အာပေါ - အဇ္ဈတ္တိကသန္တာန်ဖြစ်သော အာပေါဓာတ်သည်။
- အာပေါကာယံ - ဗာဟိရသန္တာန်ဖြစ်သော အာပေါဓာတ်သို့။
- ဣန္ဒြိယာနိ - မနိန္ဒြေလျှင် ခြောက်ခုမြောက်ရှိကုန်သော ဣန္ဒြေတို့သည်။
- အာကာသံ - ကောင်းကင်သို့။
- သင်္ကမန္တိ - ပျံလေကုန်၏။

အာသန္တိပဉ္စမာ - အိပ်ရာညောင်စောင်းလျှင် ငါးခုမြောက်ရှိကုန်သော။ ပုရိသာ - တို့သည်။ မတံ - သေပြီးသောသူကို။ အာဒါယ - ရှိ။ ဂစ္ဆန္တိ - ၎င်း။ ယာဝါဠာဟနာ - သင်္ချိုင်းတိုင်အောင်။ ပဒါနိ - ဂုဏ်အစု၊ ဂုဏ်အစုရှိသော လူတို့သည်။ (ဝါ)ကိုယ်တို့သည်။ (ဝါ) အကောင်တို့သည်။ ပညာယန္တိ - ထင်ကုန်၏။ အဋ္ဌိနိ - တို့သည်။ ကာပေါတကာနိ - ခိုတောင်အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တိ - ၎င်း။ အာဟုတိယော - ပေးအပ်သောအလှူတို့သည်။ ဘဿန္တာ - ပြာအဆုံးရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တိ - ၎င်း။ ယဒိဒံ ယံဣဒံ ဒါနံ - အကြင်အလှူသည်။ အတ္ထိ - ၎င်း။ တံ ဒါနံ - ကို။ ဒတ္တုပညတ္တံ - သူမိုက်တို့သည် ပညတ်အပ်၏။ တေသံ - ထိုသူမိုက်တို့၏။ ဝိလာပေါ - စကားသည်။ တုစ္ဆံ - အချည်းအနီးတည်း။ မုသာ - ချွတ်လွဲ၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၆-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ယေကေစီ - ခပ်သိမ်းကုန်သောသူတို့သည်။ ဒါနပလဿ - အလှူအကျိုး၏။ အတ္ထိကဝါဒံ - ရှိ၏ဟူသော စကားကို။ ဝဒန္တိ - ၎င်း။ ဗာလေစ ဗာလော စ - သည်လည်းကောင်း။ ပဏ္ဍိတော ပဏ္ဍိတော စ - သည်လည်းကောင်း။ ဣမေ - ဤသူတို့သည်။ ကာယဿ - ၎င်း။

ဘောဒါ-မှ။ ဥစ္ဆိန္ဒြိ - ပြတ်ကုန်၏။ ဝိနဿန္တိ - ပျောက်ကုန်၏။
 မရဏာ - မှ။ ပရံ - ဌ။ န ဟောန္တိ - ကုန်။ ဣတိ - သို့။ အဓိတော -
 သည်။ ဓံ - ကို။ အဝေါစ - ၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၄-ခု၌ အတ္ထိကဝါဒ၏ သမ္ပန်ခံ၍ ဆိန္ဒြိ၏
 ကြိယာကိုရှုကာ ကတ္တားပြင်ထည့်ရန် မေးဖူးသည်။
 ၁၇၂။ ဥစ္ဆေဒံ - ဘဝ၏ ပြတ်ခြင်းကို။

ပကုကောဇ္ဈာယနဝါဒ

- ၁၇၄။ အကဏှာ - ပစ္စည်းတို့သည် မပြုပြင်အပ်ကုန်ထသော။
- အကဋ္ဌဝိစာ - ကံသည် မပြုပြင် မစီရင်အပ်ကုန်ထသော။
- အနိမ္မိတာ - တန်ခိုးဖြင့် မဖန်ဆင်းအပ်ကုန်ထသော။
- အနိမ္မာတာ - သူတစ်ပါးတို့ကို မဖန်ဆင်းစေအပ်ကုန်ထသော။
- ဝဉ္ဇာ - မြို့ကုန်ထသော။
- ကုဋ္ဌာ - တောင်ထွတ်ကဲ့သို့ တည်ကုန်ထသော။
- ဇေယျကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ - မြို့စွာစိုက်အပ်သော ကျောက်တိုင်တို့နှင့် တူကုန်ထသော။
- ဣမေကာယာ - ဤကာယတို့သည်။
- န ဣဉ္ဇန္တိ - မတုန်လှုပ်ကုန်။
- န ဝိပရိဏာမန္တိ - ပြကတေသော သဘောကို မစွန့်ကုန်။
- န ဗျာဗာဓန္တိ - မညှဉ်းဆဲကုန်။
- အညမညဿ - တစ်ပါးသည် တစ်ပါး၏။
- သုခါယ ဝါ - ချမ်းသာခြင်းကို ပြုခြင်းငှာလည်းကောင်း။
- နာလံ န သမတ္တာ - မစွမ်းနိုင်ကုန်။

---

²(တစ်နည်း) ဣမေ ကာယာ-တို့သည်။ သတ္တ-တို့တည်း။ (တစ်နည်း) သတ္တ-ကုန်သော။ ဣမေ ကာယာ-တို့သည်။ အကဏှာ-မပြုပြင်အပ်ကုန်။ အကဋ္ဌဝိစာ-ကံသည် မပြုပြင် မစီရင်အပ်ကုန်။

- တတ္ထ - ထိုခုနစ်ပါးကုန်သော ကာယတို့၌။
- ဟန္တာ ဝါ - သတ်တတ်သောသူသည် လည်းကောင်း။
- ယာဓေတာ ဝါ - သတ်စေတတ်သောသူသည် လည်းကောင်း။
- သောတာ ဝါ - ကြားတတ်သောသူသည် လည်းကောင်း။
- သာဓေတာ ဝါ - ကြားစေတတ်သောသူသည် လည်းကောင်း။
- ဝိညာတာ ဝါ - သိတတ်သောသူသည် လည်းကောင်း။
- ဝိညာဓေတာ ဝါ - သိစေတတ်သောသူသည် လည်းကောင်း။
- ယောပိ - အကြင်သူသည်လည်း။
- တိဏ္ဍေန - ထက်လှစွာသော။
- သတ္ထေန - သန်လျက်ဖြင့်။
- ကောစိ - တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်။
- ကိဉ္စိ - တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူကို။
- န ဝေါရောဓေတိ - မချ။
- သတ္တန္တံ - ခုနစ်ပါးကုန်သော။
- ကာယာနံ တု ဧဝ - ကာယတို့၏သာလျှင်။
- အန္တရေန - အကြားဖြင့်။
- သတ္ထံ - လက်နက်သည်။
- ဝိဝရံ - ဟင်းလင်းသို့။
- အနုပတတိ - ဝင်လေ၏။
- ၁၇၅။ အညေန - တစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့်။
- အညံ - တစ်ပါးသောအကြောင်းကို။
- (တစ်နည်း) အညေနညံ - အပျင်းပျင်းသော စကားကို။

နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တဝါဒ

၁၇၇။ စာတုယာမသံဝရသံဂုတော - လေးပါးသောအစု ရှိသော
စောင့်စည်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်။

- သဗ္ဗဝါရိဝါရိတော ၈ - အလုံးစုံသော ရေချမ်းကို မြစ်သည်လည်း။
- သဗ္ဗဝါရိယုတ္တော ၈ - အလုံးစုံသော မကောင်းမှုကို မြစ်ခြင်းနှင့် ယှဉ်သည်လည်း။
- သဗ္ဗဝါရိဓုတော ၈ - အလုံးစုံသောမကောင်းမှုကို မြစ်သဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်သော မကောင်းမှုရှိသည်လည်း။
- သဗ္ဗဝါရိပုဏှော ၈ - အလုံးစုံသောမကောင်းမှုကို မြစ်ခြင်းဖြင့် နှံ့သည်လည်း။
- ယတော ယသ္မာ ကာရဏာ - ကြောင့်။
- တတော တသ္မာ ကာရဏာ - ကြောင့်။
- ဂတတ္ထောတိ ၈ - အထွတ်သို့ရောက်သော စိတ်ရှိ၏ ဟူ၍လည်း။
- ယတတ္ထောတိ ၈ - စောင့်စည်းသော စိတ်ရှိ၏ ဟူ၍လည်း။
- ဋီတတ္ထောတိ ၈ - တည်ကြည်သော စိတ်ရှိ၏ ဟူ၍လည်း။
- ၁၇၈။ စာတုယာမသံဝရံ-လေးပါးသောအစုရှိသော စောင့်စည်းခြင်းကို။

သဗ္ဗယမေလဋ္ဌပုတ္တဝါဒ

- ၁၈၀။ ဝေန္တိပိ - ဤသို့ တမလွန်လောကရှိ၏ ဟူ၍လည်း။
- တထာတိပိ - တမလွန်လောက မရှိဟူ၍လည်း။
- အညထာတိပိ - ရှိ၊ မရှိ နှစ်ပါးစုံမှတစ်ပါးသော အပြားအားဖြင့် ဖြစ်၏ဟူ၍လည်း။
- နောတိပိ - ရှိ၊ မရှိနှစ်ပါးမှ တစ်ပါးသောအပြားဖြင့် မဖြစ် ဟူ၍လည်း။
- နော နောတိပိ - ရှိ၊ မရှိနှစ်ပါးမှ တစ်ပါးသော အပြားအားဖြင့် မဖြစ်သည် မဟုတ်။
- ဝေန္တိပိ - ဤသို့ သေသည်မှနောက်၌ သတ္တဝါလည်းမဖြစ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်ဟူ၍လည်း။
- ၁၈၁။ ဣတ္ထံ ဧဝံ - သို့။

- ဝိက္ခေပံ - အပိုင်းအခြားမရှိသော စကားကို။
- ဣမေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ - တို့ထက်။
- သဗ္ဗဗာလော - အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မိုက်သော။
- သဗ္ဗမုဇ္ဈော - အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တွေဝေသော။

ပဌမသန္နိဋ္ဌိကသာမညဗလ

- ၁၈၃။ တေန ဟိ - ထိုသို့တပြားကား။
- တညေဝ - သင့်ကိုသာလျှင်။
- ဧတ္ထ * - ဤအရာ၌။
- ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ - တစ်ဖန်မေးအံ့။
- ယထာ ယေန အာကာရေန - ဖြင့်။
- တေ - ၎င်း။
- စိတ္တံ - သည်။
- ခမေယျ - နှစ်သက်ရာ၏။
- တထာ တေန အာကာရေန - ဖြင့်။
- တံ ကာရဏံ - ကို။
- ဗျာကရေယျာသိ - ကြားလော့။
- ဣဓ - ဤလောက၌။
- တေ - သင်၏။

^၁ တေအဿ ပုရိသော

(တစ်နည်း) တေ-၏။ ဒါသော-ကျွန်ဖြစ်သော။ ကမ္မကာရော-သည်။ အဿဘဝေယျ-၏။ ပုဗ္ဗဋ္ဌာယိ-ရှေးဦးစွာနေရာမှ ထတတ်သည်။ (ဝါ) ရှေးဦးစွာ အိပ်ရာမှထတတ်သည်။ အဿဘဝေယျ-၏။ ပစ္စာနိပါတီ-နောက်မှအိပ်တတ်သည်။ အဿဘဝေယျ-၏။ ကိံ ကာရပုဋိဿာပိ-အဘယ်အမှုကို ပြုရအံ့နည်းဟု အမှုကို ပြုခြင်း၌ ဝန်ခံလေ့ရှိသည်။ အဿဘဝေယျ-၏။

- ဒါသော - ကျွန်ဖြစ်သော။
- ကမ္မကာရာ - အမှုကိုပြုတတ်ထသော။
- ပုဗ္ဗဋ္ဌာယံ - ရှေးဦးစွာနေရာမှ ထတတ်ထသော။
- ပစ္စာနိပါတိ - နောက်မှအိပ်တတ်ထသော။
- ကိကာရပဋိဿာဝိ - အဘယ်အမှုကိုပြုရအံ့နည်းဟု ဝန်ခံလေ့ ရှိထသော။
- မနာပစာရိ - အရှင်၏နလုံးကို ပွားစေတတ်သောအကျင့် ရှိထသော။
- ပိယဝါဒိ - ချစ်ဖွယ်သောစကား ရှိထသော။
- မုခုလ္လောကကော - အရှင်၏မျက်နှာကို ကြည့်လေ့ရှိထသော။
- ပုရိသော - သည်။
- အဿ - ဖြစ်ရာ၏။
- ဂတိ - ဖြစ်ခြင်းသည်။
- အစ္စရိယံ ဝတ - အံ့ဖွယ်ရှိစွတကား။
- အဗ္ဗုတံ ဝတ - ရှေး၌မဖြစ်ဖူးသောသဘောသည် ဖြစ်သကဲ့သို့ ဖြစ်စွတကား။

မာဂဓော - သော။ ဝေဒေဟိ ပုတ္တော - သော။ အဇာတသတ္တု - သော။ အယံရာဇာ - သည်။ (ဟိကားနိပါတ်) ပဉ္စဟိ - သော။ ကာမ ဂုဏေဟိ - တို့ဖြင့်။ သမပ္ပိတော - ခြံရံသည်ဖြစ်၍။ သမင်္ဂိဘူတော - ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဒေဝေါမညေ - နတ်သားကဲ့သို့။ ပရိစာရေတိ - ခံစားရ၏။
မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၅-ခု, ၂၈-ခုနှစ်တို့၌ မညေပုဒ်၏ သဒ္ဒတ္ထ ထင်စေလျက် မေးဖူးသည်။

- ပဗ္ဗဇိတွာ - ရဟန်းပြု၍။ (ထည့်ပါ)
- ပုညာနိ - ကောင်းမှုတို့ကို။

- ကရေယျံ - ပြုရမူကား။
- သောဂတံ - ထိုမင်းကဲ့သို့ သဘောရှိသည်။
- အဿ - ဖြစ်ရာ၏။
- ယံနူန ယဒိ ပန ပဗ္ဗဇေယျံ - အကယ်၍ ရဟန်းပြုရမူကား။
- သာဓု - ကောင်း၏။ (ထည့်)
- ကာယေန - ကာယဒွါရဖြင့်။
- သံဂုတော - စောင့်သည်ဖြစ်၍။
- ဝိဟရေယျ - ကျင့်ရာ၏။
- ဝါစာယ - ဝစီဒွါရဖြင့်။
- မနသာ - မနောဒွါရဖြင့်။
- ယာသစ္စာဒနပရမတာယ - မြတ်သော အစားအဝတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။
- သန္တုဋ္ဌော - ရောင့်ရဲလွယ်သည်ဖြစ်၍။
- ပဝိဝေကေ - သုံးပါးအပြားရှိသော ဝိဝေကဌ။
- အဘိရတော - အလွန်မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍။
- ပုရိသာ - အချင်းတို့သည်။
- ယဇ္ဈေ စောဒေမ - ငါတို့တိုက်တွန်းကုန်၏။
- ဝဒေယျာသိ အပိ န - ဆိုရာအံ့လော။

- ၁၈၄။ စတံ - ဤသို့ ဆိုခြင်းသည်။
- နော ဟိ ယုတ္တံ - မသင့်။
- အထခေါ - စင်စစ်ကား။
- နံ - ထိုကျွန်ဖြစ်သော ယောက်ျားကို။
- အဘိဝါဒေယျာမပိ - အရှိအသေရှိခိုးမှုလည်း ရှိခိုးရာ၏။
- ပစ္စုဋ္ဌေယျာမပိ - ခရီးဦးကြိုဆိုမှုလည်း ကြိုဆိုရာ၏။
- အာသနေပိ - နေရာဖြင့်မှုလည်း။
- နိမန္တေ ယျာမပိ - ဖိတ်မှုလည်းဖိတ်ရာ၏။

- နံ - ထိုကျွန်ဖြစ်သောယောက်ျားကို။
- စီဝရပိဏ္ဍာပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယ
- ဘောသစ္စ ပရိက္ခာရေဟိ - သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ အနာဏိ
ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ဆေးဟု ဆိုအပ်သော
အသက်၏ အခြံအရံတို့ဖြင့်။
- အဘိနိမန္တေ ယျာမပိ - ရှေးရှုဆောင်ခဲ့၍မူလည်း ဖိတ်ရာ၏။
- အဿ - ထိုကျွန်ဖြစ်သော ယောက်ျားအား။
- ဓမ္မိကံ - တရားနှင့်လျော်သော။
- ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိမ္မိ - ဘေးရန်ကိုမြစ်ခြင်း၊ ဆီးတားခြင်းဟု ဆိုအပ်
သော အစောင့်အရှောက်ကိုမူလည်း။
- သံဝိဒဟေယျာမ - စီရင်ကုန်ရာ၏။

၁၈၅။ မယာ - သည်။ ဝုစ္စမာနံ - ဆိုလတုံသော။ (နှစ်ပုဒ် ထည့်ပါ) တံ ဝစနံ - ကို။ တွံ - သည်။ ကိံ မညသိ - အသို့အောက်မေ့ သနည်း။ သော ဒါသော - ထိုကျွန်ဖြစ်သော ယောက်ျားကို။ ဧဝံ - ဤသို့ဆိုခဲ့တိုင်း။ တုမှေဟိ - တို့သည်။ ယဒိဂရုကာတဗ္ဗော - အကယ်၍ အရိုအသေပြုအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ (ပါဌသေသထည့်)။ ဧဝံ - ဤသို့အရို အသေပြုအပ်သည်။ သန္တေ - ရှိသော်။ သန္နိဋ္ဌိကံ - သော။ သာမညဖလံ - သည်။ ဟောတိ ဝါ - ဖြစ်သလော။ နော ဟောတိ ဝါ - မဖြစ် သလော။ ဣတိ - ဤသို့။ အဝေါစ - ၏။ ဘန္တေ - ဘုရား။ အဒ္ဓါ - စင်စစ်။ ဧဝံသန္တေ - ဤသို့ပြုအပ်သည် ရှိသော်။ သန္နိဋ္ဌိကံ - မျက်မှောက် ဖြစ်သော။ သာမညဖလံ - ရဟန်း၏အကျိုးသည်။ ဟောတိ - ၏။ ဣတိ - ဤသို့။ ရာဇာ - သည်။ အဝေါစ - ၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၀ - ဖြည့်နှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ပညတ္တံ - ပညတ်အပ်ပြီ။ (ဝါ) ထင်စွာပြုအပ်ပြီ။

ဒုတိယသန္နိဋ္ဌိကာသာမညဗလ

မဟာရာဇ - ကြီး။ တေနဟိ - ကား။ ဧတ္ထ - ဤအရာ၌။
 တညေဝ - သင့်ကိုပင်လျှင်။ အဟံ - သည်။ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ - တစ်ဖန်
 မေးအံ့။ ယထာ ယေန အာကာရေန - ဖြင့်။ တေ - သင်၏။ စိတ္တံ -
 သည်။ ခမေယျ - နှစ်သက်ရာ၏။ တထာ တေန အာကာရေန -
 ဖြင့်။ တံ - သည်။ တံ ကာရဏံ - ကို။ ဗျာကရေယျာသိ - ကြားလော့။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၅-ခုနှစ်၌ တေ၏ သမ္ပန္နိပုဒ်နှင့် ခမေယျ-၏
 လက္ခဏာပုဒ်ထည့်ပေးရန် မေးဖူးသည်။

- ဣဓ - ဤလောက၌။
- တေ - သင်မင်းကြီး၏။
- ကဿကော - လယ်လုပ်ဖြစ်ထသော။
- ဂဟပတိကော - အိမ်၏အရှင်ဖြစ်ထသော။
- ကရကာရကော - အခွန်အတုပ်ကို ပြုတတ်ထသော။
- ရာသိဝမုကော - ဥစ္စာအစုကို ပွားစေတတ်ထသော။
- သောဝတ - ထိုမင်းကဲ့သို့သဘောရှိသည်။
- ယံနုန ယဒိပန ပဗ္ဗဇေယျ - အကယ်၍ ရဟန်းပြုရမူကား။
- သာဓု - ၏။
- ဧဝံ - ဤသို့သော အကြံအစည်ဖြင့်။
- အပ္ပံ - နည်းသော။
- ဘောဂက္ခန္ဓံ ဝါ - စည်းစိမ်အစုကိုမူလည်း။
- ဉာတိပရိဝဋ္ဌံ ဝါ - အမျိုးအဆက်ကိုမူလည်း။

ဘော - တို့။ သောပုရိသော - သည်။ ဧတု - လာစေသတည်း။
 သော ပုရိသော - သည်။ ပုနဒေဝ - တစ်ဖန်လျှင်။ မေ - ငါ၏။
 ကဿကော - လယ်လုပ်သည်။ ဟောတု - ဖြစ်စေလော့။ ဂဟပတိ

ကော - အိမ်၌အကြီးသည်။ ဟောတု - လော့။ ကာရကာရကော - အခွန်အတုပ်ကို ပြုတတ်သောသူသည်။ ရာသိဝမုကော - ဥစ္စာအစုကို ပွားစေတတ်သောသူသည်။ ဟောတု - လော့။ ဣတိ စဝံ - သို့။ တံ - သည်။ ဝဒေယျာသိ အပိနု - ဆိုရာအံ့လော့။ ဣတိ - ဤသို့။ အဝေါစ - ဤ။

မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၇-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ပဏီတတရသာမညဗလ

ဘန္တေ - ဘုရား။ သန္နိဋ္ဌိကေဟိ - ပစ္စုပ္ပန်မျက်မှောက်၌ ရှုအပ် ကုန်သော။ ဣမေဟိ သာမညဗလေဟိ - တို့ထက်။ အဘိက္ကန္တ တရဉ္စ - အလွန်နှစ်လိုဖွယ်ရှိထသော။ ပဏီတတရံ - အထူးသဖြင့် မြတ်ထသော။ အညမ္ဘိ - တစ်ပါးလည်းဖြစ်ထသော။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ - ၌။ သန္နိဋ္ဌိကံ - ပစ္စုပ္ပန်ရှုအပ်ထသော။ သာမညဗလံ - ကို။ ပညပေတံ - ငှာ။ သက္ကာ ပန - တတ်ကောင်းအံ့လော့။ ဣတိ - ဤသို့။ ရာဇာ - သည်။ အဝေါစ - လျှောက်လေ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၁၈-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- သုကောဟိ - နာလော့။
- သာဓုကံ - မြမြစွာ။
- မနသိကရော ဟိ - နှလုံးသွင်းလော့။
- အရဟံ - ပစ္စည်းလေးပါးကို ခံတော်မူထိုက်ထသော။
- သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ - မဖောက်မပြန် မိမိအလိုလိုသာလျှင် အလုံးစုံ သော တရားတို့ကို သယံဇ္ဈာန်ဖြင့် သိတော်မူ ပြီးထသော။
- ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော - ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာနှစ်ပါး၊ စရဏ တစ်ဆယ့် ငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူတတ်ထသော။

- သုဂတော - ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်ထသော။
- လောကဝိဒ္ဓ - လောက(၃)ပါးကို သိတော်မူတတ်ထသော။
- အနတ္တဇော - တူသောတစ်စုံတစ်ယောက်သောသူ မရှိထသော။
- ပုရိသဒမ္မသာရထိ - ယဉ်ပြီးသောယောက်ျား၊ မယဉ်သေးသော
ယောက်ျားတို့ကို ဆုံးမတော်မူတတ်ထသော။
- ဒေဝမနုဿာနံ - နတ်လူတို့၏။
- သတ္တာ - ဆရာဖြစ်တော်မူပြီးထသော။
- ဗုဒ္ဓေါ - သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိစေတော်မူပြီးသော။
- ဘဂဝါ - ဘုန်း (၆)ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပြီးထသော။
- တထာဂတော - မြတ်စွာဘုရားသည်။

သော တထာဂတော - သည်။

- သဒေဝကံ - ကာမာဝစရ နတ်ပြည်ငါးထပ်နှင့်တကွဖြစ်သော။
- သမာရကံ - ဝသဝတ္တိနတ်ပြည်နှင့်တကွ ဖြစ်ထသော။
- သဗြဟ္မကံ - ရူပါဝစရ ဗြဟ္မာ့ပြည်နှင့်တကွ ဖြစ်ထသော။
- ဣမံ လောကံ - ဤဩကာသလောကကို။
- သဿမဏဗြာဟ္မဏီ - သာသနာတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော
ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့နှင့်တကွ ဖြစ်သော။
- သဒေဝမနုဿံ - သမ္မုတိနတ်တည်းဟူသော မင်း၊ ကြွင်းသော
လူနတ်နှင့်တကွ ဖြစ်ထသော။
- ပဓံ - သတ္တဝါကို။
- သယံ - မိမိအလိုလို။
- အဘိညာ - ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။
- ပဝေဒေသိ - ကြားတော်မူ၏။
- အာဒိကလျာဏံ - အစ၏ကောင်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံထသော။
- သာတ္ထံ - အနက်နှင့် ပြည့်စုံထသော။

- သဗျဉ္ဇနံ - သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံထသော။
- ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ - အလုံးစုံ ပြည့်စုံစွာထသော။
- ပရိသုဒ္ဓံ - ခရသင်းပွတ်သစ်ကဲ့သို့ ဖြူစင်စွာထသော။
- ဗြဟ္မစရိယံ - သိက္ခာသုံးပါးအပေါင်းတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော အလုံးစုံသော ဘုရားသာသနာတည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို။
- ၁၉၁။ ဂဟပတိ ဝါ - အသည်ဖြစ်သော လူသည် လည်းကောင်း။ (ဝါ) သူကြွယ်သည်လည်းကောင်း။
- ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ - အသည်ဖြစ်သော လူ၏သားသည်လည်းကောင်း။ (ဝါ) သူကြွယ်သားသည်လည်းကောင်း။
- ပစ္စာဇာတော ဝါ - ဖြစ်သောသူသည် လည်းကောင်း။
- သဒ္ဓံ - ယုံကြည်ခြင်းကို။
- ပဋိလဘတိ - ရလေ၏။
- တေန သဒ္ဓါပဋိလဘေန - ထိုသို့ ယုံကြည်ခြင်းကို ရခြင်းနှင့်။
- ဃရာဝါသော - အိမ်ထောင်ခြင်းသည်။
- သမ္မာဓော - ကျဉ်းမြောင်း၏။
- ရဇောပထော - ကိလေသာတည်းဟူသော မြူတို့၏တည်ရာလည်းဖြစ်၏။
- ပဗ္ဗဇာ - ရဟန်းအဖြစ်သည်။
- အဇ္ဈောကာသော - လွင်တီးခေါင်နှင့် တူ၏။
- ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ - စင်စစ်အလုံးစုံပြည့်စုံစွာထသော။
- ဧကန္တပရိသုဒ္ဓံ - စင်စစ်ဖြူစင်စွာထသော။
- သင်္ခလိခိတံ - ခရသင်းပွတ်သစ်နှင့် တူထသော။

၁၉၃။ သော ကုလပုတ္တော - သည်။ ဧဝံ - သို့။ ပဗ္ဗဇိတော - ရဟန်းပြုသည်။ သမာဓော - ဖြစ်၍။ ပါတိမောက္ခ သံဝရသံဝုတော -

ပါတိမောက္ခသီလနှင့် ပြည့်စုံသည်။ **ဟောတိ** - ဣ။ **အာစာရ ဂေါစရ သမ္ပန္နော** - အာစာရသီလ၊ ဂေါစရသီလနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍။
ဝိဟရတိ - ဣ။ **အဏုမတ္တေသု** - အဏုမြူအတိုင်းအရှည် ရှိကုန် သော။ **ဝဇ္ဇေသု** - အပြစ်တို့၌။ **ဘယဒဿာဝီ** - ဘေးကဲ့သို့ ရှုလေ့ရှိ သည်ဖြစ်၍။ **ဝိဟရတိ** - နေ၏။ **သိက္ခာပဒေသု** - သိက္ခာပုဒ်တို့၌။
သမာဒါယ - ကောင်းစွာဆောက်တည်၍။ **သိက္ခတိ** - ကျင့်၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၉-ခုနှစ်၌ ဝဇ္ဇေသု- အဖြစ်ဖြစ်သော အကုသိုလ်တို့၌ဟု အဘိဓမ္မေယျတ္ထ ဖော်ထုတ်ရန် မေးဖူးသည်။

- ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ** - စင်ကြယ်သော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်။
- ဂုတ္တဒ္ဓါရော** - လုံခြုံသော ဒွါရရှိသည်။ (ဝါ) စောင့်သောဒွါရ ရှိသည်။
- မတ္တည** - အတိုင်းအရှည်ကို သိသည်။
- သတိသမ္ပဇညေန** - သတိပညာနှင့်။
- သန္တုဋ္ဌော** - ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ ရောင့်ရဲလွယ်သည်။

၁၃၄။ **အဿဘိက္ခုနော** - ဣ။ **ဣဒမ္ဗိသီလသ္မိံ ဣဒမ္ဗိသီလံ** - ဤပါဏာတိပါတမှကြဉ်ခြင်းတည်းဟူသောသီလသည်လည်း။ **ဟောတိ** - ဣ။ (ဝါ) **အဿဘိက္ခုနော** - ဣ။ **ဣဒမ္ဗိသီလံ** - ဤမိစ္ဆာဇီဝမှ ကြဉ်ခြင်း တည်းဟူသောသီလသည်လည်း။ **သီလသ္မိံ** - သီလအပေါင်း၌။ **ဧကံ** - သော။ **သီလံ** - သည်။ **ဟောတိ** - ဣ။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၇, ၃၈, ၅၁-ခုနှစ်တို့၌ သီလသ္မိံကို ဝိဘတ္တိ ဝိပလ္လာသ ပြု+မပြုအားဖြင့် အနက်ပေးရန် မေးဖူးသည်။

၂၁၂။ **မဟာရာဇေ** - ကြီး။ **အထခေါ** - စင်စစ်။ **ဧဝံ** - ဤသို့ ဆိုခဲ့တိုင်း။ **သီလသမ္ပန္နော** - သော။ **သောဘိက္ခု** - သည်။ **အဿ ဘိက္ခုနော** - အား။ **သီလသံဝရဏာ** - သီလကိုစောင့်ခြင်းကြောင့်။

ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ ဘယံ - အကြင်ဘေးသည်။ ဘဝေယျ - ဧ။ တံ ဘယံ - ကို။ ကုတောစိ - တစ်စုံတစ်ခုသော သီလကိုစောင့်ခြင်းကြောင့်။
 † သမနုပဿတိ - မမြင်။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၄-ခုနှစ်၌ ယဒိဒံ-အစွဲမှန်ကန်စေလျက် မေးဖူးသည်။

မဟာရာဇ - ကြီး။ သေယျထာပီ - ဥပမာအဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ မုဒ္ဒါဘိသိတ္တာ - ထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းပြီးထသော။ နိဟတပစ္စာမိတ္တာ - သတ်အပ်ပြီးသော ရန်သူရှိထသော။ (ဝါ) ပယ်အပ် ပြီးသောရန်သူရှိထသော။ ခတ္တိယော - မင်းသည်။ တဿ ခတ္တိယဿ - အား။ (သမ္ပဒါနံထည့်ပါ။) ပစ္စတ္တိဟတော - ရန်သူကြောင့်။ ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ ဘယံ - သည်။ ဘဝေယျ - ဧ။ တံ ဘယံ - ကို။ ကုတောစိ - တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရန်သူကြောင့်။ † သမနုပဿတိ ယထာ - မမြင်သကဲ့သို့။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၆၀-ပြည့်နှစ်၌ ထည့်သင့်သောပုဒ်များ ထည့်၍ပေးရန် မေးဖူးသည်။

- အရိယေန - ဖြူစင်စွာသော။ (ဝါ) မြတ်သော။
- ဣမိနာ သီလက္ခန္ဓေန - ဤသီလတည်း ဟူသော ဂုဏ်နှင့် (ဝါ) ဤသီလအပေါင်းနှင့်။
- အဗျတ္တံ - မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော။
- အနဝစ္ဆံ - အပြစ်မရှိသော။
- သုခံ - ကိုယ်၏ချမ်းသာခြင်း၊ စိတ်၏ချမ်းသာခြင်းကို။

ဣန္ဒြိယသံဝရ

၂၁၃။ မဟာရာဇ - ကြီး။ ကထဉ္စကာရဏေန - ဖြင့်။ ဘိက္ခု - သည်။ ဣန္ဒြိယေသု - စက္ခုအစရှိကုန်သော ဣန္ဒြေတို့၌။ ဂုတ္တဒ္ဓါရော -

* လုံသော ဒွါရရှိသည်။ **ဟောတိ**-နည်း။ **မဟာရာဇ** -ကြီး။ **ဣဓ** - ဌ။
ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်။ **စက္ခုနာ** -စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်။ **ရူပံ** -ကို။ **ဒိသ္ဗာ**-
မြင်၍။ **နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ**-ဣတ္ထိနိမိတ်, ပုရိသနိမိတ် အစရှိသည်ကို ယူလေ့
ရှိသည်။ **န ဟောတိ** -မဖြစ်။ **အနုဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ** -လက်, ခြေ အစရှိ
သောသဏ္ဍာန်ကို ယူလေ့ရှိသည်။ **န ဟောတိ**-မဖြစ်။
မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၃-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ယတွာဓိကရဏံ

ယတောအဓိကရဏံ - အကြင်စက္ခုမြွေကို မစောင့်ခြင်းကြောင့်။

စက္ခုန္ဒြိယံ - စက္ခုမြွေကို။

အသံဝုတံ - မစောင့်မှု၍။

ဝိဟရန္တံ - နေသော။

ဧနံ ဘိက္ခု - ထိုရဟန်းကို။

အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ - အာရုံ၌တပ်ခြင်း, နှလုံးမသာခြင်းဟု
ဆိုအပ်ကုန်သော။

ပါပကာ - ယုတ်မာကုန်သော။

အကုသလာ - အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။

ဓမ္မာ - တို့သည်။

အနာသဝေယျံ - အဖန်တလဲလဲ နှိပ်စက်ကုန်၏။

တဿ စက္ခုန္ဒြိယဿ - ကို။

သံဝရာယ - စောင့်ခြင်းငှာ။

ပဋိပဇ္ဇတိ - ကျင့်၏။

သောတေန - သောတဝိညာဉ်ဖြင့်။

ယတွာဓိကရဏံ ယတောအဓိကရဏံ-အကြင်သောတိမြွေကို
မစောင့်ခြင်းကြောင့်။

အဇ္ဈတ္တံ - မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော။

- အဗျာသေကံ - ဒုက္ခနှင့် မရောသော။
- သုခံ - အလွန်မြတ်သောချမ်းသာကို။

သတိသမ္ပဇည

- ၂၁၄။ ဣဝ - ဤသာသနာတော်၌။
- အဘိက္ကန္တေ - ရှေ့သို့တက်သည်ရှိသော်။
- ပဋိက္ကန္တေ - နောက်သို့ဆုတ်သည်ရှိသော်။
- သမ္ပဇနကာရီ - ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ရှေ့သို့တက်ခြင်း၊ နောက်သို့ ဆုတ်ခြင်းကိစ္စကို ပြုလေ့ရှိသည်။
- အာလောကိတေ - တူရှုကြည့်သည်ရှိသော်။
- ဝိလောကိတေ - တစောင်းကြည့်သည် ရှိသော်။
- သမ္ပဇနကာရီ - ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ တူရှုကြည့်ခြင်း၊ ထစောင်း ကြည့်ခြင်းကို ပြုလေ့ရှိသည်။
- သမိဉ္ဇိတေ - ကွေးသည်ရှိသော်။
- ပသာရိတေ - ဆန့်သည်ရှိသော်။
- သမ္ပဇနကာရီ - ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ ခွေခြင်း၊ ဆန့်ခြင်းကိစ္စကို ပြုလေ့ရှိသည်။
- သံဃာဋီပတ္တစီဝရဓာရဏေ - ဒုက္ခ၊ သပိတ်၊ သင်္ကန်းကို ဆောင်သည် ရှိသော်။
- သမ္ပဇနကာရီ - ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ ဒုက္ခ၊ သပိတ်၊ သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းကိစ္စကို ပြုလေ့ရှိသည်။
- အသိတေ - စားသည်ရှိသော်။
- ပီတေ - သောက်သည်ရှိသော်။

---

^၁(တစ်နည်း) သမ္ပဇနကာရီ-ပညာအဆင်အခြင်ကို ပြုလေ့ရှိသည်။
ဟောတိ-၏။

- ခါယိတော - ခဲသည်ရှိသော်။
- သာယိတော - လျက်သည်ရှိသော်။
- သမ္ပဇာနကာရီ - ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ စားခြင်း အစရှိသောကိစ္စကို ပြုလေ့ရှိသည်။
- ဥစ္စာရပဿာဝကမ္ပေ - ကျင်ကြီးကျင်ငယ်အမှုကို ပြုသည်ရှိသော်။
- သမ္ပဇာနကာရီ - ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်ကို ပြုလေ့ရှိသည်။
- ဂတေ - သွားသည်ရှိသော်။
- ဋိတေ - ရပ်သည်ရှိသော်။
- နိသိန္နေ - ထိုင်သည်ရှိသော်။
- သုတ္တေ - အိပ်သည်ရှိသော်။
- ဇာဂရိတေ - နိုးသည်ရှိသော်။
- ဘာသိဇော - စကားဆိုသည်ရှိသော်။
- တုဏှိဘာဓေ - စကားဆိတ်သည်ရှိသော်။
- သမ္ပဇာနကာရီ - ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ သွားခြင်းကိစ္စကို ပြုလေ့ ရှိသည်။

သန္တော ၁၁၁

၂၁၅။ မဟာရာဇေ - ကြီး။ ကထဉ္စ ကေန ကာရဏေန - ဖြင့်။
 ဘိက္ခု - သည်။ သန္တုဋ္ဌော - ရောင့်ရဲလွယ်သည်။ ဟောတိ - နည်း။
 မဟာရာဇေ - ကြီး။ ဣဝ - ဌ။ ဘိက္ခု - သည်။ ကာယ ပရိဟာရိကေန -
 ကိုယ်ကိုဆောင်တတ်သော။ စီဝရေန - ဖြင့်။ သန္တုဋ္ဌော - သည်။
 ဟောတိ - ၏။ ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန - ဝမ်းကို ဆောင်တတ်သော။
 ပိဏ္ဍပါတေန - ဖြင့်။ သန္တုဋ္ဌော - သည်။ ဟောဟိ - ၏။ သော ဘိက္ခု -
 သည်။ ယေန ယေနဝ - အလိုရှိတိုင်း အလိုရှိတိုင်းသော အရပ်ဖြင့်လျှင်။
 ပက္ကမတိ - သွား၏။ သမာဒါယေဝ - ယူ၍သာလျှင်။ ပက္ကမတိ - ၏။

သေယျထာပိ - ဥပမာအဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ပက္ခိ - အတောင်နှင့် ပြည့်စုံသော။ သက္ကဏော - သည်။ ယေနယောနေဝ - အလိုရှိတိုင်း အလိုရှိတိုင်းသာလျှင်။ ချေတိ ယထာ - သို့။ သပတ္တဘာရောဝ - အတောင်သာလျှင် ဝန်ရှိသည်။ ဗျတ္တာ - ရှိ။ ချေတိယထာ - ပျံသကဲ့သို့။

မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၃-ခု၊ ၄၈-ခုတို့၌ သမာဒါယဇာန်ကို သဗ္ဗ အဋ္ဌပရိက္ခာရမတ္တကံ - အလုံးစုံသောရှစ်ပါးသော ပရိက္ခရာ မျှကိုဟု ထည့်၍ အနက်ပေးရန် မေးဖူးသည်။

- သန္တုဋ္ဌာဝ - ရောင့်ရဲလွယ်သည်သာလျှင်။
- ကုန္တိပရိဟာရိကောန - ဝမ်းကိုဆောင်တတ်သော။

နိဝရဏပ္ပဟာန

- ၂၁၆။ သောဘိက္ခု - သည်။
- ဝိပိတ္တံ - သော။
- သေနာသနံ - သို့။
- ဘဇတိ - ကပ်၏။
- ရုက္ခမူလံ ဝါ - သစ်ပင်ရင်းအနီးသို့လည်းကောင်း။
- ကန္တရံ ဝါ - ရေထွင်းသောချောက်သို့လည်းကောင်း။
- ဂိရိဂူဟံ ဝါ - တောင်ကြားသို့လည်းကောင်း။
- ဝနပတ္တံ ဝါ - တောချုံသို့ လည်းကောင်း။
- အဗ္ဘောကာသံ ဝါ - လွင်တီးခေါင်သို့လည်းကောင်း။
- ပလာလပုဉ္ဇံ ဝါ - ကောက်ရိုးစုသို့လည်းကောင်း။

(တစ်နည်း) သေနာသနံ-ကို။ ဘဇတိ-မှီဝဲ၏။

- ပစ္စာဘတ္တံ - ဆွမ်း၏နောက်၌။
- ပိဏ္ဍာပါတပုဋိက္ကန္တာ - ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲ၍။
- ပလ္လင်္ကိ - ထက်ဝယ်သို့။
- အာဘုဇိတွာ - ဖွဲ၍။
- ဥနံ - ဖြောင့်စွာ။
- ပဏိဓာယ - ထား၍။
- ပရိမုခံ - ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ရှေးရှု။
- ဥပဋ္ဌပေတွာ - ထင်စေ၍။

- ၂၁၇။ လောကေ - ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတည်းဟူသော လောက၌။
- အဘိဇ္ဈံ - တပ်ခြင်းကို။
- ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန - ကင်းသောလောဘရှိသော။
- အဘိဇ္ဈာယ - လောဘ၌။
- ပရိသောဓေတီ - စင်စေ၏။
- ဗျာပါဒပဒေါသံ - အမျက်ထွက်ခြင်း၊ ပြစ်မှားခြင်းကို။
- အဗျာပနန္တိတ္တော - အမျက်ကင်းသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။
- သဗ္ဗပါဏာဘူတဟိတာနုကမ္မိ - ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို စောင့်သည်ဖြစ်၍။
- ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ - ကင်းပြီးသော ထိန၊ မိဒ္ဓရှိသည်ဖြစ်၍။
- အာလောကသညီ - အာလောကသညာရှိသည်ဖြစ်၍။
- သတော - သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။
- အနဒ္ဒတော - ဥဒ္ဒစ္စကင်းသည်ဖြစ်၍။
- ဝူပသန္တစိတ္တော - ငြိမ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။
- တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော - ပယ်ပြီးသောဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်ဖြစ်၍။
- အကထံကထိ - အသို့ဖြစ်သနည်းဟူသော တွေးတောခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍။

- ဝိစိကိစ္ဆာယ - ယုံမှားတွေးတောခြင်းမှ။
- သမ္မဇာနော - ပညာဖြင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။
- အဇ္ဈတ္တံ - မိမိသန္တာန်၌။
- ၂၁၈။ ဣဏံ - သူတစ်ပါး၏မြီကို။
- ကမ္မန္တေ - အမှု၌။
- ပယောဇေယျ - လုံ့လပြုရာ၏။
- တဿ ပုရိသဿ - ထိုယောက်ျားအား။
- သမိဇ္ဈေယံ - ပြည့်စုံကုန်ရာ၏။
- ပေါရာဏာနိ - အဟောင်းဖြစ်ကုန်ထသော။
- ယာနိ စ ဣဏမူလာနိ - အကြင်မြီရင်းတို့သည်။
- သန္တိ - ရှိကုန်၏။
- တာနိ ဣဏမူလာနိစ - တို့ကိုလည်း။
- ဗျန္တိ - ကင်းခြင်းကို။
- ဥတ္တရံ - လွန်သော။
- အဝသိန္ဒ္ဓံ - အကြွင်းဖြစ်သော ဥစ္စာသည်လည်း။
- ဒါရာဘရဏာယ - သားမယားကိုမွေးခြင်းငှာ။
- တတောနိဒါနံ - ထိုသို့မြီကင်းခြင်းကြောင့်။
- ပါမောဇံ - ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။
- သောမနဿံ - နှစ်လိုခြင်းကို။
- အဓိဂစ္ဆေယျ - ရရာ၏။
- ၂၁၉။ အဿပုရိသဿ - အား။
- ဘတ္တူ - စားသောအစာသည်လည်း။
- နတ္ထာဒေယျ - မကျေရာ။

အဟံ - သည်။ ပုဗ္ဗေ - ၌။ အာဗာဓိကာ - အနာရှိသည်။
 အဟောသိ - ဖြစ်ပြီ။ ဒုက္ခိတော - ဆင်းရဲသောကိုယ်၊ စိတ်ရှိသည်။

အဟောသိ - ပြီ။ ဗာဠဂိလာနော - ပြင်းစွာနာသည်။ အဟောသိ -
 ပြီ။ မေ - ၎င်း။ (ဝါ) အား။ ဘတ္တူ - စားသောအစာသည်လည်း။
 နန္ဒာဒေသိ - မကျေ။ မေ - ၎င်း။ ကာယေ - ဌ်။ ဗလမတ္တာစ - သည်လည်း။
 န စ အာသိ - မရှိ။ သော အဟံ - သည်။ ဧတရဟိ - ဌ်။ တမှာ အာဗာဓာ -
 မှ။ မုတ္တော - လွတ်သည်။ အမိ - ဖြစ်ပြီ။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၁-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ၂၂၀။ ဗန္ဓနာဂါရေ - နောင်အိမ်၌။
- ဗဒ္ဒေါ - ဖွဲ့အပ်သည်။
- တမှာ ဗန္ဓနာဂါရာ - ထိုအနောင်အဖွဲ့မှ။
- အပ္ပယေန - စည်းစိမ်ဥစ္စာပျက်စီးခြင်းမရှိသဖြင့်။
- ဝယော - ပျက်ခြင်းသည်။
- ကိဉ္စိ - စိုးစဉ်းမျှသော။
- တတောနိဒါနံ - ထိုသို့နောင်အိမ်မှ လွန်ခြင်းကြောင့်။

၂၂၁။ အပရေန - သော။ သမယေန - ဌ်။ တမှာ ဒါသဗျာ -
 ထိုကျွန်၏အဖြစ်မှ။ မုစ္ဆေယျ - ၎င်း။ အတ္တာဓိနော - မိမိကိုယ်ကို အစိုးရ
 သည်။ အဿ ဘဝေယျ - ၎င်း။ အပရာဓိနော - သူတစ်ပါးနှင့် စပ်
 သည်။ အဿ ဘဝေယျ - ၎င်း။ ဘူမိသော - ဖြူစင်သည်။ အဿ
 ဘဝေယျ - ၎င်း။ ယေနကာမံ ဂမော - မိမိအလိုရှိတိုင်း သွားရသည်။
 အဿ ဘဝေယျ - ၎င်း။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၁၇-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- တတောနိဒါနံ - ထိုကျွန်၏အဖြစ်မှလွတ်ခြင်းကြောင့်။
- ၂၂၂။ သမနော - ဥစ္စာနှင့်တကွသော။
- သဘောဂေါ - စည်းစိမ်နှင့်တကွသော။

- ကန္တာရံ - ရေမရှိထသော။
- ဒုဒ္ဓိက္ခံ - အစာမရှိထသော။
- သပ္ပဋိဘယံ - ဘေးရန်ရှိထသော။
- အဒ္ဓါနမဂ္ဂံ - အခွန်ရှည်သောခရီးကို။
- ပဋိပစ္စေယျ - သွားရာ၏။
- တံ ကန္တာရံ - ထိုဘေးရန်ရှိသော ခရီးခဲကို။
- နိတ္ထရေယျ - လွန်ရာ၏။
- ခေမံ - ငြိမ်းချမ်းသော။
- အပ္ပဋိဘယံ - ဘေးရန်မရှိသော။
- ဂါမန္တံ - ရွာအထူးသို့။
- နိတ္တိဇ္ဈော - လွန်ပြီးသည်။
- အနုပ္ပတ္တော - ရောက်ပြီးသည်။
- တတောနိဒါနံ - ထိုသို့ဘေးရန်မရှိသောအရပ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။

- ၂၂၃။ ဣဏံ ယထာ - မြီကိုကဲ့သို့။
- ရောဂံ ယထာ - အနာကိုကဲ့သို့။
- ဗန္ဓနာဂါရံ ယထာ - နှောင်အိမ်ကိုကဲ့သို့။
- ဒါသဗျံ ယထာ - ကျွန်၏အဖြစ်ကိုကဲ့သို့။
- အပ္ပဟိနေ - မဂ်ဖြင့်မပယ်အပ်ကုန်သေးသော။

၂၂၄။ မဟာရာဇေ - ကြီး။ သေယျထာပိ - ဥပမာအဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ အာဏဂျယထာ - မြီမရှိသကဲ့သို့။ အာရောဂျံ ယထာ - အနာမရှိသကဲ့သို့။ ဗန္ဓနာ - အနှောင်အဖွဲ့မှ။ မောက္ခံ ယထာ - လွတ်ခြင်းကိုကဲ့သို့။ ခေမန္တဘူမိံ ယထာ - ဘေးရန်မရှိသော အရပ် ကိုကဲ့သို့။ ဝေမေဝ - ထိုအတူလျှင်။ ဘိက္ခု - သည်။ ပဟိနေ - မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်ပြီး

ကုန်သော။ ဣမေပဉ္စနိဝရဏေ - တို့ကို။ အတ္တနိ - ဌ။ သမနုပဿတိ-
၏။

မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၃-ခုနှစ်၌ ပါဠိသေသများ စွက်၍ အနက်ပေး၍
မေးဖူးသည်။

- ၂၂၅။ ပမုဒိတဿ - ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်းအား။
- ပီတိမနဿ - ပီတိနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏။
- ပဿဒ္ဒကာယော - ငြိမ်းပြီးသော ရူပကာယရှိသော ရဟန်းသည်။
- သုခိနော - သုခဝေဒနာနှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်း၏။
- သမာဓိယတိ - တည်ကြည်၏။

ပဌမဈာန

- ၂၂၆။ ကာမေဟိ - ကိလေသာကာမ၊ ဝတ္ထုကာမတို့မှ။
- ဝိဝိစ္စေဝ ဝိဝိစ္စ ဧဝ - ကင်း၍သာလျှင်။
- ဝိဝေကဓံ - နိဝရဏမှ ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်ထသော။
- ဣမမေဝ ကာယံ - ဤကရဏေယကိုသာလျှင်။
- ဝိဝေကဇေန - နိဝရဏမှ ကင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။
- ပီတိသုခေန - ပီတိသုခတည်း ဟူသော ရေဖြင့်။
- ပီတိသုခေန - ပီတိသုခတည်းဟူသော ရေဖြင့်။
- အဘိသန္ဓေတိ - စွတ်စေ၏။
- ပရိသန္ဓေတိ - ထက်ဝန်းကျင် စွတ်စေ၏။
- ပရိပူရေတိ - ပြည့်စေ၏။
- ပရိပ္ပူရတိ - ထက်ဝန်းကျင်နဲ့စေ၏။
- အဿဘိက္ခနော - အား။
- သဗ္ဗာဝတော - အလုံးစုံ (၃၂) ပါးသော ကောဋ္ဌာသရှိသော။
- ကာယဿ - ရူပကာယ၏။

- အပုဂံ - မနံသော။
- ကိဉ္စိ - တစ်စုံတစ်ခုသော။
- ဌာနံ - အရပ်သည်။
- ၂၂၇။ ဒက္ခော - လိမ္မာသော။
- နာပကော ဝါ - ရေချိုးသမားသည် လည်းကောင်း။
- နာပကန္တေ ဝါသီ ဝါ - ရေချိုးသမား၏တပည့်သည်လည်းကောင်း။
- ကံသထာလေ - ကြေးခွက်၌။
- နာနိယစုဏ္ဍာနံ - ရေချိုးကသယ်မှုန့်တို့ကို။
- အာကိရိတွာ - ထည့်၍။
- ပရိပ္ပောသကံ ပရိပ္ပောသကံ - ဖျန်း၍ ဖျန်း၍။
- သန္ဓေယျ - အလုံးအခဲကို ပြုရာ၏။
- သာယံ နာနိယပိဏ္ဍိ - ထိုရေချိုးကသယ်မှုန့် အစိုင်အခဲသည်။
- သွေဟာနုဂတာ - ရေဟုဆိုအပ်သော အစေးဖြင့် အစဉ်လျောက်သည်။
- သွေဟပရေတာ - ရေဟုဆိုအပ်သော အစေးဖြင့် နံ့သည်။
- သန္တရဗာဟိရာ - အတွင်းအရပ် အပအရပ်နှင့်တကွ။
- သဗ္ဗတ္ထကံ ဧဝ - အလုံးစုံသော အရပ်ကိုသာလျှင်။ (ထည့်)
- သွေဟေန - ရေဟူသောအစေးဖြင့်။
- ပဋ္ဌရဏီ - ယိုစီးသည်။
- မဟာရာဇေ - ကြီး။
- အဿဘိက္ခုနော - ၏။
- ပုရိမေဟိ - ရှေ့၌ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။
- သန္တိဋ္ဌိကေဟိ - မျက်မှောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။
- သာမညဖလေဟိ - တို့ထက်။
- အဘိကန္တ တရဉ္စ - လွန်သည်လည်းဖြစ်ထသော။
- ပဏီတတရဉ္စ - ထူးမြတ်သည်လည်း ဖြစ်ထသော။

- သန္နိဋ္ဌိကံ - မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော။
- °က္ကဒမ္ပိသာမညဖလံ - ဤရဟန်း၏အကျိုးကိုလည်း။
- မယာ - သည်။
- ပညတ္တံ - ပညတ်အပ်၏။

ဒုတိယဈာန

- ၂၂၈။ ပုန စ ပရံ - တစ်ပါးတုံ။
- ဝူပသမာ - ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။
- အဇ္ဈတ္တံ - မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်ထသော။
- စေတသော - စိတ်ကို။
- သမ္ပသာဒနံ - ကြည်စေတတ်ထသော။
- ဧကောဒိဘာဝံ - မြတ်သောသမာဓိကို ပွားစေတတ်ထသော။
- သမာဓိဇံ - သမာဓိကြောင့် ဖြစ်ထသော။
- ၂၂၉။ ဂမ္ဘိရော - နက်စွာသော။
- ဥဒကရဟဒေါ - ရေအိုင်သည်။
- ဥပ္ပုတောဒကော - ထက်ဝန်းကျင်မှ အထက်သို့တက်သော ရေ ရှိသည်။
- တဿရဟဒဿ - ထိုရေအိုင်၏။
- ပုရတ္ထိမာယ - အရှေ့ဖြစ်သော။
- အာယမုခံ - လာရာဖြစ်သော အဝသည်။
- ဥတ္တရာယ - မြောက်ဖြစ်သော။

°(တစ်နည်း) မဟာရာဇ-ကြီး။ အသံဘိက္ခုနော-၏။ သန္နိဋ္ဌိကံ-သော။
 ဣဒမ္ပိသာမညဖလံ-ဤပဌမဈာန်တည်းဟူသော ရဟန်း၏အကျိုးသည်လည်း။
 ပုရိမေဟိ-ကုန်သော၊ သန္နိဋ္ဌိကေဟိ-ကုန်သော။ သာမညဖလေဟိ-တို့ထက်။
 အဘိက္ကန္တတရဉ္စ-လွန်မြတ်သည်လည်း။ ဟောတိ-၏။ ပဏိတတရဉ္စ-ထူးမြတ်
 သည်လည်း။ ဟောတိ-၏။

- ဒေဝေါ စ - မိုးသည်လည်း။
- ကာလေနကာလံ - အခါခပ်သိမ်း။
- သဗ္ဗဓာရုံ - မိုးရေကို။
- အနုပ္ပဝစ္ဆေယျ - မသွင်းရာ။
- အထ ခေါ - ထိုသို့မသွင်းဘဲလျက်။
- သီတာ - ချမ်းစွာသော။
- ဝါရိဓာရာ - ရေအလျဉ်သည်။
- ဥဒ္ဓိန္ဒိတော - အထက်သို့တက်၍။
- တေန ဝါရိနာ - ထိုအထက်သို့ တက်သောရေဖြင့်။
- သဗ္ဗာဝတော - အလုံးစုံ ကြာမျိုးငါးပါးရှိသော။
- တဿဥဒကရဟဒဿ - ထိုရေအိုင်၏။
- သီတေန - ချမ်းစွာသော။
- ဝါရိနာ - ရေဖြင့်။
- အပုဋ် - မန့်သော။

တတိယချာန

- ၂၃၀။ ဝိရာဂါ စ - စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်လည်း။
- ဥပေက္ခကာ စ - လျစ်လျူရှုသည်ဖြစ်၍လည်း။
- သဗ္ဗဓာနော - ပညာအဆင်အခြင်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။
- ယံ ဈာနဟေတု - အကြင်ဈာန်တည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
- တံ သမင်္ဂိပုဂ္ဂလံ - ထိုတတိယချာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။
- အရိယာ - ဘုရားအစရှိကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့သည်။
- သုခဝိဟာရီ - ချမ်းသာစွာနေ၏။
- အာစိက္ခန္တိ ပသံသန္တိ - ချီးမွမ်းကုန်၏။

သုခေန - သုခဝေဒနာတည်းဟူသော ချမ်းသော ရေဖြင့်။

၂၃၁။ ဥပ္ပလိနိယံ ဝါ - ကြာဖြူ၊ ကြာနီ၊ ကြာညိုတောင့်
လည်းကောင်း။

ပဒုမိနိယံ ဝါ - ကြာပဒုမ္မာတောင့် လည်းကောင်း။

ပုဏ္ဏရိကိနိယံ ဝါ - ကြာပုဏ္ဏရိကိတောင့် လည်းကောင်း။

အပ္ပေကစ္စာနိ - အချို့ကုန်သော။

ဥပ္ပလာနိ ဝါ - ကြာဖြူ၊ ကြာနီ၊ ကြာညိုတို့သည်
လည်းကောင်း။

ဇာတာနိ - ဖြစ်ကုန်၏။

သံဝမာနိ - ကြီးပွားကုန်၏။

ဥဒကာနုဂ္ဂတာနိ - ရေမှ မပေါ်ကုန်သေး။

အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသိနိ - ရေ၏အတွင်း၌ နစ်၍ ကြီးကုန်၏။

တာနိ - ထိုကြာတို့သည်။ ယာဝ အဂ္ဂါ ၈ - အဖျားတိုင်အောင်
လည်းကောင်း။ ယာဝမူလာ ၈ - အရင်းတိုင်အောင် လည်းကောင်း။

သိတေန - သော။ ဝါရိနာ - ရေဖြင့်။ အဘိသန္ဓာနိ - စွတ်ကုန်၏။

ပရိသန္ဓာနိ - ထက်ဝန်းကျင်စွတ်ကုန်၏။ ပရိပူရာနိ - ထက်ဝန်းကျင်

ပြည့်စုံကုန်၏။ ပရိပ္ပူတာနိ - ထက်ဝန်းကျင် နှံ့ကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၉-ခုနှစ်၌ သဗ္ဗနာမ် အစွဲမှန်ကန်စေလျက်
မေးဖူးသည်။

သဗ္ဗာဝတံ သဗ္ဗာဝန္တာနံ - အလုံးစုံ အခက်အရွက်နှင့်
ပြည့်စုံကုန်သော။

ဥပ္ပလာနံဝါ - ကြာဖြူ၊ ကြာနီ၊ ကြာညိုတို့၏
လည်းကောင်း။

စတုတ္ထဈာန်

- ၂၃၂။ အတ္တင်္ဂမာ - ချုပ်ခြင်းကြောင့်။
- ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ - ဥပေက္ခာသည် ဖြစ်စေအပ်သော သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းလည်း ရှိထသော။
- ပရိယောဒါတေန - ပြီးပြီးပြန် ရှိထသော။
- ၂၃၃။ သြဒါတေန - ဖြူစင်စွာသော။
- ဝတ္ထေန - အဝတ်ဖြင့်။
- သသိသံ - ဦးခေါင်းနှင့်တကွ။

သဗ္ဗာဝတော - အလုံးစုံသော (၃၂) ပါးသော ကောဋ္ဌာသရီသော။
 ကာယဿ - ၏။ ပရိသုဒ္ဓေန - ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်သော။
 ပရိယောဒါတေန - ထက်ဝန်းကျင်ဖြူစင်သော။ စေတသာ - စိတ်ဖြင့်။
 အပုဋ် - မန့်သော။ ကိဉ္စိ - တစ်စုံတစ်ခုသော။ ဌာနံ - သည်။ န
 ဟောတိ - ဖြစ်။ မဟာရာဇေ - ကြီး။ အဿ ဘိက္ခုနော - ၏။
 ပုရိမေဟိ - ရှေ့၌ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ သန္နိဋ္ဌိကေဟိ - မျက်မှောက်၌
 ဖြစ်ကုန်သော။ သာမညပလေဟိ - တို့ထက်။ အဘိက္ခန္တတရဉ္စ - လွန်
 သည်လည်းဖြစ်ထသော။ ပဏိတ တရဉ္စ - ထူးမြတ်သည်လည်း
 ဖြစ်ထသော။ သန္နိဋ္ဌိကံ - မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓမ္မိသာမညဖလံ -
 ဤရဟန်း၏အကျိုးကိုလည်း။ မယာ - သည်။ ပညတ္တံ - ပညတ်အပ်၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၃-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ဝိပဿနာဉာဏ (၁)

- ၂၃၄။ သမာဟိတေ - ကောင်းစွာထားပြီးသော်။
- ပရိသုဒ္ဓေ - ဖြူစင်စွာ ဖြစ်ပြီးသော်။
- ပရိယောဒါတေ - အရောင်အဝါနှင့် ပြည့်စုံပြီးသော်။

- အနက်ဏေ - ကိလေသာမရှိပြီးသော်။
- ဝိဂတူပက္ကိလေသေ - ညစ်ညူးခြင်း ကင်းပြီးသော်။
- မုဒုဘူတေ - နူးညံ့စွာဖြစ်ပြီးသော်။
- ကမ္မနိယေ - ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်ခြင်းငှာ ခံ့ပြီးသော်။
- အာနေဉ္စပတ္တေ - တုန်လှုပ်ခြင်း ကင်းပြီးသော်။
- ဉာဏဒဿနာယ - ဝိပဿနာဉာဏ်အလို့ငှာ။
- အဘိနိဟရတိ - ရှေးရှုဆောင်၏။
- အဘိနိန္ဒာမေတိ - ရှေးရှုညွတ်စေ၏။

- ၂၃၅။ မဏိဝေဠဝရိယော - ပတ္တမြား၊ ကြောင်မျက်ရွဲသည်။
- သုဘော - ကောင်းမွန် ပြေပြစ်စွာ၏။
- ဇာတိမာ - စင်ကြယ်စွာသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်၏။
- အဋ္ဌံသော - ရှစ်မြောင့်ရှိ၏။
- သုပရိကမ္မကတော - အလွန်ကောင်းစွာ ပြုပြင်အပ်၏။
- အတ္ထော - ကြည်လင်၏။
- ဝိပ္ပဿန္တော - အလွန်ကြည်လင်၏။
- အနာဝိလော - နောက်ကျူခြင်းမရှိ။
- သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နော - အလုံးစုံပွတ်ခြင်း၊ ထွင်းခြင်း အစရှိသော အခြင်းအရာနှင့် ပြည့်စုံ၏။
- တတြ - ထိုပတ္တမြား၊ ကြောင်မျက်ရွဲ၌။
- ဣဒံ သုတ္တံ - ဤချည်ကို။
- အာဝုတံ - သီအပ်၏။
- နီလံ ဝါ - ညိုသောအဆင်းရှိသော ချည်ကိုလည်းကောင်း။
- ပိတံ ဝါ - ရွှေသောအဆင်းရှိသော ချည်ကိုလည်းကောင်း။
- လောဟိတံ ဝါ - နီသောအဆင်းရှိသော ချည်ကိုလည်းကောင်း။
- ဩဒါတံ ဝါ - ဖြူသောအဆင်းရှိသော ချည်ကိုလည်းကောင်း။

- ပဏ္ဍုသုတ္တံ ဝါ - ဖျော့တောသောအဆင်းရှိသော ချည်ကို လည်းကောင်း။
- တမေနံ တံဇနံ - ထိုပတ္တမြားကို။
- စက္ခုမာ - စက္ခုအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော။
- ကရိတွာ - ထားသည်ကိုပြု၍။
- ပစ္စဝေက္ခေယျ - ဆင်ခြင်ရာ၏။
- တတြ - ထိုပတ္တမြားကြောင်မျက်ရွဲ၌။
- ကိဒိသံ - အဘယ်အဆင်းရှိသောချည်ကို။

မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ (၂)

- ၂၃၆။ ကမ္မနိဇယ - တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းငှာ ခံပြီးသော်။
- မနောမယံ - အဘိညာဉ်စိတ်သည် ပြီးစေအပ်သော။
- အဘိနိမ္မာနာယ - ဖန်ဆင်းခြင်းငှာ။

သော ဘိက္ခု-သည်။ ဣမမှာ ကာယာ-ဤမိမိ၏ အတ္တဘောမှ (ဝါ)ဤမိမိ၏ကိုယ်မှ။ အညံ -သော။ ရူပိ -ရုပ်ရှိသော။ မနော မယံ - အဘိညာဉ်စိတ်သည် ပြီးစေအပ်သော။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂ -ခပ်သိမ်းသော အင်္ဂါကြီးငယ်နှင့်ပြည့်စုံထသော။ အဟိနိန္ဒိယံ - မယုတ်သော ဣန္ဒြေ ရှိထသော။ ကာယံ-ရူပကာယကို။ အဘိနိမ္မိနာတိ -ဖန်ဆင်း၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၁၅-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ၂၃၇။ မုဉ္ဇမှာ - ဖြူဆံမြက်မှ။
- ဤသိကံ - အညှောက်ကို။
- ပဗ္ဗာဟေယျ - နုတ်ရာ၏။
- အယံ - ဤသည်ကား။
- မုဉ္ဇော - ဖြူဆံမြက်တည်း။

- ဤသိကံ - အညောက်တည်း။
- မုဇ္ဈော - ဖြူဆံမြက်သည်။
- အညော - တစ်ပါးတည်း။
- မုဇ္ဈမှာတွေဝ - မုသာလျှင်။
- ဤသိကာ - အညောက်ကို။
- ပဗ္ဗာဠာ - နုတ်အပ်၏။
- အသိ - သန်လျက်ကို။
- ကောသိယာ - အအိမ်မှ။
- အသိ - သန်လျက်တည်း။
- ကောသိ - သန်လျက်အိမ်တည်း။

မဟာရာဇ - ကြီး။ သေယျတာဝါပန - တစ်နည်းတုံ။ ပုရိသော - ယောက်ျားသည်။ အဟိ - မြွေကို။ ကရဏ္ဍာ - အရေဟောင်းမှ။ ဥဒ္ဓရေယျ ဥဒ္ဓရဏံ ပစ္စဝေက္ခေယျ - ထုတ်ခြင်းကို ဆင်ခြင်ရာ၏။ တဿ ပုရိသဿ - ထိုယောက်ျား၏။ ဧဝံ ပရိဝိတက္ကော - သည်။ အဿ ဘဝေယျ - ရာ၏။ အယံ - ဤသည်ကား။ အဟိ - မြွေတည်း။ အယံ - ကား။ ကရဏ္ဍော - အရေဟောင်းတည်း။ အဟိ - သည်။ အညော - တည်း။ ကရဏ္ဍော - အရေဟောင်းသည်။ အညော - တည်း။ ကရဏ္ဍာတွေဝ - အရေဟောင်းမှသာလျှင်။ အဟိ - မြွေကို။ အဟိနာ - မြွေသည်။ (ကတ္တားထည့်) ဥဗ္ဘတော - နုတ်အပ်၏။ ဣတိ သော ပရိဝိတက္ကော - သည်။ အဿ ဘဝေယျ - ၏။ မုတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၂-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ဣဒ္ဓိဝိညေဏ (၃)

- ၂၃၈။ ကမ္မနိယေ - အထူးထူးသောရုပ်ကို ဖန်ဆင်းခြင်းငှာ ခံပြီးသော်။
- ဣဒ္ဓိဝိဓာယ - အထူးထူးသောရုပ်ကို ဖန်ဆင်းခြင်းငှာ။

- စိတ္တံ - ပရိကမ်စိတ်ကို။
- အနေကဝိဟိတံ - အထူးထူးအပြားပြားရှိသော။
- ဣဒ္ဓိဝိဝံ - ဣဒ္ဓိဝိဉာဏ်ကို။
- ပစ္စနဘောတိ အဘိနိပ္ပါဒေတိ - ပြီးစေ၏။
- ဧကောပိ - တစ်ယောက်သည်လည်း။
- ဗဟုစာ - များစွာ အပြားရှိသည်။

အာဝိဘာဝမ္ဘိ - မျက်မှောက်ဖြစ်သော အရပ်သို့ လည်းကောင်း။
 တိရောဘာဝမ္ဘိ - မျက်ကွယ်ဖြစ်သောအရပ်သို့လည်းကောင်း။ တိရော
 ကုဋံပိ - တိုက်နံရံခြားရာ အရပ်သို့လည်းကောင်း။ တိရောပါကာရမ္ဘိ -
 တံတိုင်းခြားရာအရပ်သို့ လည်းကောင်း။ တိရောပဗ္ဗတမ္ဘိ - တောင်ခြားရာ
 အရပ်သို့လည်းကောင်း။ အသစ္စမာနော - မငြိမစွန်းသည်ဖြစ်၍။ အာကာ
 သေ သေယျထာပိ - ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့။ ဂစ္ဆတိ - သွား၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၂-ခုနှစ်၌ သောဘိက္ခု - ထိုရဟန်းသည်ဟု
 ကတ္တားထည့်၍ ပေးရန် မေးဖူးသည်။

- ဥဒကေ သေယျထာပိ - ရေ၌ကဲ့သို့။
- ဥဗ္ဗုဒ္ဓနိမုဒ္ဓံ - ပေါ်ခြင်း၊ ငုတ်ခြင်းကို။
- ပထဝိယံ သေယျထာပိ - မြေ၌ကဲ့သို့။
- ပလ္လင်္ဂေန - ထက်ဝယ်ဖြင့်။
- ပက္ခိ - အတောင်နှင့်ပြည့်စုံသော။
- သကုဏော သေယျထာပိ - ငှက်ကဲ့သို့။
- ကမတိ - သွား၏။ (ဝါ) ပျံ၏။
- ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကေ - ဤသို့ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်သော။
- ဧဝံမဟာနဘာဝေ - ဤသို့ကြီးသော အရောင်ရှိကုန်သော။
- ဣမေပိ စန္ဒိမသုရိယေ - ဤလ၊ နေတို့ကိုလည်း။

- ပရာမသတ် - သုံးသပ်၏။
- ပရိမဇ္ဇတိ - ဆုပ်နယ်၏။
- ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ - ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း။
- ဝသံ - အလိုကို။
- ၂၃၉။ ကုမ္ဘကာရော ဝါ - အိုးထိန်းသည်လည်းကောင်း။
- မတ္တိကာယ - မြေကို။
- သုပရိကမ္မကတာယ - ညက်စွာနယ်ပြီးသော်။
- ယံ ယဒေဝ ဘာနေဝိကတိ - အကြင်အကြင်ခွက်အထူးကို။
- ဒန္တကာရော ဝါ - ဆင်စွယ်ပွတ်သမားသည်လည်းကောင်း။
- ဒန္တသ္မိ - ဆင်စွယ်ကို။
- သုပရိကမ္မကတသ္မိ - ကောင်းစွာ အပြေအပြစ်ပြုပြီးသော်။
- ယံ ယဒေဝ ဒန္တဝိကတိ - အကြင်အကြင်ဆင်စွယ်ခွက်အထူးကိုလျှင်။
- သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ - ရွှေပန်းထိမ်သည်သည် လည်းကောင်း။
- သုပရိကမ္မကတသ္မိ - ကောင်းစွာလှော်ခြင်းကို ပြုအပ်ပြီးသော်။
- ယံ ယဒေဝ သုဝဏ္ဏဝိကတိ - အကြင် ရွှေတန်ဆာအထူးကိုလျှင်။

ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ (၄)

- ၂၄၀။ ကမ္မနိယေ - ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်ဖြစ်ခြင်းငှာ ခံပြီးသော်။
- ဒိဗ္ဗာယ - ဒိဗ္ဗဝိဟာရကို မှီသော။ (ဝါ) နတ်တို့၏ သောတပသာဒနှင့် တူသော။
- သောတဓာတုယာ - သောတအဘိညာဉ်အလို့ငှာ။
- ဝိသုဒ္ဓါယ - အထူးစင်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။
- အတိက္ကန္တမနုသိကာယ - လူတို့၏ သောတပသာဒကိုလွန်၍ သဒ္ဓါရုံကို ကြားခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ထသော။

- သောတဓာတုယာ - သောတအဘိညာဉ်ဖြင့်။
- ဒိဗ္ဗစ - နတ်ပြည်၌ လည်းကောင်း။
- မာနသေ စ - လူ့ပြည်၌ လည်းကောင်း။
- ဒူရေ စ - ဝေးသောအရပ်၌ လည်းကောင်း။
- သန္တိကေ စ - နီးသောအရပ်၌ လည်းကောင်း။

- ၂၄၁။ ဘေရိသဒ္ဓမ္မိ - စည်ကြီး အသံကိုလည်းကောင်း။
- မုဒိင်္ဂသဒ္ဓမ္မိ - မုရိုးစည်အသံကို လည်းကောင်း။
- သင်္ခပဏဝဒိန္ဒိမသဒ္ဓမ္မိ - ခရသင်းအသံ၊ ထက်စည်သံ၊ ပတ်သာသံကို လည်းကောင်း။
- ဘေရိသဒ္ဓေါဣတိပိ - စည်ကြီးအသံဟူ၍ လည်းကောင်း။
- မုဒိင်္ဂသဒ္ဓေါဣတိပိ - မုရိုးစည်အသံဟူ၍ လည်းကောင်း။
- သင်္ခပဏဝဒိန္ဒိမ သဒ္ဓေါဣတိပိ - ခရသင်းအသံ၊ ထက်စည်သံ၊ ပတ်သာသံ ဟူ၍ လည်းကောင်း။

စေတောပရိယဉာဏ (၅)

ကမ္မနိယေ - စေတောပရိယအဘိညာဉ် ဖြစ်ခြင်းငှာခုံပြီးသော်။

သော ဘိက္ခု - သည်။ ပရသတ္တာနံ - တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့၏။
 ပရပုဂ္ဂလာနံ - တစ်ပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ စေတော - စိတ်ကို။ စေတသာ -
 မိမိ၏ အဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့်။ ပရိစ္စ - ပိုင်းခြား၍။ ပဇာ နာတိ - ၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၁-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

---

^၁(တစ်နည်း) ဘေရိသဒ္ဓေါ-သည်။ ဣတိပိ-ဤသို့သဘောရှိ၏။ မုဒိင်္ဂသဒ္ဓေါ-
 သည်။ ဣတိပိ-ဤသို့သဘောရှိ၏။ ဒိန္ဒိမသဒ္ဓေါ-ပတ်သာသံသည်။ ဣတိပိ-
 ဤသို့သဘောရှိ၏။

- သရာဂ် - ရာဂနှင့်တကွသော။
- စိတ္တံ ဝါ - စိတ်ကိုမူလည်း။
- သရာဂ် စိတ္တန္တိ - ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ဟူ၍။
- ဝိတရာဂ် - ရာဂကင်းသော။
- သံခိတ္တံ - တွန့်သော။
- ဝိက္ခိတ္တံ - ပျံ့လွင့်သော။
- အမဟဂ္ဂတံ - မဟဂ္ဂုတ်မှတစ်ပါးသော။
- သဥတ္တရံ - မိမိတို့ထက် လွန်မြတ်သောတရားရှိသော။
- အနုတ္တရံ - မိမိတို့ထက်လွန်သော တရားမရှိသော။
- သမာဟိတံ - သမာဓိနှင့်ယှဉ်သော။
- ဝိမုတ္တံ - ကိလေသာတို့မှလွတ်သော။

- ၂၄၃။ ဒဟရော - ငယ်စွာသော။
- ယုဝါ - လုလင်ပျိုဖြစ်သော။
- မဏ္ဍနဇာတိကော - တန်ဆာဆင်တတ်သော သဘောရှိထသော။
- အာဒါဿ ဝါ - ကြေးမုံ၌လည်းကောင်း။
- အစ္ဆေ - ကြည်လင်သော။
- ဥဒကပတ္တေ ဝါ - ရေခွက်၌လည်းကောင်း။
- သကံ - မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။
- မုခနိမိတ္တံ - မျက်နှာရိပ်ကို။
- ပစ္စဝေက္ခမာနာ - ဆင်ခြင်သည်ရှိသော်။
- သကဏိကံ ဝါ - မှည့်မည်း, ဝက်ခြံ အစရှိသည်ကိုမူလည်း။
- သကဏိကန္တိ - မှည့်မည်း, ဝက်ခြံ အစရှိသည် ရှိ၏ဟူ၍။
- အကဏိကံ ဝါ - မှည့်မည်း, ဝက်ခြံ အစရှိသည် မရှိသည်ကို မူလည်း။

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ (၆)

- ၂၄၄။ ကမ္မနိယေ - ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်ဖြစ်ခြင်းငှာ ခံပြီးသော်။
- တတော - ထိုကိုယ်၏အဖြစ်မှ။
- စုတော - စုတေသည်ရှိသော်။
- ဣဓ - ဤကိုယ်၏အဖြစ်၌။
- ပုဗ္ဗေနိဝါသံ - ရှေးဘဝ၌ ခံစားပြီးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို။
- ၂၄၅။ သကမ္မာ - မိမိနေရာဖြစ်သော။
- တမာပိ ဂါမာ - ထိုတစ်ပါးသော ရွာမှလည်း။
- သကံယေဝ - မိမိနေရာလျှင်ဖြစ်သော။
- အမံ - ဤအမည်ရှိသော။
- တတြ - ထိုရွာ၌။
- အဘာသိံ - စကားဆိုပြီး။
- ပစ္စာဂတော - တစ်ဖန်ပြန်ပြီး။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ (၇)

- ၂၄၆။ ကမ္မနိယေ - စုတူပပါတဉာဏ် ဖြစ်ခြင်းငှာ ခံပြီးသော်။
- စုတူပပါတဉာဏာယ - စုတိပဋိသန္ဓေကိုသိသော ဉာဏ်အလို့ငှာ။
- စိတ္တံ - ပရိကံစိတ်ကို။
- ဒိဗ္ဗေန - ဒိဗ္ဗဝိဟာရကို မှီထသော။
(ဝါ) နတ်တို့၏ စက္ခုပသာဒနှင့် တူထသော။
- သုဒ္ဓေန - အယူစင်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ထသော။
- အတိက္ကန္တမာနုသိကေန - လူတို့၏ ပသာဒစက္ခုကို လွန်၍ ရူပါရုံကို မြင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ထသော။
- စက္ခုနာ - စက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်။
- စဝမာနေ - စုတေခါနီးဖြစ်ကုန်သော။

- ဥပပစ္စမာနေ - ပဋိသန္ဓေယူခါနီး ဖြစ်ကုန်သော။
  - ဟိနေ - ယုတ်ကုန်သော။
  - သုဝဏ္ဏေ - ကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သော။
  - သုဂတေ - ကောင်းသောအလားရှိကုန်သော။
  - ယထာကမ္မူပဂေ - ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကုန်သော။
  - ဣမေ ဝါ ပန ဘောန္တော သတ္တာ - ဤအရှင်သတ္တဝါတို့သည်။
  - ဥပဝါဒကာ - ကဲ့ရဲ့တတ်ကုန်၏။
  - မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ - မှားသောအယူရှိကုန်၏။
  - မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ - မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ၌ သူတစ်ပါးတို့ကို ဆောက်တည်စေကုန်၏။
  - အပါယံ - ချမ်းသာခြင်းကင်းထသော။
  - ဒုဂ္ဂတိံ - မကောင်းသောအလားဖြစ်ထသော။
  - ဝိနိပါတံ - ပျက်စီးသော အင်္ဂါကြီးငယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ကျရာ ဖြစ်ထသော။
  - အနုပဝါဒကာ - မကဲ့ရဲ့တတ်ကုန်။
  - သဂ္ဂံ - မြတ်သောရှုပါရုံ အစရှိသည်တို့၏ တည်ရာ ဖြစ်သော။
  - လောကံ - နတ်ပြည်သို့။
  - ဥပပန္နာ - ရောက်လေကုန်၏။
-
- ၂၄၇။ မဇ္ဈေသိယံာဏေ - ခရီးဆုံးအလယ်၌။
  - ပါသာဒေါ - ပြာသာဒ်သည်။
  - ဋီတော - ၏။
  - တတ္ထ - ထိုပြာသာဒ်၌။
  - စက္ခုမာ - စက္ခုပသာဒနှင့် ပြည့်စုံသော။
  - ဋီတော - တည်လျက်။

- ဂေဟံ - အိမ်သို့။
- ပဝိသန္တေပိ - ဝင်ကုန်သည်တို့ကို လည်းကောင်း။
- နိက္ခမန္တေပိ - ထွက်ကုန်သည်တို့ကို လည်းကောင်း။
- ရထိကာယ - - ခရီးမ၌။
- ဝိထိ သုရန္တေပိ - အဆက်ဆက်သွားကုန်သည်တို့ကိုလည်းကောင်း။
- ဝိထိသုရန္တံ - အစဉ်အစဉ် သွားကုန်၏။

အာသဝက္ခယဉာဏ (၈)

- ၂၄၈။ ကမ္မနိယေ - အာသဝက္ခယဉာဏ်ဖြစ်ခြင်းငှာ ခွဲကုန်သော်။
- ဓယဉာဏာယ - ကုန်ရာဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌ဖြစ်သော ဉာဏ်အလိုငှာ။
- ဣဒံ - ဤဝင်တရားသည်။
- အယံ တဏှာဓမ္မော - ဤတဏှာတရားသည်။
- ဒုက္ခသမုဒယော - ဒုက္ခ၏အကြောင်းတည်း။
- အယံ ဓမ္မော - ဤနိဗ္ဗာန်တရားသည်။
- ဒုက္ခနိရောဓော - ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာတည်း။
- ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ - ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော အကျင့်တည်း။
- ဣမေ တယော ဓမ္မော - ဤလောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ အဝိဇ္ဇာတရားသုံးပါးတို့သည်။

ဧဝံ - ဤသို့။ ဇာနာတော - သိထသော။ ဧဝံ - သို့။ ပဿတော - မြင်ထသော။ တဿ ဘိက္ခုနော - ၏။ စိတ္တံ - သည်။ ကာမာသဝါပိ - ကာမာသဝမှလည်း။ ဝိမုစ္စတိ - ၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၁-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ဝိမုတ္တသ္မိံ - အာသဝတို့မှ လွတ်ရာဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌။
- ဝိမုတ္တော - အာသဝမှလွတ်သည်။
- ဉာဏံ - ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်။
- ဇာတိံ - ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်။
- ဗြဟ္မစရိယံ - မဂ်တည်းဟူသော အကျင့်သီတင်းကို။
- ဝုသိတံ - သုံးအပ်ပြီ။
- ကရဏိယံ - ပြုအပ်သော (၁၆)ပါးသော ကိစ္စကို။
- အပရံပုန - တစ်ဖန်။
- ဣတ္ထတ္ထာယ - (၁၆) ပါးသောကိစ္စအလို့ငှာ။
(၀၇) ကိလေသာကုန်ခြင်းငှာ။
- ကတ္တမ္ပံ - ပြုအပ်သော။
- မဂ္ဂဘာဝနမကိစ္စံ - မဂ်ကိုပွားစေခြင်းကိစ္စသည်။

- ၂၄၉။ ပဗ္ဗတသင်္ခေယ - တောင်ထိပ်၌။
- အစ္ဆော - ကြည်သောရေ ရှိထသော။
- ဝိပ္ပသန္ဓော - အလွန်ကြည်သောရေ ရှိထသော။
- အနာဝိလော - နွံမြူကင်းသောရေ ရှိထသော။
- ဥဒကရဟဒေါ - ရေအိုင်သည်။
- တတ္ထ - ထိုရေအိုင်၌။ (တစ်နည်းကား)
- တတ္ထ တဿ ဥဒကရဟဒဿ - ထိုရေအိုင်၏။
- တီရေ - ကမ်းနား၌။
- ဋီတော - တည်သော။
- သိပ္ပိကသမ္ပူကမ္ပိ - ခရယောက်သွားကို လည်းကောင်း။
- သက္ကရကထလမ္ပိ - ကျောက်စိမ်းအိုးခြမ်းကို လည်းကောင်း။

.(တစ်နည်း)ဣတ္ထတ္ထာယ-ဤပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ခန္ဓာအစဉ်မှ။ ပရံ-တစ်ပါးသော။ ခန္ဓသန္တာနံ-ခန္ဓာအစဉ်သည်။ မေ-အာ။ န အတ္ထိ-ရှိ။

- မစ္ဆဂုမ္မမ္ပိ - ငါး, လိပ်ကို လည်းကောင်း။
- စရန္တမ္ပိ - သွားသည်ကို လည်းကောင်း။
- တိန္ဒန္တမ္ပိ - ရပ်သည်ကို လည်းကောင်း။
- အယံ ဥဒကဟရဒေါ - ဤရေအိုင်သည်။
- အတ္ထော - ကြည်သောရေရှိ၏။
- တတြ - စိုရေအိုင်၌။
- ဣမေ သိပ္ပိကသမ္ပူကာပိ - ဤယောက်သွားခရုတို့သည် လည်းကောင်း။
- ဣမေမစ္ဆဂုမ္မာပိ - ဤငါးလိပ်တို့သည် လည်းကောင်း။
- စရန္တာပိ - သွားလည်း သွားကုန်၏။
- တိန္ဒန္တာပိ - ရပ်လည်း ရပ်ကုန်၏။

အဇာတသတ္တုဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာ

၂၅၀။ ဣတိ ဧဝံ - သို့။ ဘဂဝတာ - သည်။ သာမညပလေ - ရဟန်း၏အကျိုးကို။ ဝုတ္တော - ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ မာဂဇော - မဂဇောဇာတိတိုင်းကို အစိုးရထသော ဝေဒေဟိပုတ္တော၊ ဝေဒေဟိ မိဖုရား၏ သားဖြစ်သော။ ရာဇာ - သည်။ ဘဂဝန္တံ - ကို။ အဝေါစ၏။ ဘန္တေ - ဘုရား။ ဘဂဝတော - ၏။ ယဒိဒံ အယံဒမ္ပဒေသနာ - အကြင် တရားဒေသနာတော်သည်။ အတ္ထိ - ၏။ သာ ဓမ္မဒေသနာ - ထိုတရားဒေသနာတော်ကို။ (ဝါ) သည်။ အဘိကကန္တံ အဘိက္ကန္တာ - အလွန်နှစ်အပ်ပါပေစွ။ (ဝါ) အလွန်ကောင်းပါပေစွ။

ဘန္တေ - ဘုရား။ ဘဂဝတော - ၏။ ဓမ္မဒေသနံ - သို့။ (ဝါ) ကို။ အာဂမ္မံ - ရှေ့ရှုရောက်၍။ (ဝါ) စွဲ၍။ မမ - အကျွန်ုပ်အား။ အကြင်ကြည်ညိုခြင်းသည်။ အတ္ထိ - ၏။ ယဒိဒံ ယံ ယော အယံ ပသာဒေါ - ထိုကြည်ညိုခြင်းကို။ (ဝါ) သည်။ အဘိက္ကန္တံ အဘိက္ကန္တာ - အလွန်နှစ်သက်အပ်ပါပေစွ။ (ဝါ) အလွန်ကောင်းပါပေစွ။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄ - ခုနှစ်၌ နိယမာနိယမ ထင်ရှားစေ၍ အဘိက္ကန္တပုဒ်ကို လိင်္ဂဝိပလ္လာသပြုကာ အနက်ပေးရန် မေးဖူးသည်။

- ဥက္ကဋ္ဌေယျ သေယျထာပိ ဝါ - အထက်သို့ မျက်နှာရှိသည်ကို ပြုဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း။
- နိကုဇ္ဈိတံ - အောက်သို့ မျက်နှာပြု၍ ထားအပ်သော အိုးကို။
- ပဋိစ္စန္ဒံ - မြက်, သစ်ရွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော ဝတ္ထုကို။
- ဝိဝရေယျ သေယျထာပိ ဝါ - ဖွင့်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။
- မူဠဿ - ခရီးမှားသောသူအား။
- အာစိက္ခေယျ သေယျထာပိ ဝါ - ကြားပေသကဲ့သို့ လည်းကောင်း။
- အန္တကာရေ - အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အမိုက်တိုက်၌။
- တေလပဇ္ဇောတံ - ဆီမီးတန်ဆောင်ကို။
- ဓာရေယျ သေယျထာပိ ဝါ - ထွန်းဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း။
- စက္ခုမန္တော - စက္ခုပသာဒနှင့် ပြည့်စုံသောသူတို့သည်။
- ဒက္ခန္တိ သေယျထာပိ ဝါ - မြင်ကုန်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။
- ပကာသိတော - ထင်ရှားပြုအပ်ပြီ။

သောဟံ သောအဟံ - သည်။ ဘဂဝန္တံ - ကို။ သရဏံ သရဏံ ဣတိ - ဆင်းရဲကိုပျောက်ပေတတ်၏၊ ချမ်းသာကို ဆောင်ပေတတ်၏ ဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ ဘဇာမိ - ဆည်းကပ်၏။ (တစ်နည်း) ဂစ္ဆာမိ ဗုဇ္ဈာမိ - သိ၏။ ဓမ္မဉ္စ - ကိုလည်းကောင်း။ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ - ကိုလည်းကောင်း။ သရဏံ သရဏံ ဣတိ - ၍။ ဂစ္ဆာမိ ဘဇာမိ - ၍။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၀-ပြည့်နှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- အဇ္ဇတံ - ယနေ့၏အဖြစ်ကို။
- အဂ္ဂေ အာဒိ ကတ္တာ - အစပြု၍။

- ပါဏုပေတံ - ဇီဝိတိန္ဒြေ တည်သမျှသော ကာလပတ်လုံး။
- သရဏံ ဂတံ - ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော။
- ဥပါသကံ - သီတင်းသည်ဟူ၍။
- ဓာရေတု - မှတ်တော်မူလော့။
- ယထာဗလံ - မိုက်သည်အားလျော်စွာ။
- ယထာမုဋ္ဌံ - တွေဝေသည် အားလျော်စွာ။
- ယထာအကုသလံ - မလိမ္မာသည် အားလျော်စွာ။
- အစ္စယော - အပြစ်သည်။
- အစ္စဂမာ - နှိပ်စက်၏။
- ဣဿရိယဿ - မင်းစည်းစိမ်၏။
- ဝေါရောပေသိံ - ချမိ၏။
- အစ္စယတော - အပြစ်အားဖြင့်။
- အာယတိံ - နောင်အခါ၌။
- သံဝရာယ - စောင့်ခြင်းငှာ။
- ပဋိဂ္ဂဏာတု - သည်းခံတော်မူပါလော့။

၂၅၁။ မဟာရာဇာ - ကြီး။ တွံ - သည်။ တဠ - နာလော့။
 တံ - သင့်ကို။ အစ္စယော - အပြစ်သည်။ ယထာဗလံ - မိုက်သော
 အလျောက်။ ယထာမုဋ္ဌံ - တွေဝေသောအလျောက်။ ယထာအကုသလံ -
 မလိမ္မာသောအလျောက်။ အစ္စဂမာ - နှိပ်စက်၏။ ကသ္မာ - ကြောင့်။
 အစ္စဂမာ - နည်း။ တွံ - သည်။ ယံ ယေန ကာရဏေန - ကြောင့်။
 ဓမ္မိကံ - တရားစောင့်ထသော။ ဓမ္မရာဇနံ - တရားသဖြင့် မင်းဖြစ်ထ
 သော။ ပိတရံ - ကို။ ဇီဝိတာ - မှ။ ဝေါရောပေသိံ - ၏။ တသ္မာ -
 ကြောင့်။ တံ - သင့်ကို။ အစ္စယော - သည်။ အစ္စာ ဂမာ - ၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၀-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ပဋိဂ္ဂဏာမ - သည်းခံကုန်၏။
- ယထာဓမ္မံ - အပြစ်အားလျော်စွာ။
- တံအစွယ် - ထိုအဖြစ်ကို။
- အရိယဿ - ငါဘုရား၏။
- ဝိနယေ - သာသနာတော်၌။
- ယော နရော - သည်။
- အစွယ်တော - အပြစ်အားဖြင့်။
- ဒိသ္မာ - မြင်၍။
- ဧသာ သံဝရ အာပဇ္ဇနာ - ဤသို့စောင့်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။
- တဿ နရဿ - ထိုသူ၏။
- ဝုဒ္ဓိဟိ ဝုဒ္ဓိဧဝ - အစီးအပွားလျှင်တည်း။

- ၂၅၂။ ဟန္တုဏ္ဍဒါနိ - ယခု။
- ဂစ္ဆာမ - သွားပါကုန်အံ့။
- ဗဟုကိစ္စာ - များသောကိစ္စရှိကုန်၏။
- ဗဟုကရဏီယာ - များသောပြုဖွယ်ကိစ္စ ရှိကုန်၏။
- ယဿဂမနဿ - အကြင်သွားခြင်း၏။
- တံ ဂမနံ - ကို။
- ကရောဟိ - ပြုလော့။ (ဤသို့ ပါဠိသေသထည့်ရန်သမ္မန်)
- အဘိနန္ဒိတွာ - အလွန်နှစ်သက်၍။
- အနုမောဒိတွာ - အလွန်ဝမ်းမြောက်၍။
- ပဒက္ခိဏံ - လက်ယာရစ်လှည့်သည်ကို။

၂၅၃။ အထခေါ - ၌။ ဘဂဝါ - သည်။ မာဂဿေ - သော။
 ဝေဒေဟိပုတ္တဿ - သော။ အဇာတသတ္တုဿ - သော။ ရညော -
 ၏။ အစိရပက္ကန္တဿ - သွား၍မကြာမီ။ ဘိက္ခု - တို့ကို။ အာမန္တေသိ -
 ခေါ်တော်မူ၏။ ကိံအာမန္တေသိ - ဟူမူကာ။ ဘိက္ခဝေ - တို့။ အယံရာဇာ -
 ဤအဇာတသတ်မင်းကို။ အတ္တနာ - သည်။ ကတေန - ပြုအပ်သော။

ပိတုဃာတက ကမ္မေန - ပိတုဃာတက ကံသည်။ ခတော - ဖျက်ဆီးအပ်၏။ (အတ္တနာ, ကတေန, ပိတုဃာတက ကမ္မေန (၃) ပုဒ်ကား ပါဠိသေသတည်း)။

မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၁-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ဘိက္ခဝေ - တို့။ အယံရာဇာ - ကို။ အတ္တနာ - သည်။ ကတေန - သော။ ပိတုဃာတက ကမ္မေန - သည်။ ဥပဟတော - ညည်းဆဲအပ်၏။ (ဝါ) သပ်အပ်၏။ ကသ္မာ - ကြောင့်။ အယံ ရာဇာ - ကို။ အတ္တနာ - သည်။ ကတေန - သော။ ပိတုဃာတက ကမ္မေန - သည်။ ခတော - နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ - တို့။ အယံ ရာဇာ - သည်။ ဓမ္မိကံ - တရားစောင့်ထသော။ ဓမ္မရာဇာနံ - တရားသဖြင့် မင်း ဖြစ်ထသော။ ပိတရံ - ကို။ ဇီဝိတာ - မှ။ သဗ္ဗေန ဝေါရော ပေဿထ - အကယ်၍ မချသည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ - ဤသို့မချသည်။ သတိ - သော်။ ဣမသ္မိံ ယေဝ အာသနေ - ဤနေရာ၌ပင်လျှင်။ အဿ ရညော - ထိုမင်းအား။ ဝိရဇံ - ရာဂ အစရှိသော မြူကင်းထသော။ ဝိတမလံ - ရာဂအစရှိသော အညစ်အကြေးကင်းထသော။ ဓမ္မစက္ခု - သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ - လတံ့။ ဣတိတသ္မာ - ကြောင့်။ အယံ ရာဇာ - ကို။ အတ္တနာ - သည်။ ကတေန - သော။ ပိတုဃာတက ကမ္မေန - သည်။ ခတော - ဖျက်ဆီးအပ်၏။ ဘဂဝါ - သည်။ ဣဒံဝစနံ - ကို။ အဝေါစ - ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၆-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- အတ္တမနာ - နှစ်လိုဝမ်းသာကုန်သည်။
  - အဘိနန္ဒု - ကောင်းပေစွ ဟု ဝန်ခံကုန်ပြီ။
- သာမညပလသုတ်အဖွင့် ပြီးပါပြီ။

၃-အမ္မဋ္ဌသုတ္တ

၂၅၄။ ကောသလေသု - ကောသလတိုင်းတို့၌။

စာရိကံ - ဒေသစာရိကို။

စရမာနော - သွားသည်ဖြစ်၍။

ယေန ဒိသာဘာဂေန - အကြင်အရပ်ပျက်နာအဖို့ဖြင့်။ ကုစ္ဆာနင်္ဂလံ နာမ - ကုစ္ဆာနင်္ဂလ အမည်ရှိသော။ ကောသလာနံ - ကောသလ တိုင်းတို့၏။ ဗြဟ္မဏဂါမော - ပုဏ္ဏားရွာသို့။ ဂန္ထဗ္ဗော - သွားအပ်၏။ တံ တေန ဒိသာဘာဂေန - ဖြင့်။ ကုစ္ဆာနင်္ဂလံ - ကုစ္ဆာနင်္ဂလ အမည် ရှိသောရွာသို့။ အဝသရိ - သွားတော်မူ၏။ (တစ်နည်း) ယေန ယတ္ထ - ၌။ ကုစ္ဆာနင်္ဂလံ နာမ - သော။ ကောသလာနံ - တို့၏။ ဗြဟ္မဏဂါမော - သည်။ အတ္ထိ - ၏။ တံ ဌာနံ - ထိုကုစ္ဆာနင်္ဂလ အမည်ရှိသောအရပ်သို့။ အဝသရိ - ရောက်တော်မူ၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၁-ခုနှစ်၌ ယေနကို ၂-နည်းပြု၍ အနက်ပေးရန် မေးဖူးသည်။

ကုစ္ဆာနင်္ဂလေ - ကုစ္ဆာနင်္ဂလအမည်ရှိသော ရွာ၌။

ကုစ္ဆာနင်္ဂလဝနသဏှော - ကုစ္ဆာနင်္ဂလအမည်ရှိသော တောအုပ်၌။

ပေါက္ခရသုတ္တံ

၂၅၅။ တေန ခေါ ပန သမယေန - ၌။ ပေါက္ခရသုတ္တံ - ပေါက္ခရသုတ္တံ အမည်ရှိသော။ ဗြဟ္မဏော - သည်။ သတ္တုဿဒံ - များစွာသောသတ္တုဝါတို့ဖြင့် ပြည့်ထသော။ သတိဏကဋ္ဌောဒကံ - မြက်၊ ထင်း၊ ရေတို့နှင့် ပြည့်စုံထသော။ သဗညံ - များသောဥစ္စာစပါး ရှိထသော။ ရာဇောက္ခံ - မင်းမှရသော စည်းစိမ်ဖြစ်ထသော။ (တစ်နည်း) မင်းဖြစ်၍ခံစားအပ်ထသော။ ပယေနဒိကောသလေန - ပယေနဒိ

ကောသလ အမည်ရှိသော။ ရညာ - သည်။ ဒိန္နံ - ပေးအပ်ထသော။
 ရာဇဒါယံ - မင်း၏အမွေဥစ္စာဖြစ်ထသော။ (ဝါ) မင်းသည်ပေးအပ်ထ
 သော။ ဗြဟ္မဒေယျံ - မြတ်သောအားဖြင့် ပေးအပ်ထသော။ ဥက္ကဋ္ဌံ -
 ဥက္ကဋ္ဌမြို့၌။ အဇ္ဈာဝသတိ - နေ၏။ (တစ်နည်း) ဥက္ကဋ္ဌံ - ကို။
 အဇ္ဈာဝသတိ - စိုးအုပ်၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၄-ခုနှစ်၌ အဇ္ဈာဝသတိဝယ် အဓိ+အာကို အနက်မဲ့
 အနက်ရှိ ၂-မျိုးကြံ၍ ပေးရန် မေးဖူးသည်။

- သကျပုတ္တော - သာကီဝင်မင်းမျိုး ဖြစ်ထသော။
- အနုပုတ္တော - အစဉ်ရောက်သည်ဖြစ်၍။
- ဂိဟရတိ ခလု ဝိဟရတိ ကိရ-နေသတတ်။
- ကလျာဏော - ကောင်းသော ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော။
- ကိတ္တိသဒ္ဓေါ - ကျော်စောသော အသံသည်။

အဗ္ဗဋ္ဌမာဏဝ

- ၂၅၆။ အဗ္ဗဋ္ဌော နာမ - အဗ္ဗဋ္ဌ အမည်ရှိသော။
- အန္တေဝါသိ - အနီး၌ ကျင်လည်သောတပည့်သည်။
- အဇ္ဈာယကော - ဗေဒင်ကို သရဇ္ဈာယ်တတ်သည်။
- မန္တဓရော - ဗေဒင်ကို ဆောင်တတ်သည်။
- သနိယဏ္ဍုကေဋ္ဌဘာနံ - နိယဏ္ဍုကျမ်း၊ ကေဋ္ဌဘာကျမ်းနှင့် တကွ
ဖြစ်ကုန်သော။
- သာက္ခရပုဗ္ဗဘေဒါနံ - အက္ခရာအပြားကို ပြတတ်သောကျမ်းနှင့်
တကွဖြစ်ကုန်သော။
- ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ - ဣတိဟာသကျမ်းလျှင် ငါးခုမြောက်ရှိကုန်
ထသော။
- ပါရဂူ - အဆုံးတိုင်အောင်တတ်၏။

- ပဒကော - ဗေဒင်သုံးပုံကိုလည်း သင်တတ်၏။
- ဝေယျာကရဏော - ဗေဒင်မှကြွင်းသော ဗျာကရုဏ်းကျမ်းကိုလည်း သင်တတ်၏။
- လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု - လောကာယတကျမ်း၊ ဘုရားတို့၏လက္ခဏာကို ပြတတ်သောကျမ်း တို့၌။
- အနဝယော - အကြွင်းမဲ့တတ်၏။
- သဏေ အာစရိယကေ - မိမိဆရာ၏အတတ်ဖြစ်သော။
- ပါဝစနေ - မိမိဆရာ၏ စကားဖြစ်သော။
- တေဝိစ္စကေ - ဗေဒင်သုံးပုံ၌။
- ယံ မန္တံ - အကြင်ဗေဒင်ကို။
- အနုညာတပဋိညာတော - ခွင့်လည်းပြုအပ်၏၊ ဝန်လည်း ခံအပ်၏။

၂၅၇။ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ တဿဘောတော ဂေါတမဿ - ထိုအရှင်ဂေါတမ၏။ သဒ္ဓေါ - ကျော်စောသောအသံသည်။ တထာ သန္တံယေဝ - ထိုသို့ကျော်စောတိုင်းသော ဂုဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍လျှင်။ အဗ္ဗဂ္ဂတော ယဒိ ဝါ - နံ၍တက်သလော။ တထာ - ထိုသို့ကျော်စောတိုင်းသော ဂုဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ နော အဗ္ဗဂ္ဂတော ယဒိ ဝါ - နံ၍ မတက်သလော။ သော ဘဝံ ဂေါတမော - ထိုအရှင်ဂေါတမသည်။ တာဒိဿော - ထိုသို့ကျော်စောတိုင်းသော သဘောရှိသည်။ ဟောတိ ယဒိ ဝါ - ဖြစ်သလော။ တာဒိဿော - ထိုသို့ကျော်စောတိုင်းသော သဘောရှိသည်။ နော ဟောတိ ယဒိဝါ - မဖြစ်သလော။ ဘော အဗ္ဗဋ္ဌ - ဋ္ဌ။ မယံ - တို့သည်။ တထာ - မဖောက်မပြန် ကေနစင်စစ်။ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ - ထိုအရှင်ဂေါတမကို။ န ဝေဒိဿာမ - ကုန်။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၈, ၄၈, ၆၀-ပြည့်နှစ်များ၌ ယဒိ၏ ဇောတကတ္ထ ထင်စေလျက် မေးဖူးသည်။

- ကထံ ကေနကာရဏေန - ဖြင့်။
- မန္တေ သု - ဗေဒင်သုံးပုံတို့၌။
- ၂၅၈။ ယေဟိ ဒွတ္တိံသ မဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ - အကြင် (၃၂)ပါး
ကုန်သော ယောက်ျားမြတ်တို့၏လက္ခဏာ
တို့နှင့်။
- မဟာပုရိသဿ - ယောက်ျားမြတ်အား။
- အနညာ - တစ်ပါးမရှိကုန်သော။
- ဒွေယေဝ ဂတိယော - နှစ်ပါးကုန်သော အဆုံးအဖြတ်တို့သည်
သာလျှင်။ (ဝါ) နှစ်ပါးကုန်သော ဖြစ်ခြင်းတို့
သည်သာလျှင်။
- ဒွေ - နှစ်ပါးတို့ဟူသည်။
- ကတမေ - အဘယ်တို့နည်းဟူမှုကား။ (၂-ပုဒ်ထည့်)
- အဂါရံ အဂါရမဇ္ဈေ - အိမ်၏အလယ်၌။
- သစေအဇ္ဈာဝသတိ - အကယ်၍နေအံ့။

^၁စက္ကဝတ္တိ - စက်ရတနာကို ဖြစ်စေတတ်ထသော။ **ဓမ္မိကော** -
တရားစောင့်ထသော။ **ဓမ္မရာဇာ** - တရားသဖြင့် မင်းပြုထသော။
ဓာတုရဇ္ဈာ - သမုဒ္ဒရာလေးစင်းအဆုံးရှိသော၊ ကျွန်းကြီးလေးကျွန်း
တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော မြေကြီးကိုအစိုးရထသော။ **ဝိမိတာဝီ** -
အောင်ပြီးသောရန်သူရှိထသော။ **ဇနပဒတ္တာဝရိယပုတ္တော** - ဇနပုဒ်
၌အမြဲတည်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ထသော။ **သတ္တရတနသမန္တာ**
ဂတော - ခုနှစ်ပါးသော ရတနာနှင့်ပြည့်စုံထသော။ **ရာဇာ** - လေးပါး
ကုန်သော သင်္ဂဟဝတ္ထုတို့ဖြင့် လူအပေါင်းကို နှစ်သက်စေတတ်သော

---

^၁(တစ်နည်း) စက္ကဝတ္တိ-(၄) ပါးသော သမ္ပတ္တိစက်တို့ကြောင့် ဖြစ်ထသော။
(ဝါ) (၄) ပါးကုန်သော သမ္ပတ္တိစက်တို့ဖြင့် သူတစ်ပါးတို့ကို ဖြစ်စေတတ်ထသော။
(ဝါ) သူတစ်ပါးတို့၏ အစီးအပွားအလို့ငှာ ဣရိယာပုတ်တည်း ဟူသော စက်၏
ဖြစ်ခြင်း ရှိထသော။

မင်းသည်။ (သကုဏဒဗ္ဗာပေက္ခ) (ဝါ) မင်းသည်။ (ကေဝလဒဗ္ဗပေက္ခ)
ဟောတီ - ဇာ။

မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၂-ခုနှစ်၌ ရာဇာကို သကုဏဒဗ္ဗာပေက္ခ၊ ကေဝလ
ဒဗ္ဗာပေက္ခ ကြံ၍ ပေးရန် မေးဖူးသည်။

- တဿ - ထိုစကြာမင်း၏။
- ရတနာနိ - တို့သည်။
- ဣမာနိ သတ္တ - ဤခုနစ်ပါးတို့သည်။
- ပရိဏာယကရတနမေဝ - သားကြီးရတနာသည်လျှင်။
- ဣဒံ တာနိ သတ္တရတနာနိ - တို့သည်။
- သေယျထာ ကတမာနိ - ဟူမူကား။
- သတ္တမံ - ခုနစ်ယောက်မြောက်သည်။
- အဿ - ထိုစကြာမင်း၏။
- သုရာ - အလွန်ရဲရင့်ကုန်ထသော။
- ဝီရဂ်ဂ္ဂပါ - နတ်သားနှင့်တူသော ကိုယ်ရှိကုန်
ထသော။
- ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာ - သူတစ်ပါးတို့၏စစ်သည်တို့ကို
နှိပ်စက်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ကုန်ထသော။
- ပရောသဟဿံ ခေါ ပန - တစ်ထောင်မကကုန်သည်။
- သာကရပရိယန္တံ - သမုဒ္ဒရာလေးစင်း အဆုံးရှိသော။
- ဣမံ ပထဝီ - မြေကြီးကို။
- အဒက္ခေန - ဒဏ်မပေးသဖြင့်။
- အသက္ခေန - လက်နက်ဖြင့် မဆုံးမသဖြင့်။
- ဓမ္မေန - တရားနှင့်။

°(တစ်နည်း) ဝီရဂ်ဂ္ဂပါ--အလွန်ရဲရင့်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဝီရိယဖြင့်
ပြီးသော ကိုယ်ရှိထသော။

- သမေန - ညီသဖြင့်။
- အဘိဝိဇယ - အောင်၍။
- အဇ္ဈာဝသတိ - စိုးအုပ်၏။
- ခေါ ပန - ထိုသို့မဟုတ်မှုကား။
- အရဟံ - သံသရာတည်းဟူသောစက်၏ အကန့်ကို
ဖျက်ဆီးတော်မူတတ်ထသော။
- လောကေ - ကိလေသာတည်းဟူသော အဖုံးအလွှမ်းရှိသော
လောက၌။
- သဗ္ဗဒ္ဓေါ - မြတ်စွာဘုရားသည်။
- ဝိဝဋ္ဌဒေါ - ကိလေသာတည်းဟူသော အဖုံးအလွှမ်းကို
ဖျက်ဆီး၍ တည်ထသော။
- ခေါ ပန - စင်စစ်။
- တံ - သင့်ကို။ (ကံထည့်)
- မန္တာနံ - ဗေဒင်တို့ကို။
- ဒါတာ - ပေးတတ်၏။
- ပဋိဂ္ဂဟေတာ - သင်တတ်၏။
- ဣတိ တသ္မာ - ကြောင့်။
- ဇာနာဟိ - သိလေလော့။
- ပဒက္ခိဏံ - လက်ယာရစ်လှည့်သည်ကို။
- ဝဠဝါရထံ - မြည်းဖြင့်ကသော ရထားကို။
- အာရုယု - စီး၍။
- ပဇ္ဇောရောဟိတွာ - တစ်ဖန်သက်၍။
- ပတ္တိကောဝ - ခြေလျင်သာလျှင်။
- အဗ္ဗောကာသေ - လွင်တီးခေါင်၌။

၂၆၀။ အဘိညာတကောလညော စေဝ-ထင်ရှားသောအဖျိုး၌လည်း
ဖြစ်၏။

အဘိညာတဿ - ထင်ရှားသော။

- အန္တေဝါသီစ - အနီး၌ကျင်လည်သော တပည့်လည်းဖြစ်၏။
- ကထာသလ္လာပေါ - စကားဆိုခြင်း၊ စကားတုံ့ဖြေခြင်းသည်။
- အဂရ - ဝန်မလေးသည်။

အဗ္ဗမ္မ - ဋ္ဌ။ **ဧသော ဝိဟာရော** -သည်။ **သံဝုတဒ္ဓါရော** - ပိတ်သောတံခါးရှိ၏။ **တေန** - ထိုတံခါးဖြင့်။ **အပ္ပသဒ္ဓေါ** - နည်းသော အသံ ရှိသည်။ **ဟုတွာ** -၍။ **ဥပသကံမိတွာ** -၍။ **အတရမာနော** - အဆောတလျင်မပြုမူ၍။ **အာဠိန္ဒ** - အဦးသို့။ **ပဝိသိတွာ** -၍။ **ဥက္ကာသိတွာ** - ချောင်းဟန်သည်ကိုပြု၍။ **အဂ္ဂဋ္ဌ** -တံခါးရွက်ကို။ **အာကောဋေဟိ** -ခေါက်လေလော့။ **ဘဂဝါ** -သည်။ **တေ** - သင့်အား။ **ဒ္ဓါရံ** - ကို။ **ဝိဝရိဿတိ** - ဖွင့်လတံ့။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၀-ပြည့်နှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ၂၆၁။ **စကံမန္တောပိ** - စကြီသွားလျက်လည်း။
- ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ** - စိုးစဉ်းစိုးစဉ်း။ (တစ်နည်း) တစ်စုံတစ်ခု တစ်စုံတစ်ခု ဖြစ်သော။
- ၂၆၂။ **ဝုဒ္ဓေဟိ** - အရွယ်အားဖြင့် ကြီးကုန်ထသော။
- မဟလ္လာကေဟိ** - ဇာတ်အားဖြင့် ကြီးကုန်ထသော။
- အာစရိယပါစရိယေဟိ** - ဆရာ၊ ဆရာ၏ဆရာဖြစ်ကုန်သော။
- စရံ စရန္တော** - သွားသော။
- တိဋ္ဌံ တိဋ္ဌန္တော** - ရပ်ခဲသော။
- နိသိန္ဓေန** - ထိုင်သော။
- ဝိတိသာရေတွာ** - ၍။ (ထည့်ပါ)
- ကထာသလ္လာပေါ** - စကားပြောခြင်း၊ စကားတုန့်ပေးခြင်းသည်။
- ဝေဏ္ဍိဒံဝစနံ** - ဤသို့သောစကားကို။
- သုတံ န** - ကြားဖူးသလော။

ပဌမက္ခန္ဓာဗျာဓိ

၂၆၃။ ဣဒံ အယံ ကထာ သလ္လာပေါ-ဤသို့ရပ်သော၊ သွားသော
တပည့်သည် ထိုင်သော ဆရာနှင့် စကားဆိုခြင်း၊
စကားတုန့်ပေးခြင်းသည်။

နော ဟောတိ ဟိ နော ဟောတိ စ-တည်း။ (တစ်နည်း)

နော ယုတ္တော စ - မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။

ယေ သမဏာ - အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ (တေကားနိပါတ်တည်း)

မုဏ္ဍကာ - ဦးပြည်းဖြစ်ကုန်၏။

သမဏကာ - ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်ကုန်၏။

ကုဗ္ဗာ - ကြွယ်ဝကုန်၏။

ကဏှာ - မည်းကုန်၏။

ဗန္ဓုပါဒါပစ္စာ - ဗြဟ္မာ၏ခြေဖမိုးမှ ဖြစ်ကုန်၏။

အပ္ပဋ္ဌ - ဋ္ဌ။ အတ္ထိကဝတော - လိုအပ်သော ကိစ္စရှိသောစိတ်ရှိ
သည်ဖြစ်၍။ တေ-သင်၏။ ဣ-ဤငါဘုရားရှိရာသို့။ အာဂမနံ-လာ
ခြင်းသည်။ အဟောသိ-၏။ ယာယေဝ အတ္တာယ ယေနေဝ အတ္ထေန-
အကြင်ကိစ္စကြောင့်။ တုမေ-သည်။ ဣ-သို့။ အာဂစ္ဆေယျာထ -
ရာ၏။ တမေဝ အတ္ထံ - ထိုကိစ္စကိုသာလျှင်။ သာဓုကံ -စွာ။ မနသိ
ကရေယျာထ - နှလုံးပြုကုန်လော့။ ဣတိ - သို့။ အဝေါစ - ၏။
မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၁၈-ခု၊ ၃၆-ခု၊ ၅၂-ခုနှစ်တို့၌ ကရဏဝါစကပုဒ်ကို
လိင်္ဂဝိပလ္လာသ ကြံ၍ ပေးရန် မေးဖူးသည်။

ဘော -အရှင်တို့။ ပဿထ -ရှုကုန်လော့။ အပ္ပဋ္ဌော - သော။
အယံ မာဏေါ -သည်။ ခေါ ပန -စင်စစ်။ အဝုသိတဝါယေဝ -
ဆရာကောင်းတို့အထံ၌ မသင်ကြား မဆည်းကပ်ဖူးဘဲလျက်လျှင်။
ဝုသိတမာနိတိ - ငါဆရာကောင်းတို့၏အထံ၌ သင်ကြား ဆည်းကပ်

ဖူး၏ဟု။ မညတိ - အောက်မေ့၏။ အဝုသိတတ္တာ အဝုသိတတ္တံ - ဆရာကောင်းတို့အထံ၌ မသင်ကြားမဆည်းကပ်ဖူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ အညတြ ဌပေတွာ - ၍။ ဖရုသဝစနသမုဒါစာရေ - ကြမ်းကြုတ်သော စကားကိုဆိုခြင်း၌။ ကာရဏံ - (နှစ်ပုဒ်ထည့်) သည်။ ကိံအတ္ထိ - အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ ဣတိ - သို့။ ဘဂဝါ - သည်။ အဝေါစ - ၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၇-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

၂၆၄။ အဝုသိတဝါဒန - ဆရာကောင်းတို့၏အထံ၌ မသင်ကြား မဆည်းကပ်ဖူးဟူသော စကားဖြင့်။

- ကုပိတော - အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍။
- အနတ္တမနော - နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍။
- ခုံသေန္တော - ချုပ်ချယ်လိုသည်ဖြစ်၍။
- ဝမ္ဘေန္တော - ရှုတ်ချလိုသည်ဖြစ်၍။
- ဥပဝဒမာနော - ကဲ့ရဲ့လိုသည်ဖြစ်၍။
- စဏ္ဍာဘာဝါဒိဒေါသံ - ကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ် အစရှိသော အဖြစ်သို့။ (ဓာတ်ကံထည့်)
- ပါပိတော - ရောက်စေအပ်သည်။
- သကျဇာတိ - သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့သည်။
- ဖရုသာ - ကြမ်းတမ်းသောစကားရှိကုန်၏။
- လဟုသာ - ပေါ့လျော့ကုန်၏။ (ဝါ) ဆိုလွယ်ကုန်၏။
- ဘဿာ - ဆိုဖွယ်စကားများကုန်၏။
- ဣဗ္ဗာ - ကြွယ်ဝကုန်သည်။
- သန္တာ - ထင်ရှားကုန်လျက်။
- န သက္ကရောန္တိ - အရိုအသေ မပြုကုန်။
- န ဂရုံ ကရောန္တိ - မမြတ်နိုးကုန်။
- န မာနေန္တိ - မမြတ်နိုးကုန်။

- န အပစာယန္တိ - တုပ်ဝပ်ခြင်းကို မပြုကုန်။
- ဣမေ သကျာ - ဤသာကီဝင်မင်းမျိုးတို့သည်။
- ယံန သက္ကဏေန္တိ - အကြင်ကြောင့် အရိအသေမပြုကုန်။
- တယိဒံ တံ ဣဒံ အသက္ကာကရဏာဒိကမ္မံ - ထိုအရိအသေ မပြုခြင်း အစရှိသောအမှုသည်။
- နစ္ဆန္တံ န ယုတ္တံ - မသင့်။
- နပ္ပတိရူပံ န အနုလောမံ - မလျောက်ပတ်။
- ဣမံ ဣဗ္ဘဝါဒံ - ဤသူကြွယ်ဟူသော စကားကို။
- နိပါတေသိ - ရှုတ်ချ၍ဆို၏။

ဒုတိယက္ခတ္တဝါဒ

- ၂၆၅။ အပရဒ္ဒါ - ပြစ်မှားကုန်သနည်း။
- သန္ဓာဂါရံ - ပြည်၏စည်းစိမ်ကို ဆုံးမရာဖြစ်သော ဇရပ်သည်။
- သကျာ စေဝ - အဘိသိက်သွန်းကုန်ပြီးသော သာကီဝင် မင်းသားတို့သည် လည်းကောင်း။
- သကျကုမာရာ - အဘိသိက်မသွန်းကုန်သေးသော သာကီဝင်မင်းသားတို့သည်လည်းကောင်း။
- ဥစ္စေသု - မြင့်ကုန်သော။
- အဂ္ဂိလိပတောဒကေဟိ - လက်ထိုးခြင်းကို ပြုကုန်သဖြင့်။
- သဉ္ဇူန္တာ - ပြင်းစွာရယ်ကုန်လျက်။
- သံကီဉ္ဇူန္တာ - ညင်းညင်းရယ်ကုန်လျက်။
- အညဒတ္ထု - စင်စစ်ကား။
- မမညေဝ - ငါ့ကိုသာလျှင်။
- သန္ဓာယ - ရည်၍။ (ထည့်)

- အနုဇ္ဈန္တာ - ရယ်ကုန်၏။
- မညေ မညာမိ - အောက်မေ့၏။

တတိယက္ခဏဝါဒ

၂၆၆။ အဗ္ဗဋ္ဌ - ဋ္ဌ။ လေ့ဝက်ကာ - ထွန်သောလယ်၏ အုတ်ခဲ အကြား၌နေသော။ (ဝါ) လယ်၌ကွဲသောမြေအကြား၌နေသော။ သာကုဏိကာ - နံ့စုတ်ငှက်မသည်။ သကေ ကုလာဝကေ - မိမိအသိုက်၌။ ကာမလာဝိနီ - အလိုရှိတိုင်းမြည်သည်။ ဟောတိ - ၏။ တံ - ထိုနံ့စုတ်ငှက်မကို။ ကောစိ - တစ်စုံတစ်ခုသော။ ဟံသော ဝါ - ဟင်္သာသည်လည်းကောင်း။ ကောဇ္ဈာဝါ - ကြိုးကြာသည်လည်းကောင်း။ မောရော ဝါ - ဥဒေါင်းသည် လည်းကောင်း။ အာဂဇာ*တွ - ရှိ။ န နိသေသေသိ - မမြစ်။

မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၂-ခု၊ ၃၀-ခု၊ ၃၄-ခုနှစ်တို့၌ သကုဏိကာပိ - ငယ်သောငှက်မသည်သော်လည်း။ (သဒ္ဒတ္ထ)။ နံ့စုတ်ငှက်မသည်သော်လည်း (ဝေါဟာရတ္ထ) ဟု ဖော်၍ ပေးရန် မေးဖူးသည်။

- ယဒိံ ယံ ဣဒံ ကပိလဝတ္ထံ - အကြင်ကပိလဝတ် ပြည်သည်။
- သကံ ခေါ ပန - မိမိပြည်သာလျှင်တည်း။
- အပ္ပမတ္တာယ - အနည်းငယ်ဖြစ်သော။
- အဘိသစ္စိတုံ - ရန်ညှိုးဖွဲ့ခြင်းငှာ။
- န အရဟတိ - မထိုက်။
- မာ အဘိသဇ္ဇ - ရန်ညှိုးမဖွဲ့လင့်။
- ခတ္တိယာ စ - မင်းမျိုးတို့ လည်းကောင်း။
- ဝေဿာ စ - ကုန်သည်မျိုးတို့ လည်းကောင်း။
- သုဒ္ဓါ - သူဆင်းရဲအမျိုးတို့ လည်းကောင်း။
- ဝဏ္ဏာ - အမျိုးတို့သည်။

- ပရိစာရိကာ - အလုပ်အကျွေးတို့သည်။
- အာပဇ္ဇန္တိ - ဖြစ်ကုန်၏။

၂၆၇။ အထခေါ-၌။(ပ)။ အမ္မဋ္ဌော -သော။ အယံ မာဏဝေါ -
 သည်။ အတိဗာဠံ ခေါ -အလွန်ပြင်းစွာ။ သကျောသု -တို့၌။(ဝါ) တို့ကို။
 ဣတ္ထဝါဒေန - သူကြွယ်ဟူသောစကားဖြင့်။ နိမ္မာဒေတိ - ရှုတ်ချ၏။
 ယံနန ယဒိပန -အကယ်၍။ အဟံ -သည်။ ဂေါတ္ထံ - အနွယ်ကို။
 ပုဇ္ဈေယျံ - မေးရမူကား။ သာဓု - ကောင်း၏။ ဣတိ သော
 ပရိဝိတက္ကော - သည်။ အဟောသိ - ၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၃-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ပေါရာဏံ - ရှေး၌ဖြစ်သော။
- မာတာပေတ္တိကံ - အမိအဖတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။
- နာမဂေါတ္ထံ - အမည်မျိုးကို။
- အနုဿရတော - အောက်မေ့သော။
- °အယျပုတ္တာ - အရှင်သားတို့သည်။
- သကျာ - သာကီဝင်မျိုးတို့သည်။
- ဩက္ကာကံ - ဩက္ကာကအမည်ရှိသော။
- ပိတာမဟံ - အဖိုးကို။
- ကတွာ - ၍။ (ထည့်)
- ဒဟန္တိ ထပေန္တိ - ထားရကုန်၏။
- ဘူတပုဗ္ဗံ - ရှေး၌ဖြစ်ဖူး၏။
- ယာ သာ မဟေသီ - အကြင်မိဖုရားကို။
- ပိယာ - ချစ်အပ်၏။

°(တစ်နည်း) တေ-၏။ သကျာ-တို့သည်။ အယျပုတ္တာ-တို့သည်။ ဘဝန္တိ -
 ကုန်၏။

- မနာပါ - နှစ်လိုအပ်၏။
- ရဇံ - ပြည်ကို။
- ပရိကာမေတုကာမော - ဆောင်နှင်းလိုသည်။
- ဣမေ ဇေဋ္ဌကုမာရေ - ဤလေးယောက်သော သားကြီးတို့ကို။
- ပဗ္ဗာဇေသိ - နှင်ထုတ်လေ၏။
- တေ ဇေဋ္ဌကုမာရာ - ထိုလေးယောက်သော သားကြီးတို့သည်။
- ပိတရာ - အဘသည်။ (ကတ္တားထည့်)
- ပဗ္ဗဇိတာ - နှင်ထုတ်အပ်ကုန်သည်။
- ဟိမဝန္တာပဿေ - ဟိမဝန္တာတောင်၏အနီး၌။
- ပေါက္ခရဏိယာ - လေးထောင့်ကန်၏။
- တီရေ - အနား၌။
- မဟာသာကသဏ္ဍော - ကြီးစွာသော ကျွန်းတောသည်။
- တတ္ထ - ထိုကျွန်းတော၌။
- ဝါသံ - နေခြင်းကို။
- ကပ္ပေသံ - ပြုကုန်၏။
- တေ ကုမာရာ - ထိုမင်းသားတို့သည်။
- ဇာတိသမ္ဘေဒဘယာ - အမျိုးပျက်သည်မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။
- သကာဟိ ဘဂိနိဟိ - မိမိနှစ်တို့နှင့်။
- သံဝါသံ - အိမ်ထောင်ခြင်းကို။

အထခေါ - ၌။ အဗ္ဗန္တ - ၌။ သြက္ကာကာ - သော။ ရာဇာ - သည်။ ပါရိသဇ္ဇေ - အမှုကြီးငယ်ကို စီရင်နိုင်ကုန်သော။ (တစ်နည်း) အလုပ်အကျွေးဖြစ်ကုန်သော။ အမဇ္ဇေ - တို့ကို။ အာမန္တေသိ - ဆို၏။ ဘော - အိုအမတ်တို့။ ဧတရဟိ - ယခု။ တေ ကုမာရာ - တို့သည်။ ကဟံ - အဘယ်အရပ်၌။ သမန္တိနုခေါ - နေကုန်သနည်း။ ဣတိ - ဤသို့။ အာမန္တေသိ - ဆိုလေ၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၈-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ဒေဝ - ကြီး။ ဟိမဝန္တပဒေသ - ဟိမဝန္တာတောင်၏ အနီး၌။
 ဝေါက္ခရဏိယာ - လေးထောင့်ကန်၏။ တိရေ - ၌။ မဟာ သာကသဏ္ဍော -
 ကြီးစွာသောကျွန်းတောသည်။ အတ္ထိ - ၏။ တတ္ထ - ထိုကျွန်းတော၌။
 ကုမာရာ - တို့သည်။ တေရဟိ - ယခု။ သမ္ဘန္တိ - နေကုန်၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၁၆ - ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- သကျာ ဝတ - စွမ်းနိုင်လေစွတကား။
- ပရမသကျာ ဝတ - အလွန်စွမ်းနိုင်လေကုန်စွတကား။
- အဂ္ဂေ အာဒိကတွာ - အစပြု၍။
- သော စ ဩက္ကာကော - ထိုဩက္ကာကမင်းသည်။
- ပုဗ္ဗပုရိသော - ရှေးဦးစွာသော ယောက်ျားတည်း။
- သာ - ထိုဒိသာအမည်ရှိသော ကျွန်မသည်။
- ဇေနသိ - ဖွား၏။
- ဇာတော - ဖွားဆဲသော။
- ပဗျာဟာသိ - စကားဆို၏။
- ဓောဝထ - ဆေးကုန်လော့။
- နဟာပေထ - ရေချိုးကုန်လော့။
- ဣမသ္မာ အသုစိသ္မာ - ဤမစင် အညစ်အကြေးမှ။
- ပရိမောစေထ - လွတ်စေကုန်လော့။
- တေ - သင်မိခင်၏။
- အတ္ထာယ - အကျိုးငှာ။
- ပိသာစေ - ဘီလူးတို့ကို။
- ပိသာစာတိ - ဘီလူးတို့ဟူ၍။
- သဉ္ဇာနန္တိ ယထာ - သိကုန်သကဲ့သို့။
- ကဏှော - ဘီလူးသည်။
- ပိသာစော - သင်္ချိုင်းဘီလူးသည်။

တံ ဝစနံ - ထိုသို့ “ကဏှော ဇာတော” ဟု
ဆိုအပ်သော စကားကို။

၂၆၈။ အဘိဟဋ္ဌံ - အလွန်ပြင်းစွာ။
ဒါသိပုတ္တဝါဒေန - ကျွန်မသားဟူသောစကားဖြင့်။
မာ နိမ္မာဒေသိ - မရှုတ်ချလင့်။
သုဇာတော စ - ကောင်းသောဇာတ်လည်းရှိ၏။
ဗဟုသုတော စ - များသော အကြားအမြင်လည်း ရှိ၏။
ကလျာဏဝါက္ကရဏော စ - သာယာပြေပြစ်သော စကားလည်း ရှိ၏။
ပဏ္ဍိတော စ - ပညာနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။
အသ္မိံ ဝစနေ - မိမိသည် သင်အပ်သောဗေဒင်သုံးပုံ
ဖြစ်သောစကား၌။
ပဋိမန္တေတုံ - မေးသောပြဿနာကို ဖြေခြင်းငှာ။
ပဟောတိ စ - စွမ်းလည်းစွမ်းနိုင်၏။

၂၆၉။ ဒုဇ္ဇာတော စ - မကောင်းသော ဇာတ်လည်းရှိ၏။
အကုလပုတ္တော စ - အမျိုးကောင်းသားလည်း မဟုတ်။
အပ္ပဿုတော စ - နည်းသော အကြားအမြင်လည်း ရှိ၏။
အကလျာဏဝါက္ကရဏော စ - သာယာပြေပြစ်သောစကားလည်း မရှိ။
ဒုပ္ပညော စ - နည်းသော ပညာလည်းရှိ၏။
မန္တတေတိ - စကားဆိုကုန်လော့။
၂၇၀။ သဟဓမ္မိကော - အကြောင်းနှင့်တကွသော။
ပညော - ပြဿနာသည်။
အကာမာ - အလိုမရှိသော်လည်း။
ဗျာကာတဗ္ဗော - ဖြေအပ်၏။
အညေန ဝါ - တစ်ပါးသောအကြောင့်ဖြင့်မူလည်း။

- သစေ ပဋိစရိဿသိ - အကယ်၍ ဖုံးလွှမ်းအံ့။
- သစေ ပက္ကမိဿသိ ဝါ - အကယ်၍ အရပ်တစ်ပါးမူလည်း သွားလတံ့။
- ဇေတ္ထဝ - ဤအရပ်၌ပင်လျှင်။
- မုဒ္ဒါ - ဦးခေါင်းသည်။
- သတ္တဇာ - ခုနစ်စိတ်။
- ဖလိဿတိ - ကွဲလတံ့။
- ဝုဒ္ဓါနံ - အရွယ်အားဖြင့် ကြီးကုန်သော။
- မဟလ္လကာနံ - ဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးကုန်သော။
- ဘာသမာနာနံ - အစဉ်အဆက်ကို ပြောတတ်ကုန်သော။
- အာစရိယပါစရိယာနံ - ဆရာ, ဆရာ၏ ဆရာဖြစ်ကုန်သော။
- သန္တိကာ - အထံမှ။
- ကိန္တိ - အသို့သောစကားကို။
- ကုတော - အဘယ်ကာလမှ။
- ယော ဇနော - သည်။
- တထာဂတေန - ငါဘုရားသည်။
- ယာဝတတိယကံ - ၃-ကြိမ်မြောက်အောင်။
- သဟဓမ္မိကံ - အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။
- ပဉ္စံ - ပြဿနာကို။
- ပုဗ္ဗော - ပေးအပ်သည်။
- ၂၇၁။ ဝဇီရပါဏီ - ဝရဇိန်လက်နက်, လက်နက်၌ရှိသော။
- ယက္ခော - သိကြားမင်းသည်။
- အာဒိတ္တံ - မီးအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိထသော။
- သဇောတိဘူတံ - ပြောင်ပြောင်တောက်ထသော။
- သမ္ပဒ္ဓလိတံ - ထက်ဝန်းကျင် မီးလျှံနှင့်တကွ ဖြစ်ထသော။
- အယောက္ကုဋံ - သံတူကို။
- တဇ္ဇေတွာ - ခြိမ်းခြောက်၍။

- ၂၇၂။ ဘိတာ - ကြောက်သည်ဖြစ်၍။
- သံဝိဂ္ဂေါ - ထိတ်လန့်သည်ဖြစ်၍။
- လောမဋ္ဌဇာတော - ကြက်သီးမွေးညှင်းထသည်ဖြစ်၍။
- တာဏံ - အစောင့်အရှောက်ကို။
- ဂဝေသီ - ရှာသည်ဖြစ်၍။
- လေဏံ - ပုန်းကွယ်ရာကို။
- သရဏံ - ကိုးကွယ်ရာကို။
- ဥပနိသီဒိတွာ - အနီး၌နေ၍။
- ဖြဝိတု - ဆိုဦးလော့။
- တတော - ထိုအရှင်ဂေါတမဆိုတိုင်သော ကာလမှ။

အဗ္ဗုဋ္ဌဝံသကထာ

- ၂၇၃။ ဧဝံစနေ - ဤသို့သောစကားကို။
- အဗ္ဗုဋ္ဌန - သည်။ (ကတ္တားထည့်)
- ဥဇ္ဇာဒိနော - ပဲ့တင်ထပ်စေကုန်လျက်။
- ဥစ္စာသဒ္ဓါ - ပြင်းစွာသောအသံရှိကုန်သည်။
- မဟာသဒ္ဓါ - ကြီးစွာသောအသံရှိကုန်သည်။
- ဒုဇ္ဇာတော ကိရ - မကောင်းသော ဇာတ်ရှိသတတ်။
- အကုလပုတ္တော ကိရ - အမျိုးကောင်းသား မဟုတ်သတတ်။
- ဒါသိပုတ္တော ကိရ - ကျွန်မသားဖြစ်သတတ်။
- သကျာ - သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့သည်။
- အယျုပုတ္တော - အရှင်သားတို့သည်။
- ဘဝန္တိကိရ - ဖြစ်ကုန်သတတ်။
- ဓမ္မဝါဒိံ ယေဝ - ဟုတ်မှန်သောစကားကို ဆိုလေ့ရှိသော။
- အပသာဒေတဗ္ဗ - ညှဉ်းဆဲအပ်သည်ကို။
- အမညိမှာ ကိရ - အောက်မေ့မိကုန်သတတ်။

၂၇၄။ အတိဗာဠ်ခေါ - ပြင်းစွာလျှင်။
 ဒါသိပုတ္တဝါဒေန - ကျွန်မသားဟူသောစကားဖြင့်။
 နိမ္မာဒေန္တိ - ရှုတ်ချကုန်၏။

မာဏဝကာ-လုလင်တို့။ တုမေု - တို့သည်။ အမ္ဗဋ္ဌံ - သော။
 မာဏဝံ - ကို။ အတိဗာဠ် - အလွန်ပြင်းစွာ။ ဒါသိပုတ္တဝါဒေန -
 ဖြင့်။ မာ ခေါ နိမ္မာဒေထ - မရှုတ်ချလင့်ကုန်။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၁၅-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ကဏှော - ကဏှအမည်ရှိသော။ သော ဣသိ - သည်။ ဥဠာ
 ရော-မြတ်သောသူသည်။ အဟောသိ-၏။ သော ကဏှော- သည်။
 ဒက္ခိဏံ-ဂင်္ဂါ၏တောင်ဘက်၌ တည်သော။ ဇနပဒံ - သို့။ ဂန္ဒတွာ* -
 ၍။ ဗြဟ္မမန္တေ - မြတ်သောမန္တရားတို့ကို။ အဓိယိတွာ- သင်၍။
 သြက္ကာကံ - သြက္ကာကအမည်ရှိသော။ ရာဇာနံ - သို့။ ဥပ သင်္ကမိတွာ-
 ၍။ မဒ္ဒရူပံ - ရာဂဖြင့် ယစ်စေတတ်သောအဆင်းရှိသော။ ဓိတရံ-
 သမီးကို။ ယာစိ - ၍။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၇-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ယာစတိ န - တောင်းသနည်း။
 ခုရပ္ပံ - မြားကို။
 သန္တယိ - တင်၏။
 မုဋ္ဌိတုံ - လွှတ်ခြင်းငှာ။
 ပဋိသံဟရိတုံ - တစ်ဖန်ဆောင်ခြင်းငှာ။
 ပါရိသစ္စာ စ - ပရိသတ်တို့ကို စီရင်နိုင်ကုန်သော သူတို့သည်
 လည်းကောင်း။
 ဘဒ္ဒန္တေ - ရှင်ရသေ့။

အပိစ - စင်စစ်ကား။ ရာဇာ - သည်။ အဇော - သောက်သို့။
 ခုရပုံ - မြားကို။ ယဒိမှည့်ဿတိ - အကယ်၍လွတ်အံ့။ ဧဝံ - ဤသို့
 အောက်သို့လွတ်သည်။ သတိ - သော်။ ယာဝတာ - အကြင်မျှလောက်
 သော အပိုင်းအခြားဖြင့်။ ရညော - ဤ။ ဝိဇိတံ - နိုင်ငံသည်။ အတ္ထိ -
 ဤ။ ဧတ္တာဝတာ - ဤမျှသောအပိုင်းအခြားဖြင့်။ ပထဝီ - သည်။
 ဣန္ဒြိယံဿတိ - ပျက်လတ်။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၁၉-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- အပိစ - စင်စစ်ကား။
- ဥဒ္ဓံ - အထက်ကောင်းကင်သို့။
- ဧဝံ - ဤသို့ အထက်ကောင်းကင်သို့ လွတ်သည်။
- သတိ - သော်။
- ယာဝတာ - အကြင်မျှလောက်သော အပိုင်းအခြားဖြင့်။
- သတ္တဝဿာနိ - (၇)နှစ်တို့ပတ်လုံး။
- ဒေဝေါ - မိုးသည်။
- နဝဿံဿတိ - မရွာလတ်။
- ဧဋ္ဌကုမာရေ - သားကြီး၏ချက်၌။
- ပလ္လောမော - ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်း ကင်းသည်။
- သမဘဝိ - ဖြစ်လေ၏။
- တနိတော - ခြိမ်းခြောက်သည်ဖြစ်၍။

ခတ္တိယသေဋ္ဌဘာဝ

- သံဝါသံ - အိမ်ထောင်ခြင်းကို။ (ဝါ) ပေါင်းဖော်ခြင်းကို။
- သံဝါသာ - ပေါင်းဖော်ခြင်းကြောင့်။ (၂-ပုဒ်ထည့်)

၂၇၅။ ဗြာဟ္မဏကညာယ - ပုဏ္ဏားသမီးနှင့်။
 တေသံ - ထိုသူနှစ်ယောက်တို့၏။

- အနာယ - စွဲ၍။
- သံဝါသာ - ပေါင်းဖော်ခြင်းကြောင့်။
- ဗြာဟ္မဏေသု - ပုဏ္ဏားတို့၏ အလယ်၌။
- အာသနံ ဝါ - အဦးသောနေရာကို လည်းကောင်း။
- ဥဒကံ ဝါ - အဦးသော ရေကို လည်းကောင်း။
- လဏာထ အပိ န - ရရာသလော။
- နံ - ထိုမင်းသားကို။
- သဒ္ဓေဝါ - သူသေကိုရည်၍ ပြုသောထမင်း၌ လည်းကောင်း။
- ထာလိပါကေ ဝါ - မင်္ဂလာအစရှိသည်အလိုငှာ အိုးဖြင့်ချက်သော ထမင်း၌ လည်းကောင်း။
- ယညေ ဝါ - ယဇ်ပူဇော်သောထမင်း၌ လည်းကောင်း။
- ပါဟုနေ ဝါ - ညဉ့်သည်တို့၏အလိုငှာ ပြုအပ်သောထမင်း၌ လည်းကောင်း။
- အဂ္ဂဘတ္တံ - ထမင်းဦးကို။ (ကံထည့်)
- ဘောဇယျံ အပိန - ကျွေးကုန်ရာအံ့လော။
- မန္တေ - ဗေဒင်တို့ကို။
- ဝါစေယျံ ဝါ - သင်စေကုန်ရာသလော။

အပိနုဿ ဣတ္ထိသု ခသညံ

အဿ ခတ္တိယပုတ္တဿ - ထိုမင်းသားအား။ ဣတ္ထိသု - သမီး ထိမ်းမြားခြင်းတို့၌။ ဗြာဟ္မဏေဟိ - တို့သည်။ (ကတ္တားထည့်) အာဝဋံ ဝါ - မြစ်အပ်သည်လည်း။ အဿ ဘဝေယျ အပိ န - ဖြစ်ရာသလော။ အနာဝဋံ ဝါ - မမြစ်အပ်သည်လည်း။ အဿ ဘဝေယျ အပိ န - လော။ ဣတိ - သို့။ ဘဂဝါ - သည်။ အေါစ - ၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၈-ခု၊ ၄-ခုနှစ်တို့၌ အာဝဋံ၏ ကတ္တားထည့်၍ပေးရန် မေးဖူးသည်။

- အနာဝဋ် ဟိ အနာဝဋ်ဇေ - မမြတ်အပ်သည်သာလျှင်။
- ခတ္တိယာဘိသေကေန - မင်းဟူ၍ အဘိသိက်သွန်းခြင်းဖြင့်။
- နံ - ထိုမင်းသားကို။
- အဘိသိဇ္ဈယျံ အပိ န - သွန်းရာကုန်အံ့လော။
- ဣဒံ အဘိသေစနံ - ဤသို့မင်းဟူ၍ အဘိသိက်သွန်းခြင်းသည်။
- နောဟိ ဘဝေယျ - မဖြစ်ရာ။
- တံ အဘဝနံ - ထိုသို့ မင်းဟူ၍ အဘိသိက်သွန်းခြင်း၏ မဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။
- သော ခတ္တိယပုတ္တော - သည်။ (ထည့်)
- မာတိတော - အမိအဖို့မှ။
- ခတ္တိယဘာဝံ - မင်းမျိုး၏အဖြစ်သို့။ (ကံထည့်)
- အနုပဇ္ဇော - မရောက်သည်။

၂၇၆။ အဗ္ဗန္တ - ဋ္ဌ။ ဣတိ ခေါ - သို့။ ဣတ္တိယာ ဝါ - နှင့်မူလည်း။ ဣတ္ထိ - ကို။ ကရိတွာ - နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကိုပြု၍။ ခတ္တိယာဝ - မင်းမျိုးတို့သည်သာလျှင်။ သေဋ္ဌာ - မြတ်ကုန်၏။ ဗြဟ္မဏာ - တို့သည်။ ဟိနာ - ယုတ်ကုန်၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၉-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ကိသ္မိဒ္ဓိဒေဝ - တစ်စုံတစ်ခုလျှင်ဖြစ်သော။
- ဥရမုဏ္ဍံ - ဦးခေါင်းပြည်းသည်ကို။
- ဝဓိတွာ - ကြိ၍။
- ရဋ္ဌာ ဝါ - တိုင်းမှ လည်းကောင်း။
- နဂရာ ဝါ - ပြည်မှ လည်းကောင်း။
- ပဗ္ဗာဇေယျံ - နှင်ထုတ်ကုန်ရာ၏။

- အဿုဗြာဟ္မဏဿ - ထိုနှင့်ထုတ်အပ်သော ပုဏ္ဏားအား။
- ဣတ္ထိသု - သမီးထိမ်းမြားခြင်းတို့၌။
- ဗြဟ္မဏေဟိ - တို့သည်။ (ကတ္တားထည့်)
- အာဝဋ်ဝါ - မြစ်အပ်သည်လည်း။
- ပကရဏေ - အပြစ်ကြောင့်။
- ဘဿပုဇေန - ပြာဆုပ်ဖြင့်။
- ၂၇၇။ နံ - ထိုမင်းသားကို။
- ယဒေဝ ယံ ဧဝ ယေန ကေနစိ ပကရဏေန - တစ်စုံတစ်ခုသော အပြစ်ကြောင့်။
- ဧတ္တာဝတာ - ဤသို့နှင့်ထုတ်ခြင်းဖြင့်။
- ခတ္တိယော - မင်းသားသည်။
- ပရမနိဟိနတံ - အလွန်ယုတ်သည်၏အဖြစ်သို့။
- ဣတိ - ဤသို့ဆိုခဲ့တိုင်း။

ခတ္တိယော သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ ဂါတာ

ဇနေတသ္မိံ - လူအပေါင်း၌။ ယေ ဇနာ - တို့သည်။ ဂေါတ္တပဋိ သာရိဇနာ - အမျိုးကိုအောက်မေ့တတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ - ၏။ တေသု - ထိုအမျိုးကို အောက်မေ့တတ်ကုန်သောသူတို့တွင်။ ခတ္တိယော - မင်းမျိုးသည်။ သေဋ္ဌော - မြတ်၏။ ဒေဝမာနုသေ - နတ်လူအပေါင်း၌။ ယော ဇနော - သည်။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော - ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သော - ထိုဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည်။ ဋ္ဌော - ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၂-ခု၊ ၅၆-ခုနှစ်များ၌ မေးဖူးသည်။

- သုဂီတာ - ကောင်းစွာ ရွတ်အပ်၏။
- ဒုဂီတာ - မကောင်းသဖြင့် ရွတ်အပ်သည်။

သုဘာသိတာ - ကောင်းစွာဟောအပ်၏။ **ဒုဗ္ဗာသိတာ** - မကောင်းသဖြင့် ဟောအပ်သည်။ **နော ဟောတိ** - ဖြစ်။ **အတ္ထသံဟိတာ** - အကျိုးစီးပွားနှင့်စပ်သည်။ **ဟောတိ** - ၏။ **အနတ္ထသံဟိတာ** - အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်သည်။ **န ဟောတိ** - ဖြစ်။ **မယာ** - ငါဘုရားသည်။ **အနုမတာ** - ခွင့်ပြုအပ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၉-ခုနှစ်၌ **သနက္ခမာရေန** - သနက္ခမာရမည်သော။

ဗြာဟ္မဉာ - ဗြဟ္မာသည်ဟု သုဘာသိတာ၏ ကတ္တာပုဒ်ထည့်၍ ပေးရန် မေးဖူးသည်။

ဧဝံ - ဤသနက္ခမာရဗြဟ္မာအတူ။

ပဌမဘာဏာဝါရ ငြီးပါပြီ။

- အနုတ္တရာယ** - မိမိတို့ထက် အလွန်မရှိသော။
- ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ** - ဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်း၌။
- ဝတ္ထု** - ဆိုခြင်းငှာ။
- အရဟသိ ဝါ** - ထိုက်သလော။
- ဇာတိဝါဒေါ ဝါ** - ဇာတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စကားကိုလည်း။
- ဂေါတ္ထဝါဒေါ ဝါ** - အမျိုးအနွယ်ကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်သော စကားကိုလည်း။
- မာနဝါဒေါ ဝါ** - မာန်ကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်သော စကားကိုလည်း။
- ယတ္ထ** - အကြင်ဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်း၌။
- အာဝါဟော ဝါ** - သမီးပေးခြင်းသည်လည်း။
- ဝိဝါဟော ဝါ** - သမီးယူခြင်းသည်လည်း။
- အာဝါဟဝိဝါဟော ဝါ** - သမီးပေးခြင်း၊ သမီးယူခြင်းသည်လည်း။
- ဧတ္ထ** - ဤဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်း၌။

- ယေ ကေစိ - ခပ်သိမ်းသောသူတို့သည်။
- ဇာတိဝါဒဝိနိဗဒ္ဓါ ဝါ - ဇာတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောစကားနှင့် စပ်ကုန်သည်လည်း။
- ဇာတိဝါဒဝိနိဗဒ္ဓဉ္စ - ဇာတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောစကားနှင့် စပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။
- သန္တိကိရိယာ - မျက်မှောက်ပြုခြင်းသည်။
- ၂၇၉။ စရဏသ္မိ - စရဏအပေါင်း၌။
- ဉာဏဒဿနာယ - ဝိပဿနာဉာဏ်အလိုငှာ။
- စိတ္တံ - ပရိကံစိတ်ကို။
- အဘိနိဟရတိ - ရှေးရှုဆောင်၏။
- အဘိနိဗ္ဗာမေတိ - ရှေးရှုညွတ်စေ၏။
- ဣဒမ္ပိ သော ဝိဇ္ဇာပိ - ဤအရဟတ္တဖိုလ်နှင့် ယှဉ်သော ဝိဇ္ဇာသည်လည်း။
- ဣတ္ထတ္တယ - ဤ ၁၆-ပါးသော ကိစ္စအလိုငှာ။
- မဂ္ဂဘာဝနာကိစ္စံ - မဂ်ကိုပွားစေခြင်း ကိစ္စသည်။
- ဣဒမ္ပိ သော ဝိဇ္ဇာပိ - ဤပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်နှင့် ယှဉ်သော ဝိဇ္ဇာသည်လည်း။
- အယံ ဝိဇ္ဇာ - ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော ဝိဇ္ဇာအပေါင်းသည်။
- သာ ဝိဇ္ဇာ - ထိုသို့သင်မေးအပ်သော ဝိဇ္ဇာတည်း။
- ဝိဇ္ဇာသမ္ပန္နော ဣတိပိ - ဝိဇ္ဇာနှင့်ပြည့်စုံ၏ ဟူ၍လည်းကောင်း။

အဗ္ဗန္တ - ၄။ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ - ဤအရဟတ္တဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သောဝိဇ္ဇာ၏ပြည့်စုံခြင်းမှ လည်းကောင်း။ ဣမာယ စရဏသမ္ပဒါယစ - မှ လည်းကောင်း။ အညာ - တစ်ပါးသော။ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါယ - ထက်။ ဣမာယ စရဏသမ္ပဒါယ - ထက်။ ဥတ္တရိတရာဝါ - လွန်သည်လည်းဖြစ်ထသော။ ပဏီတတရာဝါ - ထူးသည်

လည်းဖြစ်ထသော။ **ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါ** - ဝိဇ္ဇာ၏ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း။
စရဏသမ္ပဒါစ - သည်လည်းကောင်း။ **နတ္ထိ** - ၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၆ - ၁၃၅၅ အညာ၊ ဥတ္တရိတရာနှစ်ပုဒ်တို့နှင့်လျော်စွာ
 စပ်၍အနက်ပေးရန် မေးဖူးသည်။ **ဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါယ**၊ **စရဏ**
သမ္ပဒါယတို့ကို **မှ** - ဟုအနက်ပေးလျှင် အညာ၌စပ်၍ **ထက်** - ဟု
 အနက်ပေးလျှင်မူ ဥတ္တရိတရာ၌ စပ်ပါ။

စတုအပါယမုခ

- ၂၈၀။ **အပါယ မုခါနိ** - ပျက်စီးခြင်းအကြောင်းတို့သည်။
- အနဘိသမ္ဘုဏမာနော** - ပြည့်စုံစေခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။
- ခါရိဝိဝံ** - ရသေ့မီးပွတ်၊ ရေကရား၊ အပ်၊ စာမရိ
 သားမြီးယပ် အစရှိသော ရသေ့တို့၏
 ပရိက္ခရာကို ဆောင်သော ထမ်းပိုးကို။
- ပဝတ္တဖလဘောဇနော** - အလိုလိုကြွေသော သစ်သီးအစာရှိသည်။
- အရညာယတနံ** - တောကြီးသို့။
- အဇ္ဈောဂါဟတိ** - ဝင်၏။
- သော သမဏော** - ထိုရသေ့ရဟန်းသည်။
- အညဒတ္တု** - စင်စစ်။
- ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဿဝ** - ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့်ပြည့်စုံသောသူ၏သာလျှင်။
- ပရိစာရကော** - အလုပ်အကျွေးသည်။
- သမ္ပဇ္ဇတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ** - ဖြစ်၏။
- ဣဒံ အပါယမုခံ** - ဤပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းသည်။
- ကုဒါလပိဋကံ** - ပေါက်တူး ခြင်းတောင်းကို။
- ကန္တမူလဖလဘောဇနော** - သစ်ဖု၊ သစ်မြစ်၊ သစ်သီးအစာ ရှိသည်။

^၁(တစ်နည်း) ဣဒံ-ဤအလိုလိုကြွေသော သစ်သီးကိုစားသော ရသေ့
 ရဟန်း၏အဖြစ်သည်။

- ဂါမသာမန္တံ ဝါ - ရွာ၏အနီး၌ လည်းကောင်း။
- အဂ္ဂာဂါရုံ - မီးတင်းကုတ်ကို။
- ပရိစရန္တော - လုပ်ကျွေးလျက်။
- ဣဒံ - ဤသို့မီးကို လုပ်ကျွေးသော ရသေ့ရဟန်း၏အဖြစ်သည်။
- စတုမဟာပထေ - ခရီးလမ်းကြောင်းတို့၏အဆုံး၌။
- စတုဒ္ဓါရုံ - လေးစုသော တံခါးဝရှိသော။
- အဂါရုံ - ရေအိုးရေစင်ကို။
- တံ - ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားကို။
- ယထာ သတ္တိ - သတ္တိအားလျော်စွာ။
- ယထာဗလံ - အစွမ်းအားလျော်စွာ။
- ဣမိနာ ပါနိယေန - ဤသောက်ရေဖြင့်။
- ပဋိပူဇေဿာမိ - ပူဇော်လုပ်ကျွေးအံ့။
- ဣတိ မနသိကတွာ - ဤသို့နှလုံးပြု၍။
- အစ္စတိ - နေ၏။

၂၈၁။ အမ္မဋ္ဌ - ဌ။ တံ - သည်။ အနုတ္တရာယ - သော။
 ဣမာယဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ - ၌။ သာစရိယကော - ဆရာနှင့်တကွ။
 သန္တိဿသိ အပိနု - ထင်၏လော။ ဣတိ - ဤသို့။ ဘဂဝါ - သည်။
 ပုစ္ဆတိ - ၏။ ဘောဂေါတမ - မ။ ဣဒံ သန္တိဿနံ - ဤသို့ထင်ခြင်း
 သည်။ နော ဟိ ဟောတိ - ဖြစ်။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၅-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

အမ္မဋ္ဌ -ဌ။ အနုတ္တရံ -သော။ ဣမဉ္ဇေဝ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒံ -
 ဤဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ အနဘိသမ္ဘုဏမာနော - ပြည့်စုံ
 စေခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ ခါရိဝိဝံ - ရသေ့မီးပွတ်, ရေကရား,

အပ်, စာမရိသားမြီးယပ် အစရှိသော ရသေ့တို့၏ပရိက္ခရာကို ဆောင်
 သော ထမ်းပိုးကို။ အာဒါယ -၍။ အရညဝနံ - ကြီးစွာသော တော
 အုပ်သို့။ ပဝတ္တပလဘောဇနော - အလိုလိုကြွေသောသစ်သီးလျှင်
 အစာရှိသည်။ ဘဝိဿာမိ -အံ့။ ဣတိမနသိကတွာ -၍။ သာစရိယ
 ကော - ဆရာပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားနှင့်တကွ။ အရွှောဂါဟသိ အပိ
 န -ဝင်ဖူးပါ၏လော။ ဣတိ -သို့။ ဘဂဝါ -သည်။ အဝေါစ - ၏။
 မှတ်ချက်။။ ၁၃၅၇-ခုနှစ်၌ အာစရိယော၏ နာမတ္ထ ပေါ်လွင်စေလျက်
 မေးဖူးသည်။

ဣဒံ အရွှောဂါဟဏံ - ဤသို့အလိုလိုကြွေသောသစ်သီးလျှင်
 အစာရှိသည်ဖြစ်အံ့ဟူ၍ ကြီးစွာသော
 တောအုပ်သို့ ဝင်ခြင်းသည်။

နော ဟိ ဘဝိ - မဖြစ်ဖူးချေ။

ဣဒံ အစ္စနံ - ဤသို့မီးကို လုပ်ကျွေး၍နေခြင်းသည်။

ယေ ယာနိ စ အပါယမုခါနိ -အကြင်ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်း
 တို့သည်။

တတော စ - ထိုလေးပါးကုန်သော ဝိဇ္ဇာစရဏ
 ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းတို့မှလည်း။

အဗ္ဗန္တ - ဋ္ဌ။ တေ - ၏။ အာစရိယေန - သော။ ပေါက္ခရ
 သာတိနာ -သော။ ဗြဟ္မဏေန -သည်။ သောဝါစာ - ဤမုဏ္ဍကာ၊
 သမဏကာ၊ ဣတ္တာ အစရှိသောစကားကို။ ဘာသိတာ ခေါ် ပန -
 ဆိုဖူးသလော။ မုဏ္ဍကာ - ဦးပြည်ဟူသည်တို့ကား။ ကေ စ -
 အဘယ်သူတို့နည်း။ သမဏကာ -ရဟန်းဟူသည်တို့ကား။ ကေ စ -
 နည်း။ ကေ စ -အဘယ်သူတို့သည်။ ဣတ္တာ -သူကြွယ်တို့နည်း။
 ကေ စ - သည်။ ကဏှာ - မည်းကုန်သတည်း။ ကေ စ - တို့သည်။
 ဗန္ဓုပါဒါပစ္စာ - ဗြဟ္မာ၏ခြေဖမိုးမှ ဖြစ်ကုန်သတည်း။ တေ ဝိဇ္ဇာနံ -

ဗေဒင်သုံးပုံကို သင်တတ်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏာနံ - ဇာ။ သာကတ္ထာ-
ဆွေးနွေးခြင်းသည်။ ကာ စ - အဘယ်နည်း။ ဣတိ - သို့။ ဘဂဝါ -
သည်။ အဝေါစ - ဇာ။
မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၄-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

အမ္မဋ္ဌ - ဣ။ အတ္တနာ - မိမိသည်။ အာပါယိကော အာပါယိကေနပိ -
ဝိဇ္ဇာစရဏ ပြည့်စုံခြင်း၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ရသေ့တို့၏
အကျင့်ကိုလည်း။ အပရိပူရမာနော အပရိပူရ မာနေန - မပြည့်စုံစေနိုင်
သည် ဖြစ်၍။ တေ - ဇာ။ အာစရိယဿ - သော။ ပေါက္ခရသာတိဿ -
သော။ ဗြာဟ္မဏဿ - ဇာ။ ဣဒံ အပရဒ္ဒ - ဤချွတ်ယွင်းခြင်းကို
လည်း။ တံ - သည်။ ပဿ - လော့။
မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၂-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ပုဗ္ဗကဏ္ဍသိဘာဝါနုယောဂ

- ၂၈၃။ ဒတ္တိကံ - ပေးအပ်သောစည်းစိမ်ကို။
- တဿ ဗြာဟ္မဏဿ - ထိုပေါက္ခရသာတိ ပုဏ္ဏားအား။
- တံ - ထိုစည်းစိမ်ကို။ (ကံထည့်)။
- သမ္ပုဗ္ဗိဘာဝမ္ပိ - မျက်မှောက်တူရူတည်သည်၏အဖြစ်
ကိုလည်း။
- အနေန - ဤပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားနှင့်။
- မန္တေတိ - စကားဆို၏။
- တိရောဒုဿန္တေန - တင်းတိမ်အရံခြားသည်ဖြစ်၍။
- ဓမ္မိကံ - အပြစ်မရှိသော။
- ပယာတံ - ရှေးရှုဆောင်၍ လှူအပ်သော။
- ဘိက္ခံ - ဆွမ်းကို။
- ပဋိဂ္ဂဏေယျ - ခံရာ၏။

- ကထံ ကေန ကာရဏေန-ကြောင့်။
- န ဒဒေယျ - မပေးသနည်း။
- ဣဒံ အပရဒ္ဓန္တ - ဤချွတ်ယွင်းခြင်းကိုလည်း။
- ၂၈၄။ ဟတ္ထဂိဝါယ ဝါ - ဆင်လည်ပင်း၌မူလည်း။
- အဿပိဋ္ဌေ ဝါ - မြင်းကျောက်ကုန်း၌မူလည်း။
- ရထူပတ္ထရေ ဝါ - ရထား၌ ခင်းအပ်သော ခင်းနီး၌မူလည်း။
- ဥဂ္ဂေဟိ ဝါ - ထင်ရှားကျော်စောကုန်သော အမတ်တို့နှင့် လည်းကောင်း။
- ရာဇညေဟိ ဝါ - အဘိသိက်မသွန်းကုန်သေးသော မင်းသား ငယ်တို့နှင့် လည်းကောင်း။
- ကိဉ္စိဒေဝ - တစ်စုံတစ်ခုသော။
- မန္တနံ - အတိုင်အပင်ကို။
- မန္တေယျ - တိုင်ပင်ရာ၏။
- သော - ထိုပသေနဒီကောသလမင်းကြီးသည်။
- တမှာ ပဒေသာ - ထိုတိုင်ပင်ရာအရပ်မှ။
- အထ - ထိုသို့ တည်သောအခါ၌။
- သုဒ္ဓေါ ဝါ - သူဆင်းရဲသည် လည်းကောင်း။
- သုဒ္ဓဒါသော ဝါ - သူဆင်းရဲကျွန်သည် လည်းကောင်း။
- သော - ထိုသူဆင်းရဲသည်။
- ရာဇောဏိတံ ဝါ - ပသေနဒီကောသလမင်း ဆိုတိုင်းကိုမူလည်း။
- ရာမေန္တနံ ဝါ - ပသေနဒီကောသလမင်းတိုင်ပင်တိုင်းကို မူလည်း။
- ဧတ္တာဝတာ - ထိုသို့ ပသေနဒီကောသလမင်းကိုယ်တိုင် တိုင်ပင်ကာမျှဖြင့်။
- သော - ထိုသူဆင်းရဲသည်။
- ရာမေတ္ထော ဝါ - မင်း၏ အမတ်သည် လည်းကောင်း။

- ဘဝေယျ အပိန - ဖြစ်ရာအံ့လော။
- ဣဒံ အယံ ရာဘောဝေါ - ဤမင်း၏အဖြစ်သည်။
- နော ဟိ ဟောတိ - မဖြစ်။

- မန္တဂံ - ဗေဒင်တို့ကို။
- ကတ္တာရော - ပြုတတ်ကုန်ထသော။
- ပဝတ္တာရော - ဖြစ်စေတတ်ကုန်ထသော။
- ပုဗ္ဗကာ - ရှေးဦးစွာဖြစ်ကုန်သော။
- ယေ ဣသယော - အကြင်ရသေ့တို့သည်။
- အဟောသု - ဖြစ်ကုန်ပြီ။ (တေကားနိပါတ်တည်း)
- ပေါရာဏံ - ရှေးကာလ၌ဖြစ်သော။
- ယေသံ ဣသိနံ - တို့၏။
- သန္တကံ - ဥစ္စာသည်။
- ယံ မန္တပဒံ - ကို။
- ယေဟိ ဣသိဟိ - တို့သည်။
- ဂိတံ - သရဇ္ဈာယ်အပ်၏။
- ပဝုတ္တံ - လေ့ကျက်အပ်၏။
- သမိဟိတံ - ပေါင်း၍ထားအပ်၏။
- တေဝိဇ္ဇာ - ဗေဒင်သုံးပုံကို သင်ကုန်သော။
- အနုပတိဘာဂံ - အတုကို။
- ဂါယန္တိ - သရဇ္ဈာယ်ကုန်၏။
- ဘာသန္တိ - ရွတ်ကုန်၏။
- ဘာသိတံ - ဟောတိုင်းကို။
- အနုဥပလက္ခဏံ ကတွာ - အမှတ်ပြု၍။
- ဘာသန္တိ - ဟောကုန်၏။
- ဝါစိတံ - သင်တိုင်းကို။

- ဝါစေန္တီ - သင်စေကုန်၏။
- တေ မန္တေ - ထိုရသေ့တို့သည် ပေါင်း၍ထားအပ်သော
ဗေဒင် တို့ကို။
- တာဝတာ - ထိုသို့ရသေ့တို့သည် ပေါင်း၍ထားအပ်သော
ဗေဒင်ကို သင်ကာမျှဖြင့်။
- ၂၈၆။ တေ ဣသယော - တို့သည်။ (ကတ္တားထည့်)
- သုနာတာ - ကောင်းစွာ ရေချိုးကုန်ပြီးသည်ဖြစ်၍။
- သုဝိလိတ္တာ - ကောင်းစွာ လိမ်းကျံအပ်ကုန်ပြီးသည်ဖြစ်၍။
- ကပ္ပိတကေသမသု - ကောင်းစွာ ပြုပြင်အပ်ပြီးသော ဆံမုတ်ဆိတ်
ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။
- အာမုက္က မဏိကုဏ္ဍလာဘရဏာ - ကောင်းစွာဆင်အပ်သော ပတ္တမြား
တန်ဆာ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။
- သြဒါတဝတ္ထဝသနာ - ဖြူစင်စွာသော အဝတ်ကို ဝတ်ကုန်သည်
ဖြစ်၍။
- သမပ္ပိတာ - ခြံရံကုန်သည်ဖြစ်၍။
- သမဂိဘူတာ - ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။
- ပရိစာရေသိ သေယျထာပိ - ခံစားသကဲ့သို့။
- စေံ ဝစနံ - ဤသို့သောစကားကို။
- သုတေ သုတံ - ကြားဖူး၏လော။
- တေဣသယော - တို့သည်။ (ကတ္တားထည့်)
- သုစိမံသုပသေစနံ - စင်ကြယ်သော ဟင်းမျိုးရည်တို့နှင့် ရောထ
သော။
- ဝိစိတကာဠကံ - ရွေး၍ ပစ်အပ်ပြီးသော ဆန်မည်းရှိထသော။
- အနေကသုပံ - အထူးထူးသော ဟင်းရှိထသော။
- အနေကဗျဉ္စနံ - အထူးထူးသော စားဖွယ်စားရာ ရှိထသော။
- သာလိနံ ဩဒနံ - သလေးထမင်းကို။
- ပရိဘုဉ္စသိ သေယျထာပိ - စားသကဲ့သို့။

တောဏ္ဍသယော-တို့သည်။(ကတ္တားထည့်) ဝေဠုနကနပဿာဟိ-
 ပုဆိုး၊ ဦးရစ်၊ခါးကြိုးတို့ဖြင့် ညွတ်သောနံပါးရှိကုန်သော။ နာရီဟိ -
 မိန်းမတို့ဖြင့်။ တွံ - သည်။ စတရဟိ - ဌ။ သာစရိယကော - တကွ။
 ပရိစာရေသိ သေယျထာပိ - ခံစားသကဲ့သို့။ ပရိစာရေန္တိ - ကုန်၏။
 စေံ လ္လဒံ ဝစနံ -ကို။ တေ တယာ -သည်။ သုတေ သုတံ - လော။
 လ္လတိ -ဤသို့။ ဘဂဝါ -သည်။ အဝေါစ -၏။ ဘော ဂေါတမ -
 မ။ လ္လဒံ ဝစနံ - ကို။ နော ဟိ သုတံ - မကြားစဖူး။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၃-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ကုတ္တဝါလေဟိ - ကောင်းစွာ ပြုပြင်အပ်သော မြီးရှိကုန်သော။
- ဝဠုဝါရထေဟိ - မြည်းဖြင့်ကသော ရထားတို့ဖြင့်။
- ဒီဃာဟိ - ရှည်စွာကုန်သော။
- ပတောဒလဋ္ဌိဟိ - ရထားနှင်တံတို့ဖြင့်။
- ဝါဟနေ - ယာဉ်တို့ကို။
- ဝိတုဒေန္တာ - နှင်ကုန်လျက်။
- ဝိပရိယာယသိ သေယျထာပိ-ထက်ဝန်းကျင်လည်သကဲ့သို့။
- ဝိပရိယာယန္တိ - ထိုမှဤမှ လည်ကုန်၏။
- ဥက္ကိဏ္ဏပရိခါသု - နက်စွာတူးအပ်ကုန်သော ကျုံးရှိကုန်ထသော။
- ဩက္ခိတ္တပလိယာသု - ကောင်းစွာစိုက်၍ ထားအပ်သော တံခါးတိုင် ရှိကုန်ထသော။
- နဂရူပကာရိကာသု - အဆောက်အအုံနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော မြို့တို့၌။
- ဒီဃာသိဝုဓေဟိ - ရှည်စွာသော သန်လျက်လက်နက်စွဲကုန်သော။
- ပုရိသေဟိ - အချင်းတို့ကို။
- ရက္ခာပေသိ သေယျထာပိ-စောင့်စေသကဲ့သို့။

အမ္ပဋ္ဌ - ၄။ ယဿ ဇနဿ - အကြင်သူအား။ မ္ပယံ - ငါ၌။

ကင်္ခါ ဝါ - ယုံမှားခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝိမတိ ဝါ - တွေးတောခြင်း
 သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ - ၎င်း၏။ သော နော - သည်။ မံ - ကို။
 ပညေန - ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆတု - မေးစေသတည်း။ အဟံ - သည်။ တဿ
 နေဿ - ၎င်း။ ဝိမတိ - ကို။ ဝေယျာကရဏေန - ပြဿနာကိုဖြေခြင်းဖြင့်။
 သောဓိဿာမိ - စင်စေအံ့။ ဣတိ - သို့။ ဘဂဝါ - သည်။ အဝေါစ - ၎င်း။
 အဗ္ဗဋ္ဌ - ဋ္ဌ။ ဣတိ ခေါ - လျှင်။ တံ - သည်။ သာစရိယော - တကွ။
 ဣသိ - သည်။ နေဝ အသိ - မဖြစ်။ ဣသိတ္ထာယ - ရသေ့အလို့ငှာ။
 ပဋိပန္နော - ကျင့်သည်။ န ပန အသိ - ဖြစ်။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၄-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ဒွေလက္ခဏာဒဿန

- ၂၈၇။ စင်္ခမံ - စကြို၌။
- အဗ္ဗုဋ္ဌာသိ - ထင်တော်မူ၏။
- အနုစင်္ခမမာနော - အစဉ်လိုက်၍ စကြိုသွားသည်ဖြစ်၍။
- ဒွတ္တိသမဟာပုရိသလက္ခဏာနိ - ၃၂-ပါးကုန်သော ယောက်ျားမြတ်
 တို့၏ လက္ခဏာတို့ကို။
- သမန္နေသိ - ရှာ၏။
- ဒွေ - နှစ်ပါးကုန်သော လက္ခဏာတို့ကို။
- ကောသောဟိတေ - အအိမ်ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းသော။
- ဝတ္ထဂုယေ စ - အဂါဇာတ်၌ လည်းကောင်း။
- ပဟူတဇိဝုတာယ စ - နူးညံ့သော, ရှည်သော, ပြန့်သော လျှာ၌
 လည်းကောင်း။
- ကင်္ခတိ - ယုံမှားရှိ၏။
- ဝိစိကိစ္ဆတိ - ပင်ပန်း၏။
- နာဓိမုစ္ဆတိ - မဆုံးဖြတ်နိုင်။
- န သမ္ပသီဒတိ - ဘုရား၌ စိတ်၏ကြည်ညိုခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်။

၂၈၈။ အထ ခေါ - ဌ။ ဘဂဝါ - သည်။ ယထာ - အကြင်
 သို့သော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းဖြင့်။ အဗ္ဗဋ္ဌော - သော။ အယံ မာဏ
 ဝေါ - သည်။ ဘဂဝတော - ၏။ ကောသောဟိတံ - အအိမ်ဖြင့်ဖုံး
 လွှမ်းအပ်သော။ ဝတ္ထဂုယံ - အင်္ဂါဇာတ်တော်ကို။ အဒ္ဒသ - မြင်၏။
 တထာဂူပံ - ထိုသို့ မြင်ခြင်းအား လျှောက်ပတ်သော။ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ -
 တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို။ အဘိသင်္ခါတိ - ဖန်ဆင်းတော်မူ၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၃-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ဇိဝံ - လျှာတော်ကို။
- နိန္ဒာမေတ္တာ - ထွက်၍။
- ဥဘောပိ - နှစ်ဘက်စုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။
- ကဏ္ဍသောတာနိ - နားတွင်းတော်တို့ကို။
- အနုမသိ - သုံးသပ်တော်မူ၏။
- ပဋမသိ - အဖန်တလဲလဲ သုံးသပ်တော်မူ၏။
- နာသိကသောတာနိ - နှာခေါင်းတွင်းတို့ကို။
- နုလာဋမဏ္ဍလမ္ဘိ - နဖူးပြင်ကိုလည်း။
- ဆာဒေသိ - ဖုံးလွှမ်း၏။
- အပရိပုဏ္ဏေဟိ - အလုံးစုံမပြည့်စုံကုန်သော။
- ယဿ ဂမနဿ - အကြင်သွားခြင်း၏။
- တံ ဂမနံ - ထိုသွားခြင်းကို။
- ကရောဟိ - လော့။

၂၈၉။ ဗြာဟ္မဏဂဏေန - ပုဏ္ဏားအပေါင်းနှင့်။
 သကေ - မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။
 ပဋိမာနေနေန္တော - မျှော်လျက်။
 တထာသန္တံ ယေဝ - ထိုသို့ကျော်စောတိုင်းသော ဂုဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍လျှင်။

- သဒ္ဒေါ - ကျော်စောခြင်းသည်။
- အဗ္ဗဂ္ဂတော - နံ့၍တက်သလော။
- အညထာ - ကျော်စောတိုင်းသော ဂုဏ်မရှိသည်ဖြစ်၍။
- နော အဗ္ဗဂ္ဂတော - နံ့၍မတက်သလော။
- တာဒိသော - ထိုသို့ကျော်စောတိုင်းသော သဘောရှိသည်။
- အညာဒိသော - ကျော်စောသည်မှတစ်ပါးသော သဘောရှိသည်။
- အဟု ပန - ဖြစ်သလော။
- ကထံ ကေန ကာရဏေန - အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။
- တံ သဗ္ဗံ - ထိုအလုံးစုံသော စကားပြောဟောခြင်းကို။

- ၂၉၁။ အဗ္ဗဋ္ဌေန - သံညံ။ (ကတ္တားထည့်)
- ဧဝံ ဝုတ္တေ - ဤသို့ မိမိမြင်တိုင်းသောအကြောင်းကို ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။
- အရေ - အချင်းအမွဉ္ဇ။
- ပဏ္ဍိတကာ - ပညာရှိသည်တို့၏အဖြစ်တို့သည်။
- အဟော ဝတ - စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိစွတုကား။
- ဗဟုသုတကာ - များသောသင်ကြားခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်တို့သည်။
- တေဝိဇ္ဇကာ - ဗေဒင်သုံးပုံကို ဆောင်သည်၏အဖြစ်တို့သည်။
- ဝေဂူပေန ဝေဂူပေ - ဤသို့သဘောရှိသော။
- အတ္ထစရဏေန - သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို ကျင့်တတ်သော။
- ပုဂ္ဂလေ - ဌ်။
- အပရာဓေတေ - ပြစ်မှားခြင်းကို ပြုအပ်သည်။
- သတိ - သော်။ (ပါဌသေသ)
- ပုရိသော - ပြစ်မှားသောယောက်ျားသည်။
- ဘောဒါ - ပျက်သည်မှာ။
- ပရံမရဏာ - စုတိစိတ်၏အဆုံး၌။

- အပါယ် - ချမ်းသာခြင်းမရှိသော။
- ဒုဂ္ဂတိ - မကောင်းသောအလားဖြစ်ထသော။
- ဝိနိပါတံ - စည်းစိမ်ချမ်းသာမှ ချို့ထသော။
- နိရယံ - ငရဲသို့။
- ဥပပဇ္ဇေယျကိရံ - ရောက်ရာ၏။
- ဧဝံ ဣမိနာ ဝစနေန - ဤမုဏ္ဍကာ၊ သမဏကာ၊ ဣဗ္ဗာ အစရှိသောအားဖြင့်။
- အာသဇ္ဇ အာသဇ္ဇ - ချုပ်ချယ်၍ ချုပ်ချယ်၍။
- ယဒေဝ ဝစနံ - အကြင်စကားကိုလျှင်။
- ဧဝံ - ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။
- ဥပနေယျ ဥပနေယျ - အကြောင်း ဥဒါဟရုဏ် ဆောင်၍ ဆောင်၍
- ပဒသာယေဝ - ခြေဖြင့်သာလျှင်။
- ပဝတ္တေသိ - ကျောက်၏။
- တာဝဒေဝ - ထိုသို့အမ္ပဋ္ဌစကားကို ကြားသောခဏ၌လျှင်။

ပေါက္ခရာသာတိ ဗုဒ္ဓုပုသကံမန

- ၂၉၂။ အတိဝိကာလော ခေါ - အလွန်မိုးချုပ်ပြီ။
- သကေ နိဝေသနေ - မိမိအိမ်၌။
- ပဋိယာဒါပေတွာ - စီရင်စေ၍။
- ဥက္ကာသု - မီးရှူးတို့ကို။
- ဓာရိယမာနာသု - ထွန်းကုန်လျက်။
- ၂၉၃။ အာဂမာ န ခေါ - ရောက်လာ၏လော။
- ယာဝတကော - အကြင်မျှလောက်သော။
- ဒေါသံ - ပြစ်မှားခြင်းကို။ (ကံထည့်)
- ခမတု - သည်းခံတော်မူပါလော့။
- သုခိ - ချမ်းသာသော ကိုယ်စိတ်ရှိသည်။

၂၉၅။ အထခေါ - ဌ။ ဘဂဝါ - သည်။ ယထာ ယေန
 အဘိသင်္ခါရေန - အကြင်သို့သော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းဖြင့်။ ပေါက္ခရာ
 သာတိ - သော။ ဗြာဟ္မဏော - သည်။ ဘဂဝတော - ဧ။ ကောသော
 ဟိတံ - အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော။ ဝတ္ထုဂုယံ - အင်္ဂါဇာတ်ကို။
 အဒ္ဓသ - ဧ။ တထာရူပံ - ထိုသို့သဘောရှိ။ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ - တန်ခိုး
 ဖန်ဆင်းခြင်းကို။ အဘိသင်္ခတိ - ဖန်ဆင်းတော်မူ၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၅-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ၂၉၆။ အဓိဝါသေတု - သည်းခံစေချင်၏။
- ၂၉၇။ ကာလံ - ဆွမ်းစားအံ့သောအခါကို။
- နိဝါသေတွာ - သင်္ကန်းကို လျှောက်ပတ်စွာဝတ်၍။
- သဟတ္တာ - မိမိလက်ဖြင့်။
- သန္တပေသိ - ရောင့်ရဲစေ၏။
- သမ္ပဝါရေသိ - တန်ပြီဟူ၍ မြစ်စေ၏။
- ဘုတ္တာပိ - ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးသော။
- ဩနိတပတ္တပါဏိ - သပိတ်တော်မှ ပယ်အပ်ပြီးသော လက်ရှိ
 သည်ကို။
- သလ္လက္ခေတွာ - မှတ်၍။
- အညတရံ - အမှတ်မရှိသော။ (ဝါ) မထင်ရှားသော။
- နိစံ - နိမ့်သော။

- ၂၉၈။ အနုပုဗ္ဗိံ ကထံ - အစဉ်ဖြစ်သော တရားကို။
- ဣဒံ သာ အနုပုဗ္ဗိံကထာ - ထိုအစဉ်ဖြစ်သော တရားစကား
 ဟူသည်ကား။
- ဒါနံကထံ - အလှူစကားလည်းကောင်း။
- သဂ္ဂကထံ - နတ်ရွာစကား လည်းကောင်း။

- ကာမာနံ - ကာမဂုဏ်တို့၏။
- အာဒိနဝံ - အပြစ်လည်းကောင်း။
- ဩကာရံ - အယုတ်လည်းကောင်း။
- သံကီလေသံ - ညစ်ညူးခြင်း လည်းကောင်း။
- နေက္ခမ္မေ - ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်ခြင်း၌။
- အာနိသံသံ - အကျိုးလည်းကောင်း။
- ဣတိ အယံ - ဤသည်သာလျှင်တည်း။ (ထည့်)
- ဣမံ အနုပုဗ္ဗိကထံ - ဤအစဉ်စကားကို။ (ထည့်)
- ပကာသေတိ - ဟောတော်မူ၏။
- ကလ္လစိတ္တံ - ခံ့သော စိတ်ရှိသည်ကို။
- မုဒုစိတ္တံ - နူးညံ့သော စိတ်ရှိသည်ကို။
- ဝိနိဝရဏစိတ္တံ - နိဝရဏမှ ကင်းသော စိတ်ရှိသည်ကို။
- ဥဒကစိတ္တံ - ရွှင်သောစိတ်ရှိသည်ကို။
- ပသန္တစိတ္တံ - ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိသည်ကို။
- အညာသိ - သိတော်မူ၏။
- အထ - ထိုသို့သိသောအခါ၌။
- သာမုက္ကံသိကာ - မိမိသည် ထုတ်၍ပြုအပ်သော။
- ယာ ဓမ္မဒေသနာ - အကြင်တရားဒေသနာသည်။
- ပကာသေသိ - ထင်ရှားပြတော်မူ၏။
- သုဒ္ဓံ - ဖြူစင်စွာသော။
- အပဂတကာဠကံ - ကင်းသော အညစ်အကြေးရှိသော။
- ဝတ္ထံ - အဝတ်သည်။
- သမ္မဒေဝ - ကောင်းစွာလျှင်။
- ရဇနံ - ဆိုးရည်ကို။
- ပဋိဂ္ဂဏေယျ သေယျထာပိ - ယူသကဲ့သို့။

ဝေမေဝ -လျှင်။ **ပေါက္ခရာသာတိဿ** -သော။ **ဗြဟ္မဏဿ** -
 အား။ **တသ္မိံ ယေဝ အာသနေ** - ထိုတရားနာသော နေရာ၌လျှင်။
ဝိရဇံ -ကိလေသာတည်းဟူသောမြူစင်ထသော။ **ဝိတမလံ** - ကိလေ
 သာတည်းဟူသော အညစ်အကြေးကင်းထသော။ **ဓမ္မစက္ခု** - သောတာ
 ပတ္တိမဂ်ဉာဏ်သည်။ **ဥဒပါဒိ** - ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ **ကိံ ဥဒပါဒိ** - နည်း
 ဟူမူကား။ **ယံ ကိဉ္စိ** - အလုံးစုံသောဝဋ်တရားသည်။ **သမုဒယံဓမ္မံ** -
 ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ **တံ သမ္ပံ** - ထိုအလုံးစုံသော ဖြစ်ခြင်းသဘော
 ရှိသော ဝဋ်တရားသည်။ **နိရောဓဓမ္မံ** - ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏။
ဣတိ - သို့။ **ဓမ္မစက္ခု** - သည်။ **ဥဒပါဒိ** - ပြီ။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၉-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ပေါက္ခရာသာတိဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာ

- ၂၉၉။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော** - မြင်အပ်ပြီးသောသစ္စာလေးပါး တရားရှိသည် ဖြစ်၍။
- ပတ္တဓမ္မော** - ရောက်အပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါးတရားရှိသည် ဖြစ်၍။
- ဝိဒိတဓမ္မော** - မဖောက်မပြန် သိအပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါး တရားရှိသည် ဖြစ်၍။
- ပရိယောဂါဠဓမ္မော** - ဉာဏ်ဖြင့် သက်အပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါး တရားရှိသည်ဖြစ်၍။
- တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော** - ပယ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာ ရှိသည်ဖြစ်၍။
- ဝိဂတကထံကထော** - ဤသို့ဖြစ်သလော၊ ဤသို့ဖြစ်သလောဟု ယုံမှားတွေ့တောခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍။
- ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော** - ယုံမှားခြင်းကင်းသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည် ဖြစ်၍။
- အပရပ္ပစ္စယော** - ဘုရားမှတစ်ပါးသောသူ၌ ယုံကြည်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍။

- သပုတ္တော - သားနှင့်တကွ။
- သဘရိယော - မယားနှင့်တကွ။
- သပရိသော - ပရိသတ်နှင့်တကွ။
- သာမဇ္ဈော - အမှတ်နှင့်တကွ။
- သရဏံ သရဏံ ဣတိ - ဆင်းရဲကို ဖျောက်ပေတတ်၊ ချမ်းသာကို ဆောင်ပေတတ်၏ ဟူ၍။
- ဂစ္ဆာမိ ဘဇာမိ - မှီဝဲဆည်းကပ်၏။
- (တစ်နည်း) ဂစ္ဆာမိ ဗုဇ္ဈာမိ - သိ၏။
- အဇ္ဇတံ - ယနေ့အဖြစ်ကို။
- ပါဏုပေတံ - အသက်နှင့် ပြည့်စုံသောကာလပတ်လုံး။
- သရဏံ - ကိုးကွယ်ခြင်းသို့။
- ဥပါသကံ - သီတင်းသည်ဟူ၍။
- တတ္ထ - ထိုပေါက္ခရာသာတိအမျိုး၌။
- ယေ တေ မာဏဝကာ ဝါ - အကြင်လုလင်ပျို ယောက်ျားတို့သည် လည်းကောင်း။
- ယာ သာ မာဏိကာ ဝါ - အကြင်လုလင်ပျို မိန်းမတို့သည် လည်းကောင်း။
- အဘိဝါဒေဿန္တိ - ရိုသေစွာ ရှိခိုးကုန်လတံ့။
- ပစ္စုဒ္ဓိဿန္တိ - ခရီးဦးကြိုဆိုကုန်လတံ့။
- ပသာဒေဿန္တိ - ကြည်ညိုစေကုန်လတံ့။
- တံ အဘိဝါဒနာဒိကမ္မံ - ထိုသို့ရိုသေစွာရှိခိုးခြင်း အစရှိသော အမှုသည်။
- ဒီဃရတ္တံ - ရှည်စွာသောညဉ့်ပတ်လုံး။
- ဟိတာယ ဟိတံ ကာတံ - စီးပွားကို ပြုခြင်းငှာ။
- သုခါယ သုခံ ကာတံ - ချမ်းသာခြင်းကို ပြုခြင်းငှာ။

အဗ္ဗုဒ္ဓသုတ်အပ္ပဋိ ပြီးပါပြီ။

၇-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ

စမ္ပေယျကဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ

- ၃၀၀။ အင်္ဂေသု - အင်္ဂတိုင်းတို့၌။
- စမ္မာယံ - စမ္မာမြို့၌။
- တတြ - ထိုအရပ်၌။
- ဂဂ္ဂရာယ - ဂဂ္ဂရာမိဖုရားသည် ပြုအပ်သော။
- ပေါက္ခရဏိယာ - လေးထောင့်ကန်၏။

တေန ခေါ ပန သမယေန - ၌။ သောဏဒဏ္ဍော - အမည်ရှိသော။ ဗြာဟ္မဏော - သည်။ သတ္တုဿဒံ - များသောလူမျိုး၊ များသောဆင်ရတနာ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြည့်ထသော။ သတိဏကဏ္ဍောဒကံ - များသောမြက်၊ ထင်း၊ ရေ ရှိထသော။ သဗ္ဗေ - များစွာသော ဥစ္စာစပါးရှိထသော။ ရာဇောဂ္ဂံ - မင်းမှရအပ်သော စည်းစိမ် ဖြစ်ထသော။ (တစ်နည်း) ရာဇောဂ္ဂံ - မင်းကဲ့သို့ဖြစ်၍ ခံစားအပ်ထသော။ မာဂဓေန - မာဂတိုင်းကို အစိုးရထသော။ သေနိယေန - များသော စစ်သည် ရှိထသော။ ဗိမ္ဗိသာရေန - ဗိမ္ဗိသာရ အမည်ရှိသော။ ရညာ - မင်းသည်။ ဒိန္နံ - ပေးအပ်သော။ ရာဇဒါယံ - မင်းပေးဥစ္စာ ဖြစ်ထသော။ ဗြာဟ္မဒေယျံ - မြတ်သောပေးခြင်းဖြင့် ပေးအပ်ထသော။ စမ္ပံ စမ္ပေ - စမ္မာမြို့၌။ အဇ္ဈာဝသတိ - စိုးအုပ်၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၁၈-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ၃၀၁။ စမ္ပေယျကာ - စမ္မာမြို့၌ နေကုန်သော။
- သဃံသဃီ - ထိုထိုသောအရပ်မှ ပေါင်းအပ်သော အပေါင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။

- ဂဏီဘူတာ - များသော အရေအတွက်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။
- ဂဂ္ဂရာ - ဂဂ္ဂရာအမည်ရှိသော မိဖုရားသည် ပြုအပ်သော။
- ၃၀၂။ ဥပရိပါသာဒေ - အထက်ပြာသာဒ်၌။
- ဒိဝါသေယျံ - နေအိပ်ခြင်းသို့။
- ဥပသင်္ကမန္တေ - ကပ်ကုန်သည်တို့ကို။
- အနုပ္ပတ္တာ - အစဉ်ရောက်သည်ဖြစ်၍။
- အာဂမေန္တံ - နေကုန်ဦးလော့။

သေဝဏာဒဏ္ဍဂုဏကထာ

၃၃၀။ နာနာဝေရဇ္ဇကာနံ - အထူးထူးအပြားပြားရှိကုန်သော ကာသိတိုင်း၊ ကောသလတိုင်းအစရှိသည်တို့၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏာနံ - တို့၏။ ပဉ္စမတ္တာနိ ဗြာဟ္မဏသတာနိ - ငါးရာ အတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည်။ စမ္မာယံ - စမ္မာပြည်၌။ ဧကနစိ ဒေဝ - တစ်စုံတစ်ခုလျှင်ဖြစ်သော။ ကရဏီယေန - ကိစ္စကြောင့်။ ပဋိဝသန္တိ - နေကုန်၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၁၆-ခု၊ ၁၃၂၃-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- သစ္စံ ကိရ - မှန်ပေသလော။
- မာ ဥပသင်္ကမိ - မကပ်လင့်။
- ယသော - အခြံအရံသည်။
- ဟာယီဿတိ - ယုတ်လတ်။
- အဘိဝနိဿတိ - ပွားလတ်။
- ယမ္ဗိ ယာဟိဿတိ - အကြင်ကြောင့်ယုတ်လတ်။
- ယမ္ဗိ အဘိဝနိဿတိ - အကြင်ကြောင့်ပွားလတ္တံ့။
- ဣမိနာ အင်္ဂေနပိ - ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း။

- မာတိတော စ - အမိအဖို့မှ လည်းကောင်း။
- ပိတိတော စ - အဘအဖို့မှ လည်းကောင်း။
- ဥဘတော - နှစ်ပါးစုံသောအဖို့မှ။
- သုဇာတော - ကောင်းစွာဖြစ်၏။
- ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ - ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက်တိုင်အောင်။
- သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော - စင်သောအမိဝမ်းရှိ၏။
- ဇာတိဝါဒေန - အမျိုးကိုအကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သောစကားဖြင့်။
- အက္ခိတ္တော - မပယ်အပ်။
- အနုပက္ကုဋ္ဌော - မကဲ့ရဲ့အပ်။
- အဇော - ကြွယ်ဝ၏။
- မဟဒ္ဒနော - များသောဥစ္စာနှင့် ပြည့်စုံ၏။
- မဟာဘောဂေါ - များသောအသုံးအဆောင်ရှိ၏။
- အဘိရူပေါ - အလွန်အဆင်းလှ၏။
- ဒဿနိယော - ရှုဖွယ်ရှိ၏။
- ပါသာဒိကော - ကြည်ညိုဖွယ်ရှိ၏။
- ပရမာယ - အလွန်မြတ်သော။
- ဝဏ္ဏပါကုရတာယ - အဆင်းကောင်းသည်၏ အဖြစ်နှင့်။
- ဗြဟ္မဝဏ္ဏီ - မြတ်သော ရွှေစင်အဆင်းနှင့် တူသောအဆင်း ရှိ၏။
- ဗြဟ္မဝဏ္ဏသီ - ဗြဟ္မာမင်း၏ ကိုယ်နှင့်တူသော ကိုယ်ရှိ၏။
- အခုဒ္ဒါဝကာသော - မငယ်သောအရာရှိ၏။
- ဝုဒ္ဓသီလီ - ပွားပြီးသောသီလရှိ၏။
- ကလျာဏဝါစော - ကောင်းသော အက္ခရာပုဒ်မျှည်းနှင့် ပြည့်စုံသော စကားရှိ၏။
- ကလျာဏဝါက္ကရဏော - သာယာပြေပြစ်သော စကားရှိ၏။

- ပါရိယာ - ပြည်ကြီးသားတို့၏ အဆိုအမိန့်ဖြစ်သော။
- ဝိဿဋ္ဌာယ - သန့်ရှင်းစွာထသော။
- အနေလဂဠာယ - လျှာရည် မယိုထသော။
- အတ္ထဿ - အနက်ကို။
- ဝိညာပနိယာ - သိစေခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ထသော။
- ဗဟုနံ - များစွာကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့၏။
- အာစရိယပါစရိယော - ဆရာ, ဆရာ၏ဆရာတည်း။
- တိဏိ မာဏဝကသတာနိ - သုံးရာသော လုလင်တို့ကို။
- မန္တေ - ပေဒင်တို့ကို။
- နာနာဒိသာ - အထူးထူးသော အရပ်၌ နေကုန်သော။
- နာနာဇနပဒါ - အထူးထူးသော ဇနပုဒ်မှ။
- မန္တတ္ထိကာ - ပေဒင်ကို အလိုရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။
- အဓိယိတုကာမာ - သင်ခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။
- ဇိတ္တော - အိုမင်းပြီ။
- ဝုဒ္ဓေါ - ကြီးသော အရွယ်သို့ရောက်ပြီ။
- မဟာလူကော - ဇာတ်အားဖြင့်လည်း ကြီးပြီ။
- အဒ္ဓဂတော - ရှည်သောအခွန်သို့ ရောက်ပြီ။
- ဝယောအနုပုတ္တော - ပစ္ဆိမအရွယ်သို့ ရောက်ပြီ။
- တရုဏောစေဝ - ငယ်လည်းငယ်စွာသေး၏။
- တရုဏပဗ္ဗဇိတော - ငယ်သော ရဟန်းပြုခြင်းလည်း ရှိ၏။
- သက္ကတော - အရိုအသေပြုအပ်၏။
- ဂရုကတော - အလေးအမြတ်ပြုအပ်၏။
- မာနိတော - မြတ်နိုးအပ်၏။
- ပူဇိတော - ပူဇော်အပ်၏။
- အပစိတော - ဆည်းကပ်အပ်၏။

ဗုဒ္ဓဂုဏ်ကဏ္ဍ

- ဘော - အရှင်ပုဏ္ဏားတို့။
- တေနဟိ - ငါတို့ကံတွန်း၏။
- မမပိ - ၎င်းလည်း။
- ဝစနံ - ကို။ (သမ္မန္တိထည့်)
- သုဏာထ - ကုန်လော့။
- တံ ကာရဏံ - ကို။
- အဟံ - သည်။
- ဝေါ - အား။
- ပကာသယိသာမိ - ထင်စွာပြုအံ့။ (ပါဌသေသ ၄-ပုဒ်ထည့်)
- ဉာတိသံဃံ - အဆွေအမျိုးအပေါင်းကို။
- ဩဟာယ - စွန့်၍။
- ပဗ္ဗဇိတော ခလု - ရဟန်းပြုစေသတတ်။
- ပဟုတံ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ - များစွာသော ရွှေငွေကို။
- ဘူမိဂတဉ္စ - မြေ၌မြုပ်၍ထားသောဥစ္စာကိုလည်းကောင်း။
- ဝေဟာသဋ္ဌဉ္စ - ဟင်းလင်းသောအရပ်၌ထားသော ဥစ္စာကိုလည်းကောင်း။
- ဒဟရောဝ - ငယ်သေးသည်သာလျှင်။
- ယုဝါ ဧဝ - လှလင်ပျိုသည်သာလျှင်။
- သုသု ဧဝ - အလွန်နုသေးသည်သာလျှင်။
- ကာဠုကေသော ဧဝ - နက်သောဆံရှိသည်သာလျှင်။
- ဘဒြေန - ကောင်းသော။
- ယောဗ္ဗနေန - အရွယ်နှင့်။

ဘော - တို့။ ဂေါတမော - သော။ သမဏော - သည်။ အသု
 မုခါနံ - ယိုသောမျက်ရည်ရှိကုန်သော။ မာတာပိတုနံ - တို့၏။ အကာ
 မကာနံ - ရဟန်းပြုခြင်းငှာ အလိုမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ရုဒန္တာနံ - ငိုကြွေး
 ကုန်စဉ်။ ကေသမသယံ - ကို။ ဩဟာရေတွာ - ၍။ ကာသာ ယာနိ -
 ဖန်ရည်စွန်းကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ - အဝတ်တို့ကို။ အတ္ထာ ဒေတွာ - ဝတ်၍။
 မုတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၁-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ပရမာယ - မြတ်စွာသော။ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ - အဆင်း၏
 ကောင်းသည်၏အဖြစ်နှင့်။ သမန္နာဂတော ခလု - တတ်။
 မုတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၂-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

အရိယသီလီ ခလု - မြတ်သော သီလရှိသတတ်။
 ကုသလသီလီ ခလု - ကုသိုလ်ဖြစ်သော သီလရှိသတတ်။
 ကလျာဏဝါစော ခလု - ပုဒ်အက္ခရာနှင့် ပြည့်စုံသော စကား
 ရှိသတတ်။

ကလျာဏဝါက္ကရဏော ခလု - သာယာပြေပြစ်သော စကား
 ရှိသတတ်။

ခီဏကာမရာဂေါ ခလု - ကုန်ပြီးသော ကာမရာဂရှိသတတ်။
 ဝိဂတစာပလ္လော ခလု - ကိုယ်ကိုတန်ဆာဆင်ခြင်းတည်း
 ဟူသော လျှပ်ပေါ်ခြင်းမှကင်းသတတ်။

ကမ္မဝါဒီ ခလု - ကံသာဟု ယူလေ့ရှိသတတ်။
 ကိရိယဝါဒီ ခလု - ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုအပ်၏ဟု
 ယူလေ့ ရှိသတတ်။

ဗြဟ္မညာယ - မြတ်သော အလိုက္ကစ္ဆာရှိသော။

ပဇာယ - သာရိပုတ္တရာ၊ မောဂ္ဂလာန်၊ မဟာ
 ကဿပ အစရှိသော ပရိသတ်နှင့်။

- အပါပပုရေက္ခာရော ခလု - ကောကုတ္တရာတရားကို ရှေ့ရှုသည်ကို ပြုကျင့်သတတ်။
- အသမ္ဘိန္ဒုခတ္တိယကုလာ - မပျက်သောမင်းမျိုးမှ။
- တိရောရဋ္ဌာ - တိုင်းတစ်ပါးမှ။
- တိရောဇနပဒါ - ဇနပုဒ်တစ်ပါးမှ။
- အနေကာနိ - များစွာကုန်သော။
- ဒေဝတာသဟဿာနိ - နတ်တစ်ထောင်တို့သည်။
- ပါဏေဟိ - အသက်တို့ဖြင့်။

ဂေါတမော - သော။ သမဏော - သည်။ ဧဟိသ္မာဂတဝါဒီ - လာသည်ကောင်းပါ၏ဟု ဆိုတတ်၏။ သုခိလော - နူးညံ့သိမ်မွေ့သော စကားရှိ၏။ သမ္မောဒကော - ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောဟောတတ်၏။ အဗ္ဘာကုဋိကော - အမှောင်တကြုတ်ကြုတ် မပြုတတ်။ ဥတ္တာနမုခေါ - ရွှင်သောမျက်နှာရှိ၏။ ပုဗ္ဗဘာသီ - ပြီးခြင်းရှေ့ရှိသော စကားကို ဆိုတတ်၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၁၉-ခု, ၂၉-ခု, ၄၆-ခု, ၅၄-ခုနှစ်များ၌ မေးဖူးသည်။

- ပရိသာနံ - ပရိသတ်တို့သည်။
- သက္ကတော ခလု - အရိုအသေပြုအပ်သတတ်။
- အပစ်တော ခလု - ဆည်းကပ်ခြင်းကို ပြုအပ်သတတ်။
- အဘိပ္ပသန္ဓော ခလု - အလွန်ကြည်ညိုကုန်သတတ်။
- အမနုဿာ - ဘီလူးတို့သည်။
- န ဝိဟေဋ္ဌန္တိ ခလု - မညှဉ်းဆဲကုန်သတတ်။
- သဃီ - အပေါင်းသံဃာနှင့် ပြည့်စုံ၏။
- ဂဏိ - ဂိုဏ်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။
- ဂဏာစရိယော - ဂိုဏ်းဆရာလည်း ဖြစ်၏။

- ပုထု - များစွာကုန်သော။
- တိတ္ထကရာနံ - အယူကိုပြုတတ်ကုန်သော သူတို့ထက်။
- အဂ္ဂံ အဂ္ဂေါ ဣတိ - မြတ်၏ ဟူ၍။
- အက္ခာယတိ - ဆိုအပ်၏။
- ယထာ ဝါ တထာ ဝါ - ဟူးဟူးငြားငြားသော အဝတ်မဝတ်ခြင်း အစရှိသော အကြောင်းဖြင့်။
- သမုဒါဂစ္ဆတိ ယထာ - ပါးသကဲ့သို့။
- န ဟိ သမုဒါဂတော - မပါး။
- သာမဇ္ဈော - အမတ်တို့နှင့်တကွ။
- အတိထိနော - အသစ်ရောက်လာသော ဧည့်သည် တို့သည်။
- အတိထိ - အသစ်ရောက်လာသော ဧည့်သည်ကို။
- ဇ္ဈေကေ - ဤမျှလောက်ကုန်သော။
- ဝဇ္ဈော - ဂုဏ်တို့ကို။
- ပရိယာပုဏာမိ - သိ၏။
- ဇ္ဈေကဝဇ္ဈော - ဤမျှလောက်ဂုဏ်ရှိသည်။
- အပရိမာဏဝဇ္ဈော - အတိုင်းမသိသော ဂုဏ်ရှိ၏။

- ၃၀၅။ ယထာ ယေန ကာရဏေန - ဖြင့်။
- ဘာသတိ - ချီးမွမ်း၏။
- ယောနေသတေပိ - ယူနောတစ်ရာသော အရပ်၌လည်း။
- ဝေပိ - ဤသို့ ယူနောတစ်ရာသောအရပ်၌ နေတော်မူသည်ရှိသော်။
- ပုဏ္ဏောသေနာပိ - ရိက္ခာထုပ်ကို ယူ၍လည်း။
- အလမေဝ - လျှောက်ပတ်သည်သာလျှင်တည်း။

သောဏဒဏ္ဍပရိပိတက္က

၃၀၆။ တိရောဓနသဏ္ဍဂတဿ - တောအုပ်၏အတွင်းသို့

ရောက်ထသော။

တတြ - ထိုသို့မေးသောအခါ၌။

သေ သော ပညော - ဤပြဿနာကို။

န ခေါ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော - မမေးအပ်။

ဝေ နာမ - ဤသို့မူကား။

တေန - ထိုသို့ဆိုသောကြောင့်။

ပရိဘဝေယျ - နိပ်စက်ရာ၏။

အဗျတ္တော - မလိမ္မာ။

ယောနိသော - အသင့်အားဖြင့်။

ယထာ ယေန ကာရဏေန - ကြောင့်။

ဘောဂါပိ - စည်းစိမ်တို့သည်လည်း။

ဟာယေယျံ - ယုတ်ကုန်ရာ၏။

ဘောဂါ စ - စည်းစိမ်တို့ကိုလည်း။

လဒ္ဓါ ခေါ ပန - ရအပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။

တဿ - ထိုအရှင်ဂေါတမ၏။

ပဉ္စဿ - ပြဿနာကို။

ဝေယျာကရဏေန - ပြေသဖြင့်။

န အာရာဓေယျံ - မနှစ်သက်စေနိုင်ရာ။

တတြ - ထိုသို့ မနှစ်သက်စေနိုင်သည်ရှိသော်။

သမိပဂတော - အနီးသို့ရောက်လာသည်။

အဒိသ္မာဝ - မဖူးမြင်မူ၍သာလျှင်။

နိဝတ္တေယျံ - ပြန်စေအံ့။

တေန - ထိုသို့ပြန်သောကြောင့်။

မာနထဒ္ဓေါ - မာန်ခက်ထန်၏။

ဗြာဟ္မဏပညတ္တိ

- နော ဝိသဟတိ - မဝံ။
- နိဝတ္တိဿတိ နာမ - နစ်စေလေတိသနည်း။
- ၃၀၇။ အပွေကဇ္ဇေ - အချို့ကုန်သော သူတို့သည်။
- သာဝေတွာ - ကြား၍။
- တုဏှိဘူတာ - စကားမဆိုကုန်သည်ဖြစ်၍။
- ၃၀၈။ တတြ - ထိုသို့နေသောအခါ၌။
- ဧတဒေဝ - ထိုအကြံကိုသာလျှင်။
- အနုဝိတက္ကော - အဖန်တလဲလဲကြံလျက်။

ဂေါတမော - သော။ သမဏော - သည်။ မံ - ကို။ သဏံ
 အာစရိယကေ - မိမိဆရာ၏ဥစ္စာဖြစ်သော။ တေဝိဒ္ဓကေ - ဗေဒင်သုံး
 ပုံ၌။ ပဉ္စ - ကို။ ပုစ္ဆေယျံ - မေးရမူကား။ သာဓု - ၎င်း။ အဒ္ဓါဝ -
 စင်စစ်လျှင်။ အဟံ - သည်။ ပဉ္စဿ - ကို။ ဝေယျာကရဏေန -
 ဖြေသဖြင့်။ အဿ - ထိုအရှင်ဂေါတမ၏။ စိတ္တံ - ကို။ အာရာ
 ဓေယျံ - နှစ်သက်စေနိုင်ပါမူကား။ အဟောဝတ - ခြောက် ကောင်းလေစွ
 တကား။ ဣတိ - ဤသို့။ စေတသော - ၎င်း။ ပရိဝိတက္ကာ -
 သည်။ ဥဒပါဒိ - ၎င်း။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၅-ခု၊ ၃၇-ခုနှစ်တို့၌ အဿ အစွဲမှန်ကန်စေလျက်
 မေးဖူးသည်။

ဗြာဟ္မဏပညတ္တိ

- ၃၀၉။ စေတောပရိဝိတက္ကံ - စိတ်၏အကြံကို။
- အညာယ - သိ၍။
- သဏေန - မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။
- ဝိဟညတိ - ပင်ပန်း၏။

- ၃၁၀။ ယံ ကမ္မံ - အကြင်ဗေဒင်သုံးပုံ၌ ပြဿနာကို မေးသော အမှုကို။
- ဣန္ဒြိတံ - အလိုရှိအပ်သည်။
- အာကခိတံ - အလိုရှိအပ်၏။
- အဓိပ္ပေတံ - ကြံအပ်၏။
- အဘိပတ္ထိတံ - တောင့်တအပ်၏။
- တတြ - ထိုသို့ကြံသောအခါ၌။

- ၃၁၁။ အဗ္ဗန္ဓာမေတွာ - ရှေ့သို့ညွတ်၍။
- အနုဝိလောကေတွာ - တစ်စောင်းကြည့်၍။
- မေဓာဝိ ဝ - ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးနိုင်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။
- သုဓံ - ပူဇော်ခြင်းကို။
- ပဂ္ဂဏုန္တာနံ - ခံကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့တွင်။
- ပဌမော ဝါ - ရှေးဦးစွာဖြစ်သော ပုဏ္ဏားသည်လည်း။
- ဒုတိယော ဝါ - နှစ်ယောက်မြောက်သော ပုဏ္ဏားသည်လည်း။
- မြာဟုဏံ - ပုဏ္ဏားဟူသော ဝေါဟာရကို။
- ပညပေတုံ - ခေါ်ဝေါ်ခြင်းငှာ။
- ဝဏ္ဏံ - အဆင်းကို။
- ဌပယာမ - ထားကုန်၏။
- ဝဏ္ဏော - အဆင်းသည်။
- ကိံ ကရိဿတိ - အဘယ်အကျိုးရှိလတုံနည်း။
- ၃၁၂။ ပဏ္ဍိတော ဝ - ပစ္စုပ္ပန် သံသရာနှစ်ပါးကိုသိသော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။
- ၃၁၃။ အပဝဒတောဝ - ပယ်သည်သာလျှင်တည်း။
- အနုပက္ခန္ဓတိ - ဝင်၏။

- ၃၁၄။ အပ္ပဿုတော စ - နည်းသော အကြားအမြင်လည်း ရှိ၏။
- အကလျာဏဝါက္ကရဏော စ - သာယာပြေပြစ်သောစကားလည်း မရှိ။
- ဒုပ္ပညော စ - ပညာလည်းနည်း၏။
- အသ္မိံ ဝစနေ - ဗေဒင်သုံးပုံ၌။
- ပဋိမန္တေ တုံ - မေးသောပြဿနာကို ဖြေခြင်းငှာ။
- မန္တဂေါ - စကားဆိုကုန်လော့။
- ၃၁၅။ သဟဓမ္မေန - အကြောင်းနှင့်တကွ။
- ပဋိဝစနံ - စကားတုံ့ကို။

- ၃၁၆။ ဘာဂိနေယျော - တူဖြစ်သော။
- အင်္ဂဏော နာမ - အဆင်းအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် အင်္ဂက အမည်ရှိသော။
- ပဿန္တိ နော - မြင်ကုန်၏လော။
- အဿ - ထိုအင်္ဂက အမည်ရှိသော လုလင်အား။
- သမသမော - တစ်စိတ်တစ်ဒေသမျှ တူသောသူသည်။
- ဟနေယျ - သတ်ရာ၏။
- အဒိန္နမ္ပိ - အရှင်မပေးသောဥစ္စာကိုလည်း။
- ပရဒါရမ္ပိ - သူတစ်ပါး၏မယားသို့လည်း။
- ဇတ္ထ - ဤသို့ဖြစ်ရာ၌။

သီလပညာကထာ

- ၃၁၇။ ဣဒံ - ဤနှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော အင်္ဂါကို။
- သီလပရိဇောတာ - သီလသည် ဖြူစင်စေအပ်၏။ (တစ်နည်း)
- သီလပရိဇောတာ - သီလကြောင့် ဖြူစင်၏။ (တစ်နည်း)

- ပညာပရိဇောတံ - ပညာသည် ဖြူစင်စေအပ်၏။ (တစ်နည်း)
- ပညာပရိဇောတံ - ပညာကြောင့် ဖြူစင်၏။

ယတ္ထ ယသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ - အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌။ သီလံ - သည်။ အတ္ထိ - ၎င်း။ တတ္ထ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ - ၎င်း။ ပညာ - သည်။ အတ္ထိ - ၎င်း။ ယတ္ထ ယသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ - ၎င်း။ ပညာ - သည်။ အတ္ထိ - ၎င်း။ တတ္ထ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ - ၎င်း။ သီလံ - သည်။ အတ္ထိ - ၎င်း။ သီလဝတော - သီလ ရှိသောသူအား။ ပညာ - သည်။ ပဝတ္တတိ - ၎င်း။ ပညာဝတော - အား။ သီလံ - သည်။ ပဝတ္တတိ - ဖြစ်၏။ သီလပညာဏဉ္စ ပန - သီလ ပညာကိုသာလျှင်။ လောကသ္မိံ - ၎င်း။ အဂ္ဂံ ဣတိ - မြတ်၏ ဟူ၍။ အက္ခယတိ - ဆိုအပ်၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၄-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ဘော ဂေါတမ - မ။ သေယျထာပိ - ဟူမူကား။ ဟတ္ထေန ဝါ - လက်တစ်ဖက်ဖြင့်မူလည်း။ ဟတ္ထံ - လက်တစ်ဖက်ကို။ ဓောဝေယျ ယထာ - ဆေးသကဲ့သို့။ ပါဒေန ဝါ - ဖြင့်မူလည်း။ ပါဒံ - ကို။ ဓောဝေယျ ယထာ - ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ - လျှင်။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၄-ခု၊ ၃၅-ခုနှစ်များ၌ မေးဖူးသည်။

- ၃၁၈။ ဧတ္တကပရမာဝ - ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသည် သာလျှင်တည်း။
- သာဓု အာယာစာမ - ရှိသေစွာ တောင်းပန်ပါကုန်၏။
- ဧတဿ ဘာသိတဿ - ထိုဆိုအပ်သော သီလစကား၏။
- ပဋိဘာတု - ထင်စေလော့။

သောဏဒဏ္ဍဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာ

- ၃၂၁။ ပရိသဂတော - ပရိသတ်၏ အလယ်၌နေသည်။
- ပဂ္ဂဏေယျံ - ချီအံ့။
- ဧတံ - ထိုသို့ပရိသတ်အလယ်၌နေလျက် လက်အုပ် ချီခြင်းကို။
- ပစ္စုန္ဒာနံ - ထ၍ ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း ဟူ၍။
- ဓာရေတု - မှတ်တော်မူပါလော့။
- ဝေဠုနံ - ဦးရစ်ကို။
- သီရဿာ - ဦးခေါင်းမှ။
- ဩမုဇ္ဈေယျံ - ချွတ်အံ့။
- ဧတံ - ထိုသို့ဦးရစ်ကို ချွတ်ခြင်းကို။
- အဘိဝါဒနံ - အရိုအသေ ရှိခိုးခြင်းဟူ၍။
- ယာနဂတော - ယာဉ်ထက်နေသည်။
- ပစ္စောရောဟိတွာ - သက်၍။
- တေန - ထိုသို့ယာဉ်မှသက်၍ ရှိခိုးခြင်းကြောင့်။
- ပတောဒလဠိ - နှင်တံကို။
- အပ္ပန္နာမေယျံ - ရှေးရှုညွတ်အံ့။
- ဧတံ - ထိုနှင်တံကို ရှေးရှုညွတ်ခြင်းကို။
- ပစ္စောရောဟနံ - သက်၏ဟူ၍။
- အပနာမေယျံ - ပယ်အံ့။
- ဧတံ - ထိုသို့ ထီးကို ဦးခေါင်းမှ ပယ်ခြင်းကို။
- အဘိဝါဒနံ - ရိုသေစွာ ရှိခိုးခြင်းဟူ၍။
- ၃၂၂။ ဓမ္မိယာ - တရားနှင့်လျှောက်ပတ်သော။

သောဏဒဏ္ဍသုတ် အဖွင့် ငြီးပါပြီ။

၅-ကုဋေန္တ လတ္တ

ခါဏုမတကာဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ

၃၂၃။ ယေန ဒိသာဘာဂေန - အကြင်အရပ်မျက်နှာအဖို့ဖြင့်။

ခါဏုမတံ နာမ - ခါဏုမတ အမည်ရှိသော။

မာဂဓာနံ - မာဂဝေတိုင်းတို့၏။

ဗြဟ္မာဂါမော - ပုဏ္ဏားရွာသို့။

ဂန္တဗ္ဗော - သွားအပ်၏။

တံ တေန ဒိသာဘာဂေန - ဖြင့်။

တံ ဂါမံ - ထိုပုဏ္ဏားရွာသို့။

အဝသရိ - ရောက်တော်မူလေ၏။

တတြ - ထိုအရပ်၌။

ခါဏုမတေ - ခါဏုမတ အမည်ရှိသောရွာ၌။

အဇ္ဈာဝသတိ - စိုးအုပ်၍နေ၏။

အမ္ဗလဋ္ဌိကာယံ - တံခါး၏အနီး၌ နုပျိုသော သရက်ပင်ရှိသော ဥယျာဉ်၌။

မဟာယညော - ကြီးစွာသောယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို။

ဥပက္ခဏော - စီရင်အပ်သည်။

သတ္တ ဥသဘသတာနိ ၈ - နွားဥသဘခုနစ်ရာတို့ကို လည်းကောင်း။

သတ္တ ဝစ္ဆတရသတာနိ ၈ - နို့စို့နွားငယ်ခုနစ်ရာတို့ကို လည်းကောင်း။

သတ္တ ဝစ္ဆတရိသတာနိ ၈ - နို့စို့နွားမငယ် ခုနစ်ရာတို့ကို လည်းကောင်း။

သတ္တ အဇေတနိ ၈ - ဆိတ်ကုလား ခုနစ်ရာတို့ကို လည်းကောင်း။

သတ္တ ဥရဗ္ဗသတာနိ ၈ - ဆိတ်မြန်မာ ခုနစ်ရာတို့ကို လည်းကောင်း။

ယညတ္ထာယ - ယဇ်ပူဇော်ခြင်းငှာ။

ထူဏုပနိတာနိ - ယဇ်တိုင်၏အနီးသို့ ဆောင်အပ်ကုန်သည်။

၃၂၄။ ခါဏုမတကာ - ခါဏုမတရွာ၌ နေကုန်သော။
 အာဂမေန္တု - ငံ့ကုန်ဦးလော။

ကုဠဒန္တ ဂုဏကထာ

၃၃၀။ ဗြာဟ္မဏသတာနိ - ပုဏ္ဏားအရာတို့သည်။
 မဟာယညံ - ကြီးစွာသော ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို။
 အနုဘဝိဿာမ - ခံစားကုန်အံ့။

မဟာဝိဇိတရာဇယညကထာ

၃၃၅။ တိဝိယေညသမ္ပဒန္တ - သုံးပါးသော လားခြင်းရှိသော ယဇ်၏
 ပြည့်စုံခြင်းကို လည်းကောင်း။
 သောဠသပရိက္ခာရဉ္စ - ၁၆-ပါးသော ယဇ်၏အခြံအရံ
 အဆောက်အဦးကို လည်းကောင်း။
 ယဇိတံ - ပူဇော်ခြင်းငှာ။
 သာဓု အာယာစာမ - တောင်းပန်ပါကုန်၏။

၃၃၆။ ပဟူတဝိတ္တုပကရဏော - များစွာသောတန်ဆာ၊ ရွှေခွက်၊
 ငွေခွက် အစရှိသော နှစ်သက်ခြင်းကို
 ပြုတတ်သော အဆောက်အဦး
 ဖြစ်သော ဥစ္စာ ရှိထသော။

ပဟူတဓနဓညေဝ - များစွာမြုပ်၍ထားသော ဥစ္စာစပါး
 ရှိထသော။

ပရိပုဏ္ဏကောသကောဋ္ဌာဂါရော - ပြည့်စုံသော ကျိုကြရှိထသော။
 ရဟောဂတဿ - ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်၍။
 ပဋိသလ္လိနဿ - တစ်ယောက်အထီးတည်း
 နေထသော။

- မေ မယာ - သည်။
- ဝိပုလ္လာ - များစွာကုန်သော။
- မာနုသကာ - လှူပြည်၌ဖြစ်ကုန်သော။
- ဘောဂါ - စည်းစိမ်တို့ကို။
- အဓိဂတာ ခေါ် - ရအပ်ကုန်ပြီ။
- မဟန္တံ - ကျယ်စွာသော။
- ပထဝီမဏ္ဍလံ - မြေအပြင်ကို။
- အဘိဝိဇိယ - စိုးအုပ်၍။
- အဇ္ဈာဝဿမိ - နေ၏။
- ယံ မဟာယညံ - အကြင်ကြီးစွာသော ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည်။
- ဒီဃရတ္တံ - ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး။
- ဟိတာယ - အစီးအပွားဖြစ်ခြင်းငှာ။
- သုခါယ - ချမ်းသာဖြစ်ခြင်းငှာ။
- ယဇေယျံ - ပူဇော်အံ့။

၃၃၇။ အထခေါ - ထိုသို့အကြံဖြစ်သောအခါ၌။
 ယံ ယညယဇနံ - အကြင်ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည်။ မမ - အား။
 ဒီဃရတ္တံ-လုံး။ ဟိတာယ-ငှာ။ သုခါယ-ငှာ။ အဿဘဝေယျ- ၏။
 တံ ယညယဇနံ - ကို။ ဘဝံ - အရှင်ပုဏ္ဏားသည်။ အနုသာသတု -
 စီရင်လော့။ ဣတိ ဧတံဝစနံ -ကို။ အဝေါစ-၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၆-ခုနှစ်၌ ကာရဏ+ ဖလ အပြန်အလှန်
 အနက်ပေးရန် မေးဖူးသည်။

၃၃၈။ သကဏ္ဍကာ - ခိုးသူတည်းဟူသောရန်သူတို့ဖြင့် ရန်သူ ရှိကုန်၏။
 သဥပ္ပိဋ္ဌာ - ခိုးသူတို့ကြောင့် ပင်ပန်းခြင်းရှိကုန်၏။

၃(တစ်နည်း) အဘိဝိဇိယ-အောင်၍။ အဇ္ဈာဝဿမိ-စိုးအုပ်၏။

- ဂါမဃာတာပိ - ရွာကို ဖျက်ခြင်းတို့သည်လည်း။
- ပန္နဒုဟနာပိ - ခရီး၌စောင့်၍ လုယက်ခြင်းတို့သည်လည်း။

ခေါပန - စင်စစ်။ ဘဝံ ရာဇာ - သည်။ ဧဝံ - သို့။
 သကဏ္ဍကေ - ခိုးသူတည်းဟူသော ငြောင့်ရှိထသော။ သဥပ္ပိဋ္ဌေ -
 ခိုးသူကြောင့် ပင်ပန်းခြင်းရှိထသော။ ဇနပဒေ - ဤ။ ဗလိံ - အခွန်ကို။
 ဥဒ္ဒရေယျ - ထုတ်အံ့။ တေန - ထိုသို့ထုတ်ခြင်းကြောင့်။ ဘဝံ
 ရာဇာ - မဟာဝိဇိတအမည်ရှိသော အရှင်မင်းကြီးသည်။ အကိစ္စကာရိ-
 မပြုအပ်သောကိစ္စကို ပြုသည်။ အဿ ဘဝေယျ - ဧ။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၉-ခုနှစ်၌ ရာဇာ-၏ နာမဝိသေသဖော်ထုတ်၍
 ပေးရန် မေးဖူးသည်။

ခေါပန - စင်စစ်။ သိယာ - ရံခါ။ ဘောတော ရညော - ဧ။ ●
 ဧဝံ ပရိဝိတက္ကော - သည်။ အဿ ဘဝေယျ - ဧ။ ကိဘဝေယျ-
 နည်း။ အဝိဇ္ဇာ သည်။ ဧတံ ဒဿုခိလံ - ဤခိုးသူတည်းဟူသော
 ငြောင့်ကို။ ဝဇေန ဝါ - သတ်သဖြင့် လည်းကောင်း။ (ဝါ) ဖျက်ဆီး
 သဖြင့် လည်းကောင်း။ ဗန္ဓုနေန ဝါ - နောင်ဖွဲ့သဖြင့် လည်းကောင်း။
 ဇာနိယာ ဝါ - ဥစ္စာယုတ်စေသဖြင့်လည်းကောင်း။ ဂရဟာယ ဝါ -
 ဦးခေါင်းပြည်းသည်ကိုပြုခြင်း အစရှိသော ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်သို့
 ရောက်စေသဖြင့်လည်းကောင်း။ ပဗ္ဗာနောယ ဝါ - ပြည်မှ နှင်ထုတ်
 သဖြင့် လည်းကောင်း။ သမူဟနိဿာမိံ - ပယ်ဦးအံ့။ ဣတိ ဧဝံ
 ပရိဝိတက္ကော - သည်။ အဿ ဘဝေယျ - ဧ။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၂-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ခေါပန - စင်စစ်။ ဧဝံ - ဤသို့ပယ်သည်။ သတိ - သော်။
 ဧတဿ ဒဿုခိလဿ - ထိုခိုးသူတည်းဟူသော ငြောင့်ကို။ သမ္မာ-
 အကြွင်းမဲ့။ သမုဂ္ဂါတော - နုတ်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ - ဖြစ်။ ယေတေ

စောရာ-တို့သည်။ ဟတာဝသေသကာ-သေပြီးသည်မှ ကြွင်းကုန်သည်။
 ဘဝိဿန္တိ - ကုန်လတံ့။ တေ စောရာ-တို့သည်။ ပစ္စာ- နောက်အခါ၌။
 ရညော - ၎င်း။ နေပဒံ - ကို။ ဝိဟေ ငိုဿန္တိ - ညှဉ်းဆဲကုန်လတံ့။
 အပိစ - စင်စစ်ကား။ ဣဒံ သံဝိဇာနံ- ဤသို့သော အစီအရင်ကို။
 အာဂမ္မ - အကြောင်းပြု၍။ ဧဝံ - ဤသို့။ တေဿ ဒဿုခီလဿ -
 ထိုခိုးသူတည်းဟူသောကြောင့်ကို။ သမ္မာ-လျှောက်ပတ်စွာ။ သမုဠိတော-
 ပယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ-၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၇-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ယေ နော - တို့သည်။
 ပကပေတု - စီရင်တော်မူလော့။

ခေမဒ္ဓိတာ - ငြိမ်းချမ်းစွာတည်ကုန်ထသော။ အကဏှကာ -
 ခိုးသူတည်းဟူသော ကြောင့်မရှိကုန်ထသော။ အနုပ္ပိဋ္ဌာ - ခိုးသူကြောင့်
 ပင်ပန်းခြင်း မရှိကုန်ထသော။ နေပဒါ စ - ရွာစွန့်တို့သည်
 လည်းကောင်း။ မနုဿာ စ - တို့သည်လည်းကောင်း။ မုဒါ - အချင်း
 ချင်း။ မောဒမာနာ - ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥရေ - ရင်၌။
 ပုတ္တေ - တို့ကို။ နစ္စန္ဒာ - ကစေကုန်လျက်။ အပါရုတယရာ -
 ဟင်းလင်းသော တံခါးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရိဿန္တိ - ကုန်လတ္တံ့။
 ဣတိ - ဤသို့။ အဟံ - သည်။ မညေ မညာပိ - အောက်မေ့၏။
 ဣတိ - ဤသို့။ ပုရောဟိတော - သော။ ဗြာဟ္မဏော - သည်။
 အဝေါစ - ၎င်း။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၇-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

အပါရုတယရာ မညေ -ဟင်းလင်းသော တံခါးရှိကုန်သကဲ့သို့။
 သော ဒဿုခီလော - ထိုခိုးသူတည်းဟူသော ကြောင့်ကို။

စတုပရိက္ခာရ

- ၃၃၉။ အနုယန္တာ - မိမိနောက်သို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သော။
- ယေ ခတ္တိယာ စ - အကြင်မင်းတို့သည် လည်းကောင်း။
- နေဂမာ စေဝ - အကြင်နိဂုံးရွာသူတို့သည် လည်းကောင်း။
- ယေ ဇနပဒါ စ - အကြင်ဇနပဒ်ရွာသူတို့သည် လည်းကောင်း။
- အာမန္တယတံ အာမန္တယတု - ခေါ်တော်မူလော့။
- အမစ္စာ - ချစ်သော အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်ကုန်ထသော။
- ပါရိသစ္စာ - အစေအပါးကို ခံကုန်ထသော။
- ဗြာဟ္မဏမဟသာလာ - ဥစ္စာပေါများသော ပုဏ္ဏားအမျိုး၌ဖြစ်ကုန်သော။
- ဂဟပတိနေစယိကာ - ဥစ္စာများသော သူကြွယ်အမျိုး၌ ဖြစ်ကုန်သော။
- ယဇတံ ယေတု - ပူဇော်တော်မူလော့။
- ယညကာလော - ယဇ်ပူဇော်အံ့သော အခါတန်ပြီ။
- အနုမတိပက္ခာ - မိမိအလိုအားဖြင့် အသင်းအပင်းဖြစ်ကုန်သော။
- ပရိက္ခာရ - အခြံအရံတို့သည်။

အဋ္ဌပရိက္ခာရ

- ၃၄၀။ ဗလဝါ - များသောစစ်သည်ဗိုလ်ပါရှိ၏။
- အဿဝါယ - စကားကို လိုက်နာတတ်ထသော။
- ဩဝါဒပဋိကရာယ - အဆုံးအမကို လိုက်နာတတ်ထသော။
- စတုရဂီနိယာ - လေးပါးသော အင်္ဂါရှိထသော။
- ပစ္စတ္တိကေ - ရန်သူတို့ကို။
- ယသသာ - အခြံအရံဖြင့်။
- သဟတိ မညေ - နှိပ်စက်သကဲ့သို့ဖြစ်၏။
- သဒ္ဓေါ - သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။
- ဒါယကော - ပေးကမ်းစွန့်ကြဲတတ်၏။

- ဒါနပတိ - အလှူ၏အရှင်လည်း ဖြစ်၏။
- အနာဝဋ္ဌဒ္ဓါရော - ဟင်းလင်းသော တံခါးရှိ၏။
- သမဏဗြာဟ္မဏကပဏဒ္ဓိကဝဏီဗ္ဗကယာစကာနံ - ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏား၊ အထီးကျန်သော ခရီးသွား၊ သူဆင်းရဲ၊ ဖုန်းတောင်းယာစကာတို့၏။
- တဿ တဿ သုတဇာတဿ - ထိုထိုသော ဆရာအထံ၌ သင်ကြားခြင်းဖြင့်။
- ဗဟုသုတော - များသောသင်ကြားခြင်း ရှိ၏။
- ဩပါဏဘူတော - ရေကန် ရေတွင်းသဖွယ်ဖြစ်၏။
- တဿ တဿေဝ - ထိုထို ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိတော်၏ သာလျှင်။
- ဣမဿ ဘာသိတဿ - ဤပါဠိ၏။

ပဏ္ဍိတော - ပစ္စုပ္ပန် သံသရာအကျိုးစီးပွားကိုသိသော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဝိယတ္တော - အထူးထူးသောအရာ၌ လိမ္မာသော ပညာနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ မေဓာဝီ - ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးနိုင်သော ပညာနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နော - ကုန်သော။ အတ္ထော - အကျိုးစီးပွားတို့ကို။ စိန္တေ တံ - ငှာ။ ပဋိဗာလော - ၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၁၇-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

တိသောဝိစာ

- ၃၄၂။ ယညာ - ယဇ်ပူဇော်သည်မှ။
- ပုဗ္ဗေဝ - ရှေးအဖို့၌သာလျှင်။
- ဝိစာ - ထားခြင်းတို့ကို။

ခေါပန-စင်စစ်။ မဟာယညံ - ကို၊ ယိဋ္ဌကာမဿ - ပူဇော်ခြင်းငှာ အလိုရှိသော။ ဘောတော ရညော - အရှင်မင်းကြီး၏။ မဟာ - များစွာ

သော။ မေ-၏။ ဘောဂက္ခန္ဓော - စည်းစိမ်ဥစ္စာစုသည်။ ဝိဂစ္ဆိဿတိ
 ဝတ - ကုန်လတုံသည်တကား။ ဣတိ - ဤသို့။ ကောစိဒေဝ -
 တစ်စုံတစ်ခုလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိပ္ပဋိသာရော - နှလုံး မသာခြင်းသည်။
 သိယာ - ဖြစ်ရာ၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၉-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ယဇမာနဿ - ပူဇော်ဆဲဖြစ်သော။
 ဝိဂစ္ဆတိ ဝတ - ကုန်ခဲ့၏တကား။

မဟာယညံ - ကို။ ယိဋ္ဌဿ - ပူဇော်ပြီးသော။ ဘောတော
 ရဇ္ဈာ-၏။ မေ-၏။ မဟာ-များစွာသော။ ဘောဂက္ခန္ဓော - သည်။
 ဝိဂတော ဝတ - ကုန်ခဲ့ပြီတကား။ ဣတိ - ဤသို့။ ကောစိဒေဝ -
 တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သော။ (တစ်နည်း) ရံခါလျှင်။ ဝိပ္ပဋိသာရော -
 သည်။ သိယာ -၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၁-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ဒသအာကာရ

- ၃၄၃။ ပဋိဂ္ဂါဟကေသု - အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။
- ပဋိဝိနေသိ - ပျောက်စေ၏။
- ယညံ - ယဇ်ပူဇော်ရာသို့။
- ပါဏာတိပါတိနောပိ - သူ့အသက်ကို သတ်ကုန်သော သူတို့သည်
လည်းကောင်း။
- ပါဏာတိပါတာ - သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ။
- ပဋိဝိရတာပိ - ကြဉ်ကုန်သောသူတို့သည် လည်းကောင်း။
- အာဂမိဿန္တိ - လာကုန်လတုံ။

- တတ္ထ - ထိုသူအပေါင်းတို့တွင်။
- ယေ ဇနာ - တို့သည်။
- ပါဏာတိပါတိနော - သူ့အသက်ကို သတ်တတ်ကုန်သည်။
- တေသညေဝ - ထိုသူ့အသက်ကို သတ်တတ်ကုန်သော သူတို့အားသာလျှင်။
- တေန ပါပေန - ထိုမကောင်းမှုကြောင့်။
- အနိဋ္ဌော - မကောင်းသော။
- ဝိပါဏော - သည်။
- ဘဝိဿတိ - လတံ။ (ပါဌသေသများထည့်)
- တတ္ထ - ထိုသူအပေါင်းတို့တွင်။

တေ ဇနေ - တို့ကို။ အာရဗ္ဗ - အကြောင်းပြု၍။ ဘဝံ - အရှင်မင်းကြီးသည်။ ယံဇေတံ ယဇေတု - ပူဇော်တော်မူလော့။ ဘဝံ - သည်။ သဇ္ဇေတံ သဇ္ဇေတု - စွန့်ကြဲတော်မူလော့။ ဘဝံ - သည်။ စိတ္တမေဝ - ကိုသာလျှင်။ မောဒတံ မောဒတု - ဝမ်းမြောက်တော်မူစေလော့။ ဘဝံ - သည်။ အန္တရံ ဝေ - ကိုသာလျှင်။ ပသာဒေတု - ကြည်ညိုတော်မူစေလော့။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၈-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- အဒိနာဒါယိနောပိ - အရှင်မပေးသောဥစ္စာကို ယူတတ်ကုန်သော သူတို့သည် လည်းကောင်း။
- အဒိနာဒါနာ - အရှင်မပေးသောဥစ္စာကို ယူခြင်းမှ။
- ကာမေသု - သူတစ်ပါး၏မယားဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထုကာမဂုဏ်တို့၌။
- မိစ္ဆာစာရိနောပိ - လွန်ကျူးသောအကျင့်ကို ကျင့်တတ်သော သူတို့သည် လည်းကောင်း။
- မိစ္ဆာစာရာ - လွန်ကျူးသောအကျင့်မှ။

- ပိသုဏဝါစာပိ - ကုန်းတိုက်စကားကို ဆိုတတ်ကုန်သော သူတို့သည် လည်းကောင်း။
- ပိသုဏာယဝါစာယ - အချစ်ပျက်ခြင်းကို ဆိုတတ်သော။
- ဖရုသဝါစိနောပိ - ရုန်းရင်းသောစကားကို ဆိုတတ်ကုန်သော သူတို့သည် လည်းကောင်း။
- ဖရုသာယ - ရုန်းရင်းသော။
- သပ္ပပ္ပလာပိနောပိ - အကျိုးမရှိသော စကားကို ဆိုတတ်ကုန်သော သူတို့သည် လည်းကောင်း။
- သမ္ပပ္ပလာပါ - အကျိုးမရှိသော စကားကိုဆိုခြင်းမှ။
- အဘိဇ္ဈာလုနောပိ - လောဘကြီးကုန်သောသူတို့သည်လည်းကောင်း။
- အနဘိဇ္ဈာလုနောပိ - လောဘနည်းကုန်သောသူတို့သည်လည်းကောင်း။
- ဗျာပနုစိတ္တာပိ - ဒေါသနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့သည်လည်းကောင်း။
- အဗျာပနုစိတ္တာပိ - ဒေါသနှင့် မယှဉ်သောစိတ်ရှိသော သူတို့သည်လည်းကောင်း။
- မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာပိ - မကောင်းသော အယူရှိကုန်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း။
- သမ္မာဒိဋ္ဌိကာပိ - ကောင်းသော အယူရှိကုန်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း။
- တတ္ထ - ထိုသူတို့တွင်။
- ယေ ဇနာ - တို့သည်။
- တေန - ထိုမကောင်းသောအယူဖြင့်။
- အနိဋ္ဌာ - မကောင်းသော။
- ဝိပါဏာ - သည်။
- ဘဝိဿတိ - လတံ့။

သောဠသဘကာရ

- ယညာကာရံ - ယဇ်ပူဇော်ရာဖြစ်သောအခြင်းအရာကို။
(ကံထည်)
- သန္တဿေသိ - ကောင်းစွာပြု၏။
- သမာဒပေသိ - ကောင်းစွာဆောက်တည်စေ၏။
- ကောစိဒေဝ - တစ်စုံတစ်ယောက်လျှင်ဖြစ်သော။
- ဝတ္တာ - ကဲ့ရဲ့တတ်သောသူသည်။
- တဿ - ထိုမဟာဝိဇိတမင်းသည်။
- အာနုယန္တာ - အစဉ်လိုက်ကုန်သော။
- ခတ္တိယာ - မင်းမျိုးတို့ကို။
- နော စ ခေါ အာမန္တိတာ - မခေါ်ကုန်။
- နေဂမာ စေဝ - နိဂုံးရွာသူတို့သည် လည်းကောင်း။
- နေပဒါ စ - ဇနပုဒ်ရွာသူတို့ကို လည်းကောင်း။
- အထ စ ပန - စင်စစ်သော်ကား။
- ဓမ္မတော - အကြောင်းနှင့်လျော်သောအားဖြင့်။
- တေံ - ဤယဇ်ပူဇော်သော အခြင်းအရာကို။
- ပါရိသစ္စာ - အစေအပါးကို ခံကုန်သော။
- ဗြဟ္မဏမဟာသာလာ - ဥစ္စာများသောပုဏ္ဏားအမျိုး၌ ဖြစ်ကုန်သော။
- ဂဟပတိနေစယိကာ - ဥစ္စာများသော သူကြွယ်အမျိုး၌ ဖြစ်ကုန်သော။
- ဩဝါဒပဋိကရာယ - အဆုံးအမကို လိုက်နာတတ်ထသော။
- နော စ ခေါ သဟတိ မညေ - နိပ်စက်သကဲ့သို့မဖြစ်။
- တဿ တဿ သုတဇာတဿ - ထိုထိုသို့သော ဆရာတို့၏ အထံ၌
သင်ကြားခြင်းဖြင့်။

၃၄၅။ တသ္မိယညေ - ထိုယဇ်ပူဇော်ရာ၌။
ဂါဝေါ - နွားတို့ကို။

- အဇ္ဈေကာ - ဆိတ်တို့ကို။
- ကုက္ကုဒုသုကရာ - ကြက်, ဝက်တို့ကို။
- န ဟညီသု - မသတ်ကုန်။
- ဝိဝိဓာ - အထူးထူးအပြားပြား ရှိကုန်သော။
- ပါဏာ - သတ္တဝါတို့သည်။
- သံဃာတံ - ပျက်စီးခြင်းသို့။
- ယူပတ္တာယ - ယစ်တိုင်အလိုငှာ။
- ဒဗ္ဘာ - နေဇာမှတ်တိုင်တို့ကို။
- ဗရိဟိသတ္တာယ - ညှဉ်းဆဲခြင်းငှာ။
- န လူယီသု - မရိပ်ကုန်။
- ပေဿာတိ ဝါ - အစေအပါးတို့ဟူ၍ လည်းကောင်း။
- ကမ္မကရာတိ ဝါ - အမှုကိုပြုသောသူတို့ဟူ၍ လည်းကောင်း။
- ဒဏ္ဍတဓိတာ - နှင်တံဖြင့် ခြိမ်းခြောက်အပ်ကုန်သည်။
- ဘယတဓိတာ - လက်ကိုဖြတ်ခြင်းအစရှိသော ဘေးဖြင့် ခြိမ်းခြောက်ကုန်သည်။
- အဿုမုခါ - ယိုသောမျက်ရည်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။
- ရုဒမာနာ - ငိုကုန်လျက်။
- ပရိကမ္မာနိ - အမှုတို့ကို။
- သပ္ပိ တေလ နဝနိတ ၃မိ မဓုဟဏီတေနေဝ - ထောပတ်, ဆီ, ဆီဦး, နို့ခမ်း, ပျား, တင်လဲဖြင့်သာလျှင်။
- နိဋ္ဌာနံ - ပြီးဆုံးခြင်းသို့။
- ၃၄၆။ ဓမ္မိကေန - တရားနှင့်လျော်သော။
- ဗလိနာ - အခွန်ဖြင့်။
- အဘိသန္တံတံပိ - ရှေ့ရှုဆောင်သော်လည်း။
- ပဟုတံ - များသော။

- အလံ အယုတ္တံ - မသင့်။
- ဣတော စ - ဤသင်တို့ဥစ္စာထက်လည်း။
- ပဋိက္ခိတ္တာ - ပယ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။

မယ် - တို့သည်။ ဣမာနိ သာပတေယျာနိ - ဤဥစ္စာတို့ကို။
 ပုနဒေဝ-သာလျှင်၊ သကာနိယရာနိ-မိမိအိမ်တို့ကို။ ယံ ပဋိဟရေယျာမ-
 အကြင်ကြောင့် ဆောင်ကုန်ရာ၏။ ဧတံ ပဋိဟရဏံ- ဤသို့ဆောင်ခြင်း
 သည်။ အမှာကံ-တို့အား။ န ခေါ ပတိရူပံ-မလျောက်ပတ်။ မဟာ
 ဝိစိတော-သော။ ရာဇာ - သည်။ မဟာယညံ - ကို။ ယဇေတိ -
 ၏။ ဟန္တ - ယခု။ မယ် - တို့သည်။ အဿ - ထိုမဟာဝိစိတမင်းကြီး၏။
 အနယာဂိနော - အတုကိုပြု၍ ပူဇော်ကုန်သည်။ ဟောမ - ဖြစ်ကုန်အံ့။
 ဣတိ-သို့။ စိန္တေသုံ-၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၇-ခု၊ ၆၀-ပြည့်နှစ်တို့၌ ယံ ကို ကြိယာပရာမသနကြံ၍
 ပေးရန် မေးဖူးသည်။

- ၃၄၇။ ယညဝါဋဿ - ယဇ်ပူဇော်ရာဇရပ်၏။
- ပုရတ္ထိမေန - အရှေ့အရပ်၌။
- ပဋ္ဌပေသုံ - ဖြစ်စေကုန်၏။
- တေသုပိ ယညေသု - ထိုယဇ်ပူဇော်ခြင်းတို့၌လည်း။
- အနမတိပက္ခာ - မိမိတို့၏အလိုအားဖြင့် အပင်းအသင်း
တို့သည်လည်း။
- အယံ ကောဋ္ဌာသော - ဤတရားအစုကို။
- တိဝိဓာ ယညသမ္ပဒါ ဣတိ-သုံးပါးသော ထားခြင်းရှိသော
ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းဟူ၍။
- သောဠသပရိက္ခရာ ဣတိ - ၁၆-ပါးသော အခြံအရံဟူ၍။

- ၃၄၈။ အဟော - ဪဠာ အံ့ဖွယ်ရှိစွတကား။
- ယညသမ္ပဒါ - ယဇ်၏ပြည့်စုံခြင်းသည်။
- ဥဒ္ဓါဒိနော - ပဲ့တင်ထပ်စေကုန်လျက်။
- ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓါ - သည်းစွာသော အသံရှိကုန်သည်။
- သုဘာသိတတော - ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သောအားဖြင့်။
- နာဗ္ဗနမောဒတိ - ဝမ်းမမြောက်သနည်း။
- ယော ဇနော - သည်။
- သုဘာသိတံ - ကောင်းသောစကားကို။
- သုဘာသိတတော - ကောင်းသောစကားအားဖြင့်။
- နာဗ္ဗနမောဒေယျ - ဝမ်းမမြောက်သည်ဖြစ်အံ့။
- တဿ ဇနဿ - ၏။
- မုဒ္ဓါပိ - ဦးခေါင်းသည်လည်း။
- ဝိပတေယျ - မြေ၌ပြတ်၍ ကျလေရာ၏။
- တဒါ - ထိုယဇ်ပူဇော်သောအခါ၌။
- ဧဝံ ယညယတော - ဤသို့ ယဇ်ပူဇော်တတ်သော မင်းသည်။
- ဣတ္ထံ အယံ ဘာဝေါ - ဤသို့ ယဇ်ပူဇော်တတ်သော သဘော ရှိသောမင်းသည်။
- ယညဿာမိ - ယဇ်၏အရှင်သည်။
- ယာဇေတော - ပူဇော်စေတတ်သောသူသည်။
- ယဇိတွာ ဝါ - မိမိပူဇော်၍လည်းကောင်း။
- ယာဇေတွာ ဝါ - သူတစ်ပါးတို့ကို ပူဇော်စေ၍လည်းကောင်း။
- သဂ္ဂံ - မြတ်သော ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့၏ တည်ရာ ဖြစ်သော။
- ဥပပဇ္ဇိတာ - ရောက်ဖူးသည်ဖြစ်၍။
- အဘိဇာနာတိ ပန - သိတော်မူ၏လော။

နိစ္စဒါန အနုကုလယည

- ၃၄၉။ အပ္ပတ္တရော ၈ -နည်းသောအားထုတ်ခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်ထသော။
- အပ္ပသမာရမ္ဘတရော ၈ -နည်းသောဖျက်ဆီးခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်ထသော။
- မဟပ္ပလတရော ၈ -အကျိုးကြီးသည်လည်း ဖြစ်ထသော။
- မဟာနိသံသတရော ၈ -များသောအကျိုးဆက်ရှိသည်လည်း ဖြစ်ထသော။
- အနုကုလယညာနိ -လျောက်ပတ်သောယဇ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။
- သီလဝန္တေ -သီလနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။
- အယံယညော -ဤနိစ္စဒါနတည်း ဟူသော ယဇ်သည်။
- သော ဟေတု -ထိုအကျိုးကြီးခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။
- တ္ထေ -ထိုသို့များသောအဆောက်အအုံဖြင့် ယဇ်ပူဇော် ရာ၌။
- ဒဏ္ဍပ္ပဟာရာပိ -နှင့်တံဖြင့် ပုတ်ခတ်ခြင်းတို့သည်။
- ဟိ ယသ္မာ -အကြင်ကြောင့်။
- ဒိဿန္တိ -ကုန်၏။
- ဂလဂ္ဂဟာပိ -လည်ကို ကိုင်ခြင်းတို့သည်လည်း။
- အရဟန္တာ ဝါ -တို့သည် လည်းကောင်း။
- သမာပနာ ဝါ -ရောက်ကုန်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း။
- န ဥပသင်္ကမန္တိ -ကုန်။
- အယံ -ဤသည်လျှင်။
- အနုပသင်္ကမနဿ -မကပ်ခြင်း၏။
- ဟေတု -အကြောင်းတည်း။
- တ္ထေ -ဤနိစ္စဒါနတည်းဟူသော ယဇ်၌။
- ဟိ ယသ္မာ -အကြင်ကြောင့်။

- န ဒိဿန္တိ - ကုန်။
- ယည - နိစ္စဒါနတည်းဟူသော ယဇ်သို့။
- ဥပသင်္ကမန္တိ - ကုန်၏။

၃၅၀။ အပ္ပဋ္ဌတရာဒီနံ - နည်းသောအားထုတ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏။

- စာတုဒ္ဓိသံ - အရပ်လေးမျက်နှာ၌ရှိသော။
- အယံ ယညော - ဤစတုဒ္ဓိသာသံယာကိုရည်၍ ကျောင်းကို ပြုပြင်ခြင်းတည်း ဟူသော ယဇ်သည်။

၃၅၁။ ယော ဇနော - သည်။

- ပသန္တစိတ္တော - ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။
- သရဏံ ဣတိ - ဆင်းရဲကိုဖျောက် ချမ်းသာကိုဆောင်တတ်၏ ဟူ၍။
- ဂစ္ဆတိ ဘဇေတိ - မှီဝဲဆည်းကပ်၏။
- အယံ ယညော - ဤသို့ သရဏဂုံကို ဆောက်တည်ခြင်းတည်း ဟူသော ယဇ်သည်။

၃၅၂။ သမာဒိယတိ - ကောင်းစွာယူ၏။
(ဝါ) ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၏။

အယံ ခေါ ယညော - ဤသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ဆောက်တည်ခြင်းတည်း ဟူသော ယဇ်သည်။

၃၅၃။ ဣမာယ ယညသမ္ပဒါယ - ဤအရဟတ္တဖိုလ်တည်း ဟူသော ယဇ်၏ ပြည့်စုံခြင်းမှ။

- ဥတ္တရိ ဝါ - လွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်ထသော။
- ပဏိတတရာ ဝါ - ထူးမြတ်သည်လည်းဖြစ်ထသော။
- ယညသမ္ပဒါ - ယဇ်၏ပြည့်စုံခြင်းသည်။

ကုဋဒန္တ ဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာ

- ၃၅၄။ မုဇ္ဈာမိ - လွှတ်၏။
- တေသံ - ထိုသတ္တဝါတို့၏။
- ဟတိတာနိ - စိမ်းကုန်သော။
- တိဏာနိ စေဝ - မြက်တို့ကိုလည်း။
- ခါဒန္တ၊ - စားစေကုန်လော့။
- သီတာနိ - ချမ်းကုန်သော။
- ပါနိယာနိစ - ရေတို့ကိုလည်း။
- ပိဝန္တ၊ - သောက်စေကုန်လော့။
- နေသံ - ထိုသတ္တဝါတို့အား။
- သီတော - ချမ်းမြေ့စွာသော။
- ဥပဝါယတု - လာစေလော့။

သောတာပတ္တိဖလသန္တိကိရိယာ

- ၃၅၆။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော - မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါးတရား ရှိသည် ဖြစ်၍။
- ပတ္တဓမ္မော - ရောက်အပ်ပြီးသော တရားရှိသည်ဖြစ်၍။
- ပရိယောဂါဠဓမ္မော - ဉာဏ်ဖြင့်သက်ပြီးသောတရားရှိသည် ဖြစ်၍။
- တိဏ္ဍဝိစိကိဇ္ဈော - ပယ်အပ်ပြီးသော ဝိစိကိဇ္ဈာရှိသည် ဖြစ်၍။
- ဝိဂတကထံကထော - ဤသို့ဖြစ်သလော့၊ ဤသို့ ဖြစ်သလော့ ဟူသော တွေးတောခြင်းကင်းသည် ဖြစ်၍။
- ဝေသာရဇ္ဇပတ္တော - ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။

ကုဋဒန္တ သုတ္တအဖွင့် ပြီးပါပြီ။

၆-မဟာဓိလုတ်

ဗြာဟ္မဏဒူတဝတ္ထု

- ၃၅၉။ ကုဋာဂါရသာလာယံ - စုလစ်မွန်းချွန်တပ်သော အရပ်၌။
 ကောသလကာ စ - ကောသလတိုင်းသားတို့သည်
 လည်းကောင်း။
- ဗြာဟ္မဏဒူတာ
 မာဂကော စ - ပုဏ္ဏားတို့၏ တမန်ဖြစ်ကုန်သော။
 - မဂတိုင်းသားတို့သည် လည်းကောင်း။
- ၃၆၀။ အာယသ္မာ - ရှည်သောအသက်ရှိသော။
 ဥပဋ္ဌာကော - အလုပ်အကျွေးသည်။
 ဒဿနကာမာ - ဖူးမြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်၏။
 အကာလော - အခါမဟုတ်သေး။
 ပဋိသလ္လိနော - ကိုယ်တော်တည်း ကျိန်းတော်မူ၏။
 တတ္ထေဝ - ထိုအရပ်၌လျှင်။

သဒ္ဓန္ဓလိစ္ဆာပီဝတ္ထု

- ၃၆၁။ သြန္တဒ္ဓေါ - နှုတ်ခမ်းကွဲသော။
 ၃၆၂။ ဧသာ ဧနတာ - ဤလူအပေါင်းသည်။
 လဘတံ လဘတု - ရပါစေလော့။
 ဝိဟာရပစ္စာယာယံ - ကျောင်းရိပ်၌။
 ပညာပေဟိ - ခင်းချေလော့။
 ၃၆၄။ ပုရိမာနိ ပုရိမေသု - ယမန်နေ့ ဖြစ်ကုန်သော။
 ပုရိမတရာနိ ပုရိမတရေသု - ယမန်နေ့ထက် လွန်သောနေ့
 ဖြစ်ကုန်သော။
 ဒိဝသာနိ ဒိဝေသု - နေ့တို့၌။

သုနက္ခတ္တော - သုနက္ခတ္တအမည်ရှိသော။
 လိစ္ဆဝိပုတ္တော - လိစ္ဆဝိမင်း၏သားသည်။

မဟာလိ - လိ။ အဟံ - သည်။ ယံ ဒိဝသံ - အကြင်နေ့ကို။ အဂ္ဂ
 အာဒိကတ္တာ - ၍။ န စိရံ - မကြာမြင့်မီ။ တိဏိ ဝဿာနိ - သုံးနှစ်
 တို့ပတ်လုံး။ ဘဂဝန္တံ - ကို။ ဥပနိဿာယ - ၍။ ဝိဟရာမိ - ၎င်း။
 (ကေဝါကျကြံ)

မဟာလိ - လိ။ အဟံ - သည်။ ယံ ဒိဝသံ - အကြင်နေ့ကို။
 အဂ္ဂ အာဒိ ကတ္တာ - ၍။ ဘဂဝန္တံ - ကို။ ဥပနိဿာယ - ၍။
 ဝိဟရာမိ - ၎င်း။ န စိရံ - မီ။ တိဏိ ဝဿာနိ - လုံး။ ဝိဟရာမိ -
 ၎င်း။ (အနေကေဝါကျကြံ)
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၅-ခုနှစ်၌ ကောနေကဝါကျကြံဆ၍ပေးရန် မေးဖူးသည်။

ဒိဗ္ဗာနိ - နတ်ပြည်ဖြစ်ကုန်သော။
 ပိယဂူပါနိ - ချစ်အပ်သောသဘောရှိကုန်သော။
 ကာမူပသံဟိတာနိ - ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်ကုန်ထသော။
 ရဇနိယာနိ - ရာဂကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်ထသော။
 ဂူပါနိ - တို့ကို။
 သန္တာနေဝ - ထင်ရှားရှိကုန်လျက်လည်း။
 နာဿောသိ န ခေါ - မကြားသလော။
 ဥဒါဟု - ထိုသို့မဟုတ်မှုကား။
 အသန္တာနိ - ထင်ရှားမရှိကုန်သည် ဖြစ်၍လည်း။

ဧကံသဘာဝိတသမာဓိ

၃၆၅။ မဟာလိ - လိ။ လိစ္ဆဝိပုတ္တော - သား။ သုနက္ခတ္တော -
 သုနက္ခတ္တသည်။ သန္တာနေဝ - ထင်ရှားရှိကုန်လျက်လျှင်။ ဒိဗ္ဗာနိ -
 ကုန်သော။ ပိယဂူပါနိ - ချစ်အပ်သောသဘောရှိကုန်သော။ ကာမ

သံဟိတာနိ - ကာမရာဂနှင့် စပ်ကုန်ထသော။ ရဇနိယာနိ - ကာမ
 ရာဂကိုဖြစ်စေကုန်ထသော။ သဒ္ဓါနိ - တို့ကို။ နဿောသိ - မကြား။
 အသန္တာနိ - ထင်ရှားမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ နာဿောသိ - မကြားသည်။
 နော - မဟုတ်။ ဣတိ - ဤသို့။ ဘဂဝါ - သည်။ အဝေါစ - ငါ။
 မှတ်ချက်။* ။ ၁၃၂၀-ပြည့်နှစ်၌ မေးဖူးသည်။

၃၆၆။ ဣစ - ဤသာသနာတော်၌။
 ဘိက္ခုနော - ရဟန်းသည်။
 ပုရတ္ထိမာယ - အရှေ့ဖြစ်သော။
 ကေသဘာဝိတော - တစ်ပါးသောအဖို့ဖြင့် ပွားစေအပ်သည်။
 ဧဝံ ဣမိနာ ကာရဏေန - ဤသို့ ရူပါရုံကိုမြင်ခြင်းငှာသာ သမာဓိကို
 ပွားစေ၍ သဒ္ဓါရုံကို ကြားခြင်းငှာ မပွားစေခြင်း
 ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
 ဧတံ - ဤသို့ ရူပါရုံကိုသာမြင်၍ သဒ္ဓါရုံကို မကြား
 ခြင်းသည်။

၃၆၇။ ဥဒ္ဓံ - အထက်၌။
 အဓော - အောက်၌။
 တိရိယံ - အထောင့်ဖြစ်သောအရပ်၌။
 တံ - ထိုသို့ ရူပါရုံကိုသာမြင်၍ သဒ္ဓါရုံကို မကြား
 ခြင်းသည်။
 ဧဝံ ဣမိနာကာရဏေန - ဤသို့ ရူပါရုံကိုသာ မြင်ခြင်းငှာ သမာဓိကို
 ပွားစေ၍ သဒ္ဓါရုံကို ကြားခြင်းငှာ မပွားစေ
 ခြင်းကြောင့်။
 ဧတံ ဟိ ဧတံဧဝံ - ဤသို့ ရူပါရုံကိုသာမြင်၍ သဒ္ဓါရုံကို
 မကြားခြင်းသည်။

၃၆၈။ တံ - ထိုသို့ သဒ္ဓါရုံကိုသာကြား၍ ရူပါရုံကို မမြင်ခြင်း သည်။

ဝေံ ဣမိနာ ကာရဏေန - ဤသို့သဒ္ဓါရုံကိုကြားခြင်းငှာ သမာဓိကို ပွားစေခြင်း၊ ရူပါရုံကိုမြင်ခြင်းငှာ မပွားစေခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။

ဘံ ဟိ ဧတံ ဧဝ - ဤသို့သဒ္ဓါရုံကိုသာ ကြား၍ ရူပါရုံကို မမြင်ခြင်းသည်။

၃၇၀။ ဥဘယံသဘာဝိတော - နှစ်ပါးသောအဖို့ဖြင့် ပွားစေအပ်သည်။

၃၇၂။ ဧတာသံ သမာဓိဘာဝနာနံ - ထိုသို့နှစ်ပါးသောအဖို့အားဖြင့် ပွားစေအပ်ကုန်သော သမာဓိတို့ကို။

သစ္စိကိရိယာဟေတု - မျက်မှောက်ပြုလိုသောကြောင့်။

ဘဂဝတိ - အရှင်ဘုရားအထံ၌။

ဗြဟ္မစရိယံ - မြတ်သောအကျင့်ကို။

စရန္တိ နနု - ကျင့်ကုန်သည်မဟုတ်တုံလော။

ဧတေဟိ - ထိုသမာဓိတရားတို့ထက်။ (အပါဒါန်ထည့်)

ဥတ္တရိတရာ စ - လွန်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်ထသော။

ပဏီတတရာ စ - ထူးသည်လည်းဖြစ်ကုန်ထသော။

အညေဝ - ထိုသမာဓိတရားတို့မှ တစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန် သော။

စတုအရိယမလ

၃၇၃။ တိဏ္ဍံ - ဒိဋ္ဌိ၊ ပရာမာသ၊ ဝိစိကိစ္ဆာအားဖြင့် (၃) ပါး ကုန်သော။

ပရိက္ခယာ - အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့်။

အဝိနိပါတဓမ္မော - အပါယ်သို့ကျတတ်သော သဘောမရှိသည်။

နိယတော - ဓမ္မနိယာမအားဖြင့် မြဲသည်။

- သမ္မောဓိပရာယဏော - အထက်မက်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသည်။
- ယဿ ဓမ္မဿ - အကြင်သောတာပတ္တိမဂ်တရားကို။
- အယံ ဓမ္မော - ဤသောတာပတ္တိမဂ်တရားသည်။
- တနုတ္တာ - ခေါင်းပါးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
- သင်္ကဒေဝ - တစ်ကြိမ်လျှင်။
- ဣမံလောကံ - ဤလူ့ပြည်သို့။
- အာဂဏာ** - ပဋိသန္ဓေယူသောအားဖြင့်ပြန်၍။
- ဒုက္ခဿ - ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။
- ယဿ ဓမ္မဿ - အကြင်သကာဒါမိမဂ်တရားကို။
- ဩရုဗ္ဗာဂိယာနံ - ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေအဖို့ရှိကုန်သော။
- ဩပပါတိကော - ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေ ယူအပ်သည်။
- တတ္ထ - ထိုအထက်ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌။
- ပရိနိဗ္ဗာယံ - ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတတ်သည်။
- အနာဝတ္တိဓမ္မော - တစ်ဖန်မပြန်ခြင်းသဘောရှိသည်။
- ယဿဓမ္မဿ - အကြင်အနာဂါမိမဂ်တရားကို။
- စေတောဝိမုတ္တိံ - စိတ်၏ကိလေသာတို့မှ လွတ်ခြင်း ရှိထသော။
- ပညာဝိမုတ္တိံ - ပညာဖြင့် ကိလေသာတို့မှလွတ်ထသော။
- ယေသံ ဓမ္မာနံ - အကြင်လောကုတ္တရာတရားတို့ကို။
- ဣမေ ဓမ္မာ - ဤလောကုတ္တရာတရားတို့သည်။
- ဧတေဟိ - ထိုလောကီသမာဓိ တရားတို့ထက်။

အရိယအဋ္ဌဂံ ဝိ ကမဂ္ဂ

- ၃၇၄။ ပဋိပဒါ - ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော အကျင့်ရှိသည်။
- ၃၇၅။ အရိယော - ဖြူစင်စွာသော။
- အဋ္ဌဂံကော - ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါရှိသော။
- ဣဒံ တေ မဂ္ဂါ - ထိုမဂ်ဟူသည်တို့ကား။

ဇွေပဗ္ဗဇိတဝတ္ထု

- ၃၇၆။ မုဏ္ဍိယော - ဦးပြည်းဖြစ်သော။
- ဒါရုပတ္တိကန္တဝါသီ - သစ်သားဖြစ်သော သပိတ်ကိုဆောင်သော
ပရိပိုင်၏ တပည့်ဖြစ်သော။
- တံ - ထိုဖိမည်သောသဘောတရားသည်။
- တံ ဓမ္မဇာတံ - သည်။
- စိဝံ - ဖိမည်၏။
- သရီရံ န ခေါ - ကိုယ်မည်သလော။
- အညံ န ခေါ - တစ်ပါးလော။
- ကလ္လံ န ခေါ - သင့်မည်လော။

မဟာဇိသုတ်ခက်ဆစ်အဖွင့် ပြီးပါပြီ။

၈-မဟာသီဟနာဒသုတ်

အစေလကဿပဝတ္ထု

- ၃၈၁။ ဥရုညာယ - ဥရုညအမည်ရှိသောမြို့၌။
- ကဏ္ဍကထလေ - ကဏ္ဍကထလ အမည်ရှိသော။
- မိဂဒါယေ - သားတို့၏ဘေးမဲ့ရာ၌။
- အစေလော - အဝတ်မဝတ်သော။

ဘောဂေါတမ - မ။ သမဏော - သော။ ဂေါတမော - သည်။
 သဗ္ဗံ - အလုံးစုံသော။ တပံ - ကို။ ဂရဟတိ - ကဲ့ရဲ့တတ်၏။ သဗ္ဗံ -

?(တစ်နည်း) မိဂဒါယေ-သားတို့၏ ဘေးမဲ့ရာဖြစ်သော။ ကဏ္ဍကထလေ-
 ကဏ္ဍကထလ အမည်ရှိသော မြေအဖို့၌။

သော။ တပဿိံ - အကျင့်ကိုမှီသော။ လူခါဇီဝိံ - ခေါင်းပါးသော
 အသက်မွေးခြင်းရှိသောသူကို။ ဧကံသေန - အားဖြင့်။ ဥပက္ကောသတိံ -
 ဆဲရေးတတ်၏။ ဥပဝဒတိံ - ချုပ်ချယ်တတ်၏။ ဧတံ ဝစနံ - ကို။
 မေ မယာ - သည်။ သုတံ - ၎င်း။ ဣတိ - ဤသို့။ အဝေါစ - ၎င်း။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၃၁-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ပုတ္တဝါဒိနော - ဆိုအပ်သောစကားကို ဆိုကုန်သည်။
- တေ ဇနာ - တို့သည်။
- ပုတ္တဝါဒိနော - ဆိုအပ်သောစကားကို ဆိုကုန်သည်။
- ဟောန္တိ - ကုန်၏လော။
- အဘူတေန - မဟုတ်မမှန်သောစကားဖြင့်။
- န အပ္ပာစိက္ခန္တိံ - မစွပ်စွဲကုန်သလော။
- ဓမ္မဿ - အရှင်ဂေါတမသည် ဆိုအပ်သောအကြောင်းအား။
- အနုဓမ္မံ - လျော်သောအကြောင်းကို။
- ဗျာကရေန္တိံ - ကြားကုန်သလော။
- သဟဓမ္မိကော - သူတစ်ပါးတို့သည် ဆိုအပ်သောအကြောင်းတို့ဖြင့်
အကြောင်းရှိသည်။
- ဝါဒေါ ဝါ - စကားသည် လည်းကောင်း။
- အနုဝါဒေါ ဝါ - အတုကိုပြု၍ဆိုသော စကားသည် လည်းကောင်း။
- ကောစိ အပ္ပမတ္တကောပိ - အနည်းငယ်မျှလည်း။
- ဂါရယု - ကဲ့ရဲ့အပ်သော။
- ဌာနံ - အရပ်သို့။
- န စ အာဂစ္ဆတိ - မရောက်သလော။
- ဟိ သစ္စံ - မှန်၏။
- အနုပ္ပက္ခာတုကာမာ - စွပ်စွဲခြင်းငှာ အလိုမရှိကုန်။
- ၃၈၂။ အသတာ - ထင်ရှားမရှိသော။

၃၈၃။ အပ္ပဒုက္ခဝိဟာရီ - နည်းသောဆင်းရဲခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍

နေလေ့ရှိသောသူကို။

ဣမေသံတပဿိနံ - ဤသို့အကျင့်ကို မှီကုန်သောသူတို့၏။

အာဂတိဉ္ဇ - လားရာအရပ်ကို လည်းကောင်း။

ဂတိဉ္ဇ - လားလတုံသော အရပ်ကို လည်းကောင်း။

စုတစ - စုတေခြင်းကို လည်းကောင်း။

ဥပပတ္တိဉ္ဇ - ပရိသန္ဓေယူခြင်းကို လည်းကောင်း။

ဥပက္ခောသိဿာမိ - ဆဲရေးအံ့နည်း။

ဥပဝဒိဿာမိ - ရှုတ်ချစကားဆိုအံ့နည်း။

၃၈၄။ နိပုဏာ - သိမ်မွေ့သောပညာရှိကုန်ထသော။

ကတပရပ္ပဝါဒါ - သူတစ်ပါးတို့၏အယူကို ဖျက်ဆီးခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်ထသော။

ဝါလဝေဓိရူပါ - သားမြီးဖျားကို မှန်အောင်ပစ်နိုင်သော လေးသမား နှင့် တူကုန်ထသော။

ပညာဂတေန - ပညာ၏အစွမ်းဖြင့်။

ပရေသံ - သူတစ်ပါးတို့၏။ (သမ္မုန်ထည့်)

ဒိဋ္ဌိဂတာနိ - အယူတို့ကို။

ဘိန္ဒုန္တာမညေ - ဖျက်ကုန်သကဲ့သို့။

စရန္တိ - သွားကုန်၏။

ဝါဒေါ - အယူသည်။ (ကတ္တာထည့်)

သမနုယုဉ္ဇာပနကာထာ

၃၈၅။ ယေသု ဌာနေသု - အကြင်အရာတို့၌။

တုမှာကံ - တို့၏။

ဝါဒေါ - အယူသည်။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်)

သာဝဇ္ဇာ - အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်ထသော။

- သာဝဇ္ဇသင်္ခါတာ - အပြစ်နှင့်တကွဟူ၍ သိကုန်ထသော။
- အသေဝိတဗ္ဗာ - သူတော်ကောင်းတို့သည် မမှီဝဲအပ်ကုန်ထသော။
- အသေဝိတဗ္ဗသင်္ခါတာ - သူတော်ကောင်းတို့သည် မမှီဝဲအပ်ဟူ၍ သိကုန်ထသော။
- န အလမရိယာ - အရိယာဖြစ်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ကုန်ထသော။
- န အလမရိယသင်္ခါတာ - အရိယာဖြစ်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ဟု သိအပ်ကုန်ထသော။
- ကဏှာ - မည်းကုန်ထသော။
- အနဝသေသံ - အကြွင်းမဲ့။
- ဝတ္တတိ - ကျင့်သလော။
- အမေဟိ - တို့နှင့်။
- သဒ္ဓိံ - တကွ။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်ပါ)
- သမနယုဉ္ဇန္တံ သမနယုဉ္ဇန္တံ - အယူကို မေးစိစစ်ကုန်လော့။
- သမနဂါဟန္တံ သမနဂါဟန္တံ - အကြောင်းကို မေးစိစစ်ကုန်လော့။
- သမနဘာသန္တံ သမနဘာသန္တံ - အယူအကြောင်းနှစ်ပါးစုံကို မေးစိစစ်ကုန်လော့။
- ဘဝန္တော ဂဏာစရိယာ ဝါ - အကြင်ဂိုဏ်းဆရာတို့သည် မူလည်း။
- ၃၈၆။ သမနယုဉ္ဇန္တံ - အယူကိုမေးစိစစ်တတ်ကုန်ထသော။
- တတ္ထ - ထိုသို့စိစစ်ရာ၌။

အရိယအဋ္ဌင်္ဂီ ကမဂ္ဂ

- ၃၉၃။ ယထာ ယံ မဂ္ဂပဋိပဒံ - အကြင်ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော အကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို။
- ပဋိပန္နော - ကျင့်သည်ဖြစ်၍။

- ကာလဝါဒိ - လျောက်ပတ်သော ကာလနှင့်ယှဉ်သော စကားကို ဆိုတတ်၏။
- ဘူတဝါဒိ - မဖောက်မပြန်သော စကားကို ဆိုတတ်၏။
- အတ္ထဝါဒိ - အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သော စကားကို ဆိုတတ်၏။
- ဓမ္မဝါဒိ - အကြောင်းနှင့်စပ်သော စကားကို ဆိုတတ်၏။
- ဝိနယဝါဒိ - ဆုံးမခြင်းနှင့်စပ်သော စကားကို ဆိုတတ်၏။
- သော မဂ္ဂေါ - ထိုရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်သော မဂ်သည်။
- သာ ပဋိပဒါ - ထိုရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော အကျင့်သည်။

တပေါပက္ကမကထာ

- ဝေဝံ - ဤသို့ရေးအဖို့၌ဖြစ်သော ဤအကျင့်ကို။
- သာမညသင်္ခါတာစ - ရဟန်း၏အမှုဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ကုန်သော။
- ဗြာဟ္မညသင်္ခါတာစ - မြတ်၏ဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ကုန်ထသော။
- ဣမေ ဟိ တပေါပက္ကမာ - ဤအကျင့်ကို အားထုတ်ခြင်းတို့သည်လည်း။
- ဟတ္ထာပလေခနော စ - လက်ဖြင့် ကျင်ကြီးကိုခံ၍ လျှာဖြင့်လျက်သည်လည်း။
- န ဟေိဘဒ္ဒန္တိကာ စ - အရှင်ကောင်းလာလော့ဟု ဆိုအပ်သော ဆွမ်းကို မခံသည်လည်း။
- အဘိဟင်္ဂ - ရှေးရှုဆောင်ခဲ့သော ဆွမ်းကိုလည်း။
- နိမန္တနံ - ဖိတ်သောဆွမ်းကိုလည်း။
- သော - ထိုပရိဗိုဇ်ရဟန်းသည်။
- ကုမ္ဘိမုခါ - အိုးဝမှ။
- ဥဒ္ဒရိတွာ - ထုတ်၍။
- ဒိယျမာနံ - လှူအပ်သောဆွမ်းကို။
- န ပဋိဂ္ဂဏာတိ - မခံ။

- ကညောပိမုခါ - တောငံးဝမှ။
- ဇဠကမန္တရံ - တံခါးခုံကိုကျော်၍ လှူသောဆွမ်းကိုလည်း။
- ဒဏ္ဍမန္တရံ - တုတ်နှင့်တံကိုကျော်၍ လှူသောဆွမ်းကိုလည်း။
- မုသလမန္တရံ - ကျည်ပွေ့ကိုကျော်၍ လှူသောဆွမ်းကိုလည်း။
- ဘုဉ္ဇမာနာနံ - ထမင်းစားကုန်သော။
- ဂတ္တိနိယာ - ကိုယ်ဝန်ဆောင်သော မိန်းမသည်။
- ပါယမာနာယ - သားနို့တိုက်သောမိန်းမသည်။
- ပုရိသန္တရဂတာယ - ယောက်ျားသွားသော မိန်းမသည်။
- သံကိတ္တိသု - အများပေါင်း၍ လှူသောဆွမ်းကိုလည်း။

- ယတ္ထ - အကြင်ဆွမ်း၌။
- သာ - ခွေးသည်။
- ဥပဋ္ဌိတော - အနီး၌တည်သည်။
- တံ - ထိုခွေးအနီး၌ တည်သောဆွမ်းကို။
- ယတ္ထ - အကြင်ဆွမ်း၌။
- မက္ခိကာ - ယင်တို့သည်။
- သဏ္ဍသဏ္ဍစာရိနီ - အစုစုနားကုန်သည်။
- တံ - ထိုယင်အစုစုနားသော ဆွမ်းကို။
- မစ္ဆ - ငါးကို။
- မံသံ - အသားကို။
- ထုသောဒကံ - သောဝီရက အမည်ရှိသော ဆေးကို။
- သော - ထိုပရိပိုဇ်ရဟန်းသည်။
- ဧကာဂါရိကာ ဝါ - တစ်အိမ်သာခံသည်လည်း။
- ဧကာလောပိကာ ဝါ - တစ်လုတ်သာ စားသည်လည်း။
- ဒွါဂါရိကာ ဝါ - နှစ်အိမ်သာ ခံသည်လည်း။
- ဒွါလောပိကာ ဝါ - နှစ်လုတ်သာ စားသည်လည်း။

- ဒတ္တိယာပိ - ခွက်ငယ်ဖြင့်လည်း။
- ဧကာဟိကမ္ပိ - တစ်ရက် ချန်သည်ကိုလည်း။
- အဒ္ဒမာသိကမ္ပိ - လခွဲ တစ်ကြိမ်ကိုလည်း။
- ပရိယာယဘတ္တဘောနောနယောဂံ - အလှည့်စားခြင်း၌လုံ့လပြုခြင်းကို။

၃၉၅။ သာမညသင်္ခါတာ စ - ရဟန်း၏အမှုဟူ၍လည်း ဆိုအပ်
ကုန်ထသော။

- ဗြာဟ္မညသင်္ခါတာစ - ပုဂ္ဂိုလ်၏အမှုဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ကုန်ထသော။
- ဣမေပိတပေါပတ္တမာ - ဤအကျင့်ကိုအားထုတ်ခြင်းတို့သည်လည်း။
- သာကဘက္ခော ဝါ - ဟင်းရွက်စိမ်းကို စားသည်လည်း။
- သာမာကဘက္ခော ဝါ - ဆန်စိမ်းကို စားသည်လည်း။
- နိဝါရဘက္ခော ဝါ - ကျိတ်ကို စားသည်လည်း။
- ဒဒ္ဒုလဘက္ခော ဝါ - ရေမှော်ကို စားသည်လည်း။
- ဟုဋာဘက္ခော ဝါ - ရှေးရှုဆောင်ခဲ့သောဆွမ်းကိုသာ
စားသည်လည်း။

- ကဏာဘက္ခော ဝါ - ဆန်ကွဲကို စားသည်လည်း။
- အာစာမဘက္ခော ဝါ - ထမင်းချိုးကို စားသည်လည်း။
- ပိညာကဘက္ခော ဝါ - နှမ်းဖတ်ကို စားသည်လည်း။
- ဂေါမယဘက္ခော ဝါ - နွားချေးကို စားသည်လည်း။
- ဝနမူလဖလဟာရော - တောသစ်မြစ်၊ တောသစ်သီးအစရှိသည်
ဖြစ်၍။

ပဝတ္တဖလဘောဇိ - အလိုလိုကြွေသောသစ်သီး အစ
ရှိသည်ဖြစ်၍။

၃၉၆။ သာဏာနိပိ - သာဏအမည်ရှိသော လျှော်ဖြင့်ရက်သော
ပုဆိုးတို့ကိုလည်း။

- မသာဏာနိပိ - ရော၍ရက်သော ပုဆိုးတို့ကိုလည်း။
- ဆဝဒုဿာနိပိ - သေသောအကောင်မှ စွန့်အပ်သော ပုဆိုး
တို့ကိုလည်း။

တိရိစ္ဆာန်ပိ - သစ်ခွဲဖြင့်ပြုသော အဝတ်တို့ကိုလည်း။ (ဝါ)လျှော်တေ အဝတ်တို့ကိုလည်း။ **ဓာရေတိ** - ၏။ **အဇိနံပိ** - သစ်အမည်ရှိသော သား၏ သားရေကိုလည်း။ **ဓာရေတိ** - ၏။ **အဇိနက္ခိပမ္ဘိ** - အလယ်၌ ခွဲအပ်သော သစ်နက်ရေကိုလည်း။ **ဓာရေတိ** - ၏။ **ကုသစီရမ္ဘိ** - သမန်းမြက်ဖြင့်ရက်သော အဝတ်ကိုလည်း။ **ဓာရေတိ** - ၏။ **ဝါက စီရမ္ဘိ** - လျှော်ဖြင့်ရက်သော အဝတ်ကိုလည်း။ **ဓာရေတိ** - ၏။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၉-ခုနှစ်၌ သော - ထိုပရိမိုဇ်သည်ဟု ကတ္တားထည့်၍ ပေးရန် မေးဖူးသည်။

- ဖလကစီရမ္ဘိ** - ပျဉ်ချပ်စီသော အဝတ်ကိုလည်း။
- ကေသကမ္ဘလမ္ဘိ** - လှူဆံပင်ဖြင့်ရက်သော ကမ္ဘလာကိုလည်း။
- ဝါဠကမ္ဘလမ္ဘိ** - စာမရီမည်သော သား၏အမြီးဖြင့်ရက်သော အဝတ်ကိုလည်း။
- ဥလူကပက္ခိကမ္ဘိ** - ခင်ပုတ်ငှက်၏အတောင်ဖြင့် ရက်သော ပုဆိုး ကိုလည်း။
- ကေသမဿုလောစကောပိ** - ဆံမှတ်ဆိတ်ကို ရိတ်သည်လည်း။
- ကေသမဿုလောစနာနယောဂံ** - ဆံမှတ်ဆိတ်ကို ရိတ်ခြင်း၌ လုံ့လ ပြုခြင်းကို။
- အနုယုတ္တော ပဝတ္တယမာနော** - ဖြစ်စေသည်ဖြစ်၍။
- ဥဗ္ဘန္တကောပိ** - ဖနောင့်ဖြင့်သာ ရပ်သည်လည်း။
- အာသနပဋိက္ခိတ္တော** - နေရာကို ပယ်သည်။
- ဥက္ကာဋိကောပိ** - ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၍ နေသည်သာလည်း။
- ဥက္ကာဋိကပ္ပဓာနံ** - ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၍နေခြင်း၌ လုံ့လပြုခြင်းကို။
- ကဏ္ဍကာပဿယိကောပိ** - ဆူးပေါ်၌ သားရေကိုခင်း၍ရပ်ခြင်း၊ သွား ခြင်း စသော အမှုကို ပြုသည်လည်း။
- ကဏ္ဍကာပဿယေ** - ဆူး၏အထက်၌။

- ဖလကသေယျမ္မိ - သစ်ပျဉ်၌ အိပ်ခြင်းကိုလည်း။
- ထဏှိလသေယျမ္မိ - မြင့်သော မြေအရပ်၌ အိပ်ခြင်းကိုလည်း။
- ဧကပဿယိကောပိ - နံပါးတစ်ဖက်ဖြင့်သာလျှင် အိပ်ခြင်းကို ပြုသည်လည်း။
- ရဇောဇ္ဈေဇရော - မြူအညစ်အကြေးကို ဆောင်သော ကိုယ် ရှိသည်။
- အဗ္ဘောကာသိကောပိ - လွင်တီးခေါင်၌သာ နေလေ့ရှိသည်လည်း။
- ယထာသန္တတိကောပိ - ရတိုင်းသောနေရာ၌သာ နေလေ့ ရှိသည်လည်း။
- ဝေကဋီကောပိ - ကျင်ကြီးကိုသာ စားလေ့ရှိသည်လည်း။
- ဝိကဋ္ဌဘောဇနာနုယောဂံ - ကျင်ကြီးကိုစားခြင်း၌ လုံ့လပြုခြင်းကို။
- အပါနကောပိ - ရေချမ်းကို မသောက်သည်လည်း။
- အပါနကတ္တံ - ရေချမ်းကို မသောက်သည်၏အဖြစ်ကို။
- သာယတတိယကံ - တစ်နေ့သုံးကြိမ်။
- ဥဒကောရောဟနာနုယောဂံ - မကောင်းမှုကို လျှော်အံ့ဟု ရေသို့သက် ခြင်း၌ လုံ့လပြုခြင်းကို။

တပေါပက္ကမနိရတ္တကာထာ

- ၃၉၇။ မုတ္တာစာရော - ရပ်လျက် ကျင်ကြီးကျင်ငယ်ကို စွန့်သည်။
- စေတောဝိမုတ္တိံ - စိတ်၏ကိလေသာတို့မှ လွတ်ခြင်းရှိထသော။
- အထ ခေါ - စင်စစ်ကား။
- သာမညာ - ရဟန်း၏အဖြစ်မှ။
- အာရကာဝ - ဝေးသည်သာလျှင်တည်း။
- ဗြဟ္မညာ - မြတ်သည်၏အဖြစ်မှ။
- အဝေရံ - အမျက်ထွက်ခြင်းတည်း ဟူသော ရန်ကင်း ထသော။

- အဗျာပဇ္ဇ - နှလုံးမသာခြင်း ကင်းထသော။
- မေတ္တစိတ္တံ - အဒေါသဟု ဆိုအပ်သော မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ကို။
- ပဝတ္တပလဘောဇီ - အလိုလိုကြွေသော သစ်သီးအစာရှိသည်။
- သာဏာနိပိ - သာဏအမည်ရှိသော လျှော်ဖြင့် ရက်သော အဝတ်တို့ကို။
- မသာဏာနိပိ - လျှော်ပေါင်းရော၍ ရက်သော အဝတ်တို့ ကိုလည်း။
- ၃၉၈။ သာမညံ - ရဟန်းအမှုသည်။
- ဒုက္ကရံ - ခဲစွာ၏။
- ဗြဟ္မညံ - ကောင်းမှုကို အပြုသော အမှုသည်။
- ယံ ကထံ - အကြင်စကားကို။
- ဝဒသိ - ဆို၏။ (၃ ပုဒ်ထည့်)
- သော ကထာ - သည်။
- ပကတိ ခေါ် ပကတိ ဧဝ - ဟုတ်မှန်သော သဘောသာလျှင်တည်း။
- ဣမာယ မတ္တာယ - ဤသို့ အဝတ်မဝတ်ခြင်း အစရှိသော အနည်း ငယ်သော အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။
- ဣမိနာ တပေါပက္ကမေန - ဤသို့ အဝတ်မဝတ်ခြင်း အစရှိသော အနည်းငယ်သောအကျင့်ကို အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။

ကဿပ - ပ။ ယသ္မာ - ကြောင့်။ ဣမာယ မတ္တာယ - ဤ အဝတ်မဝတ်ခြင်းအစရှိသောအတိုင်းအရှည်ကို။ အညတြေဝ ထပေတွာ - ထား၍။ ဣမိနာ တပေါပက္ကမေန - ဤအဝတ်မဝတ်ခြင်း အစရှိသော အားထုတ်ခြင်းကို။ အညတြ ထပေတွာ - ၍။ ဒုက္ကရံ - ခဲစွာသော။ သုဒုက္ကရံ - သော။ သာမညံဝါ - သည်လည်း။ ဟောတိ - ၏။ ဗြဟ္မညံဝါ - သည်လည်း။ ဟောတိ - ၏။ ဣတိ တသ္မာ - ကြောင့်။

သာမညဝါ - သည်လည်းကောင်း။ ဗြဟ္မညဝါ - သည်လည်းကောင်း။
 ဒုက္ကရံ-ခဲသည်။ သုဒုက္ကရံ-သည်။ ဟောတိ - ၏။ ဣတိ - ဤသို့။
 တေဝစနံ-ကို။ ဝစနာယ-ငှာ။ ကလ္လံ-သင့်၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၁-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

၃၉၉။ ^၁သမဏော ဣတိ - ရဟန်းဟူ၍။
 ဒုဇ္ဇနော - သိနိုင်ခဲ့၏။
 ဗြဟ္မဏောဣတိ - မကောင်းမှုကို အပပြုတတ်သောသူ ဟူ၍။
 ၄၀၀။ ဣဓ လောကေ - ဤလူ့ပြည်၌။
 ဘယဒဿာဝိ - ဘေးအားဖြင့် ရှုသည်ဖြစ်၍။
 ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ - စင်သောအသက်မွေးခြင်းရှိသည်။
 သန္တုဋ္ဌော - ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ ရောင့်ရဲလွယ်သည်။
 ကထဉ္စ ကေန အာကာရေန - ဖြင့်။
 ဣဒမ္ပိ အယမ္ပိသီလသမ္ပဒါ - ဤပါဏာတိပါတမှ ကြဉ်ခြင်းတည်း
 ဟူသော သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။
 ယထာ ဝါ ပန ယေ တေ သမဏာဗြဟ္မဏာ - တို့သည်။
 ဣဒံ သာ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ - ထိုမဂ်ဖိုလ်၏ ဖိလာဖြစ်သော အတတ်
 ဟူသည်ကား။
 သန္တိကမ္ပံ - နတ်တို့ကိုးကွယ်သောအမှု။
 ပဏိဓိကမ္ပံ - အကိုးအကွယ်ဖြစ်သောအမှု။
 ဩသဓိနံ - ဆေးတို့ကို။
 ပါတိမောက္ခော - ခွာခြင်း။
 ဣတိ ဝါ ဣမာယ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ - ဖြင့်မူလည်း။
 သီလသံစရတော - သီလကိုစောင့်ခြင်းကြောင့်။

^၁(တစ်နည်း) သမဏော-ကို။ ဒုဇ္ဇနော-၏။ ဗြဟ္မဏော-ကို။ ဒုဇ္ဇနော-
 ၏။

- ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ ဘယံ - ဤဘေးသည်။
- ကုတောစိ - တစ်စုံတစ်ခုသော သီလကို
စောင့်ခြင်းကြောင့်။
- အယံ - ဤဝိပဿနာအစရှိသော ပညာသည်။
- ပညာသမ္ပဒါ - ပညာ၏ပြည့်စုံခြင်းမည်၏။
- ဣမာယ သီလသမ္ပဒါယ စ - ဤအရဟတ္တဖိုလ်နှင့် ယှဉ်သော သီလ
၏ပြည့်စုံခြင်းမှ လည်းကောင်း။
- ဣမာယ စိတ္တသမ္ပဒါယ စ - ဤအရဟတ္တဖိုလ်နှင့် ယှဉ်သော စိတ်၏
ပြည့်စုံခြင်းမှ လည်းကောင်း။
- ဣမာယ ပညာသမ္ပဒါယ စ - ဤအရဟတ္တဖိုလ်နှင့် ယှဉ်သော ပညာ၏
ပြည့်စုံခြင်းမှ လည်းကောင်း။
- တာဟိ - ထိုအရဟတ္တဖိုလ်နှင့် ယှဉ်သော သီလ၊
စိတ္တ၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်းတို့ထက်။
(အပါဒါန်ထည်)
- ခတ္ထိယော - မြေကြီးကို အစိုးရသော။
- မုဒ္ဒါဝသိတ္တော - ထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးထသော။
- နိဟိတပစ္စာမိတ္တော - ပယ်အပ်ပြီးသော ရန်သူရှိသော။
- ပစ္စတ္ထိကတော - ရန်သူကြောင့်။
- ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ ဘယံ - သည်။
- ကုတောစိ - တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရန်သူကြောင့်။
- န သမနုပဿတိ ယထာ - မမြင်သကဲ့သို့။

သီဟနာဒကထာ

- ၄၀၂။ သီလဝါဒါ - သီလနှင့်စပ်သောစကားကိုဆိုလေ့ရှိကုန်သော။
- ဝဏ္ဏံ - ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။
- ယာဝတာ - အကြင်မျှလောက်သော။

- အရိယံ - ဖြူစင်စွာထသော။
- ပရမံ - လွန်မြတ်သော။
- တတ္ထ တသ္မိံ သီလေ - ဌ။
- သမသမံ - ထပ်တူတူသော။
- န သမနုပဿာမိ - မမြင်။
- ဘိယျော - လွန်သောသီလကိုကား။
- ကုတော - အဘယ်မှာ။
- သမနုပဿာမိ - မြင်အံ့နည်း။
- အထ ခေါ - စင်စစ်ကား။
- ယဒိံ ယံ ဣဒံ အဓိသီလံ - အကြင်မြတ်သောသီလသည်။
- တတ္ထတသ္မိံ အဓိသီလေ - ဌ။
- တပေါဇိဂုစ္ဆဝါဒါ - ကိလေသာတို့ကို ပူပန်စေတတ်သော၊
ကိလေသာတို့ကို စက်ဆုပ်စေတတ်သော
လုံ့လကို အားထုတ်ခြင်းနှင့် စပ်သော စကားကို
ဆိုလေ့ ရှိကုန်သော။
- တပေါဇိဂုစ္ဆယ - ကိလေသာတို့ကို ပူပန်စေသော၊
ကိလေသာတို့ကို စက်ဆုပ်စေတတ်သော
လုံ့လကို အားထုတ်ခြင်း၏။
- တတ္ထ တိဿံ တပေါဇိဂုစ္ဆယံ - ထိုစိတ်ကို ပူပန်စေတတ်သော၊
ကိလေသာတို့ကို စက်ဆုပ်စေတတ်သော
လုံ့လကို အားထုတ်ရာ၌။
- တပေါဇိဂုစ္ဆယ - နှင့်။ (ထည့်)
- သမသမံ - ထပ်တူတူသော။
- ပညာဝါဒါ - ပညာနှင့်စပ်သောစကားကို ဆိုလေ့ရှိကုန်သော။
- တတ္ထ - ထိုမြတ်သောပညာ၌။
- ဝိမုတ္တိဝါဒါ - ကိလေသာတို့မှ လွတ်ကင်းခြင်းနှင့်စပ်သော
စကားကို ဆိုလေ့ရှိကုန်သော။

- ၄၀၃။ သီဟနာဒံ - ရဲရင့်သောစကားကို။
- ဝိသာရဒေါ - ကြောက်ရွံ့ရှားခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍။
- နံ - ထိုရဟန်းဂေါတမကို။
- ဇေယျကရဏေန - ဖြေသဖြင့်လည်း။
- ပရေသံ - တို့၏။ (သမ္မန်ထည့်)
- နော စ ခေါ် အာရာဇေတိ - မနှစ်သက်စေတတ်။
- အဿ - ထိုရဟန်းဂေါတမ၏။ (သမ္မန်ထည့်)
- ဝစနံ - ကို။ (ကံထည့်)
- ဒေဝမနုဿာ - တို့သည်။ (ကတ္တားထည့်)
- သောတဗ္ဗံ - နာအပ်သည်ကို။
- နော စ ခေါ် မညန္တိ - မအောက်မေ့ကုန်။
- ဗုဒ္ဓတ္ထာယ - မဖောက်မပြန်သော လောကုတ္တရာဓမ္မအလို့ငှာ။
- နော စ ခေါ် ပဋိပစ္စန္တိ - မကျင့်ကုန်။

တိတ္ထိယပရိဝါသကထာ

- တတြ - ထိုဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌။
- တေသံ - ထိုပရိဗိုဇ်တို့၏။
- တပဗြဟ္မစာရိ - အတူကျင့်ဖက်ဖြစ်သော။
- နိဂြောဓော နာမ - နိဂြောဓအမည်ရှိသော။
- °အဓိဇေဂုစ္ဆေ - ဝိရိယဖြင့် မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်သော အရာ၌။
- တဿ - ထိုနိဂြောဓပရိဗိုဇ်၏။
- အဓိဇေဂုစ္ဆေ - အလွန်မြတ်သော ဒုစရိုက်တို့ကို စက်ဆုပ်ရာ၌။

°(တစ်နည်း) မတ္တာယ-အတိုင်းအရှည်ထက်။ ပရံ ဝိယ-လွန်စွာလျှင်။
 (တစ်နည်း) ပရံ ဝိယ မတ္တာယ-အတိုင်းထက်အလွန်။

- ဗျာကာသိ - ဖြေဖူးပြီ။
- ဗျာကတေ စ ပန - ဖြေအပ်သည်ရှိသော်လျှင်။
- ပရံ ဝိယ - အလွန်မြတ်စွာသော။
- ကော ဟိ ကော ဟိ နာမ - အဘယ်မည်သော ပရိပိုင်သည်လျှင်။

၄၀၅။ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော - သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူ ရှိသော တိတ္ထိဖြစ်ဖူးသော။

- ဣမသ္မိံ မေဓဝိနယေ - ဤဘုရားသာသနာတော်၌။
- သော ပရိဗ္ဗာဇယော - ထိုသာသနာတော်မှ အပဖြစ်သော အယူ ရှိသော တိတ္ထိဖြစ်ဖူးသော ပရိပိုင်သည်။

- စတ္တာရော မာသေ - လေးလတို့ပတ်လုံး။
- ပရိဝသတိ - ပရိဝသ်နေရာ၏။
- အာရဒ္ဓစိတ္တာ - နှစ်သက်စေအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော။
- အစ္စယေန - လွန်သဖြင့်။

အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗပရိဗ္ဗာဇကေန - သည်။ (ကတ္တားထည့်)

အာရဒ္ဓစိတ္တာ - နှစ်သက်သောစိတ်ရှိကုန်သော။

အညတိတ္ထိယ ပုဗ္ဗပရိဗ္ဗာဇကံ - ကို။ (ထည့်)

သိက္ခာဘာဝါယ - ရဟန်းဖြစ်ခြင်းငှာ။

ပဗ္ဗာဇေန္တိ - ရဟန်းပြုကုန်၏။

ဥပသမ္မာဒေန္တိ - ပဉ္စင်းခံကုန်၏။

အပိ စ - စင်စစ်အားဖြင့်။

ဇတ္ထ - ဤသို့သာသနာမှ အပဖြစ်သော အယူရှိသော တိတ္ထိကို ရဟန်းပြုရာ၌။

မေ မယာ - သည်။

ပုဂ္ဂလဝေမတ္တတာ - ပုဂ္ဂိုလ်ထူးသည်၏ အဖြစ်ကို။

ဝိဒိတာ - သိအပ်၏။

အစိဂ္ဂပသမ္ပန္နော - ပဉ္စင်းဖြစ်၍ မကြာမြင့်သေးသော။

- အာယသ္မာ - ရှည်သောအသက်ရှိသော။
- ဧကော - တစ်ယောက်အထီးတည်း။
- ပူပကဇ္ဈော - ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ကပ်၍။
- အပ္ပမတ္တော - မမေ့လျော့သည်ဖြစ်၍။
- အာတာပီ - ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လ ရှိသည် ဖြစ်၍။
- ပဟိတတ္တော - နိဗ္ဗာန်သို့လွှတ်သော နှလုံးရှိသည်ဖြစ်၍။
- ဝိဟရန္တော - နေထသော။
- နစိရဿေဝ - မကြာမြင့်မီလျှင်။
- အနတ္တရံ - မိမိထက်လွန်သော တရားမရှိထသော။
- ယဿ အရဟတ္တဖလဿ - အကြင်အရဟတ္တဖိုလ်၏။
- ကုလပုတ္တာ - ကောင်းသော အကျင့်ရှိကုန်သော အမျိုးသား တို့သည်။
- အနတ္တရံ - မိမိထက်လွန်သော တရားမရှိထသော။
- ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ - မြတ်သော သီတင်းသုံးခြင်း၏ အဆုံး ဖြစ်ထသော။
- တံ အရဟတ္တဖလံ - ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို။
- အပရံပုန - တစ်ဖန်။
- ဣတ္ထတ္ထာယ - (၁၆) ပါးသော ကိစ္စအလိုငှာ။

မဟာဝသီဟနာဒသုတ် အပ္ပင်္ဂုဗြီးပါဠိ။

(တစ်နည်း) ဣတ္ထတ္ထာယ-ကိလေသာကို ကုန်စေခြင်းငှာ။ မဂ္ဂဘာဝနာကိစ္စ- မဂ်ကို ပွားစေခြင်းကိစ္စသည်။ မမ-အား။ နတ္ထိ-ရှိ။ (တစ်နည်း) ဣတ္ထတ္ထာယ- ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ခန္ဓာအစဉ်မှ။ အပရံ-တစ်ပါးသော ခန္ဓသန္တာနံ-ခန္ဓာအစဉ်သည်။ မမ-အား။ န အတ္ထိ-မရှိပြီ။ ဣတိ-ဤသို့။ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏေန-ဖြင့်။ (ကရိုဏ်း ထည်) အပ္ပညာသီ-သီ၏။

၉-ပေါဠပါဒသုတ်အပွင့်

ပေါဠပါဒပရိဗ္ဗာဇကောဝတ္ထု

- ၄၀၆။ တေန - ထိုအနာထပိဏ်သေဋ္ဌေးသည်။
- ကာရိတေ - ပြုစေအပ်သော။
- ဇေတဝနေ - ဇေတဝန်ကျောင်းကြီး၌။
- ပရိဗ္ဗာဇကော - အဝတ်မဝတ်သော ပရိဗိုဇ်သည်။
- သမယပ္ပဝါဒကေ - အယူကိုဆိုရာဖြစ်သော။
- ဧကသာလကေ - တစ်ခုတည်းသော ဇရပ်ရှိသော။
- တိန္ဒြကာစီရေ - တည်ပင်တော၌။
- တိသမတ္တေဟိ - သုံးဆယ်အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။
- ပရိဗ္ဗာဇေတေဟိ - ပရိဗိုဇ်အရာတို့နှင့်။
- သဒ္ဓိံ - တကွ။ (သဒ္ဓတ္ထ)
- တိသမတ္တေဟိ ပရိဗ္ဗာဇေတေဟိ-သုံးထောင်အတိုင်း အရှည် ရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့နှင့်။
- သဒ္ဓိံ - တကွ။ (အဓိပ္ပါယ်တ္ထ)
- ၄၀၇။ တာဝ အတိပ္ပဂေါ ခေါ-အလွန်စောသေး၏။
- ၄၀၈။ ဥနာဒိနိယာ - ပဲ့တင်ထပ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ထသော။
- ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓါယ - အထက်သို့တက်သောအသံ၊ အရပ် ထက်ဝန်းကျင်နဲ့သော အသံရှိထသော။
- တိရစ္ဆာနကထံ - မင်္ဂပိုလ်၏ဖိလာဖြစ်သော စကားကို။
- ကထေန္တိယာ - ပြောဟောထသော။

---

^၃(တစ်နည်း) သမယပ္ပဝါဒကေ-အယူကိုဆိုရာဖြစ်သော။ တိန္ဒြကာစီရေ- တည်ပင်အစဉ်ရှိသော။ ဧကသာလကေ-တစ်ခုသောဇရပ်ရှိသော။ မလ္လိကာယ- မလ္လိကာမိဖုရား၏။ အာရာမေ-၌။

အဘိသညာနိရောဓကောထာ

- သက် ပရိသံ - မိမိပရိသတ်ကို။
- သဏ္ဍာပေသီ - ကောင်းစွာထား၏။
(ဝါ) ကောင်းစွာ တည်စေ၏။
- အပ္ပသဒ္ဓါ - နည်းသောအသံရှိကုန်သည်။
- အပ္ပသဒ္ဓကာမော - အသံနည်းခြင်းကို အလိုရှိ၏။
- အပ္ပသဒ္ဓသ္မာ - အသံနည်းသောသူ၏။
- ဝဏ္ဏဝါဒီ - ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းလေ့ရှိ၏။
- ဥပသက်မိတဗ္ဗံ - ကပ်အပ်သည်ကို။
- အပ္ပေဝ နာမ မညေယျ - အောက်မေ့ငြားအံ့လည်းမသိ။
- ၎င်းတို့ - လာတော်မူလော့။
- အာဂတံ - လာခြင်းကား။
- သွာဂတံ သုအာဂတံ - ကောင်းသောလာခြင်းတည်း။
- ဣမံ - ဤငါတို့နေရာအရပ်သို့။
- အာဂမနာယ - ငါ။
- ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ ပရိယာယံ - အကြင်အလှည့်ကို။
- အကာသီ - ၏။
- စိရသံ ခေါ် - ကြာမြင့်မှ။

အဘိသညာနိရောဓကောထာ

- ၎င်းတို့ ပုရိမာနိ ပုရိမေသု - ယမန်နေ့ဖြစ်ကုန်သော။
- ပုရိမတရာ ပုရိမတရေသု - ယမန်နေ့ထက်လွန်သောနေ့ ဖြစ်ကုန်သော။
- နာနာတိတ္ထိယာနံ - အထူးထူးသော အယူရှိကုန်သော။

၁ ယဒိဒံ ဣဒေဝနာယ

(တစ်နည်း) ယဒိဒံ ယော အယံ ပရိယာယော-အကြင်အလှည့်သည်။ အတ္ထိ-ရှိ၏။ ဣဒံ ပရိယာယံ-ဤငါတို့နေရာအရပ်သို့လာခြင်း ဟူသော အလှည့်ကို။

ကောတူဟလသာလာယ - အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်ဖြစ်သော ဇရပ်၌။

နိသိန္ဒာနံ - အညီအညွတ်နေကုန်ထသော။

သန္နိပတိတာနံ - တပေါင်းတည်းပေါင်းကုန်ထသော။

အဘိသညာနိရောဓကော - သညာ၏ချုပ်ခြင်းကိုဆိုသော စကားသည်။

တတြ - ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့တွင်။

ဧကဇ္ဈေ - အချို့ကုန်သောသူတို့သည်။

အဟောတူ - အကြောင်းမရှိကုန်ဘဲ။

အပ္ပစ္စယာ - ပစ္စည်းမရှိကုန်ဘဲ။

သညာ - သညာတို့သည်။

ဥပ္ပဇ္ဇိပိ - ဖြစ်လည်းဖြစ်ကုန်၏။

နိရုဇ္ဈိပိ - ချုပ်လည်းချုပ်ကုန်၏။

တသ္မိံ သမယေ - ထိုသညာဖြစ်သောအခါ၌။

သော ပုရိသော - သည်။ (ထည့်)

သညီ - သညာရှိသည်။

ဘော - အရှင်။

ဧတံ ဧသော အဘိသညာနိရောဓော - ထိုအကြောင်းကင်း၍ သညာ၏ ချုပ်ခြင်းသည်။

ဧဝံ - ဤသို့သင်ဆိုတိုင်း။

အတ္တာ - ကိုယ်မည်၏။

သာ စ သညာ - သည်လည်း။

ဥပေတိပိ - ကပ်လည်း ကပ်၏။

အပေတိပိ - ကင်းလည်း ကင်း၏။

တသ္မိံ သမယေ - ထိုသို့ သညာကပ်သောအခါ၌။

သော ပုရိသော - သည်။ (တစ်နည်းကား)

သော အတ္တာ - ထိုအတ္တဘောသည်။

သဟေတုက သညုပ္ပါဒနိရောဓကထာ

- ဧတံ ပေတာပနယနံ - ထိုသို့သညာ၏ ကင်းခြင်း၊ သညာ၏ ချုပ်ခြင်းသည်။
- ဥပကမုန္တိပိ - ငင်လည်း ငင်ကုန်၏။
- အပကမုန္တိပိ - ပယ်လည်းပယ်ကုန်၏။
- ဣမေသံ ဓမ္မာနံ - ဤသညာ၏ချုပ်ခြင်း သဘောတရားတို့၌။
- သုကုသလော - အလွန်လိမ္မာတော်မူ၏။
- ကထေယျံ - ဟောတော်ပါမူကား။
- အဟော နန - ဪ ကောင်းစွတကား။
- ယော သုဂတော - အကြင်ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။
- အဘိသညာနိရောဓေ - သညာချုပ်ခြင်း၌။
- ကုသလော - လိမ္မာတော်မူ၏။
- ပကတညူ - သဘောကို သိတော်မူ၏။

သဟေတုက သညုပ္ပါဒနိရောဓကထာ

- ၄၁၂။ တတြ - ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၌။
- အာဒိတော စ အာဒိမိ - အစ၌။
- အပရဒံ - ချွတ်ယွင်းသည်။
- သိက္ခာ သိက္ခာယ - သိက္ခာသုံးပါးတို့၏အပေါင်းကို အားထုတ် ခြင်းကြောင့်။
- ၄၁၃။ ပုစ္ဆာဝသေန - တထေတုကမျှတာပုစ္ဆာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
(ကြိယာဝိသေသနထည်)
- ဝိညာဏံ - ပဌမဝိညာဏ်သည်။
- အနန္တံ - ဥပါဒိ၊ ဋီ၊ ဘင်အားဖြင့် အပိုင်းအခြား မရှိ။
- ဣတိ ဣမံ ဘာဝနံ - ကို။
- ယတော ယော ဘိက္ခု - သည်။

- ဣဓ - ဤငါဘုရားသာသနာတော်၌။
- သကသညီ - မိမိ၏သညာဟုဆိုအပ်သော ပဌမဈာန်သညာ ဖြင့် သညာရှိသည်။
- တတော - ထိုပဌမဈာန်မှ။
- အမုတြ - ဤဒုတိယဈာန်၌။
- တတော - ထိုဒုတိယဈာန်မှ။
- အမုတြ - ဤတတိယဈာန်၌။
- တာယ တာယ သညာယ - ထိုထိုသောသညာဖြင့်။
- သကသညီ - မိမိသညာရှိသည်။
- ဟုတ္တာ - ၍။ (ထည့်)
- အနုပုဗ္ဗေန - အစဉ်အားဖြင့်။
- သညဂ္ဂံ - သညာတို့၏အဆုံးဖြစ်သော အာကာသာနဉ္စာ ယတနသညာသို့။
- ဖုသတိ ပါပုဏာတိ - ရောက်၏။
- စေတယမာနဿ - အဖန်တလဲလဲ လုံ့လပြုသော။
- ပါပိယော - အထူးသဖြင့် ယုတ်မာသည်။
- သေယျော - အထူးသဖြင့် မြတ်သည်။
- စေတေယျံ - အဖန်တလဲလဲ ဈာန်ကို ဝင်စားအံ့သောငှာ ပြုအံ့။
- အဘိသင်္ခရေယျံ - အထက်သမာပတ်အလို့ငှာ အားထုတ်အံ့။
- ဣမာ သညာ ဝ - ဤအာကာသာနဉ္စာယတနသညာ သည်လည်း။
- သညာ ဝ - ဘဝင်သညာတို့သည်လည်း။
- တာ စေဝ သညာ - ထိုသမာပတ်တို့သည်လည်း။
- ဣတော - ဤကာလမှ။

သညာအတ္တကထာ

- ပုဗ္ဗေ - ရှေးသောကာလ၌။
- အနုပုဗ္ဗာဘိသညာ နိရောဓသမ္ပဇာန သမာပတ္တိ - အစဉ်အားဖြင့် ပညာသညာတို့၏ချုပ်ရာဖြစ်သော သမာပတ်ကို။
- သုတပုဗ္ဗာအပိန - ကြားဖူးသလော။
- သကသညီ - မိမိဟုဆိုအပ်သော ပဌမဈာန်သညာဖြင့် သညာ ရှိသည်။
- ၄၁၅။ ယထာ ယထာ ယေန ယေန ကသိဏေန - အကြင် အကြင် ကသိုဏ်းဖြင့်။ (တစ်နည်းကား)
- ယထာ ယထာ ယေန ယေန ဈာနေန - ဖြင့်။
- နိရောဓံ - သညာချုပ်ရာသမာပတ်ကို။
- ပုသတိ ပါပုဏာတိ - ၎င်း။
- ၄၁၆။ နိရောဓသမာပဇ္ဇနကဿ - နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသော။
- ဘိက္ခုနော - အား။ (၂-ပုဒ်ထည့်)
- အပုဗ္ဗံ အစရိမံ - မရှေးမနှောင်း။
- သညာ - အရဟတ္တဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော သညာသည်။
- ဉာဏံ - ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်။
- သညုပ္ပါဒါ စ ပန - အရဟတ္တဖိုလ်သညာဖြစ်သည်မှ။
- ဉာဏုပ္ပါဒေါ - အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။
- ဣဒပစ္စယော - အရဟတ္တဖိုလ်သညာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။
- ဣမိနာပရိယာယေန - ဤသို့ငါဆိုအပ်ပြီးသော အစဉ်ဖြင့်။

သညာအတ္တကထာ

- ၄၁၇။ ပစ္စေသိ - ယုံကြည်သနည်း။
- ဩဠာရိကံ - ရန်ရင်းထသော။

- ရူပိ - ရုပ်ရှိထသော။
- စာတုမဟာဘူတိကံ - လေးပါးသောဘုတ်ကြောင့် ဖြစ်သော။
- ကဗဠိကာရဘက္ခံ - ကာဗဠိကာရအာဟာရလျှင် အစာရှိသော။
- အတ္တာနံ - အတ္တဘောကို။
- မတေန - အလိုအားဖြင့်။ (ထည့်)

ပေါဋ္ဌပါဒ - ဒ။ တေ - သင်၏။ မတေန - အားဖြင့်။ အရူပိ - ရုပ်မရှိသော။ သညာမယော - သညာကြောင့်ဖြစ်သော။ အတ္တာ - သည်။ ယဒိ အဘဝိဿ - အံ့။ (ယဒိထည့်)။ ဧဝံသန္တမ္ဘိ ဧဝံသန္တပိ - ဤသို့ဖြစ်သော်လည်း။ ပေါဋ္ဌပါဒ - ပေါဋ္ဌပါဒ။ တေ - သင်၏။ မတေန - အလိုအားဖြင့်။ သညာ - သညာသည်။ အညာဝ - သည်လျှင်။ ဘဝိဿတိ - လတံ့။ အတ္တာ - သည်။ အညာဝ - သည်လျှင်။ ဘဝိဿတိ - လတံ့။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၅-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ၄၂၀။ ဧတံ နာနတ္ထံ - ဤအထူးကို။
- အညဒိဋ္ဌိကေန - သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိသော။
- အညခန္တိကေန - သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော နှစ်သက်ခြင်း ရှိထသော။
- အညရုစိကေန - သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အလိုဆန္ဒ ရှိထသော။
- အညတြ - သာသနာတော်မှ တစ်ပါး၌။
- အာယောဂေန - ပြင်းစွာသော လုံ့လပြုခြင်းရှိထသော။
- အညတြ - သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော တိတ္ထိတို့၏ နေရာ၌။
- အာစရိယကေန - ဆရာရှိထသော။

စိတ္တဟတ္ထိသာရိပုတ္တပေါဠပါဒဝတ္ထု

- ဒုဇ္ဈာနံ ခေါ - သိနိုင်ခဲ့သည်သာလျှင်တည်း။
- ဣဒမေဝ - ဤအရှင်ဂေါတမစကားသာလျှင်။
- သစ္စံ ကိံ ပန - မှန်သလော။
- အညံ - တစ်ပါးသောသူတို့၏ စကားသည်။
- မောယံ ကိံ ပန - အချည်းနှီးလော။

- ၄၂၁။ သမ္ပန္နတော - ထက်ဝန်းကျင်သောအဖို့အားဖြင့်။
- ဝါစာယသန္နိတော ဒကေန - နှုတ်လှန်ထိုးသဖြင့်။
- သဉ္စမ္ဘရိံ - မပြတ်နိုင်စက်ခြင်းကို။
- ဧကံသိကံ - မဖောက်မပြန် မှန်သောအဖို့ရှိသော။
- ဘူတံ - ဟုတ်သော။
- သစ္စံ - မှန်သော။
- ကတံ - မဖောက်မပြန်သော။
- ဓမ္မဋ္ဌိတိကံ - (၉) ပါးသော လောကုတ္တရာတို့၌ တည်ခြင်း သဘော ရှိထသော။
- ဓမ္မနိယာမတံ - (၉)ပါးသော လောကုတ္တရာတရားဖြင့် မှတ်အပ် ထသော။
- ပဋိပဒံ - အကျင့်ကို။
- ပညပေတိ - ပညတ်တော်မူ၏။

စိတ္တဟတ္ထိသာရိပုတ္တပေါဠပါဒဝတ္ထု

- ၄၂၂။ ဒွိဟတိဟဿ - နှစ်ရက်သုံးရက်၏။
- စိတ္တော - မငြိမ်မသက်သောစိတ်ရှိသော။
- ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော စ - ဆင်ထိန်းသားသည် လည်းကောင်း။
- ဣမေ ဒွေသဟာယကာ - ဤနှစ်ယောက်သောအဆွေခင်ပွန်းတို့သည်။
(ထည့်)

- သမန္တတော - အလုံးစုံအဖို့ဖြင့်။
- သဗ္ဗေဝ - အလုံးစုံလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။
- အနာ - ကန်းကုန်၏။
- အစက္ခုကာ - ပညာတည်းဟူသော မျက်စိမရှိကုန်။
- နေသံ - ထိုပရိပိုဇ်တို့တွင်။
- တွံယေဝ ဧကော - သင်တစ်ယောက်သာလျှင်။
- စက္ခုမာ - ပညာတည်းဟူသော စက္ခုနှင့် ပြည့်စုံ၏။
- ဧကံသိကာ - စင်စစ်မဖောက်မပြန် မှန်သောအဖို့ရှိကုန်သော။
- တော ဓမ္မာ - သဿတော လောကော အစရှိသော တရားတို့သည်။
- ဟိယသ္မာ - ကြောင့်။
- အတ္ထသံဟိတာ - မိမိ၏အစီးအပွား၊ သူတစ်ပါးတို့၏ အစီးအပွားနှင့် စပ်ကုန်သည်။
- ဓမ္မသံဟိတာ - ကိုးပါးသောလောကုတ္တရာတရားနှင့် စပ်ကုန်သည်။
- အာဒိဗြဟ္မစရိယကာ - သိက္ခာသုံးပါးအပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော သာသနာတော်တည်းဟူသော မြတ်သော အကျင့်၏ အစမျှသည်လည်း။
- ၄၂၅။ အတ္တာ - အတ္တဘောသည်။
- ဧကန္တသုခီ - စင်စစ်သုခဝေဒနာနှင့် ပြည့်စုံသည်။
- အရောဂေါ - မြဲသည်။
- ဝေဝါဒိနော - ဤသို့ဆိုလေ့ရှိကုန်ထသော။
- ဝေဒိဋ္ဌိနော - ဤသို့ယူလေ့ရှိကုန်ထသော။
- ပုဋ္ဌော - မေးအပ်သည်ဖြစ်၍။
- အာမ - ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်သည်၊ ဤသို့ ယူလေ့ရှိကုန်သည် မှန်၏။

- ကေန္တသုခံ - စင်စစ်ဝေဒနာနှင့် ပြည့်စုံသော။
- ဇာနံ ဇာနန္တော - ဉာဏ်ဖြင့်သိကုန်သည်ဖြစ်၍။
- ပသံပဿန္တော - ဉာဏ်တည်းဟူသောမျက်စိဖြင့် မြင်ကုန်သည် ဖြစ်၍။
- ဝိဟရထ အပိစပန - နေကုန်သလော။
- ကေရတ္တိံ ဝါ - တစ်ညဉ့်ပတ်လုံး လည်းကောင်း။
- ကေဒိဝသံ ဝါ - တစ်နေ့ပတ်လုံး လည်းကောင်း။
- ဥပမရတ္တိံ ဝါ - ညဉ့်ထက်ဝက်ပတ်လုံး။
- ဥပမရတ္တိံ ဝါ - နေ့ထက်ဝက်ပတ်လုံး။
- သုပ္ပဋိပန္နာ - ကောင်းစွာကျင့်ကုန်သည်။
- ဥဇ္ဈပ္ပဋိပန္နာ - ကောင်းစွာကျင့်ကုန်သည်။
- အပ္ပါဋိဟီရ ကထံ - အံ့ဖွယ်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။
- သမ္ပစုတိ နန - ဖြစ်သည်မဟုတ်တုံလော။

- ၄၂၆။ ဇနပဒကလျာဏီ - ဇနပုဒ်သူတို့ထက် အဆင်းသဏ္ဍာန် အစ ရှိသည်တို့ဖြင့် တင့်တယ်၏။
- တံ - ထိုဇနပဒကလျာဏီကို။
- ကာမေမိ - တောင့်တ၏။
- တမေန - ထိုယောက်ျားကို။
- အညေ - တစ်ပါးကုန်သော ယောက်ျားတို့သည်။ (ကတ္တား ထည့်)
- ဝေသီတိ ဝါ - ကုန်သည် သမီးဟူ၍ လည်းကောင်း။
- သုဒ္ဓိတိ ဝါ - သူ့ဆင်းရဲ သမီးဟူ၍ လည်းကောင်း။
- မဇ္ဈိမာတိ ဝါ - မနိမ့်မမြင့် ရှိ၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း။
- ကာဠိတိ ဝါ - ညိုသောအဆင်းရှိ၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း။
- သာမာတိ ဝါ - ရွှေသောအဆင်းရှိ၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း။

- မင်္ဂုရစ္ဆဝိတံ ဝါ - ပြောက်သောအဆင်းရှိ၏ ဟူ၍
လည်းကောင်း။
- အမုကသ္မိံ ဂါမေ ဝါ - ဤရွာ၌ ဟူ၍ လည်းကောင်း။
- ၄၂၇။ စာတုမဟာပထေ - ခရီးလေးကြောင်းတို့ ဆုံရာ၌။
- အာရောဟဏာယ - တက်ခြင်းငှာ။
- နိဿေဏိံ - လှေကားကို။
- ဥစ္စောတိ ဝါ - မြင့်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း။

- ၄၂၈။ သြဠာရိကော - ရန်ရင်းသော။
- အတ္တပဋိလာဘော - အတ္တဘောကိုရခြင်း လည်းကောင်း။
- မနောမယော - ဈာန်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော။
- အရူပေါ - ရုပ်မရှိသော။
- သညာမယော - သညာကြောင့်ဖြစ်သော။

တယော အတ္တပဋိလာဘ

- ၄၂၉။ ယထာပဋိပနာနံ - ဟောတော်မူတိုင်း ကျင့်ကုန်သော။
- သံကီလေသိကာ - စိတ်ကို ညစ်ညူးစေတတ်ကုန်သော။
- ဓမ္မာ - အကုသိုလ်တရားတို့သည်။
- ပဟိယံသန္တိံ - ပျောက်ကုန်လတ်တံ့။
- ဝေါဒါနိယာ - စိတ်ကို ဖြူစင်စေတတ်ကုန်သော။
- ဓမ္မာ - သမထတရား၊ ဝိပဿနာတရားတို့သည်။
- အဘိဝမိသန္တိံ - ပွားကုန်လတ်တံ့။
- ပညာပါရိပုရိဉ္စ - မဂ်နှင့်ယှဉ်သော ပညာတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကို
လည်းကောင်း။
- ဝေပုလ္လတ္တူ - မဂ်ပညာ၊ ဖိုလ်ပညာ၏ ပြန့်ပွားခြင်းသို့ ရောက်
သည်၏အဖြစ်ကို လည်းကောင်း။

သမထဝိပဿနာသမင်္ဂီပုဂ္ဂလာနံ - သမထဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ (သမ္မန်ထည့်)

သောသမထဝိပဿနာသမင်္ဂီပုဂ္ဂလော - ထိုသမထဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံ
သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ကတ္တာထည့်)

- ဝေဂူပဿ - ဤသို့သဘောရှိသော။
- ပုဂ္ဂလဿ - အား။ (ထည့်)
- ပီတိ ဝ - နှစ်လိုခြင်းသည် လည်းကောင်း။
- ပဿဒ္ဒိ ဝ - နာမ, ကာယ၏ ငြိမ်းခြင်းသည် လည်းကောင်း။
- သတိဝ - သတိ၏ထင်ခြင်းသည် လည်းကောင်း။
- သမ္မဇေည - ပညာ၏ပွားခြင်းသည် လည်းကောင်း။

အဟံ - သည်။ အတိတော - လွန်လေပြီးသော။ အဒ္ဓါနံ - အခါ၌။
 အဟောသိ - လော။ အဟံ - သည်။ အတိတော - သော။ အဒ္ဓါနံ - ၌။
 န အဟောသိ - လော။ န - ဖြစ်။ ဧတရဟိ - ၌။ အတ္ထိ - ဖြစ်ဆဲ
 ဖြစ်၏။ အဟံ - သည်။ ဧတရဟိ - ၌။ နတ္ထိ - ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်သည်။
 န - မဟုတ်။ ဣတိ - ဤသို့။ ဗျာကရေယျံ - အံ့။ ဘန္တေ - ဘုရား။
 အဟံ - သည်။ ဧဝံ - ဤသို့။ ပုဋ္ဌော - သော်။ ဗျာကရေယျ - အံ့။
 ဣတိ - ဤသို့။ စိတ္တာ - စိတ္တသည်။ ဘဂဝန္တံ - ကို။ အဝေါစ - ၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၆ - ၁၃၅၉ ၌ လိုက်သင့်သောပုဒ်များအလိုက်များခံ၍
 ပေးရန် မေးဖူးသည်။

၄၃၄။ သပ္ပါဒိဟိရကတံ - အရိန်အစော် ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။
 ၄၄၀။ သပ္ပိမဏ္ဍော - ထောပတ်ကြည်သည်။
 ဒဗ္ဗိတိ သန္ဓိ - နိဗ္ဗိတိဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။
 ယာဟိ “ဩဠာရိကော အတ္တပဋိလာဘော” တိအာဒိဟိ - အကြင်
 “ဩဠာရိကော အတ္တပဋိလာဘော” အစ ရှိ
 ကုန်သောအမည်တို့ဖြင့်။

- တထာဂတော - ငါဘုရားသည်။
- အပရာမသံ အပရာမသန္ဓော-တဏှာ, မာန, ဒိဋ္ဌိတည်း ဟူသော
ပရာမာသတရားတို့ဖြင့် ဖောက်ပြန်သောအား
ဖြင့် မစွဲလမ်းမှု၍။
- ဝေါဟရတိ - ဆိုတော်မူ၏။
- ဣမာ ဩဠာရိကော အတ္တပဋိလာဘောတိအာဒိကာ-ဤ “ဩဠာ
ရိကော အတ္တပဋိလာဘော” အစရှိကုန်သော
အမည်တို့သည်။
- လောကသမညာ - လူတို့၏သိကြောင်းမျှတို့သာလျှင်တည်း။
- လောကနိရုတ္တိယော - လူတို့၏အနက်ကိုထုတ်၍ ဆိုကြောင်းမျှတို့
သာလျှင်တည်း။
- လောကဝေါဟာရာ - လူတို့၏ ခေါ်ဝေါ်ကြောင်းမျှတို့သာလျှင်တည်း။
- လောကပညတ္တိယော - လူတို့၏ပညတ်ခြင်းတို့သာလျှင်တည်း။

ပေါဠာပိဒေသုတ် အပ္ပင်္ဂ ငြီးပါပြီ။

၁၀-သုဘသုတ်

သုဘမာဏဝတ္ထု

- ၄၄၄။ အစိရပရိနိဗ္ဗတေ - ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၍ မကြာမမြင့်မီ။
- သုဘော - သော။ (ဝါ) ကောင်းသော အဆင်းရှိသော။
- တောဒေယျပုတ္တော - တောဒေယျပုတ္တား၏ သားဖြစ်သော။
- ၄၄၅။ အပ္ပါဗာဓံ - အနာမရှိခြင်းကို။
- အပ္ပါတင်္ဂံ - ဆင်းရဲမရှိခြင်းကို။
- လဟုဋ္ဌာနံ - လျင်စွာ ထနိုင်ခြင်းကို။

- ဗလံ - ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို။
- ဖာသုဝိဟာရံ - ချမ်းသာစွာ နေခြင်းကို။
- နိဝေသနံ - အိမ်သည်။
- အနုကမ္ပံ - သနားခြင်းကို။

- ၄၄၇။ မာဏဝက - လှလင်ငယ်။
- အကာလော ခေါ - အခါမဟုတ်သေး။
- အစူ - ယနေ့။
- မေ မယာ - သည်။
- ပိတာ - သောက်အပ်သော။
- ဘောသန္တမတ္တာ - အနည်းငယ်သော ဆေးသည်။
- သွေပိ - မနက်ဖြန်လည်း။
- ကာလဉ္စ - လျောက်ပတ်သောအခါကို လည်းကောင်း။
- သမယဉ္စ - ဓာတ်လေးပါး ညီညွတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း။

- ဥပါဒါယ - စွဲ၍။
- အပ္ပေဝ နာမ ဥပသင်္ကမေယျာမ - ကပ်နိုင်ကုန်ငြားအံ့လည်း မသိ။
- ယတော ယံဩကာသံ - အကြင်အခွင့်ကို။
- သွာတနာယ - မနက်ဖြန်အလိုငှာ။
- ဥပသင်္ကမနာယ - ကပ်ခြင်းငှာ။
- တ္တောဝတာပိ - ဤမျှသော “အပ္ပေဝ နာမ သွေပိ ဥပသင်္ကမေယျာမ ကာလဉ္စ သမယဉ္စ ဥပါဒါယ” စသော စကားဖြင့်လည်း။

- ဝေဝံ - သို့။
- ကတမေဝ - ပြုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

- ၄၄၈။ ဥပဋ္ဌာဏော - အလုပ်အကျွေးတည်း။
- သန္တိကာဝစရော - အထံ၌ ကျင်လည်သော သူတည်း။
- သမိပစာရိ - အနီး၌ ကျင်လည်သောသူတည်း။
- ဝဏ္ဏဝါဒီ - ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းသည်။
- ယတ္ထ စ ယေသု ဓမ္မေသု - တို့၌။
- ဣမံ ဇနတံ - ဤလူအပေါင်းကို။
- နိဝေသေသိ - နှလုံးသွင်းစေ၏။
- တေံ ပတိဋ္ဌာပနကာရဏံ - ထိုသို့တည်ကြောင်းကို။
- ကတ္ထ စ ကေသု ဓမ္မေသု - အဘယ်တရားတို့၌။
- ၄၄၉။ ဣတ္ထ စ ဧတေသု တီသု ခန္ဓေသု - ထိုခန္ဓာသုံးပါးတို့၌။
- သီလက္ခန္ဓဿ - သီလကျေးဇူး၏ လည်းကောင်း။

သီလက္ခန္ဓ

- ၄၅၀။ ယဿ အရိယသီလက္ခန္ဓဿ - အကြင်မြတ်သော သီလကျေးဇူး၏။
- ယတ္ထ စ ယသ္မိံ အရိယသီလက္ခန္ဓေ - ၌။
- ၄၅၁။ ဣတ္ထ - ဤဘုရားသာသနာတော်၌။
- သီလက္ခန္ဓတော - သီလက္ခန္ဓ်ထက်။ (အပါဒါနိထည့်)
- ဥတ္တရိ - လွန်။
- ကရဏီယံ - ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်။
- အတ္ထိ စေဝ အတ္ထိယေဝ - ရှိသည်သာလျှင်တည်း။
- ပရိပုဏ္ဏော - အလုံးစုံပြည့်စုံ၏။
- ဣတော - ဤဘုရားသခင်သာသနာတော်မှ။
- ဗဟိဒ္ဓါ - အပဖြစ်ကုန်သော။
- အညေသု - တစ်ပါးဖြစ်ကုန်သော။

တေသမဏာဗြဟ္မဏာ - ထိုသာသနာတော်မှ အပဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။

တာဝတကေနေဝ - ထိုထိုအတိုင်းအရှည်ရှိသော သီလကွန် မျှသာလျှင်။

ဧတ္တာဝတာ - ဤမျှသောအတိုင်းအရှည်ရှိသော သီလကွန်မျှဖြင့်။

သာမညံ - ရဟန်း၏အမည်သည်။

သာမညတ္ထော - ရဟန်း၏အကျိုးကို။

အနုပတ္တော - အစဉ်ရောက်ပြီ။

၄၅၇။ အဇ္ဈတ္တံ - မိမိ၏ခန္ဓာပဉ္စကကို စွန့်၍ဖြစ်သော။

အဗျာသေကသုခံ - ကာမဂုဏ်နှင့် မရောသောချမ်းသာကို။

သုဘသုတ် အဖွင့် ပြီးပါပြီ။

၀၀-ကေဝဠသုတ်

ကေဝဠဂဟပတိပုတ္တဝတ္ထု

၄၈၁။ ပါဝါရိကမ္မဝနေ - ပါဝါရိကသေဋ္ဌေး၏ သရက်ဥယျာဉ်၌။

ဂဟပတိပုတ္တော - သူကြွယ်၏သားဖြစ်သော။

ဣဒ္ဓါ စေဝ - မြို့အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။

ဖိတာ စ - စည်ပင်သည်လည်း။

ဗဟုနော စ - များသော လူမျိုးရှိသည်လည်း။

အာကိဏ္ဏမနုဿာ စ - လူအပေါင်းတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်သည်လည်း။

အဘိပ္ပသန္တာ - အလွန်ကြည်ညို၏။

မနုဿဓမ္မာ

- လူတို့၏ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ၁၀-
ပါးထက်။

ဥတ္တရိ

- လွန်မြတ်သော။

ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ

- တန်ခိုးပြာဋိဟာကို။

သမာဒိသတု

- စေတော်မူစေချင်၏။

ဧဝံ

- ဤသို့ထားတော်မူသည်။

သတိ

- ရှိသော်။

ဘိယျောသော မတ္တယ

- အတိုင်းထက်အလွန်။

မတ္တယ

- အတိုင်းအရှည်ထက်။

ဘိယျော

- လွန်စွာ။

ဩဒါတဝသနာနံ

- အဝတ်ဖြူကို ဝတ်ကုန်သော။

၄၈၂။ န ဝံသေမိ

- မဖျက်ဆီး။

ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယ

၄၈၃။ ဣမာနိ ပါဠိဟာရိယာနိ - ဤတန်ခိုးပြာဋိဟာတို့ကို။

ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ

- တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းတည်းဟူသော ပြာဋိဟာ
လည်းကောင်း။

အာဒေသနာပါဠိဟာရိယံ

- သူတစ်ပါးတို့၏အကြံကိုသိ၍ ညွှန်ကြောင်း
ဖြစ်သော ပြာဋိဟာ လည်းကောင်း။

အနုသာသနိပါဠိဟာရိယံ

- သူတစ်ပါးတို့ စိတ်ကိုသိ၍ ဆုံးမကြောင်း
ဖြစ်သော ပြာဋိဟာလည်းကောင်း။

ပစ္စနုဘောတိ အဘိနိပ္ပါဒေတိ - ပြီးစေ၏။

ဂန္ဓာရိ နာမ

- ဂန္ဓာရအမည်ရှိသောရသေ့သည် ပြုအပ်ထ
သော။ (တစ်နည်း) ဂန္ဓာရိတိုင်း၌ ဖြစ်ထ
သော။

ဝိဇ္ဇာ

- အတတ်သည်။

- အတ္ထိခေါ - ရှိသည်သာလျှင်တည်း။
- ဣမံ အာဒိနဝံ - ဤအပြစ်ကို။
- သမ္ပဿမာနော - ကောင်းစွာမြင်တော်မူသည် ဖြစ်၍။

အာဒေသနာပါဠိဟာရိယ

- ၄၈၅။ စေတသိကမ္ပိ - ဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုလည်း။
- အာဒိသတိ - ညွှန်း၏။
- ဝေမ္ပိ - ဤသို့သဘောရှိ၏။
- ဣတ္ထမ္ပိ - ဤသို့သောအပြားရှိ၏။
- အာဒိသန္တိမ္ပိ - ညွှန်းသည်ကို လည်းကောင်း။
- အဋ္ဌိယာမိ - ငြီးငွေ့သကဲ့သို့ဖြစ်၏။
- ဟရာယာမိ - ရှက်သကဲ့သို့ဖြစ်၏။
- နိဂုတ္တာမိ - စက်ဆုပ်သကဲ့သို့ဖြစ်၏။

အနုသာသနီပါဠိဟာရိယ

- ၄၈၆။ ဧဝံ ဧတံ ကုသလဝိတက္ကံ - ဤကုသိုလ်နှင့်စပ်သော အကြံကို။
- ဧဝံ ဧတံ ကုသလမနသိကာရံ - ဤကုသိုလ်နှင့်စပ်သော
နလုံးသွင်းခြင်းကို။
- ဣဒမ္ပိ - ဤသို့ဆုံးမခြင်းကိုလည်း။
- ဣဒမ္ပိ - ဤဝိပဿနာဉာဏ်အလိုငှာ စိတ်ကို ညွှတ်စေခြင်း
ကိုလည်း။
- ဣဒမ္ပိ - ဤအရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော ပြာဋိဟာ ကိုလည်း။

ဘူတနိရောဓေသကဘိက္ခုဝတ္ထု

- ဣမေ စတ္တာရော မဟာဘူတာ - တို့သည်။
- ကတ္ထ - အဘယ်အရပ်၌။

အပရိသေသာ - အကြွင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။
 နိရုဇ္ဈိ န ခေါ - ချုပ်ကုန်သနည်း။
 ဣဒံ တေ စတ္တာရောမဟာဘူတာ - တို့ကား။

၄၈၈။ အထခေါ - ဌ။ ကေဝဋ္ဌ - ဝဋ္ဌ။ သောဘိက္ခု - သည်။
 တထာရူပံ - ထိုနတ်ပြည်သို့ ရောက်ခြင်းအား လျှောက်ပတ်သော။
 သမာဓိ - သမာဓိကို။ သမာပဇ္ဇိ - ဇာ။ ယထာ ယေန သမာဓိနာ -
 ဖြင့်။ စိတ္တေ - သည်။ သမာဟိတေ - ကြည်လင်လတ်သော်။ တေန
 သမာဓိနာ - ဖြင့်။ ဒေဝယာနိယော - နတ်ပြည်ဗြဟ္မာပြည်သို့ ရောက်
 ကြောင်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါ - ဣဒ္ဓိဝိမ အဘိညာဉ်တည်းဟူသော ခရီးသည်။
 ပါတုရဟောသီ - ထင်ရှားဖြစ်၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၉ - ခုနှစ်၌ မဂ္ဂေါ၏ အဘိဓေယျတ္ထ ပေါ်လွင်စေလျက်
 မေးဖူးသည်။

ဣတိ ဧတံ ဌာနံ - ဤမဟာဘုတ်တို့၏ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာကို။
 ၄၉၁။ ဣန္ဒော - အစိုးရသော။
 သက္ကော - သိကြားမင်းသည်။
 ၄၉၂။ ဗြဟ္မကာယိကာ - ပဌမဈာန်ဘုံအစရှိသောဘုံတို့၌
 ဖြစ်ကုန်သော။
 ဒေဝါ နာမ - ဗြဟ္မတို့မည်သည်။
 ၄၉၃။ ယထာ ယေန အကာရေန - ဖြင့်။
 နိမိတ္တာနိ - ဗြဟ္မာပြည်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော
 နိမိတ်တို့သည်လည်း။
 ဒိဿန္တိ - ထင်ကုန်၏။
 အာလောကော - အလင်းသည်။
 သဉ္ဇာယတိ - ဖြစ်၏။
 သြဘာသော - အရောင်သည်။

တထာ တေန အာကာရေန - ထိုသို့အလင်းဖြစ်ခြင်း၊ အရောင်
ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ခြင်းတည်းဟူသော
အခြင်းအရာဖြင့်။

ယဒိဒံ ယေန နိမိတ္တေန - ဖြင့်။

ဧတံ နိမိတ္တံ - ဤသို့အဆင်းဖြစ်ခြင်း၊
အရောင် ထင်ရှားစွာ ဖြစ်သည်။

ပါတုဘာဝါယ - ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းငှာ။

ကိဉ္စာပိ ပညပေန္တိ - ကုန်၏ရှင်။ အထခေါ - ထိုသို့ ပညတ်ကုန်
သော်လည်း။ နိယျာနိကာနိ နိယျာနိကာ - ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ဆောင်
တတ်ကုန်သော။ သဗ္ဗာနိ သဗ္ဗေ - အလုံးစုံကုန်သော။ တာနိ တေ
မဂ္ဂါ - ထိုခရီးတို့သည်။ တက္ကရဿ - ထိုအရှင်ပုဏ္ဏားတို့ကြားသော
ခရီးကိုသွားသောသူ၏။ ဗြဟ္မသဟဗျတာယ - ငှာ။ ဗြဟ္မလောကံ -
သို့။ နိယျန္တိ - ဆောင်တတ်ကုန်၏။
မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၂-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

- ၄၉၅။ ဗာဟာယံ - လက်ရုံး၌။
- အညာတံ - မသိအပ်သော။
- ကိဉ္စိ - တစ်စုံတစ်ခုသည်။
- အဒိဋ္ဌံ - မမြင်အပ်သော။
- အဝိဒိတံ - မသိအပ်သော။
- ဣဟ - ဤဘုရားရှင်သာသနာတော်၌။
- အတိဓာဝိတွာ - လွန်၍။
- ဗဟိဒ္ဓါ - အပ၌။
- ပရိယေဋ္ဌိံ - ရှာခြင်းကို။
- ယံ အာပဇ္ဇသိ - အကြင်ကြောင့် ရောက်၏။

- ဧတံ ပရိယေသနံ - ဤသို့ရှာခြင်းကို။
- ဒုက္ကဋ် - မဲကောင်းသဖြင့် ဖြူးအပ်၏။
- အပရဒ္ဒံ - ချွတ်ယွင်းခြင်းတည်း။

- ၄၉၆။ သမိဉ္ဇိတံ - ကွေးသော။
- ဗာဟံ - လက်ရုံးကို။
- ပသာရေယျ သေယျထာပိဝါ - ဆန့်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။
- ပသာရိတံ - ဆန့်သော။

တီရဒသိသကုဏပမာ

- ၄၉၇။ သာမုဒ္ဒိကာ - သမုဒ္ဒရာ၌ ကျက်စားကုန်သော။
- ဝါဏိဇာ - ကုန်သည်တို့သည်။
- တီရဒသိ - သမုဒ္ဒရာကမ်းကို ကြည့်တတ်သော။
- သကုဏံ - ကျီးကို။
- အဇ္ဈောဂါဟန္တိ - ဝင်ကုန်၏။
- အတီရဒက္ခိယာ - ကမ်းကို မမြင်သော။
- အနဒိသံ - အထောင့်ဖြစ်သော အရပ်သို့။
- တထာဂတကောဝ - ထိုထိုသောအရပ်သို့ သွားသည်သာလျှင်။
- ပစ္စာဂစ္ဆတိ - ပြန်လာ၏။
- ပရိယေသမာနော - ရှာသည်ဖြစ်၍။
- ဝေယျာကရဏံ - ဖြေနိုင်သောသူကို။
- နာဇ္ဈဂါ န လဘသိ - မရ။
- အထ တသ္မာ ကာရဏာ - ကြောင့်။
- မမညေဝ - ငါ၏သာလျှင်။

၄၉၈။ ဘန္တေ - ဘုရား။ ကတ္တ - အဘယ်အရပ်၌။ အာပေါစ - အာပေါဓာတ်သည် လည်းကောင်း။ ပထဝီ စ - ကောင်း။ တေဇော စ - လည်းကောင်း။ ဝါယော စ - ကောင်း။ န ဂါဓတိ - မတည်သနည်း။ ကတ္တ - ၌။ ဒိဃဉ္စ - ရှည်သောရုပ်သည် လည်းကောင်း။ ရဿဉ္စ - တိုသောရုပ်သည်လည်းကောင်း။ အဏုဉ္စ - ငယ်သောရုပ်သည် လည်းကောင်း။ ထူလဉ္စ - ကြီးသောရုပ်သည် လည်းကောင်း။ သုဘဉ္စ - တင့်တယ်သောရုပ်သည်လည်းကောင်း။ အသုဘဉ္စ - မတင့်တယ်သောရုပ်သည် လည်းကောင်း။ န ဂါဓတိ - နည်း။ ကတ္တ - ၌။ နာမဉ္စ - ကောင်း။ ရူပဉ္စ - ကောင်း။ အသေသံ - အကြွင်းမဲ့။ ဥပရုဇ္ဈတိ - ချုပ်သနည်း။ ဣတိ - သို့။ သော ပဉ္စော - ကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော - ၎င်း။ ဣတိ - သို့။ ဘဂဝါ - သည်။ အဝေါစ - ၎င်း။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၇-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

၄၉၉။ ယံ နိဗ္ဗာနံ - ကို။ ဝိညာဏံ - ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ အနိဒဿနံ - စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မမြင်အပ်။ ယံ နိဗ္ဗာနံ - သည်။ အနန္တံ - ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင်္ဂအပိုင်းအခြားမရှိ။ သဗ္ဗတောပဘံ - ထက်ဝန်းကျင်မှ သက်ရာဆိပ်ရှိသော မဟာသမုဒ္ဒရာနှင့် တူ၏။ ဧတ္ထ တေသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ - ၌။ အာပေါ စ - သည်လည်းကောင်း။ ပပဝီ စ - ကောင်း။ တေဇော စ - ကောင်း။ ဝါယော စ - ကောင်း။ န ဂါဓတိ - မတည်။ မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၇, ၃၁, ၄၃, ၅၀-ခုနှစ်တို့၌ မေးဖူးသည်။

ဧတ္ထ တေသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ - ၌။ ဒိဃဉ္စ - ကောင်း။ ရဿဉ္စ - ကောင်း။ အဏု စ - ကောင်း။ ထူလဉ္စ - ကောင်း။ သုဘဉ္စ - ကောင်း။ အသုဘဉ္စ - ကောင်း။ န ဂါဓတိ - မတည်။ ဧတ္ထ တေသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ - ၌။ နာမဉ္စ - ကောင်း။ ရူပဉ္စ - ကောင်း။ အသေသံ - မဲ့။ ဥပရုဇ္ဈတိ - ချုပ်၏။

ကဿ - အဘယ်၏။ နိရောဓေန - ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ နာမဉ္စ - ကောင်း။
 ရူပဉ္စ - ကောင်း။ အသေသံ - မဲ့။ ဥပရုဇ္ဈတိ - နည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ -
 သည်။ သတိ - သော်။ ဝိညာဏဿ - အဆုံးစွန်ဖြစ်သော ဝိညာဏ်
 ၏။ နိရောဓေန - ကြောင့်။ ဧတ္ထ တေသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ - ဌှိ။ ဧတံ နာမရူပံ -
 သည်။ ဥပရုဇ္ဈတိ - အကြွင်းမဲ့ချုပ်၏။ ဣတိ ဣဒံ ဝေယျာကရဏံ -
 သည်။ ဘဝတိ - ၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၅၃-ခုနှစ်၌ မေးဖူးသည်။

ကောဝဇ္ဇသုတ် အပ္ပဋ္ဌိ ငြီးပါပြီ။

၁၂-လောဟိစ္စသုတ်

လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏဝတ္ထု

- ၅၀၁။ သာလဝတိကာ - သာလဝတိက အမည်ရှိသော ရွာသို့။
- ၅၀၂။ ဝေရူပံ - ဤသို့သဘောရှိသော။
- ပါပကံ - ယုတ်မာသော။
- ပရော - ဆုံးမအပ်သော သူတစ်ယောက်သည်။
- ပရဿ - ဆုံးမတတ်သော သူတစ်ယောက်အား။
- ပုရာဏံ - အဟောင်းဖြစ်သော။
- ဗဒ္ဒနံ - အနှောင်အဖွဲ့ကို။
- နဝံ - အသစ်သော။
- ဝေသမ္ပဒံ - ဤသို့သော ဥပမာရှိသော။
- ၅၀၄။ နာပိတံ - ဆတ္တာသည်ကို။
- ၅၀၆။ ရောသိကာ နာပိတော - ရောသိကအမည်ရှိသော ဆတ္တာသည်
သည်။
- အဓိဝုတ္တံ - သည်းခံတော်မူပြီ။

၅၀၈။ တေသ္မာဒိဋ္ဌိဂတာ - ထိုမိစ္ဆာအယူမှ။
 ဝိဝေဓေတု - လွတ်စေလော့။
 အပ္ပေဝ နာမ သိယာ - လွတ်စေနိုင်ရာသည်သာလျှင်တည်း။

လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏာနုယောဂ

၅၀၉။ ယာ သမုဒယသဉ္ဇာတိ - အကြင်အခွန်အတုပ်အံပေါင်းသည်။
 ဧကကော - တစ်ယောက်တည်းသာလျှင်။
 ပရိဘုဇ္ဈေယျ - သုံးဆောင်ရာ၏။
 အညေ - တစ်ပါးကုန်သောသူတို့ကို။
 န ဒဒေယျ - မပေး။
 ဥပဇီဝန္တိ - မိ၍အသက်မွေးကုန်၏။
 အန္တရာယကရော - လာဘ်၏အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏။
 တေသံ - ထိုသင့်ကိုမိ၍ အသက်မွေးကုန်သော သူတို့၏။
 ဟိတာနုကမ္ပိ - အစီးအပွားကို အလိုရှိသည်။
 မေတ္တံ - မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော။
 ပစ္စုပဋိတံ - ဖြစ်စေအပ်သည်။
 သပတ္တကံ - ဆန့်ကျင်ဘက်ရန်သူဖြစ်သော။
 တိရစ္ဆာနယောနီ ဝါ - တိရစ္ဆာန်အမျိုး လည်းကောင်း။
 ဣတိ ဣမေသံ ဒွိန္ဒံ ဂတီနံ - တို့တွင်။
 အညတရံ - တစ်ပါးပါးသော။
 ဂတိံ - အလားဟူ၍။

၅၁၁။ ယေ ဧက ကုလပုတ္တာ - အကြင်သို့သောသီလရှိသော အမျိုးသား တို့သည်။
 တထာဂတပ္ပဓေဒိတံ - မြတ်စွာဘုရားသည် သိတော်မူအပ်သော။

- ဓမ္မဝိနယံ - သုတ်, အဘိဓမ္မာ, ဝိနည်းကို။
- အာဂမ္မ - စွဲ၍။
- ဥဠာရံ - မြတ်သော။
- ဝိသေသံ - အကျိုးထူးတို့။
- အဓိဂဇ္ဇန္တိ - ရကုန်၏။
- ယေ စ ကုလပုတ္တာ - အကြင်မဂ်ဖိုလ်ကို မရကုန်သော
ကောင်းသော အကျင့်ရှိကုန်သော
အမျိုးသားတို့သည်လည်း။
- ဒိဗ္ဗာ ဒိဗ္ဗေ - နတ်တို့၏နေရာဖြစ်ကုန်သော။
- ဂဗ္ဘာ ဂဗ္ဗေ - ဗိမာန်တို့ကို။
- ပရိပါစေန္တိ - ပွားစေကုန်၏။
- တေသံ ကုလပုတ္တာနံ - တို့၏။
- ဒိဗ္ဗာနံ - နတ်တို့၏နေရာဖြစ်ကုန်သော။
- ဘဝါနံ - ဗိမာန်တို့၏။
- အဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ - ဖြစ်ခြင်းငှာ။

တယောစောဒနာရဟာ

- ၅၃၃။ စောဒနာရဟာ - အပြစ်တင်ခြင်းငှာ ထိုက်ကုန်၏။
- ဓမ္မိကာ - တရားနှင့် ညီ၏။
- အနဝဇ္ဇာ - အပြစ်မရှိ။
- ယဿတ္ထာယ - အကြင်သီလကွန် အစရှိသော ရဟန်း၏
အကျိုး ပြည့်စုံခြင်းငှာ။
- အဿ တေန သတ္တာရာ - ထိုဆရာသည်။

---

^၁(တစ်နည်း) ဒိဗ္ဗာ ဒိဗ္ဗေ-နတ်ပြည်၌ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။
ဂဗ္ဘာ ဂဗ္ဗေ-ဒါနအစရှိကုန်သော ကောင်းမှုထူးတို့ကို။

သောတာမညတ္ထော - ထိုသီလကွန် အစရှိသည်၏ ပြည့်စုံခြင်း
တည်းဟူသော ရဟန်း၏အကျိုးသို့။

အနနုပတ္ထော - မရောက်သည်။

တံ သာမညတ္ထံ - ထိုသီလကွန် အစရှိသည်တို့၏ ပြည့်စုံခြင်း
တည်းဟူသော ရဟန်းတို့၏အကျိုးသို့။

အနနုပါပုဏိတွာ - မရောက်မူ၍။

န သုဿုသန္တိ - နားမထောင်ကုန်။

သောတံ - သောတိခြေကို။

န သြဒဟန္တိ - ရှေးရှုမဆောင်ကုန်။

အညာ အညာယ - သိခြင်းငှာ။

န ဥပဋ္ဌဗေန္တိ - မဖြစ်စေကုန်။

သာသနာ - အဆုံးအမကို။

ဝေါက္ကမ္မ - ဖဲ၍။

ယဿတ္ထာယ - အကြင်သီလကွန် စသော ရဟန်း၏အကျိုး
ပြည့်စုံခြင်းငှာ။

ဩသက္ကန္တိယာ - ဆုတ်နစ်သည်ဖြစ်၍။

ဥဿက္ကေယျ ယထာ ဝါ - ကပ်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။

အာလိင်္ဂေယျ သေယျထာပိ ဝါ - လည်ဖက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။

၅၁၄။ သကံ ခေတ္တံ - မိမိလယ်ကို။

ဩဟာယ - ပယ်၍။

ပရံ ခေတ္တံ - သူတစ်ပါး၏ လယ်ကို။

နိဒ္ဒါယိတဗ္ဗံ - မြက်ကို ရိတ်အပ်သည်ကို။

မညေယျ ယထာ - အောက်မေ့သကဲ့သို့။

နုခောဒနာရဟဿတ္ထု

- ပုရိသော - ယောက်ျားတစ်ယောက်သည်။
- နရကပပါတံ - နက်လှစွာသော ချောက်ကမ်းပါးသို့။
- ပတန္တံ - ကျလေသော။
- ပုရိသံ - ယောက်ျားတစ်ယောက်ကို။
- ကေသေသု - ဆံတို၌။
- ဂဟေတွာ - ကိုင်၍။
- ဥဒ္ဓရိတွာ - နက်လှစွာသော ချောက်မှထုတ်၍။
- ထလေ - ကြည်းထက်၌။
- ပတိဋ္ဌပေယျ ယထာ - တည်စေသကဲ့သို့။
- နရကပပါတံ - မိစ္ဆာအယူတည်းဟူသော ချောက်ကမ်းပါးသို့။
- ပတန္တော - ကျလေသော။
- အဟံ - ငါ့ကို။
- ဥဒ္ဓရိတွာ - မိစ္ဆာတည်း ဟူသော ချောက်မှတင်၍။
- ထလေ - သမ္မာအယူတည်း ဟူသော ကြည်းထက်၌။
- ပတိဋ္ဌာပိတော - တည်စေပေ၏။

လောပဝိဇ္ဇသုတ် အပ္ပင် ပြီးပါပြီ။

၁၃-တေဝိဇ္ဇသုတ်

- ၅၁၉။ ကောသလာနံ - ကောသလအမည်ရှိကုန်သော ဇနပုဒ် တို့၏။
- ^၁မနသာကဋ္ဌဿ - မနသာကဋ္ဌရွာမှ။
- အဝိဒူရေ - မနီးမဝေးသော။

^၁(တစ်နည်း) မနသာကဋ္ဌဿ-၏။ ဥတ္တရေန-မြောက်အရပ်၌။

- ဥတ္တရေန - မြောက်အရပ်။
(ဤအနက်ကား အဋ္ဌကထာ ဆရာလိုတည်း)
- တိရေ - ကမ်းနား၌။
- အမ္မဝနေ - နပျိုသောသရက်တော၌။
- အဘိညာတာ အဘိညာတာ - ထင်ရှား ထင်ရှားကုန်သော။
- ဣဒံ တေ ဗြဟ္မဏာ - ထိုပုဏ္ဏားဟူသည်တို့ကား။
- ၅၂၀။ ဇယ်ဝိဟာရံ - အညောင်းအညာ ဖြေခြင်းငှာ။
- အနုစကံမန္တာနံ - လူးလာ လူးလာ စကြီသွားကုန်ထသော။
- အနုဝိစရန္တာနံ - တစ်ယောက်သို့ အစဉ်လိုက်၍ သွားကုန် ထသော။
- ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဒါဇာနံ - ဝါသေဋ္ဌ, ဘာရဒ္ဒါရဇ အမည်ရှိကုန်သော။
- မာဏဝါနံ - ပုဏ္ဏားလုလင်တို့၏။
- မဂ္ဂါမဂ္ဂေ - ဖြောင့်သောခရီးဟုတ်သည်, ဖြောင့်သောခရီး မဟုတ်သည်၌။
- ကထာ - စကားသည်။
- ဥဒပါဒိ - ထင်ရှားဖြစ်၏။
- ယော အယံ မဂ္ဂေါ - အကြင်ခရီးကို။
- အက္ခာတော - ကြားအပ်၏။
- အယံ ဧဝ - ဤပေါက္ခရသာတိကြားသော ခရီးသည် သာလျှင်။
- ဥဇုမဂ္ဂေါ - ဖြောင့်သော ခရီးတည်း။
- အဉ္ဇသာယနော - ကောင်းသောခရီးသည်။
- ဣမံ - ဤပေါက္ခရသာတိကြားသော ခရီးကို။
- နိယျာနိကော - သွားသောသူသည်။
- တက္ကရဿ - အရှင်ပေါက္ခရသာတိကြားသောခရီးကို သွားသော သူ၏။

- ဗြဟ္မသဟဗျတာယ - ဗြဟ္မာနှင့် အတူတကွ ဗြဟ္မာပြည်၌ ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ခြင်းငှာ။
- ဗြဟ္မလောကံ - ဗြဟ္မာပြည်သို့။ (ကံထည့်)
- နိယျာတိ - ရောက်၏။
- အယမေဝ - ဤတာရုက္ခ ကြားသော ခရီးသည်သာလျှင်။

၅၂၁။ ယထာ ယေန အာကာရေန - ဖြင့်။

နော - တို့အား။

ဗျာကရိဿတိ - ကြားလတ်။

တထာ တေန အာကာရေန - ဖြင့်။

နံ အတ္ထံ - ထိုအကြောင်းကို။

ဓာရေဿာမ - မှတ်ကုန်အံ့။

မဂ္ဂါမဂ္ဂကထာ

၅၂၂။ ဧတ္ထ - ထိုခရီးမဟုတ်သည်။

ဝိဂ္ဂဟော - ဆန့်ကျင်သောအယူသည်။

အတ္ထေဝ အတ္ထိ ဧဝ - ရှိသည်သာလျှင်တည်း။

နာနာဝါဒေါ - အထူးထူးသော စကားသည်။

၅၂၃။ ဝိဝါဒေါ - ဆန့်ကျင်သောစကားသည်။

၅၂၄။ ဘောဂေါတမ-မ။ မဂ္ဂါမဂ္ဂေ -ခရီးမဟုတ်သည်, ဟုတ်သည် ၌။ ဝိဂ္ဂဟော-ဆန့်ကျင်သောအယူသည်။ ဟောတိ -၏။ ဝိဝါဒေါ - ဆန့်ကျင်သောစကားသည်။ ဟောတိ - ၏။ နာနာ ဝါဒေါ - သည်။ ဟောတိ -၏။ ဗြာဟ္မဏာ - တို့သည်။ နာနာ မဂ္ဂေ - တို့ကို။ ကိဉ္ဇာပိ ပညပေန္တိ - အကယ်၍ ပညတ်ကုန်၏ရှင်။ အဒ္ဓရိယာ - အဒ္ဓရိယအမျိုး ဖြစ်ကုန်သော။ ဗြဟ္မဏာစ - တို့သည် လည်းကောင်း။ တိတ္ထိရိယာ -

တိတ္ထိရိယ အမည်ရှိကုန်သော။ ဗြဟ္မဏာ ၈ - တို့သည် လည်းကောင်း။
 ဆန္ဒောကော - ကုန်သော။ ဗြဟ္မဏာ ၈ - တို့သည် လည်းကောင်း။
 ဗဝါရိဇ္ဈာ - ကုန်သော။ ဗြဟ္မဏာ ၈ - တို့သည် လည်းကောင်း။
 ဂါမသမောသရဏာနိ ဂါမသမောသရဏာ-ရွာ၌ ပေါင်းခြင်းသို့ ရောက်
 ကုန်သည်သာလျှင်။

ဝါသေဋ္ဌမာဏဝါနယောဂ

၅၂၅။ သက္ခိဒ္ဓိဋ္ဌော - ဗြဟ္မာကို မျက်မှောက်မြင်ဖူးသော။
 ဣဒံ အယံ ဗြဟ္မဏော - ဤဗြဟ္မာကို မျက်မှောက်မြင်ဖူးသော
 ပုဏ္ဏားသည်။
 နောဟိ အတ္ထိ - မရှိ။
 ဣဒံ အယံ အာစရိယော - ဤဗြဟ္မာကို မြင်ဖူးသောဆရာသည်။
 ဣဒံ အယံ အာစရိယော - ဤဆရာ၏ ဆရာဖြစ်သော
 ပုဏ္ဏားသည်။
 ယာဝ သတ္တမာ အာစရိယာမဟယုဂါ - ဆရာခုနစ်ဆက်တိုင်အောင်။

၅၂၈။ ဝါသေဋ္ဌ - ဌ။ တံဝစနံ - ကို။ တံ - သည်။ ကိံ မညသိ -
 နည်း။ ဝေသန္တေ - ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တေဝိဇ္ဇာနံ - ကုန်သော။
 ဗြဟ္မဏာနံ - တို့၏။ ဘာသိတံ - သည်။ အပ္ပါဋိ ဟိရကထံ - ဗြဟ္မာ
 ပြည်သို့ မရောက်စေတတ်သည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ နနု - ဖြစ်သည်မဟုတ်
 တုံလော။ ဣတိ - ဤသို့။ ဘဂဝါ - သည်။ အဝေါစ - ၏။
 မုတ်ချက်။ ။ ၁၃၂၈ - ခုနစ်၌ မေးဖူးသည်။

၅၂၉။ အန္တဝေဏိ - သူကန်းတို့၏ အစဉ်သည်။
 ပရမ္မရာ - အဆက်ဆက်။
 သံသတ္တာ - ဆက်စပ်သည်။

- ပုရိမောပိ - ရှေးဦးစွာသွားသော သူကန်းသည်လည်း။
- မဇ္ဈိမောပိ - အလယ်ဖြစ်၍သွားသော သူကန်းသည်လည်း။
- ပစ္ဆိမောပိ - အဆုံးဖြစ်၍သွားသော သူကန်းသည်လည်း။
- အနန္တဝေဏူပမံ မညေ - သူကန်းအစဉ်နှင့်တူသော ဥပမာရှိ၏။
- ဟဿကညေဝ - ရယ်ဖွယ်သည်သာလျှင်။
- လာမကညေဝ - အယုတ်သည်သာလျှင်။
- ရိတ္တကညေဝ - အကျိုးစီးပွားမှ ဆိတ်သည်သာလျှင်။
- တုစ္ဆကညေဝ - အချည်းနှီးသာလျှင်။

- ၅၃၀။ ယတော စ ယသ္မိံ ကာလေ - ဌ။
- စန္ဒိမသူရိယာ - လနေတို့သည်။
- ဥဂ္ဂစ္ဆန္တိ - တက်ကုန်၏။
- ယတ္ထ စ ယသ္မိံ ကာလေ - ဌ။
- ဩဂစ္ဆန္တိ - ဝင်ကုန်၏။
- အာယာစန္ဒိ - ရိုသေစွာတောင်းပန်ကုန်သည် မဟုတ်တုံလော။
- ထောမယန္တိ - ချီးမွမ်းကုန်သည် မဟုတ်တုံလော။
- ပဉ္စလိကာ - လက်အုပ်ချီခြင်းကို ပြုကုန်သည်ဖြစ်၍။
- နမဿမာနာ - ရှိခိုးကုန်လျက်။
- အနုပရိဝတ္တန္တိ - အစဉ်လိုက်သည် မဟုတ်တုံလော။
- ဝေံ အာယာစန္ဒိ - တောင်းပန်ကုန်သည် မှန်၏။

အစိရဝတီနဒီဥပမာ

- ၅၄၂။ အစိရဝတီ - အမည်ရှိသော။ အယံနဒီ - သည်။
- ဥဒကဿ - ဖြင့်။ ပူရာ - ပြည့်၏။ သမတိတ္တိကာ - ကမ်းနှင့်အမျှ
- ရေရှိ၏။ ကာကပေယျာ - ကမ်းနား၌ရပ်၍ ကျီးသောက်ခြင်းငှာ တတ်
- ကောင်းသော ရေရှိ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၂-ခုနှစ်၌ တေဝိဇ္ဇာဏူဏံကို သမာသပဒေကြံ၍
ပေးရန် မေးဖူးသည်။ တေဝိဇ္ဇာဏူဏံ-(၃)ပါးသောဗေဒင်
တည်းဟူသော ရွာနှင့်မနီး တောမြိုင်ကြီး ဟူ၍။

အထ တသ္မိံ ကာလေ - ဌ။

ပါရတ္ထိကော - ကမ်းတစ်ဘက်ကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။

ပါရဂဝေသီ - ကမ်းတစ်ဘက်ကို ရှာသည်ဖြစ်၍။

ပါရဂါမီ - ကမ်းတစ်ဘက်သို့ ရောက်လိုသည်ဖြစ်၍။

ပါရံ - ကမ်းတစ်ဘက်သို့။

တရိတုကာမော - ကူးလိုသည်ဖြစ်၍။

အာဂစ္ဆေယျ - လာရာ၏။

ဩရိမေ - ဤမှာဘက်ဖြစ်သော။

ပါရိမံ - ထိုမှာဘက်ဖြစ်သော။

ပါရာပါရံ - ထိုမှာဘက်ကမ်း၊ ဤမှာဘက်ကမ်း။

အဂေယျ - ခေါ်ရာ၏။

၅၄၃။ အဝါယနဟေတု ဝါ-ခေါ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။

အာယာစနဟေတု ဝါ - အရိုအသေတောင်းပန်ခြင်းကြောင့်
လည်းကောင်း။

ပတ္တနဟေတု ဝါ - တောင့်တခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။

အဘိနန္ဒနဟေတု ဝါ - နှစ်သက်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။

ပါရိမံ - ထိုမှာဘက်ကမ်းဖြစ်သော။

တီရံ - ကမ်းသည်။

ဩရိမံ - ဤမှာဘက်ဖြစ်သော။

တီရံ - သို့။

အာဂစ္ဆေယျအပိန - လာရာအံ့လော။

၅၄၄။ ယေဓမ္မာ
ဝတ္တမာနာ
ဣန္ဒ
မဟိဒ္ဓိ
ယေဓမ္မာ

- အကြင်ကုသိုလ်တရားတို့သည်။
- ကြည့်ကုန်သည်ဖြစ်၍။
- သိကြားကို။
- တန်ခိုးကြီးသော ပြဟ္တာကို။
- အကြင်ပဉ္စသီ အကုသိုလ်ကမ္မပထ
တရားတို့သည်။

သဟဗျူပကာ
ယံဘဝိဿန္တိ
ဣတိ
ဧတံဌာနံ

- အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။
- အကြင်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်လတံ့။
- ဤသို့။
- ထိုအကြောင်းသည်။

၅၄၅။ သြရိမေ
ဒဠ္ဇာယ
အန္တယာ
ပစ္စာဗာဟံ
ဂါဠုပန္နနံ
ဗဒ္ဒေါ

- ဤမှာဘက်ဖြစ်သော။
- မြိစ္ဆာသော။
- ထိတ်ကြိုးဖြင့်။
- လက်ပြန်။
- မြိစ္ဆာသောနှောင်ဖွဲ့ခြင်းကို။
- ဖွဲ့သည်။

၅၄၆။ ဣမေ ကာမဂုဏာ
အရိယဿ
ဝိနယေ
အန္တုတိပိ
မယာ
ဂုဇန္တိ
ဗန္ဓနန္တိပိ
စက္ခုဝိညေယျာ
ဣဋ္ဌာ

- တို့ကို။
- ငါဘုရား၏။
- သာသနာတော်၌။
- ထုတ်လျှိုနှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍လည်း။
- ငါဘုရားသည်။
- ဟောအပ်ကုန်၏။
- အနှောင်အဖွဲ့ဟူ၍လည်း။
- စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော။
- ရှာမိုးအပ်ကုန်ထသော။

- ကန္တာ - အလိုရှိအပ်ကုန်ထသော။
- မနာပါ - နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်ထသော။
- ပိယရူပါ - ချစ်အပ်သာယာအပ်သော သဘောရှိကုန်ထသော။
- ကာမူပသံဟိတာ - ကိလေသာကာမနှင့် စပ်ကုန်ထသော။
- ရဇနိယာ - တစ်အပ်ကုန်ထသော။
- ရူပါ စ - ရူပါရုံတို့လည်းကောင်း။
- ဂမိတာ - အလိုရှိတတ်ကုန်သည်။
- မုစ္ဆိတာ - မက်မောတတ်ကုန်သည်။
- အဇ္ဈောပနာ - လွှမ်းမိုးတတ်ကုန်သည်။
- အနာဒိနဝဒဿာဝိနော - ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်၌ အပြစ်ကို မမြင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။
- အနိဿရဏပညာ - ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်း၏အကြောင်းကို ပိုင်းခြား၍သိသောပညာမရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။
- ပရိဘူဒ္ဓိ - ခံစားကုန်၏။

- ၅၄၈။ အာဝရဏာတိပိ - အဖုံးအလွှမ်းတို့ဟူ၍လည်း။
- နိဝရဏာတိပိ - ပိတ်ပင်တတ်ကုန်၏ ဟူ၍လည်း။
- ဩနာဟနာတိပိ - နောင်ဖွဲ့တတ်ကုန်၏ ဟူ၍လည်း။
- ပရိယောနာဟနာတိပိ - ထက်ဝန်းကျင် ရစ်မြှေးတတ်ကုန်၏ ဟူ၍လည်း။
- ၅၄၉။ အာဝုဋာ နိဝုဋာ ဩနဒ္ဓါ - ဖုံးလွှမ်းပိတ်ပင်အပ်ကုန်၏။
- ပရိယောနဒ္ဓါ - ထက်ဝန်းကျင် မြှေးယှက်အပ်ကုန်၏။
- ဝတ္တမာနာ - ကျင့်ကုန်သည်ဖြစ်၍။
- အာဝုဋာ - ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။
- နိဝုဋာ - ပိတ်ပင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။
- ဩပုဋာ - နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။

သံသန္ဓနကထာ

- ၅၅၀။ သပရိဂ္ဂဟော ဝါ - သားမယားကို သိမ်းဆည်းခြင်းရှိ၏
ဟူ၍လည်း။
- အပရိဂ္ဂဟော ဝါ - သားမယားကို သိမ်းဆည်းခြင်းမရှိ
ဟူ၍လည်း။
- သဝေရစိတ္တော ဝါ - ဒေါသနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိ၏ ဟူ၍လည်း။
- သဗျာပဇ္ဇစိတ္တော ဝါ - ထိနု၊ မိဒ္ဒနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိ၏ ဟူ၍ လည်း။
- သံကိလိဋ္ဌစိတ္တော ဝါ - ဥဒ္ဒစ္စ၊ ကုက္ကုစ္စ အစရှိသော ကိလေသာနှင့်
ယှဉ်သော စိတ်ရှိ၏ ဟူ၍လည်း။
- ဝသဝတ္တိ ဝါ - မိမိအလိုသို့ လိုက်စေတတ်၏ ဟူ၍လည်း။

၅၅၂။ ဝါသေဋ္ဌ - ဋ္ဌ။ ဣဓ ဗြဟ္မလောကမဂ္ဂေ - ဤဗြဟ္မာ
ပြည်သို့သွားသောခရီး၌။ တေဝိဇ္ဇာ - ကုန်သော။ တေ ဗြာဟ္မဏာ -
တို့သည်။ အာသီဒိတ္တာ - ဖြောင့်မတ်သောခရီးမဟုတ်သည်ကို ဖြောင့်
သောခရီးဟုညွှန်ကုန်၍။ သံသီဒန္တိ - ဆုတ်ကုန်၏။ သံသီဒိတ္တာ -
ဆုတ်နစ်ကုန်၍။ ဝိသာရံ - ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပါပုဏန္တိ - ကုန်၏။
သုက္ခတရံ - ခြောက်သောတံလျှပ်ကို။ တရန္တိ မညေ - ရေမှတ်၍ကူးကုန်
သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ - ကြောင့်။ တေဝိဇ္ဇာနံ - ကုန်သော။
ဗြာဟ္မဏာနံ - တို့၏။ ဣဒံ ဣမေ တေဝိဇ္ဇာ - ဤဗေဒင်တို့ကို။
ဣရိဏန္တိပိ - တောကြီးဟူ၍လည်း။ ဝုစ္ဆန္တိ - ၏။ တေဝိဇ္ဇာ - တို့ကို။
ဝိဝနန္တိပိ - ကြီးစွာသော တောဟူ၍လည်း။ ဝုစ္ဆန္တိ - ၏။ တေဝိဇ္ဇာ -
တို့ကို။ ဗျာသနန္တိပိ - ပျက်စီးကြောင်းဟူ၍လည်း။ ဝုစ္ဆန္တိ - ၏။
မှတ်ချက်။ ။ ၁၃၄၅-ခုနှစ်၌ မေးပူးသည်။

၅၅၃။ ဣတော - ဤအစီရဝတီမြစ်မှ။
အာသန္နေ - အနီး၌။

- မနသာကဋ် - မနသာကဋ်ရွာသည်။
- ဋိတံ - တည်သည်မဟုတ်လော။
- န ဒုရေ - မဝေးသောအရပ်၌။
- ၅၅၄။ ဣဓ မနသာကဋေ -၌။
- ဇာတသံဝဒ္ဓေါ - ဖွား၍ကြီးသည်။
- တာဝဒေဝ - ထိုခဏ၌လျှင်။
- အဝသဋ် - ထွက်မြောက်သော။
- ဒန္နာယိတတ္ထံ ဝါ - ယုံမှားရှိသည်၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း။
- ဝိတ္ထာယိတတ္ထံ ဝါ - ကိုယ်ခက်ထရော် ရှိသည် လည်းကောင်း။
- ဟိ ယသ္မာ - ကြောင့်။
- သဗ္ဗာနေဝ - အလုံးစုံလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။
- သုဝိဒိတာနိ - ကောင်းစွာသိအပ်ကုန်၏။
- ဣတိ တသ္မာ - ကြောင့်။
- ၅၅၅။ သာဓု အာယာဇာမိ -တောင်းပန်ပါ၏။
- နော - တို့အား။
- သဟဗျတာယ - အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ခြင်းငှာ။
- ဒေသေတု - ကြားတော်မူလော့။
- ဗြဟ္မာဏိံ - ပုဏ္ဏားသားငယ်ဖြစ်သော။
- ပဓံ - ဒုက္ခိတသတ္တဝါကို။
- ဥဇ္ဈမ္ပတု - ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ တင်တော်မူလော့။

ဗြဟ္မလောကမဂ္ဂဒေသနာ

- ၅၅၆။ မေတ္တာသဟဂတေန - မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော။
- ဒုတိယံ - နှစ်ခုမြောက်သော မျက်နှာကို။
- သဗ္ဗမိံ - အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌။

- ဥဒ္ဓါ - အထက်အရပ်ကို လည်းကောင်း။
- တိရိယဉ္စ - အထောင့်ဖြစ်သောအရပ်ကို လည်းကောင်း။
- သဗ္ဗတ္တတာယ - အချင်းခပ်သိမ်း မိမိကိုယ်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။
- သဗ္ဗာဝန္တံ - အလုံးစုံသော ကောဋ္ဌာသတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။
- လောကံ - သတ္တဝါအပေါင်းကို။
- ဝိပုလေန - ပြန့်ပွားခြင်းသို့ ရောက်ပြီးထသော။
- မဟဂ္ဂဏေန - မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ထသော။
- အပ္ပမာဏေန - အပိုင်းအခြားမရှိသော။
- အဝေရေန - ဒေါသမရှိထသော။
- အဗျာပဇ္ဇေန - ပြစ်မှားခြင်း မရှိထသော။
- ဗလဝါ - အားရှိသော။
- သင်္ခမော - ခရုသင်းမှုတ်သော။
- အပ္ပကသီရေနော - ဆင်းရဲခြင်းမရှိသဖြင့်လျှင်။
- စတုဒ္ဓိသာ - လေးပါးကုန်သောအရပ်တို့ကို။
- သရေန - အသံဖြင့်။ (ကရိုဏ်းထည့်)
- ဝိညာပေယျ သေယျထာပိ - သိစေသကဲ့သို့။
- စဝံ ဘာဝိတာယ - ဤသို့ ပွားစေအပ်သော။
- ဥပေက္ခာယ - နှင့်ယှဉ်သော။
- စေတောဝိမုတ္တိယာ - စတုတ္ထဈာန်သမာပတ်ဖြင့်။
- ယံ ကမ္မံ - အကြင်ကာမာဝစရက်ကို။
- ပမာဏကတံ - ပမာဏဖြင့်ပြုအပ်သော။
- ယံ ကမ္မံ - အကြင်ကာမာဝစရက်သည်။
- တတြ - ထိုကာမာဝစရက်၌။
- န အဝသိဿတိ - မကြွင်း။
- တံ ကမ္မံ - ထိုကာမာဝစရက်သည်။

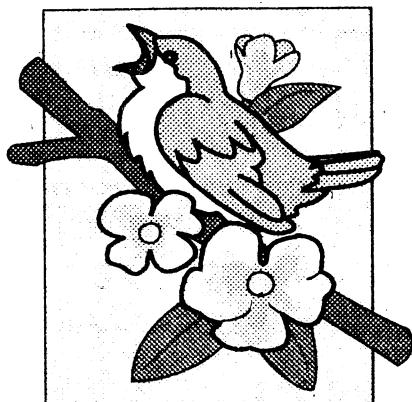
- တကြ - ထိုရူပါဝစရ အရူပါဝစရကံဉ္စ။
- န အဝတိဋ္ဌတိ - မတည်။
- အယမ္ပိ - ဤဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သော စတုတ္ထဈာန် သမာပတ်သည်လည်း။
- မဏှါ - ခရီးတည်း။

- ၅၅၈။ အဝေရစိတ္တာ - ဒေါသကင်းသော စိတ်ရှိသည်။
- အသင်္ကလိဋ္ဌစိတ္တာ - ညစ်ညူးခြင်းကင်းသော စိတ်ရှိသည်။
- ၅၅၉။ ပါဏုပေတံ - ဇီဝိန္ဒြေတည်သရွေ့သော ကာလပတ်လုံး။
- သရဏံဂတေ - မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော။
- ဥပါသကေ ဥပါသကာဏ္ဍတိ - သီတင်းသည်တို့ ဟူ၍။

တေဝိဒ္ဓသုတ် အပ္ပင်္ဂါဒါပိဋိ။

အာရုံဆောင် သီလက္ခန္ဓာ ပြီးပါပြီ။

**အရှင်စန္ဒဇောတိ (ပါဠိပါရဂူ၊ ပိဋကတ်တစ်ပုံဆောင်) ၏
အစိုးရဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲအတွက်
မကြာမီထွက်ဝေတော့မည့် စာအုပ်များ**

***

- ၁။ အာရုံဆောင်ပါရာဒိကဏ်
- ၂။ အာရုံဆောင်သီလက္ခန္ဓ်
- ၃။ အာရုံဆောင်ဓမ္မသင်္ဂဏီ

ရှေးနိဿယများ၊ ဘာသာဋီကာများမှ ပါဠိတော် နိဿယများကို ခက်ဆစ်ထုတ်နုတ်ရေးသားထားခြင်း၊ အနက်ပေးပုံနှစ်နည်းများ ပါဝင်ခြင်း၊ အစိုးရဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲ၌ နှစ်ပေါင်း(၄၀)ကျော် ပါဠိတော် ပုစ္ဆာအဖြေများ ပါဝင်ခြင်း တို့ကြောင့် ဓမ္မာစရိယပွဲဝင် အရှင်မြတ်တိုင်း စီးရီးလိုက် လက်ကိုင်ပြုရမည့်စာအုပ်များ ဖြစ်ကြပါသည်။

အရှင်စန္ဒရောတိ (ပိဋိပါရဂူ၊ ပိဋကတ်တစ်ပုံဆောင်)၏

အစိုးရပါဠိ ပထမပြန် စာမေးပွဲအတွက်

ထုတ်ဝေပြီးစာအုပ်များ

***

၁။ အာဂုံဆောင်ဒွေမာတိကာ

ကွန်ပျူတာအနက်တေးများ၊ အစိုးရပါဠိပထမပြန် စာမေးပွဲ၌ နှစ်ပေါင်း(၃၀)ကျော် ပါဠိ၊ အနက် ပုစ္ဆာအညွှန်းများ ပါဝင်ကြပါသည်။

၂။ အာဂုံဆောင်ကစ္ဆည်းသဒ္ဒါ (ပထမတွဲ)

၃။ အာဂုံဆောင်ကစ္ဆည်းသဒ္ဒါ (ဒုတိယတွဲ)

ကွန်ပျူတာအနက်တေးများ၊ အစိုးရပထမပြန်စာမေးပွဲ နှစ်ပေါင်း (၃၀)ကျော် ပုစ္ဆာအဖြေများ၊ ဓာတ်ပစ္စည်းခွဲပုံများ၊ ပုဒ်စပ်၊ ပုဒ်ဖြတ်များနှင့် ကျမ်းရင်းအဓိပ္ပာယ်များ ပါဝင်ကြပါသည်။

၄။ အာဂုံဆောင်အဘိဓမ္မာ

ကွန်ပျူတာအနက်တေးများ၊ အစိုးရပါဠိပထမပြန် စာမေးပွဲ နှစ်ပေါင်း(၃၀)ကျော် ပါဠိ၊ အနက်ပုစ္ဆာအညွှန်းများ ပါဝင်ကြပါသည်။

၅။ အာဂုံဆောင်ဇာတ်အဋ္ဌကထာ (ပထမလတ်တန်း)

ကွန်ပျူတာ အနက်တေးများ၊ ဇာတ်တော်အကျဉ်းချုပ်များ၊ သင်ခန်းစာများနှင့် နမူနာပုစ္ဆာများ ပါဝင်ကြပါသည်။

၆။ အာဂုံဆောင်ဇာတ်အဋ္ဌကထာ (ပထမလတ်တန်း)

ကွန်ပျူတာ အနက်တေးများ၊ ဇာတ်တော်အကျဉ်းချုပ်များ၊ သင်ခန်းစာများနှင့် နမူနာပုစ္ဆာများ ပါဝင်ကြပါသည်။

အစိုးရပါဠိပထမပြန်စာမေးပွဲအတွက် မကြာမီထွက်ဝေတော့မည့် စာအုပ်များ

၁။ ပါတိမောက်အဓိပ္ပာယ်

စာပေလောက၌ ကင်္ခါအဓိပ္ပာယ်စာအုပ်များ အများအပြားပေါ်ထွက်ခဲ့သော်လည်း ဒွေမာတိကာကျမ်းရင်း အဓိပ္ပာယ်မှာ တစ်အုပ်တလေမျှ မပေါ်ထွက်ခဲ့ဘူးပေ။ ဤစာအုပ်သည် ဒွေမာတိကာကျမ်းရင်း အဓိပ္ပာယ်များကို ထိထိမိမိရေးသားထား၍ စာပေလောက၏ ဟာကွက်တစ်ကွက်ကို ဖြည့်စွက်ထားသော စာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်သဖြင့် ပထမပြန်ပွဲဝင် အရှင်မြတ်တိုင်း မရှိမဖြစ် လက်ကိုင်ပြုရမည့် စာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ် ဖြစ်သည်။ စပ်မိစပ်ရာ ကင်္ခါ အဓိပ္ပာယ်များလည်း ပါဝင်နေသဖြင့် ဝိနည်းစွယ်စုံကျမ်းတစ်စောင် ဟုလည်း ဆိုချင်ပါသည်။

၂။ အာရုံဆောင်ကင်္ခါ (ပထမဇယပ်တန်း)

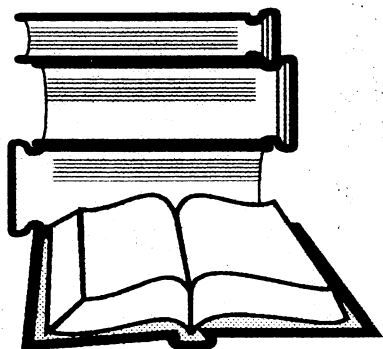
ပေါ်ထွက်ခဲ့ပြီးသမျှ ကင်္ခါအဓိပ္ပာယ်စာအုပ်များထက် ထူးခြားပြည့်စုံအောင် ရေးသားထားသည့်အပြင် ပါဠိပထမပြန်စာမေးပွဲ ပုစ္ဆာအညွှန်းများ ပါဝင်ကြပါသည်။

၃။ အာရုံဆောင်ရူပသိဒ္ဓိ (ပထမဇယပ်တန်း)

ပေါ်ထွက်ခဲ့ပြီးသော ရူပသိဒ္ဓိစာအုပ်များထက် ထူးခြားပြည့်စုံအောင် ရေးသားထားသည့်အပြင် ပါဠိပထမပြန်စာမေးပွဲ ပုစ္ဆာအညွှန်းများ ပါဝင်ကြပါသည်။

၄။ အာရုံဆောင်ဋီကာကျော် (ပထမဇယပ်တန်း)

ပေါ်ထွက်ခဲ့ပြီးသော ဋီကာကျော်စာအုပ်များထက် ထူးခြားပြည့်စုံအောင် ရေးသားထားသည့်အပြင် ပါဠိပထမပြန် စာမေးပွဲ ပုစ္ဆာအညွှန်းများ ပါဝင်ကြပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရနိကာယ်စာမေးပွဲကြီးအတွက် ထုတ်ဝေပြီး စာအုပ်များ

***

- ၁။ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဝိနယဝိဇ္ဇာ (ပိရာဒိကာအဖွင့်)
- ၂။ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဝိနယဝိဇ္ဇာ (ပိစိတ်အဖွင့်)

အစိုးရနိကာယ်စာမေးပွဲကြီး ဖြေဆိုရာ၌ ဆရာလွတ် လေ့လာနိုင်
လောက်အောင် အထူးစီစဉ် ရေးသားထားပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရနိကာယ်စာမေးပွဲကြီးအတွက်

၁၃၆၂-ခုနှစ် ပြာသိုလတွင် ထုတ်ဝေမည့် စာအုပ်များ

***

- ၁။ ဂုဏ်ထူးဆောင် ဝိနယဝိဇ္ဇာ (မဟာဝါအဖွင့်)
- ၂။ ဂုဏ်ထူးဆောင် ဝိနယဝိဇ္ဇာ (ဓူဠဝါအဖွင့်)
- ၃။ ဂုဏ်ထူးဆောင် ဝိနယဝိဇ္ဇာ (ပရိဝါအဖွင့်)

ရတနာပုံမန္တ လေးရွှေမြို့တော်နှင့်
သူတော်စင်များ တရားရှာမှီးရာ
စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး၊ မင်းကွန်းတောင်ရိုးများသို့
ဘုရားပူးရောက်သူများအတွက်
မရှိမဖြစ် လက်စွဲအဖြစ်

စာရေးဆရာ စာပေရေခဲစင် ရေးသားပြုစုထားသော

- ၁။ ရွှေမန္တ လေး၊ ဘုရားပူးလမ်းညွှန်
- ၂။ စစ်ကိုင်း၊ ဘုရားပူးလမ်းညွှန်
- ၃။ မင်းကွန်း၊ ဘုရားပူးလမ်းညွှန်

ထွက်နေပါပြီ

သက်ဆိုင်ရာဒေသများရှိ တန်ခိုးကြီးဘုရားများကို သမိုင်းကြောင်းများ၊ ကာလာဓာတ်ပုံများဖြင့် ဝေဝေဆာဆာ တင်ပြထားပါသည်။

မြန်ချိရာ ဌာနများ

- ၁။ ကုဏ္ဍိယသယံဇာတစာအုပ်ဆိုင်(ပင်ရင်း)၊ ရွှေတိဂုံဘုရားတောင်ဘက် ဈေးတော်ရုံ။
- ၂။ ရွှေတိဂုံဘုရား တောင်ဘက်ဈေးတော်ရုံရှိ စာအုပ်ဆိုင်များ
- ၃။ မန္တလေး ဈေးချိုတော် စာအုပ်ဆိုင်များ။
- ၄။ ရန်ကုန်မြို့နှင့် မန္တလေးမြို့ရှိ စာအုပ်ဆိုင်ကြီးများ။
- ၅။ မြန်မာတစ်ပြည်လုံးရှိ စာအုပ်ဆိုင်ကြီးများ။

